

Kitâb al-salât

HET GEBEDSBOEK

Samengesteld
door:

Hüseyn Hilmi Işık

Eerste Druk

Hakikat Verlagshaus GmbH
Am Kühlturm 4, 44536 Lünen (Duitsland)
Tel: +49-231-98627148 Fax: +49-231-98627168
e-mail: info@serhendkitabevi.com

– 2018 –

Bismillâhir-rahmânir-rahîm

De mens kent drie soorten levens: het leven in de dunyâ (wereld), in de qabr (het graf) en in de âkhira (het hiernamaals). In de dunyâ bevindt het lichaam zich samen met de rûh (ziel). Het is de rûh die de mens leven en levendigheid geeft. Wanneer de rûh het lichaam verlaat, sterft de mens. De rûh blijft leven wanneer het lichaam in het graf verrot en aarde wordt, verbrandt en as wordt of door een roofdier verslonden wordt. Dan begint het leven in het graf. Tijdens het leven in het graf is er gevoel, maar geen beweging. Op Yawm al-Qiyâma (de Dag der Opstanding) zal er een lichaam geschapen worden en zal de rûh samen met dit lichaam eeuwig leven in de Janna (het Paradijs) of Jahannam (de Hel).

Om zowel in de dunyâ als in de âkhira gelukkig te zijn, dient een mens moslim te zijn. Gelukkig zijn in de dunyâ, betekent een leven in rust leiden. Gelukkig zijn in de âkhira, betekent dat men naar de Janna gaat. Omdat Allâhu ta'âlâ een groot mededogen heeft met Zijn dienaren, heeft Hij middels profeten het pad om gelukkig te worden aan Zijn dienaren medegedeeld. Mensen zijn namelijk niet in staat om het pad der geluk te vinden met hun eigen 'aql (verstand). Geen enkele profeet heeft iets gezegd volgens zijn eigen 'aql; ze hebben allen verkondigd wat Allâhu ta'âlâ hen heeft medegedeeld. Het pad der geluk dat de profeten hebben verteld, wordt **dîn** (levenswijze, religie) genoemd. De dîn verkondigd door Muhammad ('alayhissalâm), wordt **islam** genoemd. Sinds Âdam ('alayhissalâm) zijn er duizenden profeten gekomen. De laatste der profeten is Muhammad ('alayhissalâm). De religies die door de andere profeten werden verkondigd, zijn mettertijd vervalst. Nu is er buiten het leren van de islam, geen andere manier om het geluk te bereiken. De islam bestaat uit de kennis omtrent **îmân** (geloof), waarin geloofd moet worden met de qalb (het spirituele hart) en de kennis omtrent de **ahkâm al-islâmiyya** (islamitische wetgeving), die uitgevoerd moet worden met het lichaam. De kennis van **îmân en ahkâm** dient geleerd te worden uit de boeken van de **geleerden van ahl al-sunna** en niet uit de verdorven boeken van onwetenden en afgedwaalden. Voor het jaar 1000 n.h. (na de hijra) [1600 n.Chr.] waren er veel **geleerden van ahl al-sunna** in de islamitische landen. Nu zijn er geen meer te vinden. De Arabische en Perzische boeken die deze geleerden

hebben geschreven en de vertalingen daarvan, zijn in groten getale beschikbaar in bibliotheken overal ter wereld. Alle boeken van de uitgeverij Hakikat Kitâbevi zijn overgenomen uit deze bronnen. Lees de boeken van de uitgeverij **Hakikat Kitâbevi** om het geluk te bereiken!

WAARSCHUWING: Missionarissen trachten het christendom te verspreiden, de joden de Talmoed en de uitgeverij Hakikat Kitâbevi in Istanbul tracht de islam te verspreiden. De vrijmetselaars streven er op hun beurt naar om de religies te doen verdwijnen. Degene die beschikt over ‘aql (verstand), ‘ilm (kennis) en geweten zal het juiste tussen deze begrijpen en inzien. Door te helpen dit te verspreiden, zal hij ervoor zorgen dat alle mensen het geluk in de dunyâ en âkhira zullen bereiken. Een dienst die waardevoller en nuttiger is voor de mensheid dan deze, bestaat niet. De christelijke en joodse geleerden zeggen zelf dat de religieuze boeken die zij vandaag in handen hebben, die de Thora en de Bijbel worden genoemd, geschreven zijn door mensen. De Qur’ân al-karîm daarentegen is nog steeds zo zuiver als dat het werd gezonden door Allâhu ta’âlâ. Alle priesters en rabbijnen dienen de boeken die gepubliceerd zijn door de uitgeverij Hakikat Kitâbevi aandachtig en op een gewetensvolle wijze te lezen en het te proberen te begrijpen.

**Dit is het, de sleutel tot de beginloze schat,
Bismillâhir-rahmânir-rahîm.**

VOORWOORD

Het gebedsboek begin ik te schrijven met het uitspreken van de **ta'awwudh** ("a'ûdhu billâhi minash-shaytânir-rajîm") en basmala ("bismillâhir-rahmânir-rahîm"). Hamd (lofprijzing) aan Allâhu ta'âlâ. Moge gebeden en begroetingen aan Zijn uitgekozen en geliefde dienaren en aan de meest verhevene onder hen, Muhammad ('alayhissalâm) zijn. Moge alle voorspoedige du'âs (smeebeden; enk. du'â) met eenieder van de reine Ahl al-bayt (familie, echtgenoten en afstammelingen) van deze verheven Profeet en met eenieder van zijn rechtvaardige, trouwe Sahâba al-kirâm (edele Metgezellen) (ridwânullâhi ta'âlâ 'alayhim ajma'in – moge Allâhu ta'âlâ tevreden zijn met hen allen) zijn!

In de dunyâ zijn de goede, nuttige zaken vermengd met de slechte, schadelijke zaken. Om geluk, rust en vrede te bereiken, is het noodzakelijk om altijd de goede en nuttige dingen te doen. Omdat Allâhu ta'âlâ heel barmhartig is, heeft Hij een kracht geschapen die de goede zaken onderscheidt van de slechte. Deze kracht wordt **'aql** (verstand) genoemd. Een reine en gezonde 'aql kan deze taak zeer goed uitvoeren; het zal zich nooit vergissen. Het plegen van zonden en het volgen van de nafs (de ziel van begeerte, het ego) maken de 'aql en qalb (het spirituele hart) ziek. Zo zal het niet meer in staat zijn het goede te onderscheiden van het slechte. Uit barmhartigheid doet Allâhu ta'âlâ dit zelf; Hij heeft de goede zaken bekendgemaakt middels profeten en heeft ons bevolen om deze na te leven. Hij heeft eveneens de schadelijke zaken medegedeeld en verboden om deze uit te voeren. Deze geboden en verboden worden **dîn** (levenswijze, religie) genoemd. De dîn die Muhammad ('alayhissalâm) heeft verkondigd, wordt **islam** genoemd. Vandaag bestaat er op aarde slechts één dîn die niet veranderd en vervalst is, en dat is de islam. Om rust te bereiken, dient men de islam na te leven, met andere woorden, men dient moslim te zijn. Om moslim te worden, is er geen enkele formaliteit nodig en hoeft men geen imam (gebedsleider) of moefti te bezoeken. Eerst moet men met de qalb îmân hebben

(geloven) en vervolgens moet men de geboden en verboden van de islam leren en naleven.

Om îmân te hebben, is het belangrijk om de kalima al-shahâda (geloofsbelijdenis) uit te spreken en de betekenis ervan te weten. Om op de juiste manier in de betekenis van deze belijdenis te geloven, moet men geloven zoals de geleerden van ahl al-sunna dat hebben medegedeeld in hun boeken. Aan degenen die zich onderwerpen aan de ware boeken over de islam die zijn geschreven door de geleerden van ahl al-sunna, zal de thawâb (beloning) gegeven worden van honderd shuhadâ (martelaren). Een geleerde die behoort tot één van de vier madhâhib (rechtsscholen), wordt een **geleerde van ahl al-sunna** genoemd. De zuilen van îmân worden uitvoerig besproken in het boek **Geloof en Islam**. We raden u aan om dit boek te lezen.

Vandaag de dag zijn de moslims over de hele wereld verdeeld in drie groepen. De eerste groep bestaat uit de ware moslims die zich bevinden op het pad van de Sahâba al-kirâm. Zij worden **ahl al-sunna, sunnî** (soenniet) of ook wel de **firqa al-nâjiyya** (groep die gered zal worden van de Jahannam) genoemd. De tweede groep bestaat uit degenen die vijandig zijn tegenover de Sahâba al-kirâm. Zij worden **shî'î** (sjiiet) of de **firqa al-dâlla** (afgedwaalde groep) genoemd. De derde groep bestaat uit degenen die zowel vijandig zijn tegenover de soennieten als de sjiieten. Zij worden **wahhâbî** (wahhabiet) of **Najdî** genoemd, omdat ze voor het eerst verschenen in de stad Najd (of Nadjd) in Arabië. Zij worden ook wel de **firqa al-mal'ûna** (vervloekte groep) genoemd, omdat ze de moslims mushrikûn (zij die een deelgenoot/deelgenoten toekennen aan Allâhu ta'âlâ) noemen. Dit staat geschreven in onze boeken **Advise for the Muslim** en **Endless Bliss**. Onze Profeet ('alayhissalâm) heeft degenen vervloekt die de moslims kuffâr (ongelovigen; enk. kâfir) noemen. Het zijn de joden en de Britten die de moslims hebben verscheurd in deze drie groepen.

Ongeacht tot welke groep iemand behoort, degene die zijn nafs volgt en een slechte qalb heeft, zal naar de Jahannam gaan. Iedere mu'min (gelovige) dient te allen tijde veelvuldig "**lâ ilâha illallâh**" ("er is geen andere god dan Allâh") op te lezen ter zuivering van zijn nafs, dus om zich te zuiveren van de kufr (het ongeloof) en de zondigheid wat eigen is aan de aard van de nafs. Ook dient men "**astaghfirullâh**" ("ik vraag Allâh om vergiffenis") op te lezen om de qalb te reinigen, met andere woorden, om zich te verlossen van de kufr en de zondigheid die afkomstig zijn van de nafs, de shaytân

(duivel), slecht gezelschap en schadelijke, verdorven boeken. De du'âs (smeebeden) van degene die de islam volgt, zullen zeker aanvaard worden. Van degenen die de salât (het gebed) niet verrichten, die kijken naar onbedekte vrouwen en naar degenen die hun 'awra plaatsen (lichaamsdelen waarvan het verplicht is ze te bedekken) niet bedekken, en die eten en drinken van dat wat harâm (verboden) is, is het duidelijk dat ze de islam niet naleven. Hun du'âs zullen niet aanvaard worden.

Na het hebben van îmân, is de salât (het gebed; in het Perzisch 'namâz') het meest belangrijke gebod. De salât vijf keer per dag uitvoeren, is een fard 'ayn (individuele verplichting) voor iedere moslim. Dit niet verrichten, is een grote zonde. In de hanbalî madhhab (rechtsschool van Imâm Ahmad ibn Hanbal) is het echter kufr. Zie het boekje **Ghâyat al-tahqîq!** Om de salât volledig en correct te kunnen verrichten, is het noodzakelijk om eerst de kennis omtrent de salât te leren. We vonden het nuttig om in dit boek de kennis omtrent de salât die beschreven is in onze dîn, kort en bondig weer te geven. Deze kennis omtrent de salât hebben we samengesteld door gebruik te maken van de boeken van zeer veel islamgeleerden. Iedere moslim moet deze vast en zeker leren en eveneens onderwijzen aan zijn kinderen.

Om de salât correct te kunnen verrichten, dient men eveneens de sûrât (hoofdstukken in de Qur'ân al-karîm; enk. sûra) en du'âs uit het hoofd te leren die tijdens de salât moeten worden opgelezen. Men dient op zijn minst het aantal du'âs en sûrât te kennen om de salât te kunnen uitvoeren; dit dient men te leren van een hoja (religieuze onderwijzer) of een vriend die deze goed kan lezen en correct kan uitspreken.

Om de Qur'ân al-karîm juist te lezen, dient men de hiervoor opgerichte cursussen te volgen. Men moet de Qur'ân al-karîm absoluut correct leren lezen en dit eveneens onderwijzen aan zijn kinderen.

Het schrijven van de Qur'ân al-karîm met Latijnse letters is onmogelijk. Om deze reden dient men het in zijn originele vorm te lezen. Het is heel makkelijk om het te lezen. Onze Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam – vrede en zegeningen van Allâh zij met hem) heeft in een hadîth al-sharîf (eervolle overlevering) het volgende gezegd: **“Aan degenen die hun kinderen de Qur'ân al-karîm onderwijzen of hen naar een Qur'ân al-karîm onderwijzer sturen, zal voor elke letter van de Qur'ân die onderwezen wordt de**

thawâb gegeven worden voor het tien keer bezoeken van de Ka'ba al-mu'azzama (de grote en edele Ka'ba). Op Yawm al-Qiyâma (de Dag der Opstanding) zullen ze de zegening van Allâhu ta'âlâ verkrijgen. Alle mensen zullen het zien en benijden."

Moge Allâhu ta'âlâ ons allen doen behoren tot Zijn dienaren die na correct î mân te hebben, de salât correct leren en uitvoeren en die de goede daden verrichten!

Milâdî
(jaar n.Ch.)
2018

Hijrî shamsî
(zonnejaar n.h.)
1396

Hijrî qamarî
(maanjaar n.h.)
1439

INHOUD

Voorwoord	4
De salât is een groot gebod	15
Deel 1	21
Onze î mân en de salât	21
Iedereen dient eerst î mân te hebben.....	21
Î mân moet correct zijn	22
De ‘aqîda van de ahl al-sunna	25
De zuilen van î mân	28
1. Geloven in Allâhu ta’âlâ	28
al-Sifât al-Dhâtiyya.....	29
al-Sifât al-Thubûtiyya.....	30
2. Geloven in de engelen.....	31
3. Geloven in de boeken	32
4. Geloven in de profeten	34
Onze Profeet MUHAMMAD (‘alayhissalâm).....	36
Al-Sahâba al-kirâm	39
De imams van de vier madhâhib en andere geleerden	40
5. Geloven in de âkhira	42
6. Geloven in de qadar	44
Deel 2	46
Onze ‘ibâdât en de salât.....	46
Wat is ‘ibâda?	46
Wie wordt er ‘mukallaf’ genoemd?	47
De af’âl al-mukallafîn (ahkâm al-islâmiyya).....	48
1. Fard	48

2. Wâjib.....	49
3. Sunna	49
4. Mustahabb.....	50
5. Mubâh.....	50
6. Harâm	51
7. Makrûh	52
8. Mufsid	52
Vijanden van de islam	54
De zuilen van de islam	54
Deel 3	58
De salât verrichten	58
Voor wie is de salât fard?.....	60
De toestanden van degenen die de salât verrichten	61
Verhaal: De salât die bevrijdde uit de gevangenis	61
Verhaal: Zijn huis was verbrand	63
Verhaal: Het water in de kookpot.....	63
Verhaal: De pijn in zijn voet.....	63
Verhaal: Het verdovende medicijn.....	64
Verhaal: Opoffering voor de salât	65
Deel 4	66
De verschillende soorten van de salât.....	66
De vijf dagelijkse gebeden	66
De farâid van de salât	69
De voorwaarden van de salât	72
1. Tahâra van hadath	72
De wudû verrichten	72
De farâid van de wudû	73
Hoe wordt de wudû verricht? (De du'âs van de wudû)	73

De sunan van de wudû	77
De âdâb van de wudû	78
De mamnû'ât bij het uitvoeren van de wudû.....	80
Het gebruik van de miswâk	81
Zaken waarop gelet moet worden tijdens het uitvoeren van de wudû	83
Zaken die de wudû verbreken	84
Zaken die de wudû niet verbreken.....	86
Gemakkelijkheden voor de wudû (masah over khuffs en wonden).....	87
De ghysl.....	89
De farâid van de ghysl.....	90
De sunan van de ghysl.....	91
Hoe wordt de ghysl verricht?	91
TOELICHTING (Personen met gevulde of gekroonde tanden)	92
De hayd en nifâs toestanden van vrouwen.....	94
De tayammum	96
De farâid van de tayammum	97
De sunan van de tayammum	97
Zaken waarop gelet moet worden bij de tayammum	98
Hoe wordt de tayammum verricht?	100
Zaken die de tayammum verbreken	102
De voordelen van de wudû, ghysl en tayammum	102
2. Reiniging van najâsa	104
Grove onreinheid	105
Lichte onreinheid	105
Istinjâ.....	105

Istibrâ	107
3. Satr al-'awra (de 'awra lichaamsdelen en het bedekken van vrouwen)	108
Familieleden via afstamming	111
Familieleden via borstvoeding	111
Familieleden via huwelijk	112
4. Istiqbâl al-qibla (gericht zijn naar de qibla)	113
5. De gebedstijden	114
Tijd voor het fajr-gebed	114
Tijd voor het zuhr-gebed	114
Tijd voor het 'asr-gebed	114
Tijd voor het maghrib-gebed	115
Tijd voor het 'ishâ- en witr-gebed	115
TOELICHTING (De salât en het vasten in de poolgebieden)	116
De adhân en iqâma	117
Wanneer worden de adhân en iqâma opgelezen?	117
TOELICHTING (Mag de adhân opgelezen worden met een luidspreker?)	119
De recitatie van de adhân	120
De du'âs van de adhân	120
De betekenissen van de woorden van de adhân	121
6. De niyya	122
7. De takbîrat al-ihrâm	123
De arkân van de salât (de farâid binnen de salât)	123
1. Qiyâm	123
2. Qirâ'a	124
3. Rukû'	124

4. Sajda.....	125
5. Qa'da al-akhîra.....	126
Hoe wordt de salât verricht?	127
De salât van een man die alleen bidt	127
De salât van een vrouw die alleen bidt.....	130
De wâjibât van de salât	131
De sajdat al-sahw (voor vergeetachtigheid of vergissing).....	132
De sajdat al-tilâwa.....	133
De sajdat al-shukr	134
De sunan van de salât.....	135
De mustahabbât van de salât	136
De makrûhât van de salât	137
Zaken die makrûh zijn buiten de salât.....	140
Zaken die de salât ongeldig maken.....	140
Zaken waarbij het mubâh is om elke salât te verbreken	141
Zaken waarbij het fard is om elke salât te verbreken	142
De salât in jamâ'a.....	142
Voorwaarden voor het imamschap	143
Er zijn voorwaarden voor het correct volgen van de imam.....	146
De salât van een masbûq	147
De bijzondere verdiensten van de takbîrat al-ihrâm	150
Verhaal: De masjid die gebouwd werd in het paleis.....	151
Het jum'a-gebed.....	152
De farâid van het jum'a-gebed.....	153
1. Voorwaarden van adâ	154
2. Voorwaarden van wujûb.....	154
Hoe wordt het jum'a-gebed verricht?	155
De sunan en âdâb van vrijdag	156

De 'îd-gebeden	157
Hoe wordt het 'îd-gebed verricht?	157
De takbîr al-tashrîq.....	158
Vorbereiding op de dood.....	158
Wat is de dood?.....	160
De dood is een realiteit	160
Het janâza-gebed.....	161
De voorwaarden van het janâza-gebed.....	161
De farâid van het janâza-gebed	162
De sunan van het janâza-gebed	162
Hoe wordt het janâza-gebed verricht?	162
Het tarâwîh-gebed	163
Hoe wordt het tarâwîh-gebed verricht?	164
Deel 5	164
De salât tijdens het reizen	164
De salât tijdens ziekte	168
Qadâ-gebeden	173
TOELICHTING (Kunnen in de plaats van sunna-gebeden qadâ-gebeden verricht worden?)	176
Hoe worden qadâ-gebeden verricht?	178
Deel 6	180
Degenen die de salât niet verrichten	180
De verdiensten van degenen die de salât verrichten	183
De werkelijkheid van de salât	192
De voortreffelijkheden in de salât	194
De geheimen van de salât	202
Du'â na de salât	207
Du'â voort tajdîd al-îmân.....	209

De wijsheden achter de salât (de salât en onze gezondheid)	210
Deel 7	212
Isqât van de salât.....	212
Isqât en dawr voor de overledene	212
Hoe worden isqât en dawr uitgevoerd?	215
Deel 8	223
De 32 en 54 farâid	223
De 32 farâid.....	224
De 54 farâid.....	226
Hoofdstuk over kufr	229
Grote zonden	251
Deel 9	260
Kunnen sûrât en du'âs geschreven worden met Latijnse letters?	260
De betekenissen van de du'âs	263
Sûrât en du'âs in het Arabisch	266
Deel 10	281
Woordenlijst.....	281

DE SALÂT IS EEN GROOT GEBOD

Sinds Âdam ('alayhissalâm) bestond er in iedere dîn dagelijks een gebedstijd. Alle gebedstijden die sinds die tijd werden verricht, zijn bij elkaar gebracht en fard (verplicht) gesteld voor degenen die geloven in Muhammad ('alayhissalâm). De salât (het gebed) verrichten, is geen voorwaarde van îmân. Geloven dat de salât fard is, is echter wel een voorwaarde van îmân.

De salât is de zuil van de islam. Iemand die de salât voortdurend en op een correcte en volledige manier verricht, zal zijn dîn opgericht hebben en het gebouw der islam in stand gehouden hebben. Degene die de salât niet verricht, zal zowel zijn dîn als het gebouw der islam vernield hebben. Onze Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam – vrede en zegeningen van Allâh zij met hem) heeft gezegd: **“Het hoofd van onze dîn is de salât.”** Net zoals er geen mens zonder hoofd kan bestaan, zo kan er geen dîn bestaan zonder de salât.

De salât is het eerste gebod in de islam dat fard werd na îmân. Allâhu ta'âlâ heeft de salât fard gesteld, zodat Zijn dienaren enkel en alleen Hem aanbidden. Er zijn meer dan honderd âyât al-karîma (edele verzen) in de Qur'ân al-karîm waarin staat vermeld [interpretatie van de betekenis]: **“Verricht de salât!”** In een hadîth al-sharîf (eervolle overlevering) staat vermeld: **“Allâhu ta'âlâ heeft het fard gesteld om dagelijks vijf keer de salât te verrichten. Allâhu ta'âlâ heeft beloofd om degene, die door waarde te hechten en volgens de voorwaarden elke dag vijf keer de salât verricht, te plaatsen in de Janna (het Paradijs).”**

De salât is de meest waardevolle van alle 'ibâdât (aanbiddingen; enk. 'ibâda) die zijn bevolen om uit te voeren in de islam. In een hadîth al-sharîf staat vermeld: **“Degene die de salât niet verricht, heeft geen aandeel in de islam!”** In een andere hadîth al-sharîf staat het volgende vermeld: **“Datgene wat een mu'min (gelovige) onderscheidt van een kâfir (ongelovige), is de salât.”** Met andere woorden, een mu'min verricht de salât, een kâfir niet. De munâfiqûn (huichelaars) daarentegen, verrichten de salât soms wel en soms niet; zij zullen erg zware bestraffing ondergaan in de Jahannam (de Hel). Rasûlullâh (sallallâhu 'alayhi wa sallam) heeft gezegd: **“Degenen die de salât niet uitvoeren, zullen Allâhu ta'âlâ**

op Yawm al-Qiyâma (de Dag der Opstanding) woedend aantreffen.”

De salât verrichten komt neer op het inzien van zijn eigen kleinheid tegenover Allâhu ta'âlâ door te denken aan Zijn grootsheid. Iemand die dit inziет, zal altijd het goede doen. Hij zal nooit kwade dingen kunnen doen. De qalb (het spirituele hart) van iemand die elke dag vijf keer de niyya (intentie) heeft dat hij zich bevindt in de aanwezigheid van zijn Heer, zal gevuld worden met ikhlâs (oprechtheid). Iedere beweging die is bevolen om te verrichten tijdens de salât, heeft voordelen voor de qalb en het lichaam.

De salât in jamâ'a (gemeenschap) uitvoeren in de moskeeën, verbindt de harten (qalb) van de moslims met elkaar. Het zorgt voor onderlinge liefde. Zo begrijpen zij dat ze elkaars broeders zijn. De ouderen zullen mededogen tonen met de jongeren en de jongeren zullen de ouderen respecteren. De rijken zullen de armen en de sterken zullen de zwakkeren helpen. Degenen die gezond zijn, zullen de zieken opzoeken bij hen thuis wanneer ze hen niet zien in de moskee. Ze zullen strijden om te behoren tot de personen die genoemd worden in de blijde boodschap in de volgende hadîth al-sharîf: **“Al wie zijn moslim broeder of zuster te hulp schiet, zijn helper is Allâhu ta'âlâ.”**

De salât weerhoudt de mensen van verfoeilijke, slechte en verboden zaken. Het is een kaffâra (boetedoening) voor zonden. In een hadîth al-sharîf staat vermeld: **“De vijf dagelijkse gebeden zijn net zoals een rivier die stroomt voor de deur van iemand van jullie. Net zoals er geen vuil meer zal overblijven op iemand die zich elke dag vijf keer wast in deze rivier, zo zullen de kleine zonden vergeven worden van degenen die dagelijks vijf keer de salât verrichten.”**

De salât is na îmân in Allâhu ta'âlâ en Zijn Profeet, de meest voortreffelijke 'ibâda (aanbidding) onder alle daden en 'ibadât (aanbiddingen). Om deze reden dient men zijn gebeden te verrichten door zijn farâid (verplichte handelingen; enk. fard), wâjibât (noodzakelijke handelingen; enk. wâjib), sunan (tradities van de Profeet; enk. sunna) en mustahabbât (aanbevolen handelingen; enk. mustahabb) in acht te nemen. Onze Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam) heeft in een hadîth al-sharîf het volgende gezegd: **“O mijn umma (gemeenschap) en Sahâba (Metgezellen)! De salât waarvan de uitvoering volledig in acht**

wordt genomen, is het meest voortreffelijk onder alle daden die Allâhu ta'âlâ liefheeft. Het is de sunna van de profeten. Hetgeen dat geliefd is bij de engelen. De nûr (licht) der ma'rifa (kennis van/over Allâh), der aarde en hemelen. Het is de kracht van het lichaam. De baraka (zegening) van de rizq (voorziening). Het zorgt voor de aanvaarding van du'âs (smeebeden). Het is een shafî' (bemiddelaar, voorspreker) voor de malak al-mawt [doodsengel], licht in het graf en een antwoord op Munkar en Nakîr (de engelen die zullen ondervragen in het graf). Het is een schaduw over zich heen op Yawm al-Qiyâma. Een schild tussen het Hellevuur en zichzelf. Het zorgt ervoor dat de sirât-brug bliksemsnel overgestoken kan worden. Het is de sleutel tot de Janna. Ook zorgt het voor het verkrijgen van een kroon op het hoofd (verkrijgen van grote gunsten) in de Janna. Allâhu ta'âlâ heeft de mu'minûn (gelovigen; enk. mu'min) niets belangrijker gegeven dan de salât. Indien er een meer verheven 'ibâda dan de salât zou bestaan, dan zou Hij dat in de eerste plaats hebben gegeven aan de mu'minûn. Immers, van de engelen bevinden zich sommigen voortdurend in de qiyâm (staande houding), sommigen in de rukû' (buiging), anderen in de sajda (neerknieling) en weer anderen in de tashahhud (zithouding). Het geheel hiervan heeft Hij bijeengebracht in één rak'a (gebedseenheid) van de salât en geschonken aan de mu'minûn. De salât is immers het hoofd van îmân, de pilaar van de dîn, het woord van de islam en de mi'râj van de mu'minûn. Het is de nûr van de hemel en de bevrijder van de Jahannam."

Op een dag was de gebedstijd van het 'asr-gebed (namiddagebed) van de edele 'Alî (radiyallâhu 'anh wa karramallâhu wajhah – moge Allâh tevreden zijn met hem en zijn gelaat zegenen) verstreken. Omwille van zijn verdriet liet hij zich van een heuvel naar beneden vallen. Hij huilde al jammerend en schreeuwde kreunend. Toen onze Profeet Muhammad Mustafâ (sallallâhu 'alayhi wa sallam) zijn toestand te horen kreeg, ging hij samen met zijn Sahâba naar de edele 'Alî (radiyallâhu 'anh – moge Allâh tevreden zijn met hem). Onze Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam), de Meester der Universum, begon eveneens te huilen toen hij hem zo zag. Hij verrichtte du'â waarna de zon weer steeg. Rasûlullâh (sallallâhu 'alayhi wa sallam) zei: **“O 'Alî! Hef je hoofd op. De zon is nog steeds te zien.”** De edele 'Alî (radiyallâhu 'anh – moge Allâh tevreden zijn met hem) werd hier uiterst blij om en verrichtte zijn salât.

Op een nacht had de edele Abû Bakr al-Siddîq (radiyallâhu ‘anh) zo veel ‘ibâda verricht, dat hij aan het einde van de nacht overvallen werd door de slaap. De gebedstijd voor het witr-gebed was verstreken. Voor het fajr-gebed (ochtendgebed) volgde hij onze Profeet en bij de deur van de masjid (islamitische gebedsplaats) begon hij in zijn aanwezigheid luid te huilen. Hij smeekte: “O Rasûlallâh! Schiet mij snel te hulp, ik heb mijn witr-gebed gemist!” Rasûlullâh begon ook te huilen. Hierop kwam Jabrâil (‘alayhissalâm) en zei: “O Rasûlallâh! Zeg tegen Siddîq dat Allâhu ta’âlâ hem heeft vergeven.”

Bâyazîd al-Bistâmî (quddisa sirruh – moge Allâh zijn geheim zegenen), één van de grote awliyâ (vrienden van Allâh; enk. walî), werd op een nacht overvallen door de slaap waardoor hij niet wakker kon worden voor het fajr-gebed. Hij hilde en kreunde zo erg, dat hij een stem hoorde: “O Bâyezîd! Ik heb deze fout van je vergeven. Bovendien heb Ik je omwille van de baraka (zegening) van dit gehuil de thawâb (beloning) geschonken voor zeventigduizend gebeden.” Na enkele maanden werd hij weer overvallen door de slaap. De shaytân (duivel) kwam en maakte hem wakker door zijn gezegende voet vast te pakken. Hij zei: “Sta op! De tijd voor je salât is bijna verstreken.” De edele Bâyezîd al-Bistâmî zei: “O vervloekte! Hoe kan je zoiets doen? Jij verlangt ernaar dat iedereen zijn salât nalaat en zijn gebedstijd laat verstrijken. Waarom heb je mij wakker gemaakt?” De shaytân zei: “Op de dag dat je het fajr-gebed had gemist, had je al huilend de thawâb voor zeventigduizend gebeden verkregen. Daaraan denkend heb ik je vandaag wakker gemaakt zodat je de thawâb voor één gebed krijgt en niet de thawâb voor zeventigduizend gebeden!”

De grote walî (vriend van Allâh; mv. awliyâ), de edele Junayd al-Baghdâdî zei: “Een uur in de dunyâ (wereld) is beter dan duizend jaar in de âkhira (het hiernamaals). Immers, in dit ene uur is het mogelijk om een rechtschapen, aanvaardbare daad te verrichten, terwijl in die duizend jaar niets uitgevoerd kan worden.” Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft gezegd: **“Iemand die een salât opzettelijk verenigt met de volgende salât, zal tachtig huqû branden in de Jahannam.”** Eén huqû is gelijk aan tachtig jaar van de âkhira. Een dag in de âkhira is gelijk aan duizend jaar in de dunyâ.

Zodus, mijn moslim broeder en zuster! Verdoe je tijd niet met zinloze en onnutige zaken. Ken de waarde van je tijd. Besteed je

tijd aan de meest voortreffelijke zaken. Onze geliefde Profeet zei: **“De meest grote ramp is dat men zijn tijd verdoet met nutteloze zaken.”** Verricht je gebeden op tijd, zodat je geen spijt krijgt op Yawm al-Qiyâma en zeer grote thawâb ontvangt! In een hadîth al-sharîf staat vermeld: **“Wanneer iemand een salât niet op zijn voorgeschreven tijd heeft uitgevoerd, het tot qadâ heeft gelaten (nagelaten) en het niet heeft ingehaald voordat hij overlijdt, dan zullen er zeventig vensters van de Jahannam geopend worden in zijn graf. Hij zal bestraffing ondergaan tot aan Yawm al-Qiyâma.”** Degene die een salât opzettelijk niet uitvoert op zijn voorgeschreven tijd, met andere woorden, degene die niet treurt omdat hij zijn salât niet heeft uitgevoerd wanneer de gebedstijd verstrijkt, zal buiten de islam treden of sterven zonder îmân. En wat zal er gebeuren met degenen die zelfs niet denken aan de salât of die de salât niet als een plicht zien? Alle geleerden van de vier madhâhib (rechtsscholen) hebben op basis van overeenstemming verklaard dat degenen die geen belang hechten aan de salât en die het niet erkennen als een plicht ‘murtadd’ (afvallig), dus een kâfir (ongelovige), zullen worden. Dat iemand die de salât opzettelijk niet uitvoert, er niet aan denkt om het als qadâ te verrichten (in te halen) en geen vrees heeft voor de bestraffing die hij hiervoor zal ondergaan ook murtadd, dus kâfir zal worden, staat geschreven in het hoofdstuk ‘De gevaren van de tong’ in het boek **“Hadîqat al-nadiyya”** van de edele ‘Abdulghanî al-Nablusî.

De edele Imâm al-Rabbânî zegt in de 275^e brief van het 1^e volume van zijn boek **Maktûbât** het volgende:

“Het feit dat u deze ni’ma (gunst) hebt verkregen, komt doordat u de islamitische kennis hebt onderwezen en de ahkâm (regels) van de fiqh (islamitische rechtswetenschap) hebt verspreid. Daar had onwetendheid zich gevestigd en **bid’ât** (innovaties in de islam; enk. bid’a) waren er verspreid. Allâhu ta’âlâ heeft u de liefde van Zijn geliefden geschonken. Hij heeft van u een bemiddelaar gemaakt om de islam te verspreiden. Zodus, probeer zoveel mogelijk als u kunt de kennis over de islam te onderwijzen en de ahkâm van de fiqh te verspreiden. Deze twee zijn de bron van al het geluk, het middel om te vorderen en de reden voor redding. Doe uw uiterste best! Verschijn als geleerde! Wijs de mensen daar op het juiste pad door al-amr bil-ma’rûf (het goede gebieden) en al-nahy ‘anil-munkar (het slechte verbieden) te doen! In de 19^e âya (vers in de Qur’ân al-karîm) van sûra (hoofdstuk in de Qur’ân al-karîm) al-Muzzammil staat het

volgende vermeld [interpretatie van de betekenis]: **“Voor degene die de tevredenheid van zijn Heer wil bereiken, is dit voorwaar een nasiha (vermaning).”**

***Kom, laten we de salât verrichten, en de roest van onze qalb verwijderen;
Toenadering tot Allâh is niet mogelijk, zolang de salât niet wordt verricht!***

***Waar de salât wordt verricht, vallen de zonden er allemaal af;
De mens kan niet volmaakt worden, zolang de salât niet wordt verricht!***

***Allâhu ta'âlâ heeft de salât in de Qur'ân al-karîm erg geprezen;
“Ik zal iemand niet liefhebben,” zegt Hij, “zolang de salât niet wordt verricht!”***

***Een hadîth al-sharîf stelt: “Het teken van îmân,
Zal niet zichtbaar zijn bij de mens, zolang de salât niet wordt verricht!”***

***Een salât niet uitvoeren, is een grote zonde,
Het zal niet vergeven worden door tawba, zolang de qadâ ervan niet wordt verricht!***

***Wie de salât minacht, zal meteen uit îmân treden,
Hij kan geen moslim zijn, zolang de salât niet wordt verricht!***

***De salât reinigt de qalb, en weerhoudt van het kwade,
Je kan niet verlicht worden, zolang de salât niet wordt verricht!***

Deel 1

ONZE ÎMÂN EN DE SALÂT

Iedereen dient eerst îmân te hebben

Allâhu ta'âlâ wil dat de mensen in de dunyâ in rust en vrede leven en in de âkhira het eeuwige geluk bereiken. Om deze reden heeft Hij de nuttige zaken die leiden tot geluk bevolen en de schadelijke zaken die leiden tot rampspoed verboden. Het eerste gebod van Allâhu ta'âlâ is het hebben van îmân. Îmân hebben is nodig voor alle mensen. Îmân is noodzakelijk voor iedereen.

Volgens het woordenboek is de betekenis van **îmân** 'iemand erkennen als volledig waarheid sprekend en geloven in hem'. In de islam betekent îmân: waar achten en met overtuiging uitspreken dat Muhammad ('alayhissalâm) de Profeet is van Allâh en dat hij de verkondigende **Nabî** is, uitgekozen door Hem; bondig geloven in de zaken die hij bondig heeft medegedeeld van Allâhu ta'âlâ en alomvattend geloven in de zaken die hij uitgebreid heeft medegedeeld; alsook de **kalima al-shahâda** (geloofsbelijdenis) uitspreken met de tong in zoverre dit mogelijk is. Een sterke îmân moet zodanig zijn, net zoals we er stellig van overtuigd zijn dat vuur verbrandt en een slang vergiftigt en doodt en we hiervan vluchten, zo moet men ook – met een volledig overtuigd hart – Allâhu ta'âlâ en Zijn Attributen verheven achten, trachten Zijn ridâ (tevredenheid) en jamâl (schoonheid) te bereiken, en Zijn ghadab (toorn) en jalâla (woede) te ontvluchten; en deze îmân stevig in de qalb plaatsen, zoals een tekst die in marmer is gegraveerd.

Îmân betekent het goedvinden van alles wat Muhammad ('alayhissalâm) heeft verteld en dit bevestigen met de qalb, kortom geloven. Een persoon die zo gelooft, wordt **mu'min** of **moslim** genoemd. Iedere moslim dient zich te onderwerpen aan Muhammad ('alayhissalâm) en het pad te volgen dat hij heeft getoond. Zijn pad is het pad dat is aangegeven in de Qur'ân al-karîm. Dit pad wordt de islam genoemd. Om hem te kunnen volgen, moet men eerst îmân hebben, nadien de **ahkâm al-**

islâmiyya (islamitische wetgeving) goed leren, daarna de farâid (verplichte handelingen) uitvoeren en de mahârim (verboden handelingen; enk. harâm) vermijden, en vervolgens de sunan (tradities van de Profeet) verrichten en de makrûhât (afkeuringswaardige handelingen; enk. makrûh) vermijden. Na dit alles moet men hem eveneens proberen te volgen in de mubâhât (geoorloofde handelingen; enk. mubâh).

De basis van onze dîn is îmân. Allâhu ta'âlâ vindt geen enkele 'ibâda of goede daad goed van degenen zonder îmân en aanvaardt deze evenmin. Iemand die moslim wil worden, moet eerst îmân hebben en daarna de ghush (grote rituele wassing), wudû (kleine rituele wassing), de salât (het gebed) en telkens wanneer het nodig is, de andere farâid (verplichte handelingen) en mahârim (verboden handelingen) leren.

Îmân moet correct zijn

De informatie die waargenomen wordt door de zintuigen en de 'aql, is een middel dat helpt om tot îmân te komen. De natuurwetenschappen zorgen ervoor dat men begrijpt en weet dat de orde, de regelmaat in de wereld niet toevallig is en dat er een Schepper bestaat, wat leidt tot het verkrijgen van îmân. Îmân betekent het leren van en geloven in de kennis die de laatste Profeet Muhammad ('alayhissalâm) heeft overgebracht van Allâhu ta'âlâ. Als iemand over de kennis waarin verplicht geloofd moet worden het volgende zegt: "Ik zal erin geloven als het strookt met de 'aql", dan komt dit neer op het niet geloven in de profeten. De kennis over de islam is geen vondst van personen met verstand. Hetgeen dat onze Profeet Muhammad ('alayhissalâm) heeft bekendgemaakt, dient men te leren uit de boeken van de geleerden van ahl al-sunna. Vervolgens dient men hierin te geloven. Om een correcte en aanvaarde îmân te bezitten, dient men zich eveneens te houden aan de volgende voorwaarden:

1- Îmân moet voortdurend en stabiel zijn. Men dient geen ogenblik te denken aan het verlaten van het geloof. Iemand die zegt: "Na drie jaar zal ik uit de islam treden", zal meteen geen îmân meer hebben en uit de islam zijn getreden.

2- De îmân van een mu'min dient tussen khawf (vrees) en rajâ' (hoop) te zijn. Men moet vrees hebben voor de bestraffing van Allâhu ta'âlâ, maar evenzeer geen ogenblik de hoop verliezen op

Zijn barmhartigheid. Men moet het begaan van iedere zonde sterk vermijden en vrezen dat hij omwille hiervan zijn î mân zal verliezen. Zelfs wanneer men alle zonden heeft begaan, dient hij de hoop op de vergiffenis van onze Heer niet te verliezen. Men moet tawba verrichten (berouw tonen) voor zijn zonden. Immers, degene die tawba verricht, zal beschouwd worden als iemand die geen enkele zonde heeft begaan.

3- Men moet î mân hebben voordat de rûh (ziel) de keel heeft bereikt op het sterfbed. Op het moment dat de rûh de keel bereikt, worden alle toestanden van de âkhira aan de mens getoond. Op dat ogenblik willen alle kuffâr (ongelovigen) tot î mân komen. Î mân dient echter ghaybî te zijn; men dient te geloven zonder het gezien te hebben. Dat wat men gezien heeft, valt niet onder geloven. Op dat moment zal de tawba van de mu'minûn echter wel aanvaard worden.

4- Men dient î mân te hebben voordat de zon opkomt in het westen. Eén van de grote tekenen van Qiyâma (de Laatste Dag), is dat de zon zal opkomen in het westen. Alle mensen die dit zien, zullen tot î mân komen, maar deze î mân zal niet aanvaard worden. De poort van tawba zal dan zijn dichtgegaan.

5- Men moet geloven dat niemand buiten Allâhu ta'âlâ de ghayb (het verborgene) kent. Anders gezegd, enkel Allâhu ta'âlâ weet de ghayb; evenals degenen aan wie Hij het heeft medegedeeld. Geen enkele engel, jinn (wezens uit rookloos vuur), shaytân en zelfs geen profeet kan de ghayb weten. Aan de profeten en de sâlihûn (rechtschapenen; enk. sâlih) kan echter wel kennis uit de ghayb onthuld worden.

6- Men dient een regelgeving van de islam omtrent de î mân of 'ibâdât (aanbiddingen) niet opzettelijk en zonder een darûra (noodzaak) te ontkennen. Het is kufr (ongeloof) om van de ahkâm al-islâmiyya (islamitische wetgeving), dus één van de geboden en verboden van de islam te kleineren; te spotten met de Qur'ân al-karîm, de engelen of één van de profeten; of de zaken die met deze vermeld zijn, met de tong te ontkennen zonder dat er sprake is van dwang of een darûra. Degene die het bestaan van Allâhu ta'âlâ en de engelen, en het feit dat de ghushl (grote rituele wassing) en de salât (het gebed) fard (verplicht) zijn, zegt te ontkennen omwille van een darûra zoals bedreiging met de dood, zal geen kâfir worden.

7- Men moet geen twijfels hebben en niet aarzelen over de

noodzakelijke kennis die duidelijk is vermeld in de islam. Twijfelen of de salât verrichten fard is en of wijn en andere alcoholische dranken consumeren, gokken, ribâ (rente) en steekpenningen harâm (verboden) zijn; zeggen dat iets wat een bekende harâm is halâl (toegestaan) is en iets wat halâl is harâm is, leidt tot het treden uit îmân.

8- Îmân hoort zo te zijn zoals het is beschreven in de islam. Geloven zoals de ‘aql het begrijpt en zoals filosofen en bedrieglijke wetenschappers het verklaren, wordt niet beschouwd als îmân. Men moet geloven zoals het is verkondigd door Muhammad (‘alayhissalâm).

9- Degene die îmân heeft, moet enkel omwille van Allâh liefhebben en enkel omwille van Allâh vijandig zijn. Men dient te houden van de moslims – de vrienden van Allâhu ta’âlâ – en niet te houden van degenen die zich vijandig opstellen tegenover de islam met behulp van hun hand en pen. De plaats van deze vijandschap is de qalb.

[Men dient zich ook vriendelijk en zachtaardig te gedragen tegenover niet-moslim landgenoten en toeristen. We dienen aan de hand van onze mooie karakter onze dîn geliefd te maken bij hen.]

10- Men moet geloven zoals de îmân van de ware moslims, die niet zijn afgeweken van het rechte pad dat onze Profeet en zijn Sahâba (Metgezellen) hebben getoond. Om op een correcte manier geloofd te hebben, moet men îmân hebben overeenkomstig de ‘aqîda (geloofsleer) van de ahl al-sunna wal-jamâ’a (mensen van de sunna en de gemeenschap). [Aan degenen die zich onderwerpen aan de ware boeken over de islam die zijn geschreven door de geleerden van ahl al-sunna, zal de thawâb voor honderd shuhadâ (martelaren) gegeven worden. De geleerden die behoren tot één van de vier madhâhib, worden geleerden van ahl al-sunna genoemd. De leider van de geleerden van ahl al-sunna, is Imâm al-a’zam Abû Hanîfa. Deze geleerden hebben hetgeen zij hebben geleerd van de Sahâba al-kirâm opgeschreven; de Sahâba al-kirâm hebben op hun beurt aan hen verteld wat zij van Rasûlullâh hadden gehoord.]

DE 'AQÏDA VAN DE AHL AL-SUNNA

De eerste voorwaarde om een moslim te zijn, is het hebben van îmân. Een correcte îmân hangt af van het geloven in overeenstemming met de 'aqïda (geloofsleer) van de ahl al-sunna. De eerste plicht van een man of vrouw die toerekeningsvatbaar is en de periode van bulûgh (puberteit volgens de islam) heeft bereikt, is het leren van de kennis omtrent îmân die de geleerden van ahl al-sunna in hun boeken hebben geschreven en hiermee overeenkomend geloven. In de âkhira gered worden van de bestraffing in de Jahannam hangt samen met het geloof in datgene wat zij hebben vermeld. Degenen die gered zullen worden van de Jahannam, zijn enkel degenen die hun pad volgen. Zij die hun pad volgen, worden sunnî (soenniet) of ahl al-sunna genoemd. Zie het boek **O Son**, pagina 313, de 46e brief!

In een hadîth al-sharîf staat vermeld: **“Mijn umma (gemeenschap) zal zich opsplitsen in 73 groeperingen. Slechts één groepering hiervan zal gered worden van de bestraffing van de Jahannam, de overigen zullen ten onder gaan en naar de Jahannam gaan.”** Eenieder van deze 73 groeperingen beweert de islam te volgen en zegt dat zijn groepering die ene groepering is waarvan vermeld wordt dat het gered zal worden van de Jahannam. In de 54^e âya al-karîma (edele vers in de Qur'ân al-karîm) van sûra (hoofdstuk) al-Mu'minûn en de 32^e âya al-karîma van sûra al-Rûm staat het volgende vermeld [interpretatie van de betekenis]: **“Iedere groepering verheugt zich, denkend dat zij zich op het ware pad bevinden.”** Echter, onze Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam) heeft het teken, kenmerk van die ene groep, die gered zal worden tussen deze verschillende groeperingen, als volgt beschreven: **“Degenen die behoren tot deze groepering, zijn degenen die zich bevinden op het pad dat ik en mijn Sahâba volgen.”** Degene die zelfs maar één van de Sahâba al-kirâm niet liefheeft, zal afgeweken zijn van de ahl al-sunna. En degene die niet de 'aqïda van de ahl al-sunna volgt, zal óf kâfir worden óf een afgedwaalde die behoort tot de **ahl al-bid'a** (mensen van de innovatie).

Tekenen die erop wijzen dat iemand de ‘aqîda van de ahl al-sunna volgt:

Allâhu ta’âlâ is tevreden over de moslims die îmân hebben overeenkomstig de ‘aqîda van de ahl al-sunna. Er zijn veel voorwaarden verbonden aan het geloven op deze wijze. De geleerden van ahl al-sunna leggen deze als volgt uit:

1. Men moet geloven in de zes zuilen van îmân, kortom in het bestaan en de eenheid van Allâhu ta’âlâ, in het feit dat Hij geen deelgenoot of gelijke heeft, in Zijn engelen, Zijn boeken, Zijn profeten, het leven in de âkhira, en in het feit dat het goede en het kwade geschapen worden door Allâhu ta’âlâ. (Deze zijn vermeld in de du’â **âmantu**.)

2. Men moet geloven dat het laatste boek van Allâhu ta’âlâ, de Qur’ân al-karîm, de Kalâm (het Woord) is van Allâhu ta’âlâ.

3. Een mu’min moet geen enkele twijfel hebben over zijn eigen îmân.

4. Men dient veel te houden van alle Sahâba al-kirâm, zij die geloofden in onze Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) en vereerd werden met het zien van onze Profeet tijdens zijn leven. Men dient geenszins kwaad te spreken over zijn vier kaliefen, zijn Ahl al-bayt, oftewel zijn familie, afstammelingen en zijn vereerde echtgenoten.

5. Men moet de ‘ibâdât niet beschouwen als een onderdeel van îmân. Men dient de mu’minûn die geloven in de geboden en verboden van Allâhu ta’âlâ maar deze niet uitvoeren uit luiheid, niet te beschouwen als kâfir. Degenen die geen belang hechten aan de mahârim (verboden handelingen), die deze minachten en spotten met de islam, zullen hun îmân verliezen.

6. Men dient geen takfîr te verrichten op degenen die zeggen dat ze behoren tot ‘ahl al-qibla’ – degenen die een verkeerde ‘aqîda volgen terwijl ze zeggen te geloven in Allâhu ta’âlâ en Zijn Profeet Muhammad (‘alayhissalâm) – dus hen niet als kâfir te beschrijven.

7. Men dient de salât uit te voeren achter iedere imam (gebedsleider) van wie niet bekend is dat hij openlijk zonden begaat. Deze regelgeving geldt ook voor geregeerden en gouverneurs die het jum’â-gebed (vrijdaggebed) of ‘îd-gebed (feestgebed) leiden.

8. Moslims dienen niet in opstand te komen tegen hun leiders en autoriteiten. Khurûj, dus in opstand komen, komt neer op het veroorzaken van fitna (chaos, opruiing) en maakt de weg vrij voor verschillende rampen. Men dient du'â te verrichten voor hen zodat ze goede zaken zullen volbrengen en hen op een vriendelijke wijze nasiha (goede raad) te geven om af te zien van fisq, ofwel zondige daden.

9. Het is jâiz (toegestaan) voor zowel man als vrouw om in plaats van de voeten te wassen tijdens de wudû (kleine rituele wassing), met een natte hand één keer masah (strijken met een natte hand) uit te voeren over khuffs (lederen sokken), zelfs als er geen sprake is van een 'udhr (geldig excuus) of darûra (noodzaak). Over blote voeten of sokken mag men geen masah uitvoeren.

10. Men moet geloven dat de Mi'râj (de reis van onze Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam) waarin hij op zijn 52e in één nacht van Mekka naar Quds werd gebracht en van daaruit naar de hemelen, waarna hij weer werd teruggebracht) heeft plaatsgevonden met rûh én lichaam. Degenen die beweren dat de Mi'râj een bepaalde geestestoestand was, dus dat het heeft plaatsgevonden in een droom, zullen afwijken van de ahl al-sunna.

De mu'minûn zullen Allâhu ta'âlâ zien in de Janna. Op Yawm al-Qiyâma zullen de profeten en rechtschape, goede personen shafâ'a (bemiddeling, voorspraak) uitvoeren. Er is ondervraging in het graf. De bestraffing in het graf zal zowel op de rûh als het lichaam toegebracht worden. De karâmât van awliyâ (vrienden van Allâh) zijn waar. Karâmât zijn buitengewone toestanden die voorkomen bij de geliefde dienaren van Allâhu ta'âlâ en die Allâhu ta'âlâ schenkt buiten Zijn Gewoonte, dus buiten de fysische, chemische en biologische wetten. Het zijn er te veel om te ontkennen. De arwâh (zielen; enk. rûh) in het graf horen wat de levenden aan het doen zijn en zeggen. De Qur'ân al-karîm lezen, sadaqa (liefdadigheid) schenken en zelfs de thawâb van al onze 'ibâdât schenken aan de arwâh van de overledenen, is nuttig voor hen; het zorgt ervoor dat hun bestraffing vermindert of wordt opgeheven. Geloven in al deze zaken, behoort tot de tekenen dat men de 'aqîda van ahl al-sunna volgt.

DE ZUILEN VAN ÎMÂN

Er zijn zes zuilen van îmân. Deze zijn beschreven in de du'â âmantu. Rasûlullâh (sallallâhu 'alayhi wa sallam) heeft aangegeven dat îmân bestaat uit het geloven in zes welbepaalde punten. Om deze reden moet iedere moslim zijn kind eerst de du'â âmantu laten memoriseren en ook de betekenis ervan grondig onderwijzen.

De du'â âmantu: “**Âmantu billâhi wa malâikatihî wa kutubihî wa rusulihî wal-yawmil-âkhirî wa bil qadari, khayrihî wa sharrihî min Allâhi ta'âlâ wal-ba'thu ba'dal-mawti haqqun. Ashhadu an lâ ilâha illallâh wa ashhadu anna Muhammadan 'abduhû wa rasûluhû.**” (“Ik geloof in Allâh, Zijn engelen, Zijn boeken, Zijn profeten, de Laatste Dag, de qadar (voorbeschikking), dat wil zeggen, dat het goede en het kwade van Allâhu ta'âlâ komt en dat de opstanding na de dood waar is. Ik getuig dat er geen andere god is dan Allâh en ik getuig dat Muhammad Zijn dienaar en Zijn Profet is.”)

De eerste zuil

GELOVEN IN ALLÂHU TA'ÂLÂ

Âmantu billâhi betekent: “Ik geloof, ik heb îmân in het bestaan en de eenheid van Allâhu ta'âlâ; ik bevestig dit met mijn qalb en belijd het met mijn tong.” Allâhu ta'âlâ bestaat en is één. Het begrip ‘één’ heeft in het woordenboek twee verschillende betekenissen. Ten eerste, als cijfer gezien, is het de helft van het getal twee en het begin van alle getallen. Ten tweede, één zijn in de zin van geen deelgenoot of gelijke hebben. Allâhu ta'âlâ is niet één in termen van cijfers, maar in de zin van dat Hij geen deelgenoot en gelijke heeft. Kort gezegd, Hij heeft in geen enkel opzicht een deelgenoot in Zijn Dhât (Wezen) en Sifât (Attributen). Net zoals het wezen en de attributen van alle schepsels niet lijken op het Wezen en de Attributen van Degene die hen heeft geschapen, zo lijken het Wezen en de Attributen van de Schepper gezinszins op het wezen en de attributen van Zijn schepsels.

De Schepper die ieder lichaamsdeel en iedere cel van alle

schepsels uit het niets heeft geschapen, is enkel Allâhu ta'âlâ. Niemand kan de waarheid weten van het Wezen van Allâhu ta'âlâ. Hij is vrij en verre van alles wat opkomt in de 'aql of de verbeelding. Het is niet jāiz (toegestaan) om zich Zijn Wezen te verbeelden of voor te stellen in de 'aql. Men moet echter wel Zijn Attributen en Namen uit het hoofd leren die zijn verkondigd in de Qur'ân al-karîm, en Zijn Ulûhiyya (Goddelijkheid) hiermee bevestigen en belijden. Al Zijn Attributen en Namen zijn zonder begin en eeuwig. Net zoals Zijn Wezen zich op geen enkele plaats bevindt, zo is Hij ook vrij van de zes gekende richtingen. Met andere woorden, Hij is niet voor, achter, rechts, links, boven of beneden. Wat men enkel over Hem kan zeggen, is: **“Hij is overal hâdir en nâzir** (buiten tijd en ruimte aanwezig en ziend).”

Allâhu ta'âlâ heeft veertien Attributen. Zes hiervan worden **al-Sifât al-Dhâtiyya** (de Attributen van Zijn Wezen) genoemd en acht ervan **al-Sifât al-Thubûtiyya** (de vaste Attributen). Het is uiterst noodzakelijk om de betekenissen ervan te kennen en het uit het hoofd te leren:

AL-SIFÂT AL-DHÂTIYYA

1- Wujûd (Bestaan): Allâhu ta'âlâ bestaat. Zijn bestaan is zonder begin. Hij is wâjib al-wujûd, met andere woorden, Zijn bestaan is noodzakelijk.

2- Qidam (Beginloos): Het bestaan van Allâhu ta'âlâ heeft geen begin.

3- Baqâ' (Eeuwigdurendheid): Het bestaan van Allâhu ta'âlâ heeft geen einde. Hij houdt nooit op te bestaan. Net zoals het onmogelijk is dat Hij een deelgenoot heeft, zo is het niet-bestaan van Zijn Wezen en Attributen ook onmogelijk.

4- Wahdâniyya (Eenheid): Allâhu ta'âlâ heeft geen deelgenoot of gelijke in Zijn Wezen, Zijn Attributen en Zijn Doen.

5- Mukhâlafatun lil-hawâdith (Geen gelijkenis met de schepping): Allâhu ta'âlâ vertoont in Zijn Wezen en Attributen geen enkele gelijkenis met het wezen en de attributen van een schepsel.

6- Qiyâm bi-nafsihi (Onafhankelijkheid): Allâhu ta'âlâ bestaat met Zijn Wezen. Hij is niet afhankelijk van ruimte. Hij bestond reeds toen materie en ruimte nog onbestaand waren. Hij is immers

vrij van iedere behoefte. Hoe Zijn Wezen was voordat Hij dit universum uit het niets had geschapen, zo zal het ook voor eeuwig en altijd zijn.

AL-SIFÂT AL-THUBÛTIYYA

1- Hayât (Leven): Allâhu ta'âlâ is levend. Zijn Leven lijkt niet op het leven van de schepsels. Het is een leven waardig en eigen aan Zijn Wezen, zonder begin en eeuwig.

2- 'Ilm (Weten): Allâhu ta'âlâ weet alles. Zijn Weten is niet zoals het weten van de schepsels. Hij weet en ziet dat een mier op een donkere nacht over een zwarte steen loopt. Hij weet de gedachten en intenties die de mensen in hun qalb hebben. Er vindt geen verandering plaats in Zijn Weten. Het is zonder begin en eeuwig.

3- Sam' (Horen): Allâhu ta'âlâ hoort. Hij hoort zonder middel en zonder richting. Zijn Horen lijkt niet op het horen van Zijn dienaren. Ook dit Attribuut van Hem is net zoals al Zijn Attributen zonder begin en eeuwig.

4- Basar (Zien): Allâhu ta'âlâ ziet. Hij ziet zonder hulpmiddel en zonder voorwaarde. Zijn Zien is niet met het oog.

5- Irâda (Wil): Allâhu ta'âlâ is de Willende. Hij schept wat Hij wil. Alles ontstaat middels Zijn Wil. Er bestaat geen enkele kracht die Zijn Wil kan tegenhouden.

6- Qudra (Macht): Allâhu ta'âlâ is de Almachtige. Niets is moeilijk voor Hem.

7- Kalâm (Spreken): Allâhu ta'âlâ is de Sprekende. Zijn Spreken is zonder hulpmiddel, letters, geluiden of de tong.

8- Takwîn (Scheppen): Allâhu ta'âlâ is de Schepper. Er bestaat geen schepper buiten Hem. Het is Hij die alles schept. Men dient niemand 'schepper' te noemen buiten Allâhu ta'âlâ.

Het is onmogelijk om de waarheid van de Attributen van Allâhu ta'âlâ te begrijpen. Niets of niemand kan een deelgenoot zijn van of een gelijke zijn aan de Attributen van Allâhu ta'âlâ.

De tweede zuil

GELOVEN IN DE ENGELEN

Wa malâikatihî: Dit betekent: “Ik geloof in de engelen van Allâhu ta’âlâ.” Zij zijn dienaren van Allâhu ta’âlâ. Zij houden zich allen aan de geboden van Allâhu ta’âlâ. Zij begaan geen zonden. Ze zijn noch man noch vrouw, ze trouwen niet, ze zijn levend, en ze eten, drinken en slapen niet. Ze zijn wezens uit nûr (licht) en beschikken over ‘aql. Onder hen zijn er vier het meest superieur.

1- Jabrâil (‘alayhissalâm): Zijn taak is wahy (openbaring) brengen aan de profeten, dus hen de geboden en verboden mededelen.

2- Isrâfil (‘alayhissalâm): Zijn taak is het blazen op de sûr (hoorn). Wanneer hij de eerste keer op de sûr blaast, zal al het levende – buiten Allâhu ta’âlâ – die dit geluid hoort, sterven. Bij de tweede keer zullen ze allen herrijzen.

3- Mîkâil (‘alayhissalâm): Zijn taak is rizq (voorziening) leveren, zorgen voor goedkoopheid, overvloed, schaarste en prijzigheid, en elke materie in beweging brengen.

4- Azrâil (‘alayhissalâm): Zijn taak is het wegnemen van de rûh (ziel) van mensen.

Na hen zijn er vier groepen van engelen. Er zijn vier engelen die **hamala al-‘Arsh** (draggers van de ‘Arsh) worden genoemd. De engelen die zich bevinden in de Goddelijke Aanwezigheid, worden **muqarrabûn** genoemd. De superieuren onder de engelen van bestraffing, worden **karûbiyyûn** genoemd en de engelen van rahma (barmhartigheid) worden **rûhânîyyûn** genoemd. De meest superieure onder de engelen van de Janna heet **Ridwân** en de meest superieure onder de engelen van de Jahannam heet **Mâlik**. De engelen van de Jahannam worden **zabâniyyûn** genoemd. Het schepsel dat het grootst in aantal is, zijn de engelen. In de hemelen is er geen enkel leeg plekje waar de engelen geen ‘ibâda verrichten.

De derde zuil

GELOVEN IN DE BOEKEN

Wa kutubihî: Dit betekent: “Ik geloof in de boeken die Allâhu ta’âlâ heeft neergezonden.” Allâhu ta’âlâ heeft deze boeken aan sommige profeten neergezonden door wahy (openbaring) via de engel Jabrâîl (‘alayhissalâm), dus door het oplezen ervan, aan andere profeten in geschreven vorm op tabletten en aan sommige andere profeten door het hen te laten horen zonder tussenkomst van een engel. Deze zijn allemaal de Kalâm (het Woord) van Allâhu ta’âlâ. Ze zijn zonder begin en eeuwig. Het zijn geen schepsels en zijn allemaal waar. Van de geopenbaarde boeken zijn er 104 aan ons medegedeeld. Hiervan zijn er tien **suhûf** (boekjes) neergezonden naar Âdam (‘alayhissalâm), vijftig suhûf naar Shît (‘alayhissalâm), dertig suhûf naar Idrîs (‘alayhissalâm) en tien suhûf naar Ibrâhîm (‘alayhissalâm); verder werd de **Tawrât** (Thora) neergezonden naar Mûsâ (‘alayhissalâm), de **Zabûr** (Psalmen) naar Dâwud (‘alayhissalâm), de **Injîl** (het Evangelie) naar ‘Îsâ (‘alayhissalâm) en de **Qur’ân al-karîm** naar Muhammad (‘alayhissalâm).

Zodat de mensen in de dunyâ (wereld) in vrede kunnen leven en in de âkhira (het hiernamaals) het eeuwige geluk kunnen bereiken, heeft Allâhu ta’âlâ boeken gezonden middels vele profeten vanaf de eerste mens en tevens de eerste profeet Âdam (‘alayhissalâm) tot de laatste Profeet Muhammad (‘alayhissalâm). Hij heeft in deze boeken de beginselen van îmân en de ‘ibâda verklaard; er werd informatie medegedeeld over elke kwestie waar mensen behoefte aan hebben.

Van alle boeken is de Qur’ân al-karîm het laatste boek van Allâh. Na de openbaring van de Qur’ân al-karîm werden de regelgevingen in alle andere goddelijke boeken opgeheven. Jabrâîl (‘alayhissalâm) heeft de Qur’ân al-karîm aan Muhammad (‘alayhissalâm) gebracht gedurende een periode van 23 jaar. De Qur’ân al-karîm bestaat uit 114 sûrât (hoofdstukken; enk. sûra) en 6236 âyât (verzen; enk. âya). Het feit dat dit getal in sommige boeken verschillend wordt vermeld, komt doordat een lange âya als meerdere âyât wordt gerekend. Immers, de Qur’ân al-karîm heeft sinds zijn openbaring geen enkele wijziging ondergaan en zal het ook nooit ondergaan. De Qur’ân al-karîm is de Kalâm van

Allâh. Het is onmogelijk dat zo een boek opgesteld kan worden door mensen. Het is zelfs niet mogelijk geweest om maar iets uit te spreken dat lijkt op één âya.

Nadat onze Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) de âkhira vereerde met zijn komst, liet zijn eerste kalief de edele Abû Bakr al-Siddîq (radiyallâhu ‘anh) de âyât van de Qur’ân al-karîm bijeen verzamelen. Zo ontstond er een **mushaf** (een gebonden exemplaar van de Qur’ân al-karîm). Het geheel van de Sahâba al-kirâm heeft op basis van overeenstemming aangegeven dat deze mushaf ‘de Kalâm van Allâh’ is. De derde kalief ‘Uthmân (radiyallâhu ‘anh) liet van deze mushaf nog zes exemplaren schrijven. Hij zond deze naar sommige provincies.

Het is noodzakelijk om de Qur’ân al-karîm in zijn originele vorm te lezen. Boeken die met andere letters zijn geschreven, kunnen geen Qur’ân al-karîm genoemd worden.

a) Wanneer men een mushaf vastpakt, moet men in een staat van wudû zijn. Men dient te zitten richting de qibla (gebedsrichting) en de mushaf aandachtig te lezen.

b) Men dient het langzaam en met khushû’ (nederig ontzag) te lezen.

c) Men dient de mushaf te lezen door ernaar te kijken en elke âya zo te lezen, dat het tot zijn recht wordt gebracht.

d) Men dient het te lezen volgens de regels van tajwîd (regels van de correcte recitatie van de Qur’ân al-karîm).

e) Men moet zich bedenken dat hetgeen hij leest ‘de Kalâm van Allâh’ is.

f) Men dient zich te houden aan de geboden en verboden van de Qur’ân al-karîm.

De vierde zuil

GELOVEN IN DE PROFETEN

Wa rusulihî: Dit betekent: “Ik geloof in de profeten van Allâhu ta’âlâ.” Profeten zijn uitgekozen om te leiden naar het pad dat Allâhu ta’âlâ goedkeurt, dus om het juiste pad te tonen. Alle profeten hebben altijd dezelfde îmân verkondigd. Het is noodzakelijk om te geloven dat de profeten (‘alayhimussalâm – vrede zij met hen) beschikken over zeven eigenschappen.

1- ‘Isma (onfeilbaarheid): Geen zonden begaan. Profeten begaan geen enkele – kleine of grote – zonde die in welke dîn dan ook harâm werd verklaard of verklaard zou worden.

2- Amâna (betrouwbaarheid): Profeten zijn in ieder opzicht betrouwbare personen. Zij verraden nooit hetgeen dat hen werd toevertrouwd.

3- Sidq (waarachtigheid): Profeten zijn mensen die correct en eerlijk zijn in hun woorden, daden en alle soorten gedragingen. Zij liegen absoluut niet.

4- Fatâna (scherpzinnigheid): Profeten zijn zeer verstandige en begripvolle personen. Er is geen profeet gekomen die blind of doof was, of andere onvolmaaktheden had; noch zijn er vrouwelijke profeten gekomen.

5- Tabligh (verkondiging van de boodschap): Profeten hebben alles wat zij aan de mensen hebben verkondigd en uitgelegd, geleerd via de wahy (openbaring) afkomstig van Allâhu ta’âlâ. Geen enkele van de geboden en verboden die zij hebben verkondigd, behoorde tot hun persoonlijke gedachten. Alles wat bevolen werd, hebben zij verkondigd.

6- Adâla (rechtvaardigheid): Profeten zijn nooit wreed of onrechtvaardig. Ze wijken niet af van rechtvaardigheid omwille van wie dan ook.

7- Amn al-‘azl (onontneembaarheid): Hun profetschap wordt hen niet ontnomen. Zij zijn te allen tijde profeet, zowel in de dunyâ als in de âkhira.

Profeten die een nieuwe dîn en ahkâm (wetgeving) brengen, worden **rasûl** genoemd. Profeten die geen nieuwe dîn brengen maar de mensen tot de voorgaande dîn uitnodigen, worden **nabî**

genoemd. Îmân in de profeten betekent geloven dat ze allen – zonder enig onderscheid te maken tussen hen – uitverkozen zijn door Allâhu ta’âlâ en dat ze trouw en eerlijk zijn. Iemand die niet gelooft in één van hen, zal in geen enkel van hen geloofd hebben.

Profeetschap kan niet verworven worden door te werken, veel ‘ibâda te verrichten, honger te lijden of moeilijkheden te ondergaan. Het kan enkel verkregen worden als een gunst van Allâhu ta’âlâ en door Zijn verkiezing. Het aantal profeten is onbekend. Het is algemeen bekend dat er meer dan 124.000 zijn. Onder hen zijn er 313 of 315 rasûl van wie er 6 hoger in rang staan. Zij worden ook wel de profeten van ulû al-‘azm genoemd. Dit zijn: **Âdam, Nûh, Ibrâhîm, Mûsâ, ‘Îsâ en Muhammad Mustafâ** (‘alayhimussalâm – vrede zij met hen). Onder de profeten zijn de namen van 33 bekend. Deze zijn: Âdam, Idrîs, Shît, Nûh, Hûd, Sâlih, Ibrâhîm, Lût, Ismâ’îl, Ishâq, Ya’qûb, Yûsuf, Ayyûb, Shu’ayb, Mûsâ, Hârûn, Khidir, Yûsha’ ibn Nûn, Ilyâs, Alyasa’, Dhul-kifl, Sham’ûn, Ishmû’îl, Yûnus ibn Matâ, Dâwûd, Sulaymân, Luqmân, Zakariyyâ, Yahyâ, ‘Uzayr, ‘Îsâ ibn Maryam, Dhul-qarnayn en Muhammad (‘alayhi wa ‘alayhimussalâtu wassalâm).

Enkel de namen van 28 van deze profeten staan vermeld in de Qur’ân al-karîm. Er is onenigheid over het feit of Dhul-qarnayn, Luqmân, ‘Uzayr en Khidir al dan niet profeet waren. De edele Muhammad Ma’tûm schrijft in de 36^e brief van zijn 2^e volume, dat het bericht waarin gesteld wordt dat Khidir (‘alayhissalâm) een profeet is, sterk is. In zijn 182^e brief zegt hij: “Het feit dat Khidir (‘alayhissalâm) gezien wordt in een menselijke gedaante en bepaalde dingen doet, toont niet aan dat hij levend is. Allâhu ta’âlâ heeft zijn rûh, maar ook die van vele andere profeten en awliyâ (vrienden van Allâh), de toestemming gegeven om te verschijnen in een menselijke gedaante. Hen zien bewijst niet dat zij in leven zijn.”

Onze Profeet MUHAMMAD ('alayhissalâm)

Hij is de Rasûl (Profeet) van Allâhu ta'âlâ, alsook Zijn habîb (geliefde). Hij is de meest superieure en de laatste der profeten. Zijn vader heette 'Abdullâh. Hij werd geboren in Mekka, maandagnacht tegen de ochtend, op de 12^e van de maand rabî' al-awwal (de derde maand volgens de hijrî qamarî jaartelling) dat overeenkomt met 20 april 571 n.Chr. Zijn vader was al eerder overleden. Op zijn zesde overleed zijn moeder, op zijn achtste zijn grootvader. Daarna groeide hij op bij zijn oom Abû Tâlib. Toen hij 25 was, trouwde hij met Khadîja al-kubrâ (Khadîja de grote). Hij kreeg vier dochters en twee zonen van haar. Zijn eerste zoon heette Qâsim. Hierdoor wordt hij ook wel **Abû al-Qâsim** (vader van Qâsim) genoemd. Op veertigjarige leeftijd werd hem medegedeeld dat hij de Profeet is van alle mensen en jinn (wezens uit rookloos vuur). Drie jaar later begon hij iedereen uit te nodigen tot îmân. Op zijn 52e werd hij in één nacht van Mekka naar Quds (Jeruzalem) gebracht en van daaruit naar de hemelen, waarna hij weer werd teruggebracht. Deze reis wordt **Mi'râj** genoemd. Tijdens de Mi'râj heeft hij de rangen van de Janna, de rangen van de Jahannam en Allâhu ta'âlâ gezien. De vijf dagelijkse gebeden werden fard gesteld op deze nacht. Hij ging van Mekka naar Medina op bevel van Allâhu ta'âlâ, volgens historici in het jaar 622 n.Chr. Deze reis wordt **hijra** (emigratie) genoemd. De dag dat hij aankwam in het dorp Qubâ van de stad Medina, namelijk maandag de 8^e van de maand rabî' al-awwal, komt overeen met 20 september volgens de westerse jaartelling en is het begin van de **hijrî shamsî** (zonne)jaartelling van de moslims geworden. De **hijrî qamarî** (maan)jaartelling van de moslims begint vanaf de maand muharram (de eerste maand volgens de hijrî qamarî jaartelling) van dat jaar. De omwenteling van de maan – twaalf keer rond de aarde – in de hemel, vormt één jaar volgens de qamarî jaartelling. Hij overleed op maandag 12 rabî' al-awwal in het jaar 11 n.h. (na de hijra) [632 n.Chr.] voor de middag. Middenin de nacht van dinsdag op woensdag [dinsdagnacht] werd hij begraven in de kamer waar hij was overleden. Toen hij overleed, was hij 63 jaar volgens de qamarî jaartelling en 61 volgens de shamsî jaartelling.

Muhammad ('alayhissalâm) was blank. Hij was de meest mooie van alle mensen. Hij vertoonde zijn schoonheid niet aan

iedereen. Het leven van iemand die zijn schoonheid één keer aanschouwt, ook al is het in een droom, verloopt met vreugde en plezier. Hij is in alle opzichten, te allen tijde superieur aan alle mensen over de hele wereld en aan alle mensen die nog zullen komen. Zijn ‘aql, denken, mooie karaktereigenschappen en de kracht in al zijn organen waren meer dan van welk mens dan ook.

In zijn kindertijd was hij samen met handelaren twee keer richting Damascus gegaan en waren zij teruggekeerd vanaf de plaats Busrâ. Hierbuiten was hij nooit ergens heen gegaan. Hij was ummî. Met andere woorden, hij was nooit naar school gegaan. Hij heeft van niemand les gekregen. Toch wist hij alles. Anders gezegd, waar hij ook maar aan dacht, wat hij ook maar wilde weten, Allâhu ta’âlâ liet het hem weten. De engel genaamd Jabrâil (‘alayhissalâm) kwam en vertelde hem alles wat hij wilde weten. Zijn gezegende qalb straalde nûr uit, net als de zon. De nûr van kennis en ma’rifa (kennis van/over Allâh) die hij uitstraalde, werd overal over de aarde en hemelen verspreid, net zoals radiogolven. Ook nu straalt hij deze uit vanuit zijn graf. De sterkte van deze uitstraling neemt ieder moment toe. Net zoals een radio-ontvanger essentieel is om elektro-magnetische golven op te vangen, zo is er voor het ontvangen van zijn nûr een qalb nodig die in hem gelooft, hem liefheeft en die wordt gezuiverd door het pad te volgen dat hij heeft getoond. Een persoon met zo een qalb zal deze nûr ontvangen en het op zijn beurt verspreiden naar zijn omgeving. Zulke grote persoonlijkheden worden een **walî** (vriend van Allâh) genoemd. Wanneer iemand die zo’n walî kent, in hem gelooft en hem liefheeft, met adab (goede manieren) tegenover hem zit of op een afstand met adab en liefde aan hem denkt, dan zal de qalb van deze persoon beginnen nûr en fayd (spirituele kennis die van qalb tot qalb voortvloeit) te ontvangen en zal zijn qalb gezuiverd worden en rijpen. Net zoals Allâhu ta’âlâ van zonne-energie een oorzaak heeft gemaakt voor de ontwikkeling van ons lichaam, onze materie, zo heeft Hij de qalb van Muhammad (‘alayhissalâm) en de nûr die hieruit ontspringt een oorzaak gemaakt voor de rijping van onze rûh en qalb en voor het ontwikkelen in menselijkheid. Net zoals alle voedingsstoffen die de mens voeden en zorgen voor de bouw en energie van de mens, worden gevormd met behulp van zonne-energie en assimilatie, zo zijn de suhba (gezelschap), woorden en geschriften van awliyâ – die voeding zijn voor de qalb en rûh – allen ontstaan door de nûr

die ontspringt uit de gezegende qalb van Rasûlullâh.

Allâhu ta'âlâ heeft Muhammad ('alayhissalâm) de **Qur'ân al-karîm** gezonden middels de engel genaamd Jabrâil ('alayhissalâm). Hij heeft de mensen de zaken geboden die noodzakelijk en nuttig zijn voor het leven in de dunyâ en âkhira. De zaken die schadelijk zijn, heeft Hij verboden. Het geheel van deze geboden en verboden worden islam of **ahkâm al-ilâhiyya** (godelijke wetgeving) genoemd.

Ieder woord van Muhammad ('alayhissalâm) is juist, waardevol en nuttig. Iemand die hierin gelooft, wordt mu'min of moslim genoemd. Iemand die niet gelooft in één van de woorden van Muhammad ('alayhissalâm) of één ervan niet goedvindt, wordt **kâfir** genoemd. Allâhu ta'âlâ houdt van degene die mu'min is. Hij zal diegene niet eeuwig in de Jahannam laten. Of Hij plaatst hem helemaal niet in de Jahannam, of Hij plaatst hem in de Jahannam voor zijn fouten maar haalt hem er later weer uit. Iemand die kâfir is, kan de Janna niet betreden. Hij zal rechtstreeks naar de Jahannam gaan en er nooit uitkomen. Geloven in Rasûlullâh en hem liefhebben, is de bron van alle geluk, rust en goedheden. Niet geloven dat hij een Profeet is, is de bron van alle rampen, problemen en slechtheden.

De 'ilm (kennis), irfân (godskennis), fahm (begrip), yaqîn (sterk geloof), 'aql (verstand), zakâ' (intelligentie), vrijgevigheid, tawâdu' (nederigheid), hilm (mildheid), shafqa (mededogen), sabr (geduld), ghayra (ijver), hamiyya (ijver voor de bescherming van religie en vaderland), loyaliteit, amâna (betrouwbaarheid), shajā'a (moed), hayba (ontzagwekkendheid), dapperheid, balâgha (eloquentie), fasâha (welsprekendheid), fatâna (scherpzinnigheid), malâha (schoonheid, liefelijkheid), wara' (zorgvuldige vroomheid), 'iffa (kuisheid), karam (weldadigheid), insâf (eerlijkheid), hayâ (bescheidenheid), zuhd (ascese) en **taqwâ** (vroomheid) van Rasûlullâh (sallallâhu 'alayhi wa sallam) is meer dan bij alle andere profeten. Hij vergaf zijn vrienden en vijanden voor de schade die zij hem aandeden. Geen enkele keer heeft hij erop gereageerd. Toen kuffâr (ongelovigen) tijdens de Slag bij Uhud zijn gezegende wang lieten bloeden en zijn tanden braken, verrichtte hij voor degenen die dit hadden gedaan de volgende du'â: **“O mijn Heer! Vergeef hen! Vergeef hen omwille van hun onwetendheid!”**

Muhammad (‘alayhissalâm) had erg veel mooie karaktereigenschappen. Iedere moslim dient deze te leren en zich deze toe te eigenen. Zo zal hij in de dunyâ en âkhira gered worden van rampen en ongemakken en zal hij de shafâ’a (bemiddeling, voorspraak) van de Meester der beide werelden (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) verkrijgen. In een hadîth al-sharîf staat immers vermeld: “**Eigen jullie de akhlâq (karaktereigenschappen) van Allâhu ta’âlâ toe!**”

AL-SAHÂBA AL-KIRÂM

De moslims die vereerd zijn met het zien van het gezegende gezicht van onze Profeet en met het horen van zijn zoete woorden, worden **Sahâba al-kirâm** genoemd. Na de profeten is Abû Bakr al-Siddîq (radiyallâhu ‘anh) de meest gunstige en superieure van alle mensen die reeds zijn gekomen en die nog zullen komen. Hij is de eerste kalief. Na hem is de superieure onder alle mensen de tweede kalief ‘Umar ibn al-Khattâb, “Fârûq al-a’zam”, (radiyallâhu ‘anh); de meest superieure na hem is de edele ‘Uthmân ibn ‘Affân (radiyallâhu ‘anh), de derde kalief van Rasûlullâh en tevens de bron van îmân, hayâ en irfân; hierna is de meest gunstige onder alle mensen ‘Alî ibn Abî Tâlib (radiyallâhu ‘anh), de vierde kalief, bezitter van verbijsterende superioriteiten en de leeuw van Allâhu ta’âlâ. Zoals uit ahâdîth al-sharîfa begrepen wordt, zijn de edele Fâtima, de edele Khadîja, de edele ‘Âisha, de edele Maryam en de edele Âsiya de meest superieure onder alle wereldse vrouwen. In een hadîth al-sharîf staat vermeld: “**Fâtima is de meest superieure onder de vrouwen van de Janna. Hasan en Husayn zijn de meest superieuren onder de jongeren van de Janna.**”

Na hen zijn de meest superieure onder de Sahâba al-kirâm de ‘**ashara al-mubashshara**, de tien personen die de Janna werden beloofd. Dit zijn de edele Abû Bakr al-Siddîq, ‘Umar al-Fârûq, ‘Uthmân ibn ‘Affân, ‘Alî ibn Abû Tâlib, Abû ‘Ubayda ibn Jarrâh, Talha, Zubayr ibn ‘Awwâm, Sa’d ibn Abî Waqqâs, Sa’îd ibn Zayd en ‘Abdurrahmân ibn ‘Awf (ridwânullâhi ta’âlâ ‘alayhim ajma’în – moge Allâhu ta’âlâ tevreden zijn met hen allen). De superieuren na hen zijn degenen die deelnamen aan de Slag bij **Badr**; daarna degenen die deelnamen aan de Slag bij **Uhud** en na hen degenen

die zich bevonden tijdens de **bay'a al-ridwân** (eed van tevredenheid).

Het is wâjib (noodzakelijk) voor ons om de namen van alle Sahâba al-kirâm, die hun levens en bezittingen hebben opgeofferd op het pad van Rasûlullâh en hem hebben bijgestaan, met respect en liefde uit te spreken. Het is absoluut niet jâiz (toegestaan) om uitspraken te doen die niet passen bij hun grootsheid. Het is dalâla (dwaling) om hun namen oneerbiedig uit te spreken.

Iemand die houdt van Rasûlullâh, hoort ook te houden van al zijn Sahâba. In een hadîth al-sharîf wordt namelijk gezegd: **“Degene die houdt van mijn Sahâba, houdt van hen omdat hij van mij houdt. Iemand die niet van hen houdt, zal niet van mij gehouden hebben. Degene die hen kwetst, zal mij kwetsen. En degene die mij kwetst, zal Allâhu ta'âlâ gekwetst hebben. Iemand die Allâhu ta'âlâ kwetst, zal zeker bestraffing ondergaan.”** In een andere hadîth al-sharîf staat vermeld: **“Wanneer Allâhu ta'âlâ één van Zijn dienaren onder mijn umma wil begunstigen, dan plaatst Hij de liefde voor mijn Sahâba in zijn qalb. Dan zal hij hen allen zielsveel liefhebben.”** Op de dag dat onze Profeet overleed, waren er 33.000 Sahâba in de stad Medina. Er waren in totaal meer dan 124.000 Sahâba.

De imams van de vier madhâhib en andere geleerden

Wat betreft de kennis van 'aqîda is er maar één juist pad. Dat is de madhhab (rechtsschool) van de **ahl al-sunna wal-jamâ'a** (mensen van de sunna en de gemeenschap). Er zijn vier grote persoonlijkheden die het juiste pad hebben getoond aan alle moslims op de wereld en die ervoor hebben gezorgd dat we het pad van Muhammad ('alayhissalâm) zonder enige veranderingen of vervalsingen kunnen leren. De eerste van hen is **Imâm al-a'zam Abû Hanîfa Nu'mân ibn Thâbit**. Hij is één van de grootste islamgeleerden en de leider van de ahl al-sunna. De tweede is **Imâm Mâlik ibn Anas**, de derde **Imâm Muhammad ibn Idrîs al-Shâfi'î** en de vierde **Imâm Ahmad ibn Hanbal** (rahmatullâhi 'alayhim ajma'in – moge Allâh hen allen genadig zijn).

Iemand die vandaag niet één van deze vier imams volgt, is in groot gevaar. Hij is afgedwaald van het rechte pad. Wij hebben in

dit boek de kwesties rondom de salât volgens de hanafî madhhab (rechtsschool van Imâm al-a'zam Abû Hanîfa) overgenomen uit de boeken van de grote geleerden van deze madhhab, en hebben dit vereenvoudigd weergegeven.

Onder de leerlingen van deze vier imams waren er twee die ver waren gevorderd in de leerstellingen omtrent î mân. Hierdoor ontstonden er twee madhâhib in de leer van 'aqîda. De î mân overeenkomstig de Qur'ân al-karîm en de ahâdîth al-sharîfa, is de î mân die overgeleverd werd door deze twee imams. Zij zijn het die de kennis omtrent î mân van de ahl al-sunna – de firqa al-nâjiyya (groep die gered zal worden) – hebben verspreid over de wereld. Eén van hen is **Abû Mansûr al-Mâturîdî**, de andere **Abû al-Hasan 'Alî al-Ash'arî**.

Deze twee imams hebben dezelfde î mân verkondigd. De enkele verschillen tussen hen zijn niet essentieel. In wezen zijn ze hetzelfde. De islamgeleerden worden geprezen in de Qur'ân al-karîm en de ahâdîth al-sharîfa. In een âya al-karîma staat vermeld [interpretatie van de betekenis]: **“Is het mogelijk dat zij die weten en zij die niet weten, gelijk zijn?”** In een andere âya al-karîma staat vermeld [interpretatie van de betekenis]: **“O moslims! Vraag hetgeen dat jullie niet weten aan degenen die het wel weten.”**

In ahâdîth al-sharîfa is overgeleverd: **“Allâhu ta'âlâ en de engelen en iedere levende verrichten du'â voor de moslims die de mensen goedheden onderwijzen.”** **“Op Yawm al-Qiyâma zullen eerst de profeten shafâ'a verrichten, dan de geleerden en daarna de shuhadâ.”** **“O mensen, weet dat kennis verworven wordt door te luisteren naar een geleerde.”** **“Vergaar kennis. Kennis vergaren is 'ibâda. Degene die kennis onderwijst en vergaart, krijgt de thawâb van jihâd.”** **“Kennis onderwijzen is net als het geven van sadaqa (liefdadigheid). Kennis verwerven van een geleerde is net als het verrichten van het tahajjud-gebed (late nachtgebed).”** **“Kennis vergaren, is meer thawâb dan alle nâfila (vrijwillige) 'ibadât, want het is zowel voordelig voor zichzelf als voor de personen aan wie hij het zal onderwijzen.”** **“Aan degene die leert om het aan anderen te onderwijzen, zal de thawâb van de siddîqûn (getrouwelingen) gegeven worden.”** **“Kennis is een schat. De sleutel hiervan is vragen en leren.”** **“Vergaar en onderwijs kennis.”** **“Alles heeft een bron. De bron van taqwâ**

(vroomheid) is de harten (qalb) van ‘ârifûn (degenen die ma’rifa, de kennis van/over Allâh hebben).” “**Kennis onderwijzen is kaffâra (boetedoening) voor zonden.**”

De vijfde zuil

GELOVEN IN DE ÂKHIRA

Wal yawmil âkhiri: Dit betekent: “Ik geloof in de Laatste Dag.” Het begin van deze tijdspanne is de dag waarop men overlijdt. Het duurt tot het einde van de Qiyâma, wat ‘de Laatste Dag’ wordt genoemd. De reden waarom het de Laatste Dag wordt genoemd, is omdat er hierna geen nacht meer volgt of omdat het volgt na de dunyâ. Wanneer deze Laatste Dag zal aanbreken, werd niet bekendgemaakt. Onze Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft echter een groot aantal voortekenen hiervan bekendgemaakt, zoals: De edele al-Mahdí zal komen. ‘Îsâ (‘alayhissalâm) zal uit de hemel neerdalen in Damascus. De dajjâl zal tevoorschijn komen. Mensen die Ya’jûj en Ma’jûj worden genoemd, zullen overal onrust stoken. De zon zal opkomen in het westen. Er zullen grote aardbevingen plaatsvinden. Kennis over de dîn zal vergeten worden. Fisq (zondigheid) en kwaadheid zullen toenemen. Dat wat harâm is, zal overal gepleegd worden. Er zal een brand ontstaan in Jemen. De hemelen en bergen zullen verbrijzeld worden. De zon en de maan zullen verduisteren.

Er is ondervraging in het graf. Ten antwoord op de vragen van de engelen Munkar en Nakîr in het graf, dient men het volgende uit het hoofd te leren en het eveneens zijn kinderen uit het hoofd te laten leren: “Mijn Rabb (Heer) is Allâhu ta’âlâ; mijn Profeet is Muhammad (‘alayhissalâm); mijn dîn is de islam; mijn boek is de Qur’ân al-karîm; mijn qibla (gebedsrichting) is de Ka’ba al-sharîf (eervolle Ka’ba); mijn madhhab in ‘aqîda is de ahl al-sunna wal-jamâ’a (mensen van de sunna en de gemeenschap); mijn madhhab in ‘amal (daden) is de madhhab van Imâm al-a’zam Abû Hanîfa.” Op Yawm al-Qiyâma (de Dag der Opstanding) zal iedereen herrijzen en zich verzamelen op de plaats van de mahshar (verzamelplaats). De dadenboeken van de sâlihûn

(rechtschapenen) zullen langs hun rechterkant gegeven worden, die van de slechten van achteren of langs hun linkerkant. Indien Allâhu ta'âlâ het wil, zal Hij – uitgezonderd shirk (deelgenoot, partner toekennen aan Allâhu ta'âlâ) en kufr (ongeloof) – iedere zonde vergeven; en indien Hij het wil, zal Hij straffen voor kleine zonden.

Er zal een **mîzân** (weegschaal) zijn om de daden te wegen. De brug '**sirât**' zal op bevel van Allâhu ta'âlâ opgesteld worden over de Jahannam. Daarnaast zal er ook het bassin '**kawthar**' zijn dat toebehoort aan onze Profeet Muhammad Mustafâ (sallallâhu 'alayhi wa sallam).

Shafâ'a (bemiddeling, voorspraak) is waar. Profeten, awliyâ, sâlihûn, geleerden, engelen, shuhadâ en degenen aan wie Allâhu ta'âlâ toestemming heeft verleend, zullen shafâ'a verrichten zodat de kleine en grote zonden vergeven zullen worden van de mu'minûn die zonder tawba overleden zijn; hun shafâ'a zal aanvaard worden.

De **Janna** en **Jahannam** bestaan nu al. De Janna bevindt zich boven de zeven hemelen. De Jahannam bevindt zich onder alles. De Janna heeft acht poorten. Door iedere poort gaat men naar een andere laag van de Janna. De Jahannam bestaat uit zeven lagen. Van de eerste naar de zevende laag toe worden de bestraffingen steeds heviger.

De zesde zuil

GELOVEN IN DE QADAR

Wa bil-qadari, khayrihi wa sharrihi minallâhi ta'âlâ: Dit betekent: “Ik geloof in de qadar (voorbeschikking), dat het goede en het kwade komt van Allâhu ta'âlâ.” Wat de mensen meemaken, of dit nu goed of kwalijk is, nuttig of schadelijk, winst of verlies, alles gebeurt met de Wil van Allâhu ta'âlâ.

Dat Allâhu ta'âlâ het bestaan van iets wil, wordt **qadar** genoemd. Het tot stand komen van de qadar, kortom hetgeen waarvan het bestaan is beschikt, wordt **qadâ'** (lotsbepaling) genoemd. De begrippen qadâ' en qadar worden ook door elkaar gebruikt.

Allâhu ta'âlâ heeft Zijn dienaren een **irâda** (wil) gegeven; Hij heeft van hun wil een oorzaak gemaakt om hun daden te scheppen. Wanneer een dienaar iets wenst te doen en Allâhu ta'âlâ dit ook wil, dan zal Hij deze zaak scheppen. Wanneer de dienaar het niet wil, zal Allâhu ta'âlâ het ook niet wensen en zal Hij dit niet scheppen.

Degenen die de 'aqîda van de ahl al-sunna, die we tot nu toe in het kort hebben beschreven, meer uitgebreid willen leren, dienen de volgende boeken te lezen die gepubliceerd zijn door de uitgeverij Hakîkat Kitâbevi: **I'tiqâdnâma**, het Perzische boek van de grote walî, de oogappel van de islamgeleerden, Mawlânâ Khâlid al-Baghdâdî; de Turkse vertaling hiervan door Kemâhli Feyzullah Efendi met de titel **Herkese Lâzım Olan İmân**; en de Engelse vertaling hiervan **Belief and Islam**. Het is een uiterst nuttig en prachtig werkstuk waarvan de fayd (spirituele kennis die van qalb tot qalb voortvloeit) en barakât (zegeningen) volstaan voor het geluk in beide werelden.

Allâhu ta'âlâ heeft iedereen geboden tawakkul (vertrouwen stellen in Allâh) te hebben. De âya al-karîma [interpretatie van de betekenis]: “**Tawakkul is een voorwaarde van imân**” is één van deze geboden. In sûra al-Mâida staat vermeld [interpretatie van de betekenis]: “**Indien jullie imân hebben, heb dan tawakkul in Allâhu ta'âlâ!**”, in sûra Âl-i 'Imrân [interpretatie van de

betekenis]: **“Allâhu ta'âlâ houdt voorzeker van degenen die tawakkul hebben”**, in sûra al-Talâq [interpretatie van de betekenis]: **“Indien iemand tawakkul heeft in Allâhu ta'âlâ, dan is Hij voldoende voor hem”**, in sûra al-Zumar [interpretatie van de betekenis]: **“Is Allâhu ta'âlâ niet voldoende voor Zijn dienaar?”** en er bestaan nog talloze andere âyât al-karîma.

Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) zei: **“Een deel van mijn umma hebben ze aan mij getoond. Ze vulden de bergen en de woestijnen. Ik was verrast en verheugd dat ze met zo veel waren. Ze vroegen mij: ‘Ben je blij?’, ik antwoordde: ‘Ja’. Ze zeiden: ‘Slechts 70.000 onder hen zullen zonder verantwoording af te leggen de Janna betreden.’ Ik vroeg wie zij waren. Er werd gezegd: ‘Degenen die geen magie, tovenarij, brandmerking en waarzeggerij mengen in hun daden, en geen tawakkul en vertrouwen hebben in iemand anders buiten Allâhu ta'âlâ’.”** Toen onder de luisteraars Ukâsha (radiyallâhu ‘anh) opstond en zei: **“O Rasûlallâh! Verricht du'â zodat ik tot hen zal behoren”**, antwoordde hij: **“O mijn Heer! Laat hem tot hen behoren!”** Toen iemand opstond en om dezelfde du'â vroeg, zei hij: **“Ukâsha was sneller dan jij.”**

Tawakkul betekent dat men bij elke aangelegenheid alles doet waartoe men in staat is en voor het resultaat alleen op Allâhu ta'âlâ vertrouwt en dat men niet piekert over hetgeen dat zal komen.

Deel 2

ONZE 'IBÂDÂT EN DE SALÂT

Wat is 'ibâda?

'Ibâda (aanbidding) betekent het naleven van de geboden en verboden van Allâhu ta'âlâ, die ons en al het bestaande uit het niets heeft geschapen, hen elk moment in bestaan houdt, hen beschermt tegen zichtbare en onzichtbare ongevallen en rampen, en hen doet groeien door hen elk moment verschillende gunsten en goedheden te schenken. Het betekent willen lijken op de profeten, awliyâ en geleerden die de liefde van Allâhu ta'âlâ hebben verkregen en hen volgen.

Het is een menselijke plicht dat de mens zoveel als hij kan shukr (dankbaarheid) toont aan Allâhu ta'âlâ die hem ontelbare gunsten zendt. Het is een taak, een schuld, die de 'aql hem gebiedt. Met hun gebrekkige 'aql en kortzichtige opvattingen kunnen mensen echter niet ontdekken waarin dankbaarheid en eerbied tegenover Allâhu ta'âlâ zou kunnen liggen. Zolang de plichten, die ertoe dienen om dankbaarheid en eerbied te tonen, niet zijn bekendgemaakt door Allâhu ta'âlâ, kunnen de zaken waarvan gedacht wordt dat ze ter lofprijzing dienen misschien wel beledigend zijn.

Welnu, de dankbaarheid die de mensen schuldig zijn tegenover Allâhu ta'âlâ, ofwel hun plichten als dienaar, die ze moeten volbrengen met de qalb, de tong en het lichaam en waarin ze moeten geloven, zijn medegedeeld door Allâhu ta'âlâ en openbaar gemaakt door Zijn geliefde Profeet. De plichten van een dienaar die Allâhu ta'âlâ heeft getoond en bevolen, worden 'islam' genoemd. Dankbaarheid tegenover Allâhu ta'âlâ is mogelijk door het pad te volgen dat Zijn Profeet heeft getoond. Geen enkele uiting van dankbaarheid of 'ibâda die niet overeenkomt met dit pad of die erbuiten valt, zal aanvaard of goedgekeurd worden door Allâhu ta'âlâ. Er zijn immers veel zaken die de mensen goed en mooi achten, maar die niet

goedgekeurd worden door de islam en waarvan de islam laat weten dat ze verfoeilijk zijn.

Kortom, verstandige mensen dienen Muhammad ('alayhissalâm) te volgen om dankbaarheid te tonen aan Allâhu ta'âlâ en om 'ibâda te verrichten voor Hem.

Iemand die Muhammad ('alayhissalâm) volgt, is een moslim. Dankbaarheid tonen aan Allâhu ta'âlâ, met andere woorden het volgen van Muhammad ('alayhissalâm), wordt 'ibâda verrichten genoemd. De islam bestaat uit twee delen:

- 1- Hetgeen waarin men met de qalb moet geloven.
- 2- De 'ibâdât die uitgevoerd moeten worden met het lichaam en de qalb.

Van de 'ibâdât die met het lichaam worden uitgevoerd, is de salât de meest voortreffelijke. Het is fard voor iedere moslim die mukallaf is om vijf keer per dag de salât uit te voeren.

Wie wordt er 'mukallaf' genoemd?

Mannen en vrouwen die toerekeningsvatbaar zijn en de bulûgh (puberteit volgens de islam) hebben bereikt, worden '**mukallaf**' (wettelijk verantwoordelijk) genoemd. Personen die mukallaf zijn, worden verantwoordelijk gesteld voor het naleven van de geboden en verboden van Allâhu ta'âlâ. De islam gebiedt iemand die mukallaf is eerst îmân te hebben en vervolgens 'ibâda uit te voeren. Daarnaast dient hij de mahârim en makrûhât te vermijden.

'**Aql** is een kracht waarmee men kan begrijpen. Het werd geschapen om het nuttige te onderscheiden van het schadelijke. De 'aql is net als een meetinstrument. Het onderscheidt tussen twee goede dingen de betere en tussen twee slechte dingen de slechtere. Een verstandig iemand is niet alleen iemand die het goede en het slechte inziet, maar ook iemand die bij het zien van het goede deze aanneemt en bij het zien van het kwade dit nalaat. De 'aql is net als het oog. En de islam net als licht. Als er geen licht is, kan het oog niet zien.

Bulûgh is de leeftijd waarop iemand puber wordt. Het bereiken

van de periode van bulûgh begint bij jongens wanneer zij hun twaalfde levensjaar hebben voltooid. Er zijn tekens die erop wijzen dat een jongen de periode van bulûgh heeft bereikt. Als deze tekens niet zichtbaar zijn en de jongen zijn vijftiende levensjaar heeft voltooid, wordt volgens de islam aangenomen dat hij de periode van bulûgh heeft bereikt.

Meisjes bereiken de bulûgh wanneer zij hun negende levensjaar hebben voltooid. Als er bij een negenjarig meisje geen enkel teken zichtbaar is dat erop wijst dat ze de bulûgh heeft bereikt, dan wordt wanneer ze haar vijftiende levensjaar heeft voltooid, volgens de islam aangenomen dat ze de periode van bulûgh heeft bereikt.

De af'âl al-mukallafîn (ahkâm al-islâmiyya)

De geboden en verboden die verkondigd zijn in de islam, worden ahkâm al-shar'iyya of ahkâm al-islâmiyya genoemd. Deze worden ook wel **af'âl al-mukallafîn** (handelingen van de mukallaf) genoemd. De af'âl al-mukallafîn tellen er acht: **fard, wâjib, sunna, mustahabb, mubâh, harâm, makrûh en mufsid.**

1- FARD (verplichting; mv. farâid): De zaken waarvan Allâhu ta'âlâ de uitvoering middels een âya al-karîma duidelijk en met zekerheid heeft verplicht, worden fard genoemd. Het is harâm om de farâid na te laten. Degene die er niet in gelooft of geen waarde hecht aan de uitvoering ervan, zal kâfir worden. Er zijn twee soorten farâid:

Fard 'ayn (individuele verplichting): De farâid die iedere mukallaf moslim zelf moet uitvoeren. Îmân hebben, de wudû (kleine rituele wassing) verrichten, de ghusl (grote rituele wassing) uitvoeren, de vijf dagelijkse gebeden uitvoeren, vasten tijdens de maand ramadân (de vastenmaand), de zakât (armenbelasting) geven wanneer men rijk is en op hajj (bedevaart) gaan, zijn elk een fard 'ayn. [De 32 en 54 farâid zijn welbekend.]

Fard kifâya (gemeenschappelijke verplichting): Wanneer deze farâid door enkele moslims of slechts één moslim worden uitgevoerd, worden de anderen vrijgesteld van de verantwoordelijkheid. Het beantwoorden van een salâm

(islamitische groet) die is gegeven, de overledene wassen, het janâza-gebed (begrafenisgebed) uitvoeren, de gehele Qur'ân al-karîm memoriseren en dus hâfiz (iemand die de gehele Qur'ân al-karîm heeft gememoriseerd) worden, jihâd voeren, meer religieuze en wetenschappelijke kennis verwerven dan nodig is voor zijn ambacht en handel, zijn allen farâid die vallen onder deze categorie.

2- WÂJIB (noodzakelijk; mv. wâjibât): Geboden waarvan de uitvoering net zo absoluut is als bij de farâid. Het bewijs van deze geboden in de Qur'ân al-karîm is niet zo duidelijk als die van de farâid. Het staat vast met een vermoedelijk bewijs. Het witr-gebed en de 'îd-gebeden (feestgebeden) verrichten, een offerdier slachten wanneer men rijk is en de zakât al-fitr (aalmoesbelasting) schenken, zijn elk wâjib. De wetgeving van de wâjib is net zoals die van de fard. Het nalaten van een wâjib is makrûh tahrîman (de makrûh die neigt naar harâm). Degene die niet gelooft dat iets wâjib is, zal geen kâfir worden. Maar degene die deze niet uitvoert, verdient bestraffing in de Jahannam.

3- SUNNA (traditie van de Profeet; mv. sunan): De zaken die Allâhu ta'âlâ niet duidelijk heeft vermeld maar waarvan de uitvoering is geprezen door onze Profeet, de zaken die hijzelf voortdurend heeft uitgevoerd of die hij niet heeft verhinderd wanneer hij ze zag uitgevoerd worden; deze worden sunna genoemd. Een sunna niet goedvinden is kufr. Er zal geen bestraffing zijn voor degene die ze goedvindt, maar niet uitvoert. Echter, degene die ze zonder een 'udhr (geldig excuus) en voortdurend nalaat, zal een terechtwijzing, vergelding verdienen alsook het ontnomen worden van de thawâb ervan. Enkele voorbeelden zijn: de adhân (gebedsoproep) oplezen, de iqâma (gebedsaankondiging) opzeggen, de salât uitvoeren in jamâ'a (gemeenschap), een miswâk (een houten tandenborstel van de Arak boom) gebruiken tijdens het verrichten van de wudû, de nacht waarop men trouwt een feestmaal geven, en zijn zoon laten besnijden.

Er bestaan twee soorten sunan:

Sunna mu'akkada (benadrukte sunna): De benadrukte, sterke sunan die onze Profeet voortdurend uitvoerde en die hij zeer zelden naliet. Het sunna-gebed van het fajr-gebed

(ochtendgebed), het eerste en laatste sunna-gebed van het zuhr-gebed (middaggebed), het sunna-gebed van het maghrib-gebed (avondgebed) en het twee raka'ât (gebedseenheden; enk. rak'a) sunna-gebed van het 'ishâ-gebed (nachtgebed) vallen onder deze categorie. Deze sunan mogen absoluut niet zonder een 'udhr nagelaten worden. Degene die ze niet goed vindt, zal kâfir worden.

Sunna ghayr mu'akkada (niet-benadrukte sunna): De zaken die onze Profeet af en toe uitvoerde als 'ibâda. Hiertoe behoren het sunna-gebed van het 'asr-gebed (namiddaggebed) en het eerste sunna-gebed van het 'ishâ-gebed (nachtgebed), die elk bestaan uit vier raka'ât. Zelfs wanneer deze veelvuldig worden nagelaten, zal er niets worden vereist. Indien ze zonder een 'udhr volledig worden nagelaten, leidt dit tot terechtwijzing en ontneming van shafâ'a.

De sunan die voor de andere moslims komen te vervallen wanneer een persoon uit een groep van meerdere personen deze uitvoert, worden sunna kifâya (gemeenschappelijke sunna) genoemd. Bijvoorbeeld, de salâm (islamitische groet) uitspreken en i'tikâf (terugtrekken in een moskee) verrichten. Het is sunna om de basmala ("bismillâhir-rahmânir-rahîm") uit te spreken voordat men begint met het verrichten van de wudû, men begint te eten en te drinken en men begint met iedere gezegende handeling.

4- MUSTAHABB (aanbevolen; mv. mustahabbât): Dit wordt ook wel mandûb of âdâb genoemd. De wetgeving hiervan is net als die van de sunna ghayr mu'akkada. Het zijn de kwesties die onze Profeet gedurende zijn leven – ook al is het maar één of twee keer – heeft uitgevoerd en die hij liefhad en goedvond. Een pasgeboren kind op de zevende dag een naam geven, voor een meisje en jongetje een offerdier slachten voor aqîqa, zich mooi kleden en een lekker geurtje opdoen, zijn elk mustahabb. Aan degene die ze uitvoert, zal veel thawâb geschonken worden. Er zal geen bestraffing zijn voor degene die ze niet uitvoert. Shafâ'a zal hem evenmin ontnomen worden.

5- MUBÂH (geoorloofd; mv. mubâhât): De zaken die noch bevolen noch verboden zijn om uit te voeren, worden mubâh genoemd. Anders gezegd, het zijn de zaken waarvan niet werd

vermeld of ze een zonde of gehoorzaamheid zijn. Wanneer ze met een goede niyya (intentie) worden verricht, zal er thawâb zijn; wanneer ze met een kwade niyya worden verricht, bestraffing. Zaken zoals slapen, verschillende soorten halâl (toegestaan) voedsel nuttigen en allerlei soorten kleding dragen met de voorwaarde dat ze halâl zijn, zijn mubâh. Indien ze worden uitgevoerd met de niyya om de islam te volgen en om zich vast te houden aan de geboden, dan zullen ze thawâb zijn. Dit geldt ook wanneer men eet en drinkt met de niyya om gezond te blijven en zo ‘ibâda uit te voeren.

6- HARÂM (verbod; mv. mahârim): De zaken die Allâhu ta’âlâ in de Qur’ân al-karîm duidelijk heeft verboden. De mahârim uitvoeren en gebruiken, is absoluut verboden gesteld. Degene die iets dat harâm is, halâl noemt en iets dat halâl is, harâm noemt, zal zijn îmân verliezen en kâfir worden. Het is fard en tevens erg thawâb om de mahârim na te laten en te vermijden.

Er bestaan twee soorten mahârim:

Harâm li-dhâtihî (ook wel **harâm li-‘aynihî**; harâm op zichzelf): Iemand vermoorden; zinâ (ontucht); liwât (anaal geslachtsverkeer en homoseksualiteit); gokken; wijn en alle soorten alcoholische dranken nuttigen; liegen; stelen; varkensvlees, bloed en kadaver eten; dat vrouwen en meisjes met het hoofd, de armen en benen onbedekt op straat komen, zijn elk harâm en een grote zonde. Als iemand tijdens het begaan van deze zonden de basmala opzegt of gelooft dat ze halâl zijn, of als hij geen belang hecht aan het feit dat Allâhu ta’âlâ ze harâm heeft verklaard, dan zal hij kâfir worden. Indien hij gelooft dat ze harâm zijn, maar ze toch uitvoert met de vrees voor straf, dan zal hij geen kâfir worden; hij zal echter wel de bestraffing van de Jahannam verdienen. Als hij het blijft doen en sterft zonder tawba, dan zal dit leiden tot sterven zonder îmân.

Harâm li-ghayrihî (harâm door externe redenen): Dit zijn zaken die in wezen halâl zijn, maar die harâm zijn geworden omwille van andermans haqq (recht). Bijvoorbeeld, andermans boomgaard binnengaan en zonder toestemming van de eigenaar vruchten plukken en eten; andermans huishoudelijke goederen en geld stelen en gebruiken; hetgeen dat werd toevertrouwd, misbruiken; geld en goederen verdienen door steekpenningen,

ribâ (rente) en gokken. Degene die de basmala opzegt tijdens de uitvoering van deze dingen of die zegt dat het halâl is, zal geen kâfir worden. Het is immers de haqq (het recht) van de eigenaar, hij mag het terugnemen. Voor de haqq (het recht) die overeenkomt met de waarde van zilver dat evenveel weegt als 5,5 korrels gerst (één dank), zal op Yawm al-Qiyâma de thawâb van 700 raka'ât in jamâ'a uitgevoerde en aanvaarde gebeden afgenomen worden door Allâhu ta'âlâ en gegeven worden aan de rechthebbende. Het vermijden van de mahârim is veel meer thawâb dan het uitvoeren van 'ibâda. Om deze reden dient men de mahârim te leren en te vermijden.

7- MAKRÛH (afkeuringswaardig; mv. makrûhât): De zaken die Allâhu ta'âlâ en Muhammad ('alayhissalâm) niet goedkeuren en die de thawâb van 'ibadât verminderen, worden makrûh genoemd.

Er bestaan twee soorten makrûhât:

Makrûh tahrîman (de makrûh die neigt naar harâm): Het nalaten van een wâjib. Dit zijn de makrûhât die neigen tot harâm. Deze dingen uitvoeren vereist bestraffing. Bijvoorbeeld, de salât verrichten wanneer de zon opkomt, wanneer het op zijn hoogste punt staat of ondergaat. Degene die deze handelingen opzettelijk verricht, zal ongehoorzaam en zondig zijn. Hij zal de bestraffing van de Jahannam verdienen. Indien iemand de wâjibât van een salât heeft nagelaten of makrûhât tahrîman van een salât heeft uitgevoerd, dan is het wâjib voor hem om die salât opnieuw te verrichten. Indien hij het per vergissing of uit vergeetachtigheid heeft gedaan, dan dient hij in de salât de sajdat al-sahw (neerknieling voor vergeetachtigheid) te verrichten.

Makrûh tanzîhan (de makrûh die neigt naar halâl): De zaken die neigen tot mubâh, dus de halâl zaken, of waarvan het beter is om ze niet uit te voeren dan wel uit te voeren. Bijvoorbeeld, de sunan ghayr mu'akkada of de mustahabbât niet uitvoeren.

8- MUFSID (ongeldig makend; mv. mufsidât): De zaken die een handeling die is gerechtvaardigd in de islam of een 'ibâda die men is begonnen uit te voeren ongeldig maken. Zoals het ongeldig maken van de îmân, de salât, de nikâh (het islamitisch huwelijk), de hajj (bedevaart), de zakât (armenbelasting) of een aan- en verkoop. Bijvoorbeeld, het uitschelden van Allâh en het

Boek is kufr en maakt de î mân ongeldig. Lachen tijdens de salât verbreekt zowel de wudû als de salât. Opzettelijk eten en drinken tijdens het vasten maken het vasten ongeldig.

Aan degene die de farâid, wâjibât en sunan uitvoert en de mahârim en makrûhât vermijdt, zal ajr (beloning), oftewel thawâb, geschonken worden. Voor degene die de mahârim en makrûhât begaat en de farâid en wâjibât niet uitvoert, zullen zonden genoteerd worden. De thawâb voor het vermijden van een harâm, is vele malen meer dan de thawâb voor het uitvoeren van een fard. De thawâb voor een fard is meer dan de thawâb voor het vermijden van een makrûh. En de thawâb voor het vermijden van een makrûh, is meer dan de thawâb voor een sunna. De zaken onder de mubâhât die Allâhu ta'âlâ liefheeft, worden '**khayrât** en **hasanât**' (goede daden) genoemd. Hoewel aan degene die deze uitvoert ook thawâb geschonken zal worden, is de thawâb hiervoor minder dan de thawâb voor een sunna.

VIJANDEN VAN DE ISLAM

Vijanden van de islam vallen de boeken van de ahl al-sunna aan om de islam te vernietigen. In sûra al-Mâida in de Qur'ân al-karîm, op de laatste pagina van de 6e juz (één van de dertig delen waarin de Qur'ân al-karîm is opgedeeld), staat vermeld: **“De grootste vijanden van de islam zijn de joden en mushrikûn** (zij die een deelgenoot/deelgenoten toekennen aan Allâhu ta'âlâ; enk. mushrik).” Mushrikûn zijn de kuffâr die afgoden en standbeelden aanbidden. Het is overduidelijk dat de meeste christenen mushrik zijn. ‘Abdullâh ibn Saba’, een Jemenitische jood, stichtte de shî'î (sjiëtische) groepering om de ahl al-sunna te vernietigen. Sjiëten noemen zichzelf ‘alawî (aleviet). De Britten, die vijanden zijn van de islam, vallen de ahl al-sunna aan middels al hun imperialistische krachten, het goud dat ze hebben bijeengeraapt in India en Afrika, met bloedige strijden en hun boeken – die ze het wahhabisme hebben genoemd – die vol zitten met leugens. Iedereen die het eeuwige geluk wil bereiken, waar ook ter wereld, raden wij aan om zich niet te laten misleiden door de sjiëtische en wahhabitische boeken en zich vast te klampen aan de boeken van de geleerden van ahl al-sunna.

DE ZUILEN VAN DE ISLAM

Er zijn vijf basisplichten die fard zijn voor degenen die tot de islam zijn toegetreden, met andere woorden, voor de moslims. Deze plichten moeten absoluut worden uitgevoerd:

1- De eerste van de vijf zuilen van de islam is het uitspreken van de **kalima al-shahâda** (geloofsbelijdenis). De kalima al-shahâda uitspreken betekent het zeggen van: **“Ashhadu an lâ ilâha illallâh wa ashhadu anna Muhammadan ‘abduhu wa rasûluh.”** (“Ik getuig dat er geen andere god is dan Allâh en ik getuig dat Muhammad Zijn dienaar en Zijn Profeet is.”) Dat wil zeggen, iemand die toerekeningsvatbaar is, de bulûgh heeft bereikt en kan spreken, moet het volgende uitspreken en met de qalb er met zekerheid in geloven: **“Op aarde en in de hemel is er niets of niemand anders buiten Allâh, die het recht heeft om ‘ibâda voor te verrichten en waardig is om aanbeden te worden. De Ware Aanbedene is enkel Allâhu ta'âlâ.’** Hij is wâjib al-wujûd (Zijn bestaan is noodzakelijk). Elke soort superioriteit behoort

aan Hem toe. Hij heeft geen enkel gebrek. Zijn naam is **Allâh.**” En evenzo, dat die verheven persoon met een rooskleurige huid; een roodachtig wit, stralend en liefelijk gezicht; donkere wenkbrauwen en ogen; die een gezegend breed voorhoofd had en een mooi karakter; wiens schaduw niet op de grond viel; die lieflijk sprak; die Arabier werd genoemd omdat hij werd geboren in Mekka, in Arabië; die afstamde van de Hashemieten, **Muhammad (‘alayhissalâm), zoon van ‘Abdullâh, de dienaar en Rasûl, dus de Profeet van Allâhu ta’âlâ is.**” Hij was de zoon van de edele Âmina, dochter van Wahab.

2- De tweede van de vijf zuilen van de islam is dagelijks vijf keer de salât verrichten wanneer de gebedstijd is aangebroken, volgens de voorwaarden en farâid van de salât. Het is fard voor iedere moslim om elke dag, wanneer de gebedstijd is aangebroken, vijf keer de salât uit te voeren en om te weten dat men elke salât op zijn voorgeschreven tijd uitvoert. Men dient de gebeden te verrichten, lettend op zijn farâid, wâjibât en sunan, met overgave van zijn hart aan Allâhu ta’âlâ en voordat de gebedstijd verstreken is. In de Qur’ân al-karîm wordt het gebed ‘**salât**’ genoemd. Volgens het woordenboek betekent salât ‘het verrichten van du’â door de mens, istighfâr (vragen om vergiffenis) door de engelen en het tonen van medelijden en barmhartigheid door Allâhu ta’âlâ’. In de islam betekent salât bepaalde handelingen uitvoeren en bepaalde dingen opzeggen zoals die staan beschreven in ‘ilm al-hâl boeken (boeken over de grondslagen van de islam). De salât wordt begonnen met de **takbîrat al-ihrâm** (openings-takbîr). Met andere woorden, mannen heffen hun handen op tot aan hun oren en wanneer ze daarna hun handen omlaag brengen onder de navel zeggen ze “**Allâhu akbar**” (“Allâh is Groot”); zo begint de salât. Men eindigt de salât bij de laatste zithouding, door tijdens het hoofd te draaien naar de rechter- en linkerschouder de taslîm (begroeting ter beëindiging van de salât) uit te spreken.

3- De derde van de vijf zuilen van de islam is **de zakât** (armenbelasting) van zijn bezittingen geven. In het woordenboek betekent zakât ‘reinheid’, ‘loven’ en ‘komen in een goede, mooie staat’. In de islam heeft zakât de volgende betekenis: iemand die beschikt over zakât bezittingen – meer dan dat hij nodig heeft en die een specifieke drempelhoeveelheid genaamd ‘**nisâb**’ bedragen – moet een bepaalde hoeveelheid van zijn bezittingen

opzijleggen en deze schenken aan de moslims die vermeld worden in de Qur'ân al-karîm, zonder hen iets te verwijten. De zakât kan aan zeven groepen van mensen gegeven worden. In alle vier madhâhib zijn er vier soorten zakât bezittingen: de zakât van goud en zilver, de zakât van handelsgoederen, de zakât van vierpotige slachtdieren die langer dan de helft van het jaar grazen in weiden en tenslotte de zakât van landbouwproducten. De vierde soort zakât wordt 'ushr (één tiende) genoemd. De 'ushr wordt gegeven zodra de gewassen zijn geoogst uit de grond. De drie andere soorten zakât worden een hijrî-jaar nadat ze de hoeveelheid van nisâb hebben bereikt, gegeven.

4- De vierde van de vijf zuilen van de islam is het elke dag vasten in de maand **ramadân al-sharîf** (de gezegende vastenmaand). Vasten wordt 'sawm' genoemd. In het woordenboek betekent sawm 'iets van iets anders beschermen'. In de islam betekent het: zich tijdens de maand ramadân elke dag beschermen tegen drie zaken, door de voorwaarden ervan in acht te nemen en omdat Allâhu ta'âlâ het beveelt. Deze drie zaken zijn eten, drinken en geslachtsgemeenschap. De maand ramadân begint met het zien van de sikkel [nieuwe maan] aan de hemel. Het begint niet middels vooraf gemaakte kalenderberekeningen.

5- De vijfde van de vijf zuilen van de islam is dat degene die daartoe in staat is, één keer in zijn leven op hajj (bedevaart) gaat. Indien iemand voldoende geld heeft – naast de bezittingen die voldoende zijn om de achtergelaten familieleden te onderhouden tot zijn terugkomst – om naar de stad Mekka al-mukarrama (de eervolle stad Mekka) te reizen en terug te komen, dan is het fard voor hem – mits de weg veilig is en zijn lichaam gezond – om één keer in zijn leven in een ihrâm (pelgrimsgewaad) de tawâf (rondgang) te verrichten rond de Ka'ba al-mu'azzama (de grote en edele Ka'ba) en te staan op de vlakte van 'Arafât.

De meest voortreffelijke van de bovengenoemde vijf zuilen van de islam, is het uitspreken van de kalima al-shahâda en het geloven in de betekenis ervan. De meest voortreffelijke hierna is het uitvoeren van de salât. Daarna het vasten, vervolgens het uitvoeren van de hajj en als laatst het geven van de zakât. Het is op basis van overeenstemming vastgesteld dat de kalima al-shahâda het meest voortreffelijk is. Over de volgorde van voortreffelijkheid van de andere vier zeggen de meeste geleerden

hetzelfde als wat we hierboven hebben vermeld. De kalima al-shahâda is in de beginperiode van de islam en als eerste fard geworden. De vijf dagelijkse gebeden werden fard op de nacht van de Mi'râj in het 12^e jaar van de bi'that (aankondiging van profeetschap), een jaar en enkele maanden voor de hijra. Het vasten tijdens ramadân al-sharîf werd fard in de maand sha'bân (de achtste maand volgens de hijrî qamarî jaartelling), het tweede jaar van de hijra. Het geven van zakât werd fard in de maand ramadân, in hetzelfde jaar waarin het vasten fard werd. En de hajj werd fard in het negende jaar van de hijra.

Deel 3

DE SALÂT VERRICHTEN

In de islam is de meest waardevolle 'ibâda na îmân, de salât. De salât is de basispilaar van de islam en de meest voortreffelijke van alle 'ibâdât. Het is de tweede zuil van de islam. In het Arabisch wordt het gebed 'salât' (in het Perzisch 'namâz') genoemd. In feite betekent salât 'du'â' (smeekebede), 'rahma' (barmhartigheid) en 'istighfâr' (vragen om vergiffenis). Het wordt salât genoemd, omdat de salât deze drie betekenissen omvat.

Datgene wat Allâhu ta'âlâ het meest liefheeft en keer op keer heeft geboden, is de vijf dagelijkse salât. Het meest belangrijke gebod van Allâhu ta'âlâ voor de moslims na het hebben van îmân, is het uitvoeren van de salât. De eerste fard die werd opgelegd in de islam is dan ook de salât. Op Yawm al-Qiyâma is na îmân het eerst wat gevraagd zal worden, de salât. Degene die de verantwoording kan afgeven over zijn vijf dagelijkse salât, zal gered worden van alle last en beproevingen en zal de eeuwige redding bereiken. Gered worden van het Hellevuur en het bereiken van de Janna hangt af van het correct verrichten van de salât. Voor een correcte salât dient men eerst een feilloze wudû te verrichten en vervolgens de salât te beginnen zonder nalatigheid te vertonen. Men moet trachten om elke beweging in de salât op de meest voortreffelijke wijze uit te voeren.

De gunstige daad die alle 'ibâdât in zich heeft verzameld en die de mens het dichtst bij Allâhu ta'âlâ brengt, is de salât. Onze geliefde Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam) heeft gezegd: **“De salât is de pilaar van de islam. Degene die de salât uitvoert, zal zijn dîn versterken. Degene die de salât niet uitvoert, zal zijn dîn ongetwijfeld te gronde richten.”** Iemand die vereerd is met het correct uitvoeren van de salât, zal beschermd worden tegen het begaan van verfoeilijke, kwalijke zaken. In de 45^e âya van sûra al-'Ankabût staat vermeld [interpretatie van de betekenis]: **“Een correct verrichte salât weerhoudt de mens van het begaan van vuile, verfoeilijke en verboden zaken.”**

Een salât die de mens niet weerhoudt van kwaadheden, is geen correcte salât. Het oogt als een salât. Desondanks dient men de uitvoering van deze zichtbare vertoning van de salât niet na te laten totdat men erin slaagt het correct te verrichten. De islamgeleerden hebben gezegd: “Indien iets niet in zijn geheel uitgevoerd kan worden, dient men niet het in zijn geheel na te laten.” Onze Heer, de eigenaar van oneindige gunsten, kan deze zichtbare vertoning aanvaarden als de ware uitvoering van de salât. Het is niet gepast om te zeggen: “Bid maar helemaal niet, in plaats van de salât zo verkeerd uit te voeren.” Integendeel, men moet zeggen: “Bid correct, in plaats van de salât zo verkeerd uit te voeren,” en dat wat verkeerd is, moet men verbeteren. Deze subtiliteit moet men goed begrijpen.

Men dient de salât in jamâ'a uit te voeren. De salât in jamâ'a is veel meer thawâb dan het alleen te verrichten. In de salât moet ieder lichaamsdeel nederigheid tonen en de qalb moet in een staat van vrees voor Allâhu ta'âlâ zijn. Enkel de salât zal de mens in de dunyâ en âkhira redden van rampen en ongemakken. Allâhu ta'âlâ heeft in het begin van sûra al-Mu'minûn het volgende vermeld [interpretatie van de betekenis]: **“De mu'minûn zullen voorzeker gered worden. Zij zijn degenen die hun salât verrichten met khushû' (nederig ontzag).”**

De 'ibâda die uitgevoerd wordt op een plaats waar er gevaar en angst is, is vele malen waardevoller. Wanneer de vijand aanvalt, is een kleine bezigheid van een soldaat uitermate waardevol. Vandaar dat het uitvoeren van 'ibâda door jongeren nog waardevoller is. Immers, zij onderdrukken de kwalijke verlangens van hun nafs (de ziel van begeerte, het ego) en verzetten zich tegen de drang om geen 'ibâda uit te voeren.

In de jeugdijaren van de mens zijn er drie vijanden die hem lastigvallen en weerhouden van het verrichten van 'ibâda. Dit zijn de shaytân, de nafs en slecht gezelschap. De bron van alle kwaadheden, is slecht gezelschap. Wanneer een jong iemand de slechte verlangens die hiervan afkomstig zijn niet achterna gaat, zijn salât uitvoert en zijn 'ibâdât niet nalaat, dan zal dit uiterst waardevol zijn. Hij zal vele malen meer thawâb verkrijgen dan dat een bejaard iemand zou verkrijgen voor zijn uitgevoerde 'ibâda. Voor een geringe hoeveelheid 'ibâda zal hij rijkelijk beloond worden.

Voor wie is de salât fard?

De salât uitvoeren is fard voor iedere moslim man en vrouw die toerekeningsvatbaar is en de periode van bulûgh heeft bereikt. Er zijn drie voorwaarden waardoor de salât fard wordt voor iemand:

1- Moslim zijn. 2- Toerekeningsvatbaar zijn. 3- De periode van bulûgh hebben bereikt.

In de islam zijn kleine kinderen, die niet toerekeningsvatbaar zijn en die nog niet de puberteit hebben bereikt, niet verantwoordelijk voor het uitvoeren van de salât. Ouders dienen echter hun kinderen de kennis over de islam te leren en hen te laten wennen om 'ibâda uit te voeren. Onze Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam) heeft gezegd: **“Jullie zijn allen net als de herder van een kudde! Net zoals een herder zijn kudde beschermt, zo dienen jullie degenen in jullie huizen en degenen onder jullie bevel te beschermen tegen de Jahannam! Jullie moeten hen de islam onderwijzen. Indien jullie hen dit niet onderwijzen, zullen jullie hiervoor verantwoordelijk gesteld worden.”** In een andere hadîth al-sharif heeft hij gezegd: **“Alle kinderen worden geboren neigend naar en met aanleg voor de islam. Later maken hun ouders hen christen, jood of atheïst.”**

Bijgevolg is de eerste plicht van iedere moslim zijn kinderen de islam te onderwijzen, hen de Qur'ân al-karîm te leren lezen, de salât te leren uitvoeren, en hen de zuilen van îmân en de islam te leren. Ouders die willen dat hun kind moslim is en die wensen dat hij in de dunyâ en âkhira rust en vrede bereikt, dienen in de eerste plaats deze plicht te vervullen. Onze voorouders zeiden immers: **“Men moet de boom buigen als die jong is.”** Wanneer men een oude boom probeert te buigen, zal het breken en zal er schade veroorzaakt worden.

Een kind aan wie geen kennis over de islam en een goed karakter wordt onderwezen, zal snel misleid worden door personen die zich bevinden op het slechte pad. Hij zal schadelijk zijn voor zijn ouders, land en volk.

De toestanden van degenen die de salât verrichten

Verhaal: De salât die bevrijdde uit de gevangenis

‘Abdullâh ibn Tâhir, de gouverneur van Khorasan, was zeer rechtvaardig. Zijn gendarmes hadden enkele dieven gevangen en brachten de gouverneur hiervan op de hoogte. Eén van de dieven was gevlucht. Een ijzersmid uit Herat was naar Nisjapoer gegaan. Na een tijdje, toen hij ’s nachts naar huis terugkeerde, werd hij gevangengenomen. Samen met de dieven brachten ze hem voor de gouverneur. Hij zei: “Sluit hen op!” De ijzersmid verrichtte de wudû in de gevangenis en voerde de salât uit. Hij hief zijn handen op en verrichtte de du’â: “O mijn Heer! Red mij! Enkel U weet dat ik geen zonde heb begaan. Enkel U kunt mij bevrijden uit deze gevangenis. O mijn Heer! Red mij!” Die nacht zag de gouverneur in zijn droom vier sterke personen. Op het moment dat ze zijn troon ondersteboven wilden draaien, werd hij wakker. Hij verrichtte onmiddellijk de wudû en verrichtte een salât van twee raka’ât. Hij viel weer in slaap. Hij zag opnieuw dat die vier personen zijn troon aan het afbreken waren en werd wakker. Hieruit begreep hij dat hij het recht van een onschuldige had geschonden. Immers, een gedicht:

***Duizenden kanonnen en geweren, kunnen nooit doen,
Datgene wat een traan tijdens de tijd van sahar wel kan.***

***De bajonetten die de vijand doen vluchten, worden vele malen
Verpulverd, door de du’â van een mu’min.***

O mijn Heer! Enkel U bent de Grote. U bent zo groot, dat de groten en kleinen wanneer ze in de problemen zitten, enkel smeken tot U. Enkel degene die smeekt tot U, zal zijn verlangens verwezenlijkt zien.

De gouverneur riep die nacht meteen de directeur van de gevangenis bij zich en vroeg of er een onschuldige was achtergebleven. De directeur antwoordde: “Dat kan ik niet weten. Er is wel iemand die salât en veel du’â verricht. Hij laat veel tranen vloeien.” De gouverneur liet de ijzersmid komen. Hij vroeg naar zijn toestand en begreep de situatie. Hij verontschuldigde zich en zei: “Vergeef jouw haqq die je over mij hebt. Aanvaard mijn gift van duizend zilverstukken. Wanneer je bepaalde wensen hebt, kom dan naar mij!” De ijzersmid zei: “Ik heb mijn haqq vergeven

en jouw geschenk aanvaard. Maar ik kan niet langskomen om mijn werk of wens aan jou te vragen.” Toen de gouverneur naar de reden vroeg, zei hij: “Past het bij het dienaarschap als ik mijn Eigenaar, die omwille van een arm persoon zoals ik, de troon van een sultan zoals jij, enkele keren ondersteboven heeft gekeerd, opzij zet en mijn wensen aan iemand anders voorleg? Met de du’âs die ik verricht na mijn gebeden, heeft Hij mij uit vele ongemakken gered en vele van mijn verlangens vervuld. Hoe is het mogelijk dat ik mijn toevlucht bij iemand anders zoek? Hoe kan ik naar iemand anders gaan, terwijl mijn Heer de poort van Zijn oneindige schatkist van barmhartigheid heeft opengezet en Zijn tafel van oneindige gunsten aan iedereen heeft opengespreid? Wie heeft iets gevraagd dat Hij niet heeft gegeven? Als je niet weet hoe je het moet vragen, dan kan je het ook niet krijgen. Als je niet met adab (goede manieren) in Zijn aanwezigheid treedt, zal je Zijn barmhartigheid niet kunnen ontvangen. Gedicht:

***Wie dan ook, op een nacht zijn hoofd aan de dorpel van ‘ibâda heeft geplaatst,
Voor hem opent de gunst van de Vriend voorwaar duizend-en-een deuren.***

Toen Râbia al-Adwiyya (rahmatullâhi ‘alayhâ – moge Allâh haar genadig zijn), één van de grote awliyâ, een man deze du’â hoorde zeggen: “O mijn Heer, open de poort van barmhartigheid voor mij!”, zei ze: “O onwetende! Was de poort van barmhartigheid van Allâhu ta’âlâ tot nu toe gesloten dan, dat je wilt dat deze nu wordt geopend?” [Hoewel de uitgangspoort van barmhartigheid altijd open is, zijn de harten (qalb) die de ingangspoorten zijn, niet bij iedereen open. We moeten du’â verrichten zodat deze worden geopend!]

O Allâh! Enkel U bent degene die iedereen van ongemakken redt. Laat ons in de duniyâ en âkhira niet in nood! U bent de enige die de behoeftigen alles stuurt! Zend ons in de duniyâ en âkhira hetgeen dat goed en nuttig is! Laat ons in de duniyâ en âkhira niet afhankelijk zijn van anderen! Âmîn!

Verhaal: Zijn huis was verbrand

Hamîd al-Tawîl, één van de awliyâ al-kirâm, was de salât aan het verrichten in zijn eigen gebedsplaats. Er brak brand uit in zijn huis. De mensen kwamen bijeen en blusten de brand. Zijn vrouw kwam rennend naar hem toe en zei kwaad: “Je huis staat in brand. Mensen komen bijeen. Er is nog zoveel werk te doen. Maar jij verzet geen stap.” Hij zei: “Ik zweer bij Allâhu ta’âlâ, dat ik geen enkel idee heb van wat er is gebeurd.”

De vrienden van Allâh hebben in hun liefde voor Allâh en in hun toenadering tot Hem zo’n graad bereikt, en zijn zodanig verzonken in het genoegen van het smeken tot Hem, dat ze zichzelf vergeten.

Verhaal: Het water in de kookpot

‘Abdullâh ibn Shahîr (radiyallâhu ‘anh), één van de Sahâba al-kirâm, vertelt: “Ik was de salât aan het verrichten naast Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam). Ik hoorde geluiden uit zijn gezegende borst net zoals het geluid dat water maakt in een kokende kookpot op het vuur.”

Verhaal: De pijl in zijn voet

Wanneer de geliefde schoonzoon van Rasûlullâh, de edele ‘Alî (radiyallâhu ‘anh wa karramallâhu wajjah – moge Allâh tevreden zijn met hem en zijn gelaat zegenen) de salât aan het verrichten was, merkte hij niets op al verging de wereld.

Er wordt verteld: “Tijdens een strijd schoot er een pijl in de gezegende voet van de edele ‘Alî (radiyallâhu ‘anh) en het drong door tot aan zijn bot. Ze konden de pijl er niet uittrekken. Ze lieten het zien aan een dokter. De dokter zei: ‘Men dient je een medicijn te geven dat je buiten bewustzijn brengt. Enkel dan kan de pijl uit je voet worden getrokken. Anders is het onmogelijk om de pijn te verdragen.’ De amîr al-mu’minîn (leider van de gelovigen), de edele ‘Alî (radiyallâhu ‘anh) zei: ‘Een verdovend medicijn is helemaal niet nodig. Heb wat geduld. Wanneer de gebedstijd aanbreekt en ik begin aan de salât, kan je het eruit halen.’ De tijd voor de salât brak aan. De edele ‘Alî begon met de salât. Hierop sneed de dokter in de gezegende voet van de edele

‘Alî en haalde de pijl eruit. Hij wikkelde verband om de wond. Toen de edele ‘Alî (radiyallâhu ‘anh) zijn salât had voltooid, vroeg hij de dokter of hij de pijl eruit had gehaald. De dokter zei: ‘Ja, ik heb het eruit gehaald.’ De edele ‘Alî (radiyallâhu ‘anh) zei: ‘Ik heb er niets van gemerkt.’”

Wat is hier verbazingwekkend aan? Toen de Egyptische vrouwen de schoonheid van Yûsuf (‘alayhissalâm) zagen, waren ze immers zodanig gefascineerd en zichzelf vergeten, dat ze zelfs niet door hadden dat ze in hun handen hadden gesneden. Waarom zou het verbazingwekkend zijn als de aanwezigheid van Allâhu ta’âlâ Zijn eigen geliefden in zo’n staat brengt, dat ze niets meer afweten van zichzelf? Zo zullen de mu’minûn op het moment van overlijden Rasûlullâh (‘alayhissalâm) zien en de stervenspijn niet voelen.

Verhaal: Het verdovende medicijn

Op een teen van Âmir al-Kays, één van de awliyâ, werd de ziekte van lepra vastgesteld. Ze zeiden: “Dit moet eraf gesneden worden.” Âmir zei: “Overgave aan het besluit is een voorwaarde van dienaarschap.” Ze sneden het eraf. Na enkele dagen zagen ze dat de ziekte was uitgezaaid naar zijn been en dat het zijn bovenbeen had bereikt. Ze zeiden: “Deze voet moet geamputeerd worden. Onze dîn staat dit toe.” Ze lieten een chirurg komen. De chirurg zei: “Er is een medicijn nodig om te verdoven, zodat hij de pijn niet voelt. Anders zal hij het niet kunnen verdragen.” Âmir zei: “Zoveel moeite is niet nodig. Laat iemand komen die met een mooie stem de Qur’ân al-karîm kan lezen en laat hem de Qur’ân al-karîm reciteren. Wanneer jullie een verandering in mijn gezicht zien, snij dan mijn voet eraf. Er kwam iemand die met een mooie stem de Qur’ân al-karîm begon te reciteren. De kleur in Âmirs gezicht veranderde. De chirurg sneed zijn been eraf vanaf de helft van zijn bovenbeen. Hij schroefde de wond dicht en wikkelde er een verband omheen. Degene die de Qur’ân al-karîm aan het reciteren was, stopte. Âmir kwam bij bewustzijn en vroeg: “Hebben jullie het eraf gesneden?”, ze zeiden: “Ja, we hebben het eraf gesneden.” Ze hadden zijn been geamputeerd, verschroefd en er een verband omheen gewikkeld zonder dat hij er iets van had gemerkt. Vervolgens zei hij: “Geef mijn geamputeerde been aan mij.” Ze gaven het aan hem. Hij hief het omhoog en zei: “O mijn Heer, U bent het die geeft. En ik ben Uw dienaar. Het verdicht is

Uw beslissing, de qadâ' (lotsbepaling), Uw qadâ'. Dit is een voet, dat indien op Yawm al-Qiyâma het gebod komt en U vraagt: 'Heb je nooit een stap gezet in de richting van een zonde?', dan kan ik zeggen: 'Ik heb nooit zonder Uw bevel een stap gezet of een keer geademd.'"

Verhaal: Opoffering voor de salât

In de tijd dat Bursa nog niet in handen van de Ottomanen was, had één van de Byzantijnen die woonde in die stad zich stiekem tot de islam bekeerd. Een zeer goede vriend van die Byzantijn vroeg hem naar de reden hierachter:

"Hoe komt het dat je de religie van je vader en grootvaders hebt verlaten?" vroeg hij hem verwijtend. Het antwoord van de Byzantijn was zeer betekenisvol. Hij legde de situatie aan zijn vriend als volgt uit:

"Eens hadden ze één van de gevangen moslims bij mij achtergelaten. Op een dag zag ik dat deze gevangene in de kamer waar hij opgesloten zat, zich voorover boog en weer opstond. Ik ging naar hem toe en vroeg wat hij deed. Toen hij klaar was met zijn bewegingen, veegde hij zijn handen over zijn gezicht en vertelde mij dat hij de salât aan het verrichten was. Hij zei dat hij me voor elke salât een goudstuk zou geven, indien ik hem hiervoor toestemming zou verlenen. Ik werd hebzuchtig. Met de dag verhoogde ik het bedrag. Het ging zelfs zo ver, dat ik voor iedere gebedstijd tien goudstukken vroeg. Hij aanvaardde dit. Ik stond versteld van zijn opoffering voor zijn 'ibâda. Toen ik hem op een dag vertelde dat ik hem zou vrijlaten, werd hij ontzettend blij. Hij hief zijn handen op en verrichtte voor mij de volgende du'â:

'O Allâh! Vereer deze dienaar van U met îmân!' Op dat ogenblik ontwaakte in mijn qalb de wens om moslim te worden. Dit werd zo sterk, dat ik onmiddellijk de kalima al-shahâda uitsprak en moslim werd."

Deel 4

DE VERSCHILLENDE SOORTEN VAN DE SALÂT

De gebeden die de moslims zijn geboden om uit te voeren, worden onderverdeeld in drie groepen namelijk de fard-, wâjib- en nâfila-gebeden.

1- Fard-gebeden: De fard-gebeden van de vijf dagelijkse gebeden, het twee raka'ât fard-gebed van het jum'a-gebed (vrijdaggebed) en het janâza-gebed (begrafenisgebed) zijn fard-gebeden. (Het begrafenisgebed is een fard kifâya).

2- Wâjib-gebeden: Het witr-gebed, de 'îd-gebeden (feestgebeden), nadhr-gebeden (geloofte gebeden), en **nâfila-gebeden** (vrijwillige gebeden) die men is begonnen uit te voeren maar niet heeft voltooid. Het is wâjib om een gemist witr-gebed als qadâ te verrichten.

3- Nâfila-gebeden: De sunna-gebeden van de vijf dagelijkse gebeden, het tarâwîh-gebed en gebeden die verricht worden met de niyya om thawâb te verkrijgen, zoals het tahajjud-, tahiyyat al-masjid-, ishrâq-, duhâ-, awwâbin-, istikhâra- en tasbîh-gebed zijn nâfila-gebeden. Het uitvoeren ervan is dus geen gebod. Indien iemand geen schulden heeft van fard- of wâjib-gebeden, dan zal voor zijn nâfila-gebeden eveneens thawâb geschonken worden.

DE VIJF DAGELIJKSE GEBEDEN

De salât is een gebod van Allâhu ta'âlâ. In de Qur'ân al-karîm vermeldt Allâhu ta'âlâ op meer dan honderd plaatsen: **“Verricht de salât!”** Dat iedere moslim die toerekeningsvatbaar is en de periode van bulûgh heeft bereikt vijf keer per dag de salât dient uit te voeren, werd bevolen in de Qur'ân al-karîm en ahâdîth al-sharîfa.

In de 17^e en 18^e âyât al-karîma van sûra al-Rûm staat vermeld [interpretatie van de betekenis]: **“Verricht tashîh tot Allâh in de maghrib (avond) en fajr (ochtend) tijden. De hamd (lofprijzing) die degenen in de hemelen en op aarde verrichten, en de hamd in de ‘asr (namiddag) en zuhr (middag) tijden, zijn voor Allâhu ta’âlâ.”** In de 239^e âya van sûra al-Baqara staat vermeld [interpretatie van de betekenis]: **“Bescherm de salât en het ‘asr-gebed (namiddaggebed)! [Met andere woorden, blijf de salât voortdurend verrichten!]”** In tafsîr (exegese) boeken staat vermeld dat de woorden ‘tashîh’ en ‘hamd’ die voorkomen in de âya al-karîma, ‘salât’ betekenen. In de 114^e âya van sûra Hûd staat vermeld [interpretatie van de betekenis]: **“Verricht de salât aan de twee uitersten van de dag [in de zuhr (middag) en ‘asr (namiddag) tijden] en op drie tijdstippen dicht bij de nacht [in de maghrib (avond), ‘ishâ (nacht) en fajr (ochtend) tijden] zoals het moet! Voorzeker, deze hasanât [de thawâb voor de vijf dagelijkse gebeden] vernietigt de [kleine] zonden. Dit is een nasîha (vermaning) voor zij die er lering uit trekken.”**

Onze Profeet Muhammad (‘alayhissalâm) heeft verteld: **“Allâhu ta’âlâ heeft Zijn dienaren fard verklaard om elke dag vijf keer de salât uit te voeren. Degene die correct de wudû verricht, deze vijf gebeden op de voorgeschreven tijden uitvoert, en de rukû’ (buiging) en sujûd (neerknielingen; enk. sajda) correct uitvoert, zal vergeven worden door Allâhu ta’âlâ.”**

De vijf dagelijkse gebeden bestaan in totaal uit veertig raka’ât (gebedseenheden; enk. rak’a). Hiervan zijn er zeventien raka’ât fard. Drie raka’ât zijn wâjib en twintig raka’ât sunna. Dit kunnen we als volgt weergeven:

1- Het fajr-gebed (ochtendgebed): Bestaat uit vier raka’ât. Eerst wordt het sunna-gebed bestaande uit twee raka’ât verricht, daarna het fard-gebed dat eveneens bestaat uit twee raka’ât. Dit sunna-gebed is een zeer sterke sunna. Er zijn ook geleerden die zeggen dat het wâjib is.

2- Het zuhr-gebed (middaggebed): Bestaat uit tien raka’ât. Eerst wordt het eerste sunna-gebed bestaande uit vier raka’ât verricht, daarna het fard-gebed bestaande uit vier raka’ât en vervolgens na de fard het laatste sunna-gebed bestaande uit twee raka’ât.

3- Het 'asr-gebed (namiddaggebed): Bestaat uit acht raka'ât. Eerst wordt het sunna-gebed bestaande uit vier raka'ât verricht, daarna het fard-gebed bestaande uit vier raka'ât.

4- Het maghrib-gebed (avondgebed): Bestaat uit vijf raka'ât. Eerst wordt het fard-gebed bestaande uit drie raka'ât verricht, daarna het sunna-gebed bestaande uit twee raka'ât.

5- Het 'ishâ-gebed (nachtgebed): Bestaat uit dertien raka'ât. Eerst wordt het eerste sunna-gebed bestaande uit vier raka'ât verricht, dan het fard-gebed bestaande uit vier raka'ât, daarna het laatste sunna-gebed bestaande uit twee raka'ât en tenslotte het witr-gebed bestaande uit drie raka'ât.

Het sunna-gebed van het 'asr-gebed en het eerste sunna-gebed van het 'ishâ-gebed zijn elk een sunna ghayr mu'akkada; wanneer men aan het einde van de tweede rak'a van deze gebeden zit, leest men na de du'â **attahiyyât** ook de du'âs **allâhumma salli** en **allâhumma bârik** volledig op. Wanneer men weer opstaat voor de derde rak'a, reciteert men alvorens de basmala uit te spreken de du'â **subhânaka**. Het eerste sunna-gebed van het zuhr-gebed is daarentegen een sunna mu'akkada, met andere woorden, het is met nadruk bevolen en veel meer thawâb. Tijdens de eerste tashahhud (zithouding) leest men, net zoals bij de fard-gebeden, enkel de du'â **attahiyyât** op waarna men onmiddellijk weer opstaat voor de derde rak'a. Wanneer men opstaat, reciteert men eerst de basmala en daarna meteen **al-Fâtiha**.

Het is mustahabb en erg thawâb om na de fard-gebeden van het zuhr- en 'ishâ-gebed nog vier raka'ât; en na het fard-gebed van het maghrib-gebed zes raka'ât salât uit te voeren. Het is mogelijk om ze allen uit te voeren door aan het einde één taslîm (begroeting ter beëindiging van de salât) uit te spreken, of door de taslîm uit te spreken na elke twee raka'ât. In beide gevallen gelden de eerste twee raka'ât als het laatste sunna-gebed na het betreffende fard-gebed. Deze mustahabb-gebeden mogen ook afzonderlijk uitgevoerd worden na de laatste sunna-gebeden.

De eerste rak'a begint wanneer men begint aan de salât, de andere raka'ât beginnen wanneer men weer rechtop staat en duren todat men de volgende keer weer opnieuw rechtop staat. De laatste rak'a duurt tot het uitspreken van de taslîm. Bij een even aantal raka'ât gaat men zitten na de tweede sajda (neerknieling).

In elke rak'a zijn er farâid, wâjibât, sunan, mufsidât en makrûhât van de salât. Op de volgende pagina's zullen we deze toelichten volgens de **HANAFÎ** madhhab.

DE FARÂID VAN DE SALÂT

Een fard is een absoluut gebod waarvan Allâhu ta'âlâ wil dat het uitgevoerd wordt. Indien de farâid van een 'ibâda niet nagekomen worden, zal die 'ibâda ongeldig, niet correct zijn. Het is fard om tijdens het verrichten van de salât twaalf voorwaarden na te komen. Hiervan zijn zeven farâid buiten de salât en vijf binnen de salât. De farâid buiten de salât worden **shart** (voorwaarde) genoemd en die binnen de salât worden **ruk'n** (zuil) genoemd. [Sommige geleerden hebben gezegd dat de takbîrat al-ih'râm (openings-takbîr) behoort tot de farâid binnen de salât. Bijgevolg, kent de salât volgens hen zes shurût (voorwaarden; enk. shart) en zes arkân (zuilen; enk. rukn).]

A) De farâid buiten de salât (de shurût):

1- Tahâra van hadath (reiniging van rituele onreinheid): Dit betekent dat degene die niet in een staat van wudû is de wudû moet verrichten en dat de junub (ritueel onrein persoon) de ghush moet uitvoeren.

2- Tahâra van najâsa (reiniging van onreinheid): Dit betekent dat degene die bidt zijn lichaam, kleding en de plaats waar hij de salât zal verrichten, moet reinigen van grove en lichte onreinheid, dus van zaken die in de islam als onrein beschouwd worden. (Bijvoorbeeld, zaken zoals bloed, urine en alcohol worden in de islam als onrein beschouwd.)

3- Satr al-'awra (bedekking van de 'awra): Dit betekent het bedekken van de 'awra plaatsen (lichaamsdelen waarvan het verplicht is ze te bedekken). Deze plekken bedekken is een gebod van Allâhu ta'âlâ. De lichaamsdelen waarvan het harâm is voor een mukallaf persoon – dus die toerekeningsvatbaar is en de bulûgh heeft bereikt – om te ontbloten tijdens de salât, om te tonen aan anderen op ieder ander moment, en waarvan het harâm is voor anderen om naar te kijken, worden **'awra plaatsen** genoemd. De 'awra plaats van de man is het gedeelte tussen de

navel en de onderkant van de knie. Bij de vrouw is de ‘awra plaats het gehele lichaam uitgezonderd het gezicht en de handen.

4- Istiqbâl al-qibla (gericht zijn naar de qibla): Dit houdt in dat men tijdens het verrichten van de salât zich in de richting van de qibla (gebedsrichting) moet wenden. De qibla van de moslims is de plaats van de Ka’ba, die zich bevindt in de stad Mekka al-mukarrama. Met andere woorden, de ruimte vanaf die plaats tot aan de ‘Arsh (dit is het allergrootste schepsel dat Allâhu ta’âlâ heeft geschapen. Het bevindt zich boven de zeven hemelen en de Kursi; het is het einde van de materiële wereld en het begin van de immateriële wereld), behoort tot de qibla.

5- Waqt (tijd): Dit betekent dat de salât binnen zijn tijd moet worden verricht. Anders gezegd, men moet weten dat de gebedstijd voor het betreffende gebed is aangebroken. Ook dient men de gebedstijd van de salât die men zal verrichten, in zijn qalb te brengen.

6- Niyya (intentie): Dit betekent de niyya met de qalb verrichten wanneer men begint met de salât. Deze niyya enkel uitspreken met de mond wordt niet als niyya beschouwd. De niyya verrichten voor de salât betekent het in de qalb brengen van de naam van de salât, zijn tijd, de qibla en het voornemen om de imam (gebedsleider) te volgen indien men in jamâ’a (gemeenschap) bidt. De niyya wordt verricht tijdens het opzeggen van de openings-takbîr. De niyya die na de takbîr wordt verricht, is ongeldig en die salât zal niet aanvaard worden.

7- Takbîrat al-ihrâm (openings-takbîr): Dit betekent het zeggen van “**Allâhu akbar**” (“Allâh is Groot”) wanneer men begint met de salât. Deze openings-takbîr wordt ook wel **takbîr al-iftitâh** genoemd. Wanneer een ander woord wordt uitgesproken, wordt men niet beschouwd de takbîrat te hebben uitgevoerd.

B) De farâid binnen de salât (de arkân):

Er zijn vijf farâid die nagekomen moeten worden tijdens het verrichten van de salât. Elk van deze vijf farâid worden rukn (zuil) genoemd. Dit zijn de farâid binnen de salât:

1- Qiyâm (staan): Dit betekent het staan in het begin en tijdens de salât. Een zieke die niet kan staan, voert de salât zittend uit. De

persoon die het niet zittend kan verrichten, voert het liggend uit door aangegeven representatieve bewegingen. Op een stoel zittend de salât uitvoeren, is niet jâiz.

2- Qirâ'a (recitatie): De betekenis hiervan is reciteren met de mond. Het betekent tijdens de salât een sûra of âya reciteren uit de Qur'ân al-karîm.

3- Rukû' (buiging): Dit betekent buigen en de handen op de knieën plaatsen na de qirâ'a. In de rukû' zegt men tenminste drie keer "**subhâna rabbiyal-'azîm**" ("Ik spreek mijn Heer, de Grote, vrij van gebreken"). Bij het overeind komen, zegt men "**sami'allâhu liman hamidah**" ("Allâh hoort degene die Hem prijst"). En wanneer men overeind is gekomen, zegt men "**rabbanâ lakal-hamd**" ("O onze Heer, lofprijzing is aan U").

4- Sajda (neerknieling): Dit houdt in dat men na de rukû' op de grond neerknielt. Sajda betekent dat men twee keer achtereenvolgens zijn handen, voorhoofd en neus op de grond plaatst en neerbuigt. Bij elke sajda zegt men tenminste drie keer "**subhâna rabbiyal-a'lâ**" ("Ik spreek mijn Heer, de Allerhoogste, vrij van gebreken").

5- Qa'da al-akhîra (laatste zithouding): Bij de laatste rak'a zodanig lang zitten dat men de du'â **attahiyyât** kan reciteren. Dit wordt ook wel de laatste zithouding genoemd.

Het feit dat de salât een grootse zaak is en tevens de meest belangrijke 'ibâda, kan begrepen worden uit de talrijkheid van zijn voorwaarden. Als daar nog de wâjibât, sunan, mustahabbât, makrûhât en mufsidât bij worden gerekend, kan hieruit worden begrepen hoe een dienaar zich moet presenteren in de aanwezigheid van zijn Heer en hoe dit daadwerkelijk hoort te zijn. Dienaren zijn machteloze, zwakke en zielige schepsels. Bij elke ademhaling zijn ze afhankelijk van degene die hen heeft geschapen, namelijk Allâhu ta'âlâ. De salât is een 'ibâda die de dienaar zijn onmacht doet beseffen.

In dit boek zullen deze kwesties achtereenvolgens worden uitgelegd.

DE VOORWAARDEN VAN DE SALÂT

1. TAHÂRA VAN HADATH:

In dit hoofdstuk zullen we de wudû, ghusl en tayammum bespreken.

DE WUDÛ VERRICHTEN:

De wudû verrichten behoort tot de farâid van de salât. Het is eveneens noodzakelijk om de wudû te verrichten om de Qur'ân al-karîm vast te houden, tawâf (rondgang) uit te voeren rond de Ka'ba, de sajdât al-tilâwa (neerknieling voor recitatie) te verrichten en het janâza-gebed uit te voeren. Het is erg thawâb om altijd in een staat van wudû te zijn, om in die staat naar bed te gaan en te eten en te drinken.

Aan degenen die sterven in een staat van wudû, zal de thawâb van een shahîd (martelaar) geschonken worden. Onze Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam) heeft gezegd:

“Degene die sterft in een staat van wudû, zal de pijn tijdens het sterven niet ervaren. Want de wudû is een teken van het hebben van îmân. Het is de sleutel van de salât en de reiniger van het lichaam van zonden.”

“Wanneer een moslim de wudû verricht, verlaten zijn zonden hem via zijn oren, ogen, handen en voeten. Wanneer hij gaat zitten, zal hij zitten als iemand die is vergeven.”

“De meest gunstige onder alle daden is de salât. Zij die geregeld de wudû verrichten, zijn enkel de mu'minûn. De mu'min dient overdag in een staat van wudû te zijn en 's nachts met de wudû te gaan slapen. Wanneer hij dit doet, zal hij onder de bescherming zijn van Allâhu ta'âlâ. Wanneer een persoon in een staat van wudû eet en drinkt, zal het voedsel en het water in zijn buik dhikr (gedenken van Allâh) verrichten. Zolang ze in zijn buik zijn, zullen ze voor hem istighfâr (vragen om vergiffenis) verrichten.”

Bij de wudû zijn er farâid, sunan, âdâb, zaken die mamnû' (verboden) zijn en die de wudû verbreken. Wanneer iemand, wetend dat hij niet in een staat van wudû is, de salât verricht zonder darûra, dan zal hij kâfir worden. Indien de wudû van iemand verbroken wordt tijdens het verrichten van de salât, dan dient hij onmiddellijk de taslîm uit te spreken in de richting van

zijn schouder en de salât te verlaten. Hij moet voordat de gebedstijd verstreken is, opnieuw de wudû verrichten en de salât vanaf het begin opnieuw uitvoeren.

De farâid van de wudû

In de hanafi madhhab zijn er vier farâid omtrent de wudû:

- 1- Het gezicht één keer wassen.
- 2- Beide armen samen met de ellebogen één keer wassen.
- 3- Over een vierde van het hoofd masah uitvoeren, met andere woorden, met de natte hand over het hoofd strijken.
- 4- Beide voeten, samen met de enkels aan beide kanten, één keer wassen.

In de shâfi'i madhhab (rechtsschool van Imâm Muhammad ibn Idris al-Shâfi'i) behoren de niyya en tartîb (inachtneming van de volgorde) eveneens tot de farâid; de niyya dient verricht te worden tijdens het wassen van het gezicht. Indien iemand de niyya uitvoert voordat zijn gezicht in contact komt met water, dan zal zijn wudû ongeldig zijn. Het is fard om de baard op het gezicht en de kin te wassen. In de mâlikî madhhab (rechtsschool van Imâm Mâlik ibn Anas) zijn dalk [wrijven] en muwâlât [de lichaamsdelen achter elkaar wassen, zonder te pauzeren] fard. De sjiieten wassen hun voeten niet. Zij voeren masah uit over hun blote voeten.

Hoe wordt de wudû verricht?

- 1- Wanneer men begint met de wudû, zegt men deze du'â:

“Bismillâhil-‘azîm. Wal-hamdu lillâhi ‘alâ dînîl-islâm. Wa ‘alâ tawfîq-il-îmân. Al-hamdu lillâhil-ladhî ja‘alalmâ’a tahûran wa ja‘alal-islâma nûran.”^[1] Daarna wast men drie keer de handen tot aan de polsen.

---

[1] Ik begin (met de Naam) van Allâhu ta'âlâ die 'Azîm (de Grote) is. Alle hamd en thanâ (lof) aan Allâhu ta'âlâ die (ons) de islam heeft gegeven en îmân heeft verleend. Alle hamd en thanâ aan Allâh die water reinigend heeft gemaakt en de islam, nûr.

2- Wanneer men drie keer met de rechterhand water in de mond neemt, zegt men deze du'â:

“Allâhummas-qinî min hawdi nabiyyika ka’san lâ azma’u ba’dahu abadan.”^[2]

3- Met de rechterhand neemt men drie keer water in de neus en met de linkerhand snuit men de neus. Wanneer men water in de neus neemt:

“Allâhumma arihnî râihatal jannati warzuqnî min na’îmihâ. Wa lâ turihnî râihatan-nâr.”^[3]

4- Wanneer men water in de handen neemt en het gezicht vanaf het voorhoofd tot onder de kin en tot aan de slapen wast, zegt men deze du'â:

“Allâhumma bayyid wajhî binûrika yawma tabyaddu wujûhu awliyâika wa lâ tusawwid wajhî bi dhunûbî yawma taswaddu wujûhu a’dâika.”^[4]

5- Wanneer men met de linkerhand de rechterarm (drie keer) tot en met de elleboog wast, zegt men deze du'â:

“Allâhumma a’tinî kitâbî biyamînî wa hâsibnî hisâban yasîran.”^[5]

6- Wanneer men met de rechterhand de linkerarm (drie keer) tot en met de elleboog wast, zegt men deze du'â:

---

[2] O Allâh! Laat mij, deze dienaar van U, een glas drinken van de hawd al-Nabî (het bassin van de Profeet) waar men na het drinken ervan nimmer dorst zal hebben.

[3] O Allâh! Laat mij de geur van de Janna ruiken en voorzie mij van rizq (voorziening) met de gunsten van de Janna. En niet met de geuren van de Jahannam.

[4] O Allâh! Verlicht mijn gezicht, net zoals U het gezicht van awliyâ verlicht (wit maakt) met Uw nûr. Maak mijn gezicht niet zwart door mijn zonden op de Dag dat het gezicht van Uw vijanden zwart zal zijn.

[5] O Allâh! Geef mijn dadenboek langs mijn rechterkant en vergemakkelijk mijn ondervraging.

“Allâhumma lâ tu’tinî kitâbî bi shimâlf wa lâ min warâi zahrî wa lâ tuhâsibnî hisâban shadîdan.”^[6]

7- Wanneer men na het wassen van beide armen de handen opnieuw wast en met die vochtigheid op de handen masah uitvoert over het hoofd, zegt men deze du’â:

“Allâhumma harrim sha’rî wa basharî ‘alan-Nâr. Wa azillanî tahta zilli ‘Arshika yawma lâ zilla illâ zillu ‘Arshika.”^[7]

8- Terwijl men met de wijsvingers van de rechter- en linkerhand water brengt in de twee oorgaten, voert men masah uit met de duimen over de achterkant van de oren. Daarbij zegt men deze du’â:

“Allâhummaj’alnî minalladhîna yastami’ûnal-qawla fa yattabi’ûna ahsanahû.”^[8]

9- Wanneer men masah uitvoert over de nek met de rug van de handen, zegt men deze du’â:

“Allâhumma a’tiq raqabatî minan-nâr.”^[9]

10- Na het uitvoeren van masah over de nek, wast men drie keer de rechtervoet samen met de enkels. Hierbij steekt men de pink van de linkerhand tussen de tenen en bevochtigt men de ruimte er tussen (khilâl), beginnend bij de kleine teen van de rechtervoet. Daarbij zegt men deze du’â:

“Allâhumma thabbit qadamayya ‘alas-sirâti yawma tazillu fîhil-aqdâmu.”^[10]

---

[6] O Allâh! Geef mijn dadenboek niet langs mijn linkerkant of van achteren. Bevraag mij niet met een moeilijke ondervraging.

[7] O Allâh! Werp mijn lichaam en haren niet in de Jahannam. Plaats mij in de schaduw van de ‘Arsh al-a’lâ op de Dag dat er geen schaduw zal zijn (te vinden zal zijn).

[8] O Allâh! Laat mij behoren tot zij die luisteren naar en zich het beste houden aan het woord.

[9] O Allâh! Bevrijd mijn nek van het vuur.

[10] O Allâh! Laat op de Dag dat voeten zullen uitglijden mijn voeten stevig staan op de sirât-brug.

11- Men wast drie keer de linkervoet samen met de enkels en voert tegelijkertijd met de pink van de linkerhand khilâl uit tussen de tenen (de ruimte er tussen bevochtigen); dit keer door te beginnen bij de grote teen en naar de kleine teen toe. Daarbij zegt men deze du'â:

“Allâhumma lâ tatrud qadamayya ‘alas-sirâti yawma tatrudu kulla aqdâmi a’dâika. Allâhummaj’al sa’yî mashkûran wa dhanbî maghfûran wa ‘amalî maqbûlan wa tijâratî lan tabûra.”^[11]

Onze Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) zei: **“Indien iemand na het uitvoeren van de wudû naar de hemel kijkt en de volgende du'â opleest, dan zal Allâhu ta'âlâ zijn zonden vergeven, het bevestigen met een ondertekening van aanvaarding en dit onder de ‘Arsh al-a'âlâ bewaren: ‘Subhânakallâhumma wa bihamdika. Ashhadu an lâ ilâha illâ anta wahdaka lâ sharîka laka astaghfiruka wa atûbu ilayka ashhadu an lâ ilâha illallâh wa ashhadu anna Muhammadan ‘abduka wa Rasûluka.”**^[12] Op Yawm al-Qiyâma zal de persoon komen die deze du'â heeft opgezegd en de ajr (beloning) van die thawâb ontvangen.”

In een hadîth al-sharîf heeft hij het volgende gezegd: **“Allâhu ta'âlâ zal de persoon die na het uitvoeren van de wudû één keer sûra al-Qadr opleest, noteren als één van de siddîqûn (getrouwelingen); als hij het twee keer opleest, als één van de shuhadâ en als hij het drie keer opleest, zal zijn hashr (verrijzenis) met de profeten zijn.”**

In een andere hadîth al-sharîf heeft hij gezegd: **“Wanneer iemand na het uitvoeren van de wudû tien keer salât wa salâm (smeekbeden en groeten voor de Profeet) voor mij opleest, dan zal Allâhu ta'âlâ het verdriet van die persoon wegnemen, hem verblijden en zijn du'â aanvaarden.”**

---

[11] O Allâh! Laat mijn voeten niet uitglijden op de Dag dat de voeten van Uw vijanden zullen uitglijden op de sirât-brug. O Allâh! Maak mijn werken dankbaarheid waardig. Vergeef mijn zonden. Aanvaard mijn daden. Maak mijn handel halâl!

[12] O Allâh! Ik verricht tasbîh (verheerlijking) en tanzîh (vrijspreken van gebreken) tot U met Uw hamd. Ik getuig dat er geen aanbodene bestaat buiten U, dat U enig bent en geen sharîk (deelgenoot) hebt en dat Muhammad (‘alayhissalâm) Uw dienaar en Rasûl is.

Indien men de du'âs van de wudû niet kent, hoeft men ze niet op te lezen. Men dient ze echter binnen korte tijd uit het hoofd te leren en ze op te zeggen tijdens het verrichten van de wudû. Het is erg thawâb. Tegen het einde van de wudû of wanneer men de wudû heeft voltooid, is het erg thawâb om deze du'â te reciteren: **“Allâhummaj’alnî minat-tawwâbîn, waj’alnî min-al-mutatahhirîn, waj’alnî, min ‘ibâdik-as-sâlihîn, waj’alnî minal-ladhîna lâ khawfun ‘alayhim wa lâhum yahzanûn.”**

Degene die de du'âs van de wudû niet kent, dient tijdens het wassen van elk lichaamsdeel de kalima al-shahâda op te zeggen zodat hij op deze manier veel thawâb kan verkrijgen.

TOELICHTING: Zie pagina 272 en 273 voor de du'âs van de wudû in het Arabisch!

Indien je verstandig bent, verricht dan de salât, want het is de kroon der geluk, Weet dat de salât de mi'râj is van de mu'min!

De sunan van de wudû

Er zijn achttien sunan omtrent de wudû:

- 1- De basmala opzeggen wanneer men begint met de wudû.
- 2- De handen samen met de polsen drie keer wassen.
- 3- De mond drie keer spoelen, door telkens opnieuw water te nemen. Dit wordt **madmada** genoemd.
- 4- De neus drie keer wassen, door telkens opnieuw water te nemen. Dit wordt **istinshâq** genoemd.
- 5- De niet-zichtbare huid onder de wenkbrauwen, baard en snor nat maken tijdens het wassen van het gezicht.
- 6- De onderkant van beide wenkbrauwen nat maken tijdens het wassen van het gezicht.
- 7- Masah uitvoeren over het hangende gedeelte van de baard.
- 8- De natte vingers van de rechterhand als een kam in het hangende gedeelte van de baard steken (khilâl uitvoeren).
- 9- Over de tanden met iets wrijven, om ze te reinigen. [Het gebruik van de miswâk (een houten tandenborstel van de Arak

boom) is een belangrijke sunna.]

10- Eén keer masah uitvoeren over het gehele hoofd.

11- Eén keer masah uitvoeren over beide oren.

12- Met drie aaneengrenzende vingers van beide handen één keer masah uitvoeren over de nek.

13- Tussen de vingers en tenen khilâl uitvoeren (de ruimte er tussen bevochtigen met een vinger).

14- De delen die gewassen moeten worden drie keer wassen.

15- De niyya uitvoeren met de qalb wanneer men het gezicht wast.

16- Tartîb, dus wassen volgens de vastgestelde volgorde.

17- Dalk. Wrijven over de delen die gewassen worden.

18- Muwâlât. Elk lichaamsdeel vlak achter elkaar en op een snelle wijze wassen.

De âdâb van de wudû

Er zijn achtentwintig âdâb (enk. adab) omtrent de wudû:

In deze context betekent adab ‘zaken die thawâb zijn wanneer ze worden uitgevoerd, maar die geen zonde zijn indien ze worden nagelaten’. Daarentegen, wanneer een sunna wordt uitgevoerd dan is dit thawâb, maar als het wordt nagelaten dan is dit makrûh tanzîhan. Âdâb worden ook wel mandûb of mustahabb genoemd. Dit zijn de âdâb van de wudû:

1- De wudû uitvoeren voordat de gebedstijd is aangebroken. (Personen met een ‘udhr dienen het uit te voeren nadat de gebedstijd is aangebroken.)

2- Tijdens de tahâra (intieme reiniging) bij het toiletbezoek, zich zo richten dat de qibla zich bevindt aan zijn rechter- of linkerkant. Het is makrûh tahrîman om tijdens de kleine of grote boodschap in het toilet zich zo te richten dat de qibla zich voor of achter hem bevindt.

3- De tahâra (intieme reiniging) met water verrichten, indien

de edele delen niet bevuild zijn met onreinheid.

4- Zich afdrogen met een doek na de tahâra.

5- De 'awra plaatsen meteen bedekken na de tahâra.

6- De wudû zelf verrichten zonder iemand om hulp te vragen.

7- De wudû verrichten in de richting van de qibla.

8- De kalima al-shahâda oplezen tijdens het wassen van elk lichaamsdeel.

9- De du'âs van de wudû reciteren.

10- Het water met de rechterhand in de mond nemen.

11- Het water met de rechterhand in de neus nemen.

12- De neus met de linkerhand reinigen.

13- Tijdens het wassen van de mond de tanden reinigen met een miswâk (een houten tandenborstel van de Arak boom). Als er geen miswâk voorhanden ligt, mag men ook een tandenborstel gebruiken.

14- Tijdens het wassen van de mond, de mond grondig spoelen indien men niet aan het vasten is. Het is sunna om lichtjes te gorgelen, zowel tijdens de wudû als de ghush. Tijdens het vasten is dit makrûh.

15- Tijdens het wassen van de neus het water opsnuiven tot dicht bij het neusbot.

16- Tijdens het uitvoeren van masah over de oren een vinger in het oorgat steken.

17- Bij het uitvoeren van khilâl tussen de tenen, dit doen door de pink van de linkerhand tussen de tenen te steken.

18- Een ruimzittende ring verschuiven tijdens het wassen van de handen. Een strakke ring verschuiven is echter noodzakelijk en fard.

19- Geen water verspillen, ook al is het in overvloed beschikbaar.

20- Niet zodanig weinig water gebruiken alsof het lijkt dat men olie smeert. (Bij elk van de drie keer wassen, moeten er van de

gewassen plaats tenminste twee druppels water afdruppelen.)

21- De gieter die men heeft gebruikt voor de wudû, weer vol achterlaten.

22- Aan het einde of in het midden van de wudû de du'â **“allâhummaj'alnî minat-tawwâbîn...”** reciteren.

23- Na de wudû het subhâ-gebed, dus twee raka'ât gebed verrichten.

24- De wudû verrichten wanneer men al in een staat van wudû verkeert. Met andere woorden, wanneer men na het verrichten van een salât nog in een staat van wudû verkeert, opnieuw de wudû verrichten voor de volgende salât.

25- Tijdens het wassen van het gezicht, de binnenste ooghoeken schoonmaken en het gedroogde slijm rond de ogen weghalen.

26- Tijdens het wassen van het gezicht, de armen en de voeten, iets meer wassen dan het gedeelte dat fard is om te wassen. [Tijdens het wassen van de armen dient men de handpalm te vullen met water en dit water naar de elleboog toe te laten stromen.]

27- Tijdens het verrichten van de wudû het gebruikte water niet laten spetteren op de kleding.

28- Wanneer iets niet makrûh is in de eigen madhhab maar fard in een andere madhhab, dan is het mustahabb om dit uit te voeren.

De mamnû'ât bij het uitvoeren van de wudû

Er zijn twaalf mamnû'ât (verboden handelingen) bij het uitvoeren van de wudû. Het is harâm of makrûh om ze uit te voeren. Deze zijn als volgt:

1- Tijdens de kleine of grote boodschap in het toilet of in de buitenlucht, dient men zich zo te richten dat de qibla zich niet voor of achter hem bevindt.

2- Het is harâm om in de aanwezigheid van een ander de 'awra plaatsen te ontbloten om de tahâra te verrichten.

3- Men dient de tahâra niet met de rechterhand te verrichten.

4- Wanneer er geen water beschikbaar is, is het makrûh om de tahâra te verrichten met voedingswaren, mest [opgedroogd, vast], botten, voedsel voor dieren, kolen, andermans bezit, een stuk van een bloempot of een dakpan, riet, bladeren, een doek of papier.

5- Men dient niet te spuwen of te snuiten in het bad waar men de wudû verricht.

6- Men moet de lichaamsdelen die gewassen moeten worden tijdens de wudû niet veel meer of minder wassen dan het gedeelte dat gewassen moet worden. Noch moet men deze meer of minder dan drie keer wassen.

7- Men dient de lichaamsdelen na de wudû niet af te drogen met het doek waarmee men zich heeft afgedroogd na de tahâra.

8- Men dient tijdens het wassen van het gezicht het water niet te laten kletsen op het gezicht. Men moet het water vanaf de bovenkant van het voorhoofd naar beneden toe laten lopen.

9- Men dient niet op het water te blazen.

10- Men dient de mond en de ogen niet stevig dicht te knijpen. De wudû zal niet aanvaard worden wanneer er een klein stukje droog blijft van het zichtbare gedeelte van de lippen of de oogleden.

11- Men dient de neus niet te snuiten met de rechterhand.

12- Men mag niet meer dan één keer masah over het hoofd, de oren of de nek uitvoeren en niet voor ieder deel de handen opnieuw nat maken. Het mag herhaald worden zonder de handen telkens weer nat te maken.

HET GEBRUIK VAN DE MISWÂK: Het is een sunna mu'akkada om tijdens het uitvoeren van de wudû een miswâk te gebruiken. In een hadîth al-sharîf staat vermeld: **“De salât die uitgevoerd wordt na het gebruik van een miswâk, is zeventig keer meer voortreffelijk dan de salât die zonder miswâk wordt uitgevoerd.”**

In het boek **Sirâj al-wahhâj** staat vermeld dat het gebruik van de miswâk vijftien voordelen heeft:

1. Het zorgt ervoor dat men de kalima al-shahâda uitspreekt op het moment van overlijden.
2. Het versterkt het tandvlees.
3. Het verhelpt slijm.
4. Het reguleert de galafscheiding.
5. Het verhelpt pijn in de mond.
6. Het verhelpt een slechte adem.
7. Allâhu ta'âlâ zal tevreden over hem zijn.
8. Het versterkt de aders in het hoofd.
9. Het maakt de shaytân verdrietig.
10. Het geeft de ogen nûr (licht).
11. Hij zal veel goede daden verrichten.
12. Hij zal gehandeld hebben volgens de sunna.
13. Zijn mond zal rein worden.
14. Hij zal een welsprekend persoon worden.

15. De thawâb voor een salât van twee raka'ât die wordt verricht na het gebruik van een miswâk, is veel meer dan de thawâb voor een salât van zeventig raka'ât die verricht wordt zonder het gebruik van een miswâk.

De miswâk is een tak van de Arak boom die groeit in Arabië. Van het rechte uiteinde wordt ongeveer twee cm. van de schil eraf gehaald. Dit stuk laat men enkele uren in het water weken. Als er vervolgens op wordt gedrukt, zal het uiteengaan als een borstel. Als er geen Arak bomen te vinden zijn, kan het gemaakt worden van de tak van een olijfbom. Vrouwen dienen in plaats van een miswâk te gebruiken, te kauwen op kauwgom, met de niyya om de sunna van het gebruiken van de miswâk te volbrengen.

Zaken waarop gelet moet worden tijdens het uitvoeren van de wudû

Zolang er geen darûra (noodzaak) is, dient men zich te houden aan de volgende tien punten:

1- Degene wiens beide handen gehandicapt zijn, kan geen tahâra verrichten. Hij verricht de tayammum (droge rituele wassing) door zijn armen te wrijven over aarde en zijn gezicht tegen een muur. Indien hij ook een wond heeft op zijn gezicht, dient hij de salât te verrichten zonder de wudû en laat hij zijn salât niet na.

2- Wanneer iemand ziek is, helpen zijn vrouw, jâriya (slavin), kinderen, broers en zussen hem met het uitvoeren van de wudû.

3- Het verrichten van de tahâra met stenen of dergelijke geldt als reiniging met water.

4- Als een persoon die geestelijk ziek of flauwgevallen is niet bij bewustzijn komt binnen vierentwintig uur, dan dient hij de gemiste gebeden niet als qadâ te verrichten nadat hij hersteld is. Degene die zijn bewustzijn verliest door alcoholische dranken, drugs of medicatie, dient iedere gemiste salât als qadâ te verrichten. Van een persoon die langer dan vierentwintig uur zodanig zwaar ziek is dat hij zelfs tijdens het liggen geen aangegeven representatieve bewegingen met het hoofd kan maken, vervalt de plicht om de salât te verrichten, zelfs als hij bij bewustzijn is.

5- Het is mustahabb om speciale kleding te dragen en het hoofd te bedekken wanneer men naar het toilet gaat.

6- Bij het betreden van het toilet mag men niets in zijn handen hebben waarop de naam van Allâhu ta'âlâ of iets van de Qur'ân al-karîm staat geschreven. Ze moeten in iets gewikkeld zijn of in zijn zak zitten.

7- Men dient het toilet te betreden met de linkervoet en het te verlaten met de rechervoet.

8- Men dient niet te praten in het toilet en de 'awra plaatsen pas te ontbloten wanneer men is gehurkt.

9- Men dient niet te kijken naar zijn ‘awra plaatsen of naar onreinheid. Ook dient men niet te spuwen in het toilet.

10- Men dient geen kleine of grote boodschap te doen in elk soort water, tegen een muur van een moskee, op een begraafplaats of op een weg.

Zaken die de wudû verbreken

Er zijn zeven mufsidât van de wudû. Dit zijn:

1- Dingen die worden uitgescheiden via de voor- en achterkant:

a) Een kleine of grote boodschap doen en winden laten.

b) Wanneer het uiteinde van een klyasma of een menselijke vinger via de achterkant wordt ingebracht en er weer wordt uitgehaald (ikhtikân), dan zal de wudû verbroken worden indien hetgeen ingebracht was er vochtig uit komt. Indien het droog is, is het aangeraden om de wudû te verversen.

c) Wanneer mannen en vrouwen tegen urineverlies een watten lont in hun voorste edele delen plaatsen en het deel dat ervan uitsteekt nat wordt, dan wordt de wudû verbroken.

2- Onreine zaken die uit de mond komen:

a) Braaksel, indien het een mondvul is.

b) Als er bij het spuwen meer bloed aanwezig is dan speeksel.

c) Volgens Imâm al-a’zam wordt de wudû verbroken wanneer er vloeibaar bloed komt uit de maag of longen, ook al is het een kleine hoeveelheid.

d) De wudû wordt verbroken wanneer de olie die in het oor werd gedruppeld via de mond eruit komt.

3- Zaken die uit de huid komen:

a) Bloed, pus en wanneer er alleen gelig water naar buiten komt.

b) Wanneer het bloed of gelig water bij een patiënt met de pokken of uit ieder ander abces, zich verspreidt naar een plaats die tijdens de ghushl gewassen moet worden; bijvoorbeeld, wanneer

bloed dat uit de neus komt het neusbot voorbijgaat en wanneer bloed uit het oor uit het oorgat komt.

c) Als het bloed of gelig water uit een abces of wond wordt geabsorbeerd door een watje.

d) Als het bloed op een miswâk of tandenstoker de mond heeft besmeurd.

e) Als er vloeistof uit het oor, de navel of de tepels komt, gepaard met pijn of ten gevolge van een ziekte.

f) Als een bloedzuiger veel bloed opzuigt, wordt de wudû verbroken.

4- Slapen: Wanneer men op de zij liggend, op de elleboog steunend of op iets anders in slaap valt, wordt de wudû verbroken.

5- Flauwvallen, gek worden, een epileptische aanval krijgen of zodanig dronken zijn dat men wankelt tijdens het lopen, verbreken de wudû.

6- Hardop lachen tijdens een salât met rukû'ât (buigingen; enk. rukû') en sujûd (neerknielingen; enk. sajda), verbreekt zowel de salât als de wudû. Dit geldt echter niet voor een kind. Glimlachen tijdens de salât verbreekt zowel de salât als de wudû niet. Als degenen in de buurt het horen, wordt het hardop lachen genoemd. Als men het ook zelf niet kan horen, is het glimlachen.

7- Mubâsharat al-fâhisha, met andere woorden, naakt de edele delen tegen elkaar wrijven, verbreekt de wudû zowel bij de man als bij de vrouw.

Als men weet dat men de wudû heeft verricht en nadien twijfelt of de wudû verbroken is, dan wordt aangenomen dat men verkeert in een staat van wudû. Als men weet dat zijn wudû is verbroken en nadien twijfelt of men opnieuw de wudû heeft verricht, dan dient men de wudû te verrichten.

Zaken die de wudû niet verbreken

De volgende zaken verbreken de wudû niet:

- 1- Wormen die uit de mond, het oor of een huidwond komen.
- 2- Het overgeven van slijm.
- 3- Wanneer men bloed overgeeft en dit vloeibare bloed dat uit het hoofd komt, minder is dan de hoeveelheid speeksel.
- 4- Als de hoeveelheid bloed die komt van een tand minder is dan de hoeveelheid speeksel.
- 5- Stroperig bloed dat uit het hoofd komt, ook al is het veel.
- 6- Als de hoeveelheid stroperig bloed die uit de maag of longen komt niet mondvollig is.
- 7- Als de olie die in het oor werd gedruppeld via het oor of de neus naar buiten komt.
- 8- Als hetgeen dat werd opgesnoven in de neus er weer uit komt, al is het dagen later.
- 9- Als men bloed ziet op hetgeen dat men heeft gebeten.
- 10- Wanneer er – zonder dat het gepaard gaat met pijn – tranen uit de ogen lopen door een bepaalde reden, door te huilen of door invloed van uien, rook of gassen.
- 11- Wanneer een moeder haar kind zoogt.
- 12- Wanneer men zweet, ook al is het veel.
- 13- Wanneer insecten zoals vliegen, muggen, vlooiën of wandluizen bloed zuigen, ook al is het veel.
- 14- Een kleine hoeveelheid bloed die zich niet heeft verspreid en overgeven indien het niet een mondvollig is.
- 15- Als degene die aan het slapen is niet omvalt wanneer hetgeen waartegen hij leunt wordt weggehaald.
- 16- Slapen tijdens de salât.
- 17- Slapen met het hoofd op de opgetrokken knieën.
- 18- Zittend slapen op de grond waarbij de voeten worden

uitgestoken aan een kant.

19- Slapen op een onbedekt dier wanneer het dier een heuvel opgaat of op een vlakte loopt.

20- Glimlachen tijdens de salât.

21- Als iemand tijdens de salât lacht en alleen hijzelf dit hoort, dan wordt dit **dahk** genoemd. Dahk verbreekt enkel de salât.

22- De haren, baard, snor en nagels knippen.

23- Wanneer een korst van een wond af valt, wordt de wudû niet verbroken.

Gemakkelijkheden voor de wudû (masah over khuffs en wonden)

Masah betekent ‘ergens overheen strijken’. Er bestaan twee soorten masah:

1- MASAH OVER KHUFFS:

Een khuff (lederen sok) is een kous die geen water doorlaat en het gedeelte van de voet dat fard is om te wassen volledig omsluit. Het is niet jâiz als de khuff zodanig groot is dat de tenen het uiteinde van de khuff niet aanraken en de masah over een lege plek wordt uitgevoerd. Hiermee wordt bedoeld dat het deel van de masah dat over een lege plek wordt uitgevoerd aan het uiteinde van de khuff ongeldig is, maar niet dat de algehele masah ongeldig is. De khuff moet dermate stevig zijn en passen aan de voet, dat de voet er niet uit gaat wanneer men een uur lang loopt.

Het is jâiz om masah uit te voeren over een sok waarvan de zool en de bovenkant of enkel de zool is voorzien van leder.

Het is eveneens jâiz om masah uit te voeren over een sok indien het stevig is en niet naar beneden zakt tijdens het lopen.

Khuffs voorkomen dat de staat waarin men geen wudû heeft, overgaat op de voeten. De khuffs aantrekken nadat de voeten zijn gewassen en hierna de wudû verrichten, is jâiz.

Masah wordt uitgevoerd over de bovenkant van de khuffs. Er

wordt geen masah uitgevoerd over de onderkant, dus de zool van de khuffs.

Om de masah volgens de sunna uit te voeren, worden de vijf natte vingers van de rechterhand op de rechter khuff en de vingers van de linkerhand op de linker khuff in de lengte geplaatst en van de uiteinden waar de tenen zich bevinden, naar de benen toe getrokken. De handpalmen raken de khuffs daarbij niet aan. Het is fard dat de masah wordt uitgevoerd over een oppervlakte van drie vingers breed en drie vingers lang.

Hoewel het jâiz is masah uit te voeren met de rug van de handen, is het sunna om het te doen met de binnenkant van de handen.

Als de bovenkant van de khuffs nat wordt door te lopen op nat gras of door regen, dan geldt dit als masah.

De geldigheidsduur van masah over khuffs is voor iemand die muqîm (gevestigd persoon, geen musâfir) is vierentwintig uur. Voor een musâfir (reiziger volgens de islam) is dit drie dagen en drie nachten, ofwel tweeënzeventig uur. Deze tijdspanne begint niet wanneer men de khuffs aantrekt, maar wanneer de wudû verbroken wordt na het aantrekken van de khuffs. Wanneer een persoon die khuffs aan heeft – nadat zijn wudû is verbroken – binnen vierentwintig uur op reis gaat, dan mag hij gedurende drie dagen en drie nachten masah uitvoeren over deze khuffs. Als een persoon die musâfir was muqîm is geworden en er sindsdien vierentwintig uur is verstreken, dan dient hij de khuffs uit te trekken en de voeten te wassen tijdens de wudû.

Het is niet jâiz om masah uit te voeren over een khuff waarin een scheur zit, die zo groot is dat er drie tenen in passen. Indien de scheur kleiner is, dan is masah jâiz. Als een khuff op verschillende plaatsen scheurtjes heeft en deze samen net zo groot zijn als een scheur waarin drie tenen passen, dan is het niet jâiz om hierover masah uit te voeren. Indien er in een khuff een scheur zit die zo groot is dat er twee tenen zichtbaar zijn, en in de andere khuff een scheur die zo groot is dat er één of twee tenen zichtbaar zijn, dan mag men hierover masah uitvoeren. De grootte van een scheur waarover masah niet jâiz is, is de scheur waarbij drie volledige tenen zichtbaar zijn – niet enkel de uiteinden van de drie tenen.

2- MASAH OVER WONDEN EN VERBANDEN:

Wanneer het losmaken of verwijderen van zaken zoals watjes, zalf, lonten, gaasverbanden, pleisters of verbanden die zijn gebruikt op of in wonden, abcessen, scheurtjes of sneetjes in de huid, het wond gedeelte zou beschadigen, dan mag hierover masah uitgevoerd worden.

Degene met een ‘udhr (geldig excuus) voert de wudû uit wanneer hij wil. Met de uitgevoerde wudû mag hij zoveel fard- en nâfila-gebeden verrichten en Qur’ân al-karîm lezen als hij wil. Wanneer de gebedstijd verstreken is, zal zijn wudû automatisch verbroken zijn. Na het aanbreken van elke gebedstijd voert hij opnieuw de wudû uit en kan hij alle soorten ‘ibâda verrichten totdat de gebedstijd weer verstreken is.

Om beschouwd te kunnen worden als een persoon met een ‘udhr, is het noodzakelijk dat datgene wat de wudû verbreekt aanhoudend aanwezig is. Kortom, wanneer een persoon niet in staat is om gedurende een bepaalde gebedstijd in een staat van wudû te blijven, in zoverre dat hij niet de wudû kan verrichten en vervolgens enkel het fard-gebed kan verrichten, dan zal hij beschouwd worden als een persoon met een ‘udhr. Als de ‘udhr van een persoon met een ‘udhr in elk van de volgende gebedstijden zich één keer voordoet, al is het een beetje, dan wordt aangenomen dat zijn ‘udhr nog steeds voortduurt.

DE GHUSL

Om ervoor te zorgen dat de salât correct is, dienen de wudû en ghysl correct te zijn. Het is fard voor elke junub (ritueel onrein persoon) man en vrouw en voor alle vrouwen wiens hayd (menstruatie) en nifâs (kraambloeding) geëindigd is, om de ghysl te verrichten wanneer er voor het einde van de gebedstijd nog zoveel tijd is dat men die salât kan uitvoeren. Men wordt een junub na geslachtsgemeenschap of een natte droom.

Onze Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) zei: **“Aan de persoon die opstaat om de ghysl te verrichten, zal net zo veel thawâb geschonken worden als het aantal haren op zijn lichaam**

[dus zeer veel] en net zo veel zonden zullen vergeven worden. Zijn rang in de Janna zal verhoogd worden. De thawâb die hem gegeven zal worden voor zijn ghush, zal meer gunstig zijn dan al het andere wat zich in de dunyâ bevindt. Allâhu ta'âlâ zal tegen de engelen zeggen: 'Kijk naar Mijn dienaar! Hij staat 's nachts op zonder luiheid en denkend aan Mijn gebod verricht hij de ghush om zich van janâba (rituele onreinheid) te ontdoen. Getuig dat Ik de zonden van deze dienaar van Mij heb vergeven.'

In een andere hadîth al-sharîf staat vermeld: **“Wanneer jullie onrein worden, verricht dan snel de ghush! Want de kirâm al-kâtibûn (engelen die onze daden opschrijven) worden gekwetst door de persoon die als junub rondloopt.”** Imâm al-Ghazâlî (rahmatullâhi ‘alayh – moge Allâh hem genadig zijn) heeft gezegd: “Iemand zei tegen mij in een droom: ‘Ik was voor een tijdje junub gebleven. Ze hebben mij nu gekleed met een hemd van vuur. Ik bevind mij nog steeds in het vuur’.” In een hadîth al-sharîf staat vermeld: **“De engelen van rahma (barmhartigheid) betreden geen huis waar zich een afbeelding (van levende wezens), een hond of een junub bevindt.”**

Eenieder die een gebedstijd junub doorbrengt, of hij nu de salât verricht of niet, zal zeer pijnlijke bestraffing ondergaan. Als het niet mogelijk is om zich met water te wassen, moet men de tayammum (droge rituele wassing) verrichten. Degenen die junub zijn, mogen deze dingen niet uitvoeren: 1- Hij mag geen enkele salât verrichten. 2- Hij mag de Qur'ân al-karîm of zijn âyât niet aanraken. 3- Hij mag geen tawâf (rondgang) rond de Ka'ba verrichten. 4- Hij mag de moskeeën en masjids (islamitische gebedsplaatsen) niet betreden.

De farâid van de ghush

In de hanafî madhhab zijn er drie farâid omtrent de ghush:

1- De binnenkant van de mond wassen. Indien er in de mond een ongewassen plekje achterblijft ter grootte van de punt van een naald of indien de oppervlakte van de tanden en de tandholten niet nat worden, dan zal de ghush ongeldig zijn.

2- De neus wassen. Indien er geen water komt onder het gedroogde slijm in de neus of de gekauwde stukjes brood in de

mond, dan zal de ghusl ongeldig zijn. In de hanbalî madhhab is het fard om de mond en de neus te wassen, zowel tijdens de wudû als de ghusl. In de shâfi'î madhhab is het fard om de niyya te verrichten bij het uitvoeren van de ghusl.

3- Het gehele lichaam wassen. Het wassen van de binnenkant van de navel, de snor, wenkbrauwen, baard, de huid onder deze gedeelten en de hoofdharen, is fard. Wanneer zich dingen bevinden op de nagels, lippen, oogleden of op een bepaald deel van het lichaam die geen water doorlaten [zoals nagellak], dan zal de ghusl ongeldig zijn.

De sunan van de ghusl

1- Eerst de handen wassen.

2- De edele delen wassen.

3- Het gehele lichaam reinigen van vuilheid.

4- De wudû verrichten alvorens de ghusl; tijdens het wassen van het gezicht de niyya verrichten voor de ghusl. In de shâfi'î madhhab is het fard om de niyya te verrichten.

5- Het gehele lichaam drie keer al wrijvend wassen.

6- Na het wassen van het gehele lichaam de beide voeten wassen.

Hoe wordt de ghusl verricht?

Het uitvoeren van de ghusl volgens de sunna is als volgt:

1- Eerst wast men beide handen, ook als deze schoon zijn, en de edele delen en de gedeelten van het lichaam die bevuild zijn met najâsa.

2- Daarna voert men een volledige wudû uit. Tijdens het wassen van het gezicht moet men de niyya voor de ghusl verrichten. Als er zich geen water verzamelt onder de voeten, dient men eveneens de voeten te wassen.

3- Vervolgens giet men drie maal water over het hele lichaam. Eerst giet men drie maal water over het hoofd, daarna drie maal

over de rechterschouder en tenslotte drie maal over de linkerschouder. Bij iedere keer dat men giet, moet dat deel van het lichaam volledig nat worden. Bij de eerste keer dat men giet, dient men over het lichaam te wrijven.

Wanneer men tijdens de ghusl het water dat over een bepaald lichaamsdeel wordt gegoten, laat stromen naar andere lichaamsdelen, dan zullen die ook gereinigd worden. Bij de ghusl wordt het hele lichaam immers als één lichaamsdeel beschouwd. Daarentegen, als het water dat tijdens de wudû over een bepaald lichaamsdeel wordt gegoten, een ander lichaamsdeel nat maakt, dan wordt die laatste niet als gewassen beschouwd. Het is makrûh om na de ghusl opnieuw de wudû uit te voeren. Als de wudû tijdens het uitvoeren van de ghusl echter wordt verbroken, dan dient men wel nogmaals de wudû te verrichten.

TOELICHTING (personen met gevulde of gekroonde tanden):

In de hanafî madhhab zal de ghusl ongeldig zijn indien het gedeelte tussen de tanden en de tandholten niet nat wordt. Om deze reden zal de ghusl van iemand met een gevulde of gekroonde tand ongeldig zijn. Zulke personen kunnen zich niet verlossen van de staat van janâba (rituele onreinheid). Indien er geen water komt onder de kroon of vulling van goud, zilver of andere niet-onreine materies, dan zal de ghusl niet jâiz zijn volgens alle geleerden van de hanafî madhhab.

Tahtâwî schrijft op pagina 96 van zijn hâshiya (toelichting) op **Marâqî al-falâh** en eveneens in de Turkse vertaling hiervan **Ni'met-i Islâm**: “Het is niet nadelig als een hanafî de shâfi'î madhhab volgt door taqlîd (imitatie) om iets uit te kunnen voeren dat hij niet kan doen volgens zijn eigen madhhab.” Zo staat het ook geschreven in de boeken **Bahr al-râiq** en **Nahr al-fâiq**. Echter, wanneer hij deze handeling uitvoert, dient hij zich ook te houden aan de voorwaarden van die madhhab. Als hij imiteert zonder dat er een kharaj (last, moeizaamheid) is en zonder zich te houden aan de voorwaarden, dan wordt hij een **mulaffiq** genoemd wat ‘iemand die de gemakkelikheden bijeen verzamelt’ betekent. Dit is niet jâiz.

Iemand die een fard in zijn eigen madhhab niet kan uitvoeren,

dient enkel om die fard uit te kunnen voeren een andere madhhab te volgen door taqlîd. Echter, wanneer hij deze handeling uitvoert, dient hij zich ook te houden aan de voorwaarden van de madhhab die hij volgt door taqlîd. Wanneer een hanafî met een kroon of tandvulling de mâlikî of shâfi'î madhhab wil volgen door taqlîd, dan volstaat het voor hem om tijdens het verrichten van de niyya bij de ghysl, de wudû en de salât zich te herinneren dat hij Imâm al-Mâlik of Imâm al-Shâfi'î volgt. Met andere woorden, als een persoon de volgende woorden in zijn qalb brengt: **“Ik heb de niyya om de ghysl uit te voeren en de mâlikî [of shâfi'î] madhhab te volgen”** wanneer hij begint met het verrichten van de ghysl, dan zal zijn ghysl geldig zijn. Als een hanafî met een kroon of vulling in zijn mond de niyya verricht op deze wijze, dan zal zijn ghysl, dus grote rituele wassing, geldig zijn. Hij zal verlost zijn van janâba en rein worden. Wanneer hij de mâlikî [of shâfi'î] madhhab volgt door taqlîd, zullen zijn wudû en salât geldig zijn. Deze persoon mag daarom ook als imam de salât leiden voor personen zonder een kroon of tandvulling.

Degene die de shâfi'î madhhab volgt door taqlîd, moet sûra al-Fâtiha oplezen achter de imam die de salât leidt; wanneer hij zijn eigen voorste en achterste edele delen of die van een ander aanraakt met zijn handpalm of wanneer zijn huid de huid van een vrouw raakt – buiten de achttien vrouwen met wie het harâm is te trouwen – dan dient hij opnieuw de wudû te verrichten; hij moet de niyya verrichten bij de wudû en dient ook kleine hoeveelheden najâsa te vermijden. Ook wanneer hij de Qur'ân al-karîm wil vasthouden, dient hij in een staat van wudû te zijn volgens de shâfi'î madhhab. Een hanafî musâfir (reiziger volgens de islam) die door taqlîd van de shâfi'î madhhab het zuhr- en 'asr-gebed of het maghrib- en 'ishâ-gebed samen wil uitvoeren middels taqdîm (vervroegen) of ta'khîr (uitstellen), dient in een staat van wudû te zijn volgens de shâfi'î madhhab.

De hayd en nifâs toestanden van vrouwen

Er zijn elf soorten ghusl. Vijf daarvan zijn fard. Twee hiervan omvatten de ghusl die vrouwen moeten uitvoeren nadat hun hayd (menstruatie) en nifâs (kraambloeding) zijn geëindigd.

Ibn ‘Âbidîn zegt in zijn werk **Manhal al-wâridîn**: “Fiqh (islamitische rechtswetenschap) geleerden hebben op basis van overeenstemming medegedeeld dat het fard is voor elke moslim man en vrouw om de ‘ilm al-hâl (grondslagen van de islam) te leren. Het is fard voor elke moslim vrouw om de kwesties omtrent hayd en nifâs te leren. Elke moslim man die gaat trouwen, dient de kwesties rond hayd en nifâs te leren. Wanneer hij is getrouwd, moet hij het eveneens aan zijn vrouw onderwijzen.

Hayd is het bloed dat vrijkomt via het geslachtsorgaan bij een gezond meisje dat haar achtste levensjaar heeft voltooid en negen jaar oud is geworden, of bij een vrouw bij wie er vijftien dagen verstreken zijn na de laatste minuut van haar **âdat** (menstruatieperiode) en dat tenminste drie dagen lang aanhoudt. Alles wat een andere kleur heeft dan wit of troebel is, wordt als hayd-bloed beschouwd. Wanneer een meisje begint te menstrueren, heeft ze de puberteit bereikt; vanaf dan wordt ze beschouwd als een vrouw en is ze verantwoordelijk voor het nakomen van de geboden en verboden van de islam. Het aantal dagen vanaf het moment dat het bloed wordt gezien tot aan de dag waarop het stopt, wordt de **âdat** genoemd. Deze periode is minimaal drie en maximaal tien dagen. Elke vrouw dient het aantal dagen en uren van haar âdat te weten. Wanneer een meisje haar achtste levensjaar heeft voltooid, is het fard voor haar moeder, en als zij er niet is, voor haar grootmoeders, zussen en tantes van vaders- en moederskant, om de kennis rond hayd en nifâs te leren aan het meisje.

Nifâs betekent kraambloeding. Dit is het bloed dat vrijkomt via het geslachtsorgaan bij de vrouw na de bevalling. Er is geen minimumperiode bij deze bloeding. Wanneer het bloed stopt, dient de vrouw onmiddellijk de ghusl te verrichten. De maximumperiode is veertig dagen. Als de veertig dagen verstreken zijn en het bloed nog niet is gestopt, dan moet zij desalniettemin de ghusl verrichten en beginnen met de salât. Het bloed dat vrijkomt na deze veertig dagen, is istihâda

(ziektegerelateerde bloeding) (dus een ‘udhr). Vrouwen dienen eveneens hun nifâs-dagen te onthouden.

Bloedingen die minder dan drie dagen, oftewel tweeënzeventig uur duren, ook al is het vijf minuten eerder; of bloedingen die langer dan tien dagen duren bij de eerste hayd van een meisje; bloedingen die langer duren dan de âdat en daarbij langer duren dan tien dagen bij vrouwen die niet voor de eerste keer menstrueren; bloedingen bij zwangere vrouwen, vrouwen boven de vijfvijftig (âyisa) en bij meisjes jonger dan negen jaar, worden **istihâda** (ziektegerelateerde bloeding) [bloed als ‘udhr] genoemd. Dit bloed wijst op een ziekte. Indien deze bloedingen lang aanhouden, kan het gevaarlijk zijn en dient men een arts te raadplegen.

Een vrouw wordt op de dagen waarop ze istihâda heeft, beschouwd als iemand wiens neus regelmatig bloedt. Ze mag in deze staat de salât verrichten en vasten.

Een vrouw mag tijdens de hayd en nifâs de salât niet uitvoeren en niet vasten. Ze mag geen sajdât al-tilâwa (neerknieling voor recitatie) en sajdât al-shukr (neerknieling voor dankbaarheid) verrichten. Ze mag de Qur’ân al-karîm niet aanraken. De moskee en masjid (islamitische gebedsplaats) mag ze niet betreden en ze mag geen tawâf uitvoeren rond de Ka’ba. Noch mag ze geslachtsgemeenschap hebben met haar man. Nadat ze gereinigd is, dient ze de qadâ te verrichten van haar gemiste vastendagen; de gebeden die ze niet heeft uitgevoerd, dient ze echter niet als qadâ te verrichten. Een vrouw dient haar echtgenoot op de hoogte te stellen wanneer haar hayd is begonnen. Onze Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft gezegd: **“Vervloekt is de vrouw die het begin en het einde van haar hayd verbergt van haar man.”** Wanneer de hayd en nifâs geëindigd zijn, is het fard om onmiddellijk de ghysl te verrichten. Dit is een gebod van Allâhu ta’âlâ.”

Er zijn veel uitspraken die leiden tot nietigverklaring van de nikâh (het islamitisch huwelijk), dus een echtscheiding. Men moet erg veel vrees hebben om zijn nikâh te verliezen, net zoals men vreest om zijn îmân te verliezen. Zie pagina 228 van het 6^e deel van **Endless Bliss!**

Allâhu ta'âlâ neemt Zijn wraak middels dienaren.

Zij die de 'ilm al-ladunnî niet kennen, denken dat dit door dienaren wordt gedaan.

Alle dingen behoren tot de Schepper, ze worden door dienaren bewerkt.

Denk maar niet dat zonder Zijn toestemming, zelfs een prul zich verroert!

DE TAYAMMUM

Tayammum betekent 'zich reinigen met aarde'. In gevallen waarin er voor het uitvoeren van de wudû of ghusl geen water beschikbaar is of als het niet mogelijk is om water te gebruiken terwijl er water beschikbaar is, dan mag men in de hanafi madhhab – ook nog voordat de gebedstijd aanbreekt – de tayammum uitvoeren met een rein aarden voorwerp zoals schoon aarde, zand, kalk of steen. In de drie andere madhâhib is het niet jâiz om de tayammum te verrichten voordat de gebedstijd is aangebroken.

De tayammum is een gemakkelijker voor de wudû en ghusl. In de islam is de tayammum met aarde net als reiniging met water. In de islam wordt duidelijk beschreven dat vele soorten onreinheden gereinigd kunnen worden met aarde.

Dit zijn de voornaamste toestanden waarin de tayammum noodzakelijk is:

1- Geen schoon water kunnen vinden voor de wudû en ghusl. (In een stad is het altijd fard om te zoeken naar water.)

2- In geval van ziekte waarbij men het gebruik van water moet vermijden of wanneer bij gebruik van water het gevaar bestaat om te sterven of ziek te worden vanwege de kou.

3- Wanneer zich dichtbij het water een vijand, een wild of giftig dier bevindt.

4- In de gevangenis zitten en geen water kunnen gebruiken.

5- Bedreigd worden met de dood.

6- Wanneer een musâfir geen extra water bij zich heeft buiten het water dat wordt gebruikt om te drinken.

7- Wanneer men niet de mogelijkheid heeft om water uit een

put te halen.

De farâid van de tayammum

Er zijn drie farâid omtrent de tayammum:

1- De niyya verrichten om zich te reinigen van janâba of de staat waarin men geen wudû heeft. Als een persoon zonder de wudû de tayammum uitvoert om het te laten zien aan zijn leerling, dan mag hij hiermee geen salât verrichten.

2- De binnenkant van de handen over schoon aarde wrijven en masah uitvoeren over het hele gezicht.

3- De handen over schoon aarde wrijven en vervolgens eerst over de rechterarm en dan over de linkerarm masah uitvoeren.

Volgens sommige geleerden bestaat de tayammum uit twee farâid. Zij beschouwen de tweede en derde farâid als één fard. Beide manieren zijn juist.

De sunan van de tayammum

1- Beginnen met de basmala.

2- De handpalmen op de aarde plaatsen.

3- De handpalmen op de aarde naar voren en achteren schuiven.

4- Als er aarde op de handpalmen zit, de duimen van beide handen tegen elkaar slaan totdat er geen aarde meer is overgebleven op de handen.

5- De vingers spreiden wanneer de handen op de aarde worden geplaatst.

6- Eerst masah uitvoeren over het gezicht, daarna over de armen.

7- De handelingen snel uitvoeren, net zoals dat wordt gedaan bij de wudû.

8- Eerst masah uitvoeren over de rechterarm en vervolgens over de linkerarm.

9- Alvorens de tayammum te verrichten, water zoeken op de plaats waar hij het vermoedt te vinden.

10- De handen op de aarde slaan en stevig plaatsnemen.

11- Masah uitvoeren over de armen zoals hierboven beschreven.

12- Masah uitvoeren tussen de vingers en terwijl men dit uitvoert, de ring verschuiven.

Zaken waarop gelet moet worden bij de tayammum

1- Als een persoon zonder de wudû de tayammum uitvoert om het te laten zien aan zijn leerling, dan mag hij hiermee geen salât verrichten.

2- Om de salât te kunnen verrichten met de tayammum, is het niet voldoende om enkel de niyya te verrichten voor de tayammum. Het is noodzakelijk om ook de niyya te verrichten voor de salât.

3- Verschillende personen mogen de tayammum uitvoeren met dezelfde aarde. Immers, aarde en andere soortgelijke materies worden niet musta'mal (verbruikt) wanneer ze zijn gebruikt voor de tayammum. Het stof dat na de tayammum van de handen en het gezicht af valt, wordt wel als musta'mal beschouwd.

4- In de shâfi'î en hanbalî madhhab wordt de tayammum enkel met aarde uitgevoerd. In de andere madhâhib mag de tayammum verricht worden met iedere soort rein aarden voorwerp, ook al geven deze geen stofdeeltjes af. Dingen die door verbranding as worden of die kunnen smelten door hitte, zijn geen aarden voorwerpen. Om deze reden kan men geen tayammum uitvoeren door middel van een boom, gras, hout, ijzer, messing (legering), een muur die geschilderd is met olieverf, koper, goud of glas. Met zand kan het wel. Met parels of koraal kan het niet. De tayammum kan ook verricht worden met marmer dat gewassen is met kalk of gips, cement, ongeglazuurde tegels, ongeglazuurde porseleinen schalen en potten, en modder. Als er enkel modder te vinden is en het watergehalte minder dan de helft is, dan kan men hiermee de tayammum uitvoeren.

5- Het is jāiz om met een enkele tayammum verschillende gebeden uit te voeren.

6- Als een musâfir sterk vermoedt dat hij water zal vinden op een afstand van minder dan twee kilometer – steunend op bepaalde aanwijzingen of nadat hij geïnformeerd werd door een moslim die 'âdil (een moslim met een correcte 'aqîda die geen grote zonden begaat en niet aanhoudend kleine zonden begaat) en toerekeningsvatbaar is en de bulûgh heeft bereikt – dan is het fard voor hem om in alle richtingen binnen een afstand van tweehonderd meter naar water te zoeken of om iemand daarvoor te sturen. Als hij geen sterk vermoeden heeft, dan dient hij het water niet te zoeken.

7- Als iemand de tayammum heeft uitgevoerd – zonder naar water te vragen – en de salât begint uit te voeren, maar vervolgens via een 'âdil persoon in zijn nabijheid te weten komt dat er water beschikbaar is, dan dient hij de wudû te verrichten en zijn salât opnieuw uit te voeren.

8- Het is jāiz om de salât met de tayammum uit te voeren terwijl er water beschikbaar is op een afstand die groter is dan twee kilometer.

9- Als iemand vergeet dat hij tussen zijn spullen water heeft, dan mag hij de salât met de tayammum uitvoeren als hij zich niet in een stad of dorp bevindt.

10- Als iemand denkt dat zijn water op is en na de salât ziet dat hij nog water heeft, dan dient hij de salât die hij met de tayammum heeft uitgevoerd opnieuw te verrichten.

11- Het is wâjib voor een musâfir om naar water te vragen aan de mensen die samen met hem zijn. Als zij geen water geven, voert hij de salât uit met de tayammum. Als zijn vriend het water verkoopt tegen de normale marktprijs, dan moet de musâfir die extra geld heeft dit water kopen. Als de eigenaar zijn water verkoopt middels ghaban al-fâhish (overdreven dure prijs), dan is het jāiz voor de musâfir om de salât uit te voeren met de tayammum. Als hij geen geld heeft om het te kopen tegen de normale marktprijs, dan voert hij ook de tayammum uit.

12- Zelfs als er naast de wegen en in de woestijn water is geplaatst om van te drinken, mag men de tayammum uitvoeren.

13- Als er weinig water beschikbaar is, krijgt een junub de prioriteit boven een vrouw wiens hayd is geëindigd, een persoon zonder wudû en een overleden persoon om zich te wassen. De eigenaar van het water krijgt de prioriteit boven de anderen om zich te wassen. Wanneer het water van verschillende personen wordt samengebracht, moet eerst het lichaam van de overleden persoon gewassen worden.

14- Als een junub de tayammum heeft uitgevoerd en nadien zijn wudû wordt verbroken, dan zal hij niet junub worden. Als er weinig water beschikbaar is, dan verricht de junub er enkel de wudû mee.

15- Als een junub wonden of uitslag zoals pokken of roodvonk heeft en dit op meer dan de helft van zijn lichaamsoppervlak zit, dan dient hij de tayammum uit te voeren. Als het merendeel van zijn huid gezond is en het mogelijk is om zich te wassen zonder de verwonde delen nat te maken, dan dient hij de ghusl uit te voeren. Als het niet mogelijk is om zich te wassen zonder de verwonde delen nat te maken, dan moet hij de tayammum uitvoeren.

Hoe wordt de tayammum verricht?

1- Eerst verricht men de niyya om zich te reinigen van janâba of de staat waarin men geen wudû heeft.

Om de salât te kunnen verrichten met de tayammum, is het niet voldoende om enkel de niyya te verrichten voor de tayammum. Men moet de niyya verrichten voor het uitvoeren van een andere 'ibâda, bijvoorbeeld het uitvoeren van het janâza-gebed of de sajdat al-tilâwa (neerknieling voor recitatie), of de niyya verrichten om de tayammum uit te voeren ter vervanging van de wudû of ghusl.

Wanneer men de niyya voor de tayammum verricht, is het niet nodig om een onderscheid te maken tussen de wudû en ghusl. Als men de niyya verricht voor de wudû, dan wordt men ook gereinigd van janâba. Men mag de salât uitvoeren met de tayammum waarbij men de niyya had om zich te reinigen van janâba. Een tweede tayammum voor de wudû is niet nodig.

2- Men rolt beide mouwen op tot boven de ellebogen en wrijft

met de binnenkant van de handen op schoon aarde, steen of een muur die gepleisterd is met aarde of kalk. Hierna voert men met de handpalmen één keer masah uit over het gezicht, met andere woorden, men wrijft over het gezicht waarbij tenminste drie vingers het gezicht raken. Als een plekje op het gezicht ter grootte van de punt van een naald niet aangeraakt wordt met de handen, dan zal de tayammum ongeldig zijn.

Om een volledige masah te kunnen uitvoeren over het gezicht, worden de twee open handpalmen met de vier aaneengesloten vingers van elke hand op het voorhoofd langs de haargrens geplaatst, waarbij de vingertoppen van de twee lange vingers van beide handen elkaar aanraken, en worden ze rustig naar de kin bewogen. Men wrijft zorgvuldig met de vingers in een horizontale positie over het voorhoofd, de oogleden, de beide kanten van de neus, over de lippen en het gedeelte van de kin op het gezicht. Op hetzelfde moment wrijft men met de handpalmen over de wangen.

3- Nadat men de handpalmen nogmaals op de aarde heeft gewreven en de handen tegen elkaar heeft geslagen om het stof en aarde ervan af te schudden, wrijft men met de binnenkant van de vier vingers van de linkerhand over het buitenste oppervlak van de rechterarm – vanaf de vingertoppen tot aan de elleboog – daarna wrijft men met de linker handpalm over de binnenzijde van de rechterarm – vanaf de elleboog tot aan de handpalm – en tenslotte wrijft men met de binnenkant van de linkerduim over de rug van de rechterduim. Ringen moeten verwijderd worden. Hierna wrijft men op dezelfde wijze met de rechterhand over de linkerarm. De handpalmen moeten op de aarde gewreven worden, maar het is niet noodzakelijk dat er aarde en stof achterblijft op de handen.

De tayammum voor de wudû en ghusl is hetzelfde.

Zaken die de tayammum verbreken

De tayammum wordt verbroken wanneer de 'udhr die het uitvoeren van de tayammum had vereist er niet meer is, wanneer er water wordt gevonden en bij zaken die de wudû en ghusl verbreken.

De voordelen van de wudû, ghusl en tayammum

Deze twee soorten reiniging die worden uitgevoerd met de bedoeling van 'ibâda, hebben talloze voordelen voor onze lichamelijke gezondheid. Naast de lichamelijke voordelen, hebben ze ook veel voordeel voor onze geestelijke gezondheid. Enkele van de vele bewezen ontelbare voordelen zijn als volgt:

1- In ons dagelijks leven komen we haast overal aan met onze handen en komen we in contact met allerlei microben. Welnu, het wassen van de handen, het gezicht en de voeten tijdens het verrichten van de wudû is de meest effectieve bescherming tegen huidaandoeningen en -ontstekingen. Sommige microben en parasitaire bacteriën dringen het lichaam binnen via de huid.

2- Wanneer we de neus wassen, welke functioneert als de bewaker van ons ademhalingssysteem, voorkomen we dat er ophopingen van stof en microben in het lichaam komen.

3- Het wassen van het gezicht verstevigt de huid en verlicht de zwaarte en vermoeidheid in het hoofd. Het stimuleert de bloedvaten en zenuwen. Dit is de reden waarom degenen die regelmatig de wudû uitvoeren de schoonheid in hun gezicht niet verliezen, zelfs wanneer ze verouderen.

4- In gevallen die leiden tot janâba wordt er een grote hoeveelheid energie verbruikt, versnellen de hartslag en bloedsomloop en neemt de ademhalingsfrequentie toe. Ten gevolge van deze excessieve inspanning van het lichaam, voelt men zich nadien moe, uitgeput, lusteloos en slap. Doorgaans worden de mentale activiteiten tamelijk vertraagd. Door de ghusl uit te voeren, krijgt het lichaam zijn eerdere vitaliteit terug. Bekeken vanuit de preventieve geneeskunde, is het uiterst belangrijk om het lichaam met bepaalde tussenpozen regelmatig te wassen.

5- Onder normale omstandigheden is er in het lichaam een statisch elektrisch evenwicht. De lichamelijke gezondheid is nauw verbonden met dit elektrisch evenwicht. Dit evenwicht wordt verstoord door psychische spanningen, weersomstandigheden, kleding, de woon- en werkplaatsen, en in de gevallen waarin men de ghysl moet verrichten. In vergelijking met de normale toestand neemt deze elektrische lading in een staat van woede toe met een factor van vier en in gevallen die de ghysl vereisen met een factor van twaalf. Door middel van infraroodstralen is men in staat geweest speciale foto's te nemen van de buitenste laag van de huid. Aan de hand van deze foto's heeft men aangetoond dat na geslachtsgemeenschap het hele lichaamsoppervlak geladen is met een laag die bestaat uit een teveel aan statische elektriciteit. Deze laag verhindert de zuurstofuitwisseling van de huid en veroorzaakt een verkleuring van de huid en een snelle verrimpeling. Om zich te ontdoen van deze toestand, dient men het hele lichaam te wassen, zodanig dat er geen enkel ongewassen plekje overblijft, zelfs niet ter grootte van de punt van een naald. De waterdeeltjes zullen op deze wijze het lichaam aarden door de negatieve elektrische spanning weg te nemen. Zo keert het lichaam terug naar zijn normale toestand. De ghysl is in dit opzicht een reiniging die ook medisch gezien zeker moet worden uitgevoerd.

6- De wudû en ghysl hebben ook gunstige effecten op de bloedsomloop. Ze voorkomen verkalking en vernauwing van de aderen. Bij de wudû is er een plaatselijke stimulatie. Het lymfesysteem wordt gestimuleerd door het achterste gedeelte van de neus en de amandelen te wassen. Deze plaatsen behoren tot één van de belangrijkste centra van het lymfesysteem. Ook het wassen van de nek en de zijkanten ervan heeft effect op het lymfesysteem. Dankzij de lymfecirculatie die vergemakkelijkt wordt door de wudû en de ghysl, kunnen de afweercellen in het lichaam, de zogenaamde 'lymfocyten', het lichaam beschermen tegen schadelijke substanties en de weerstand van het lichaam verhogen.

7- Ook de tayammum die wordt uitgevoerd met aarde wanneer er geen water is te vinden, neemt de statische elektriciteit van het lichaam grotendeels weg.

2. REINIGING VAN NAJÂSA

Er mag zich geen najâsa, onreinheid bevinden op het lichaam, de kleding of de plaats waar men de salât verricht. Een hoofddoek, hoofddekkel, tulband, khuffs en schoenen worden ook gerekend tot kleding. Aangezien het hangende gedeelte van een sjaal die rond de hals is gewikkeld, meebeweegt met degene die de salât verricht, wordt het gerekend tot kleding; wanneer dit deel niet rein is, zal de salât ongeldig zijn. Indien op het kleed de gedeelten waar men staat en waar men het hoofd plaatst rein zijn, maar een ander gedeelte bevuild is met najâsa, zal de salât geldig zijn. Een kleed zit immers niet vast aan het lichaam zoals bij een sjaal. De salât van degene die in een gesloten flesje urine bij zich draagt, zal echter niet jâiz zijn. Dit is zo, omdat een flesje niet de plaats is waar urine wordt geproduceerd. [Hieruit wordt begrepen dat het niet jâiz is om de salât te verrichten wanneer men in zijn zak een gesloten flesje met eau-de-cologne, alcohol of jodium draagt of een bebloede zakdoek of najs (onrein) doekje in een gesloten doosje.] De plaats waar beide voeten staan en de plaats waar men sajda uitvoert, moeten rein zijn. Indien er over najâsa een doek, glas of plastic wordt geplaatst, zal de salât geldig zijn. Het kan geen kwaad indien het hangende uiteinde van zijn kleding tijdens de sajda in contact komt met droge najâsa.

Indien er op de huid, kleding of de plaats waar de salât wordt verricht geen grove onreinheid aanwezig is in de hoeveelheid van een dirham of meer, dan zal de salât geldig zijn. Echter, indien het evenveel is als een dirham, is het makrûh tahrîman; het is wâjib om het weg te wassen. Indien het meer is dan een dirham, is het fard om het weg te wassen. Indien het minder is, is het sunna. Het is eveneens fard om wijn weg te wassen, ook al is het een druppel. Volgens de Imâmayn [Imâm Abû Yûsuf en Imâm Muhammad] en de drie andere madhâhib, is het fard om zelfs de kleinste deeltjes van iedere soort grove onreinheid weg te wassen. De criteria omtrent de hoeveelheid najâsa is de hoeveelheid die aanwezig is wanneer men op het punt staat de salât te verrichten en niet de hoeveelheid op het moment dat men bevuild wordt met najâsa.

De hoeveelheid van een dirham bedraagt bij vaste najâsa één mithqâl, kortom 4,80 gram. Bij vloeibare najâsa bedraagt het een oppervlak dat even groot is als het oppervlak dat water beslaat

wanneer het in een open handpalm wordt geplaatst. Indien vaste najâsa die minder is dan één mithqâl op de kleding wordt verspreid over een oppervlak dat groter is dan de handpalm, dan is dit geen hinder voor de salât.

Er bestaan twee soorten najâsa:

1- Grove onreinheid: Alles wat de wudû of ghusl vereist wanneer het uit het lichaam komt; de gevilde, ongelooide huid, het vlees, de uitwerpselen en urine van dieren wiens vlees niet gegeten mag worden [uitgezonderd vleermuizen] en van hun jongen; het bloed van mensen en alle dieren; alcoholische dranken, kadaver, varkensvlees; uitwerpselen van pluimvee; en de najâsa van lastdieren, schapen en geiten, zijn grof.

2- Lichte onreinheid: Wanneer een lichaamsdeel of een stuk van de kleding bevuild is met lichte onreinheid, dan is dit stuk of het gedeelte ter grootte van een vierde van dit lichaamsdeel niet hinderlijk voor de salât. De urine van vierpotige dieren wiens vlees gegeten mag worden en de uitwerpselen van vogels wiens vlees niet gegeten mag worden, zijn licht. De uitwerpselen van vogels wiens vlees wel gegeten mag worden, zoals duiven en mussen, zijn rein.

Alcoholische dranken die verkregen worden door destillatie van wijn, behoren tot grove onreinheid. Net zoals wijn is het harâm om deze te drinken. Voordat men begint de salât uit te voeren, dient men bloed, spiritus en alcoholische dranken weg te wassen van zijn kleding en huid. Ze zullen niet rein worden wanneer deze verdampen. Flesjes en dergelijke waarin deze onreine substanties zich bevinden, dienen uit de zak gehaald te worden.

Najâsa kan gereinigd worden met elk soort rein water, met water dat gebruikt werd om de wudû of ghusl te verrichten en met vloeistoffen zoals azijn en rozenwater. Water dat gebruikt werd voor de wudû of ghusl wordt **musta'mal** (verbruikt) water genoemd. Dit water is rein, maar niet ter reiniging van hadath (rituele onreinheid). Men kan er najâsa mee reinigen, maar men kan er geen wudû of ghusl mee verrichten.

ISTINJÂ: Het reinigen van de voor- en achterkant na het lozen van najâsa, wordt istinjâ genoemd. Istinjâ, dus de tahâra

verrichten, is sunna mu'akkada. Met andere woorden, het is sunna voor een man en vrouw om na de kleine of grote boodschap in het toilet de voorste en achterste edele delen te reinigen met een steen of water zodat er geen urine of uitwerpselen achterblijven. Als iemand echter geen istinjâ kan uitvoeren met water zonder zijn 'awra plaatsen te ontbloten in de aanwezigheid van een ander, dan moet hij de istinjâ met water nalaten, zelfs als er een grote hoeveelheid najâsa is achtergebleven. Hij mag zijn 'awra plaatsen niet ontbloten en moet de salât in die staat uitvoeren. Als hij zich wel ontbloot, zal hij een **fâsiq** (iemand die openlijk zondes pleegt) worden en dus een harâm begaan hebben. Wanneer hij een afgezonderde plaats vindt, moet hij de istinjâ uitvoeren met water en de salât opnieuw verrichten. Immers, als het nakomen van een gebod leidt tot het begaan van een harâm, dan wordt dat gebod [uitgesteld of] nagelaten en niet uitgevoerd om geen harâm te begaan.

Het is makrûh tahrîman om de istinjâ uit te voeren met botten, voedsel, mest, een baksteen, stukken van een bloempot of glas, steenkool, voedsel voor dieren, andermans bezit, kostbare dingen – die geld waard zijn – zoals zijde, dingen uit de moskee die worden weggegooid, zamzam water, bladeren en papier. Een leeg vel papier dient eveneens gerespecteerd te worden. Het is jâiz om de istinjâ uit te voeren met stukken papier of kranten waar geen gerespecteerde namen op staan of met teksten die religieus gezien niet nuttig zijn. De istinjâ kan echter met geen enkel stuk papier uitgevoerd worden waarop islamitische letters staan. Het is makrûh om tijdens de kleine of grote boodschap rechtop te staan, zonder een 'udhr naakt te zijn en zich zodanig te richten dat de qibla zich bevindt aan zijn voor- of achterkant. Het is niet jâiz om de ghushl uit te voeren op een plaats waar zich urine verzamelt. Indien de urine echter wegstroomt en zich niet verzamelt, is het wel jâiz. Water dat gebruikt wordt voor de istinjâ, zal najis worden. Men mag het niet op zijn kleding laten spetteren. Om deze reden moet men zijn 'awra plaatsen ontbloten tijdens de istinjâ en de istinjâ uitvoeren op een afgezonderde plaats. Voor een kraan zijn hand in zijn broek stoppen en zijn voorste orgaan wassen door het in contact te brengen met het water in zijn handpalm, is geen istinjâ. Als het water in de handpalm in contact komt met een druppel urine, dan wordt dit water najis en bijgevolg de kleding waarop het druppelt, onrein. Als het totaal van de plaatsen waarop

dit water is gedruppeld groter is dan een handpalm, dan zal de salât ongeldig worden.

ISTIBRÂ: Het is wâjib voor mannen om de istibrâ uit te voeren, dus geen druppels achter te laten in de urinebuis door te lopen, hoesten of door te buigen naar hun linkerkant. Zolang men niet overtuigd is dat er geen urinedruppel meer is overgebleven, dient men geen wudû te verrichten. Als er een druppel naar buiten sijpelt, zal zowel de wudû verbroken worden als ook het ondergoed vervuild. Als er minder dan een handpalm op de kleding sijpelt, dan zal de salât die men heeft uitgevoerd na het verrichten van de wudû makrûh zijn. Als er een grotere hoeveelheid sijpelt, zal de salât ongeldig zijn. Degenen die moeilijkheden hebben met de istibrâ, moeten een lont van plantaardig katoen (watten lont) ter grootte van een gerstezaad in de opening van de urinebuis plaatsen. Dit katoen zal de sijpelende urine absorberen. Het uiteinde van het katoen mag echter niet uitsteken.

3. SATR AL-'AWRA

(De 'awra lichaamsdelen en het bedekken van vrouwen)

De lichaamsdelen waarvan het harâm is voor een persoon om te ontbloten en aan anderen te tonen en waarvan het harâm is voor anderen om naar te kijken, worden 'awra plaatsen genoemd. De 'awra plaats van de man is het gedeelte tussen de navel tot onder de knie. De knie behoort tot de 'awra. Indien een man de salât uitvoert terwijl deze plaatsen onbedekt zijn, dan zal deze salât ongeldig zijn. Het is sunna voor mannen om tijdens de salât de andere lichaamsdelen (armen, hoofd) te bedekken (en sokken aan te doen). Het is makrûh voor hen om de salât te verrichten wanneer deze plaatsen onbedekt zijn.

Volgens de vier madhâhib behoren alle lichaamsdelen van de vrouw, inclusief de bovenkant van hun handen, hun haren en voeten, tot de 'awra, uitgezonderd de handpalmen en het gezicht. [Er zijn talrijke geleerden die zeggen dat de gehele hand niet tot de 'awra behoort.] Dit is ook de reden waarom bijvoorbeeld in het Turks vrouwen "awra" worden genoemd. Het is fard voor vrouwen om deze plaatsen te bedekken. Als een vierde van een bepaalde 'awra plaats van een man of vrouw gedurende een rukn van de salât ontbloot wordt, dan zal de salât ongeldig zijn. Als een kleiner gedeelte ontbloot wordt, zal het niet ongeldig zijn. Deze salât zal makrûh worden. Als de stof die men aan heeft zodanig dun is dat de vorm of de kleur van het lichaamsdeel eronder te zien is, dan is dit net alsof men niets aan heeft.

Wanneer vrouwen buiten de salât alleen zijn, is het fard voor hen om het gedeelte tussen de knie en de navel te bedekken; de rug en de buik bedekken is wâjib; de overige gedeeltes bedekken is adab.

Rasûlullâh (sallallâhu 'alayhi wa sallam) zei het volgende: **“De ogen van een persoon die met lust naar een niet-mahram vrouw kijkt, zullen gevuld worden met vuur, hij zal in de Jahannam gestopt worden. De armen van degene die de hand schudt van een niet-mahram vrouw, zullen vastgebonden worden rond zijn nek, hij zal in de Jahannam geworpen worden. Zij die onnodig met lust**

een niet-mahram vrouw spreken, zullen voor elk woord duizend jaar in de Jahannam verblijven.”

In een andere hadîth al-sharîf staat vermeld: **“Met lust kijken naar een buurvrouw of de vrouwen van vrienden, is tien keer meer zondig dan het kijken naar geheel vreemde vrouwen. Kijken naar getrouwde vrouwen is duizend keer meer zondig dan het kijken naar meisjes. Hetzelfde geldt voor de zonden van zinâ (ontucht).”**

Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft gezegd: **“O ‘Alî! Ontbloot je bovenbenen niet en kijk naar niemand zijn bovenbenen, of die nu levend is of dood!”**

In een andere hadîth al-sharîf staat vermeld: **“Ontbloot jullie ‘awra plaatsen niet. Want er zijn wezens bij jullie die jullie nooit verlaten. Wees beschaamd en beleefd tegenover hen.”** [Dit zijn de beschermengelen.]

Weer in andere ahâdîth al-sharîfa staat het volgende vermeld: **“Bedenk je ‘awra plaatsen. Toon het aan niemand anders buiten je echtgenote en jâriya. En wanneer jullie alleen zijn, heb dan schaamte voor Allâhu ta’âlâ!”**

“Moge Allâhu ta’âlâ mannen die zich doen lijken op vrouwen en vrouwen die zich doen lijken op mannen, vervloeken!”

“Aan de persoon die de schoonheid van een meisje ziet en zijn blik onmiddellijk van haar afwendt, zal Allâhu ta’âlâ de thawâb van een nieuwe ‘ibâda schenken; hij zal de zoetheid van deze ‘ibâda meteen ervaren.”

“Moge Allâhu ta’âlâ diegene vervloeken die zijn ‘awra plaatsen ontbloot en naar de ‘awra plaatsen van iemand anders kijkt!”

“Degene die zich doet lijken op een ander volk, zal één van hen worden.” Dat wil zeggen dat degene die zijn karakter, handelingen of kledingstijl doet lijken op die van anderen, één van hen zal worden. Zij die de gewoonten van de kuffâr volgen, de mahârim ‘schone kunsten’ noemen en degenen die harâm begaan ‘kunstenaar’ en ‘progressivist’ noemen, moeten lering trekken uit deze ahâdîth al-sharîfa. Zij moeten huiveren en ontwaken.

Het is harâm voor mannen om naar de ‘awra plaatsen van andere mannen te kijken, en voor vrouwen om naar de ‘awra

plaatsen van andere vrouwen te kijken. Het blijkt dus, dat net zoals het harâm is dat mannen naar de ‘awra plaatsen van vrouwen kijken en vrouwen naar de ‘awra plaatsen van mannen, het ook harâm is dat mannen kijken naar de ‘awra plaatsen van een man en dat vrouwen kijken naar de ‘awra plaatsen van een vrouw. De ‘awra plaats van een man tegenover andere mannen en vrouwen, is het gedeelte tussen de knie en de navel. Hetzelfde geldt voor de ‘awra plaats van een vrouw tegenover andere vrouwen. De ‘awra plaats van een vrouw tegenover niet-mahram mannen daarentegen, is haar gehele lichaam uitgezonderd haar handen en gezicht. Het is eveneens harâm om naar de ‘awra plaatsen van een niet-mahram vrouw te kijken, zelfs als dit zonder lust is.

Als een zieke die naakt ligt onder een deken, de salât met aangegeven representatieve bewegingen uitvoert terwijl zijn hoofd onder het deken is, dan zal hij de salât naakt uitgevoerd hebben. Als hij de salât uitvoert met zijn hoofd boven het deken, dan zal hij beschouwd worden de salât verricht te hebben door zich te bedekken met het deken, hetgeen jâiz is.

Indien een man zeker is van zichzelf dat hij geen lustgevoelens zal hebben, dan mag hij kijken naar het hoofd, het gezicht, de hals, de armen en het gedeelte van de been onder de knie van de achttien **mahram** vrouwen met wie het voor hem voor eeuwig harâm is om mee te trouwen. Deze persoon mag niet kijken naar hun borsten, oksels, bovenbenen, knieën en rug.

Voor een vrouw zijn de zonen van ooms en tantes van haar vaders- en moederskant, net als een niet-mahram man. Haar zwager en schoonbroer zijn eveneens als een niet-mahram man. Het is harâm voor haar om met hen te praten, te grappen en om zich ergens alleen met hen te bevinden. Het is eveneens harâm voor mannen om te praten met de dochters van zijn ooms en tantes van zijn vaders- en moederskant, zijn schoonzus en zwagerin.

Een man mag tot zijn dood met geen van de achttien mahram vrouwen trouwen. Hij mag met hen praten en ergens alleen met hen zijn. Een vrouw mag evenzo niet trouwen met geen van de achttien mahram mannen. Deze achttien mannen en vrouwen zijn als volgt:

Familieleden via afstamming

Mannen:

- 1- Vader.
- 2- Vaders van vader en moeder.
- 3- Zoon, en zonen van zoon en dochter.
- 4- Broer.
- 5- Zonen van broer.
- 6- Zonen van zus.
- 7- Oom van vaders- en moederskant.

Vrouwen:

- 1- Moeder.
- 2- Moeders van moeder en vader.
- 3- Dochter, en dochters van zoon en dochter.
- 4- Zus.
- 5- Dochters van zus.
- 6- Dochters van broer.
- 7- Tante van vaders- en moederskant.

Familieleden via borstvoeding

Mannen:

- 8- Zoogvader.
- 9- Vaders van zoogvader en zoogmoeder.
- 10- Zoogzoon, en zonen van zoogzoon en zoogdochter.
- 11- Zoogbroer.
- 12- Zonen van zoogzus.
- 13- Zonen van zoogbroer.
- 14- Zoogoom van vaders- en moederskant.

Vrouwen:

- 8- Zoogmoeder.
- 9- Moeders van zoogmoeder en zoogvader.
- 10- Zoogdochter, en dochters van zoogdochter en zoogzoon.
- 11- Zoogzus.
- 12- Dochters van zoogzus.
- 13- Dochters van zoogbroer.
- 14- Zoogtante van vaders- en moederkant.

Familieleden via huwelijk**Mannen:**

- 15- Schoonvader.
- 16- Stiefzoon.
- 17- Stiefvader.
- 18- Schoonzoon.

Vrouwen:

- 15- Schoonmoeder.
- 16- Stiefdochter.
- 17- Stiefmoeder.
- 18- Schoondochter.

Mannen en vrouwen die op straat komen zonder hun ‘awra plaatsen te bedekken en die naar andermans ‘awra plaatsen kijken, zullen branden in het gloeiende, vlammeende vuur van de Jahannam.

4. ISTIQBÂL AL-QIBLA

(gericht zijn naar de qibla)

Dit betekent de salât uitvoeren in de richting van de Ka'ba. De richting die wijst naar het gebouw van de Ka'ba in de stad Mekka al-mukarrama, wordt qibla genoemd. Voordien was de qibla Quds (Jeruzalem). Zeventien maanden na de hijra, op een dinsdag in het midden van de maand sha'bân (de achtste maand volgens de hijrî qamarî jaartelling), werden de moslims bevolen om zich te richten naar de Ka'ba.

De qibla is niet het gebouw van de Ka'ba, maar zijn bouwgrond. Kortom, die ruimte vanaf de grond tot aan de 'Arsh (dit is het allergrootste schepsel dat Allâhu ta'âlâ heeft geschapen. Het bevindt zich boven de zeven hemelen en de Kursî; het is het einde van de materiële wereld en het begin van de immateriële wereld) is de qibla. Om deze reden moet men op de bodem van een zee of put, op een hoge berg of in een vliegtuig de salât uitvoeren in die richting. De salât zal geldig zijn indien er niet meer dan 22,5 graden links, of 22,5 graden rechts (dus in totaal een afwijking van 45 graden) van de Ka'ba wordt afgeweken. Echter:

Wanneer iemand door 1- ziekte, 2- gevaar voor diefstal van zijn goederen, 3- gevaar voor wilde dieren, 4- gevaar van het gezien worden door een vijand, 5- na het afstappen van zijn dier, het niet terug zal kunnen bestijgen zonder hulp, of zijn salât zelfs niet kan uitvoeren door er twee van samen te voegen [het zuhr-gebed met het 'asr-gebed en het maghrib-gebed met het 'ishâ-gebed door taqlîd (imitatie) van de mâlikî of shâfi'î madhhab], dan dient hij de salât uit te voeren in de richting waar naartoe hij in staat is te draaien. Op een boot, in een trein en in een vliegtuig is het verplicht om zich te richten naar de qibla.

5. DE GEBEDSTIJDEN

Onze Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft in een hadîth al-sharîf het volgende gezegd: “**Jabrâîl** (‘alayhissalâm) was twee dagen lang de imam voor mij tijdens de salât, naast de deur van de Ka’ba. Wij tweeën hebben het fajr-gebed uitgevoerd wanneer de fajr (ochtendschemering) aanbrak; het zuhr-gebed wanneer de zon zijn hoogste punt verliet; het ‘asr-gebed wanneer de schaduw van objecten even lang werd als de lengte van de objecten zelf; het maghrib-gebed wanneer de zon onderging [wanneer de bovenste rand van de zon verdween] en het ‘ishâ-gebed wanneer de avondschemering verduisterde. De tweede dag hebben we het fajr-gebed uitgevoerd wanneer de lucht opklaarde; het zuhr-gebed wanneer de schaduw van objecten het dubbele van hun lengte werd; het ‘asr-gebed onmiddellijk hierna; het maghrib-gebed op het moment dat het vasten werd verbroken en het ‘ishâ-gebed na een derde van de nacht. Daarna zei hij: ‘O Muhammad! Dit zijn de gebedstijden voor jou en de voorgaande profeten. Laat jouw umma elk van de vijf dagelijkse gebeden uitvoeren tussen de twee tijden waarop wij ze hebben uitgevoerd.’” Ook hieruit kunnen we afleiden dat het aantal gebeden die zijn bevolen om elke dag uit te voeren vijf is.

Tijd voor het fajr-gebed: Het begint wanneer de fajr (ochtendschemering) aanbreekt, dus wanneer het witte licht verschijnt in het oosten, en duurt tot de zonsopkomst.

Tijd voor het zuhr-gebed: Het begint wanneer de schaduw van een object verkort en vervolgens langer begint te worden, en duurt totdat de schaduw van een object even lang is als, of het tweevoud wordt van zijn oorspronkelijke lengte. Het eerste criterium is volgens de twee Imâms, dus Imâm Abû Yûsuf en Imâm Muhammad; de tweede volgens Imâm al-a’zam Abû Hanîfa (rahmatullâhi ‘alayhim – moge Allâh hen genadig zijn).

Tijd voor het ‘asr-gebed: Het begint wanneer de gebedstijd voor het zuhr-gebed is geëindigd.

1- Volgens Imâm Abû Yûsuf en Imâm Muhammad begint dit wanneer de schaduw van een object even lang wordt als de lengte van het object dat deze schaduw veroorzaakt en duurt totdat de zon verdwijnt.

2- Volgens Imâm al-a’zam Abû Hanîfa begint dit wanneer de

schaduw van een object twee keer zo lang wordt als de lengte van het object dat deze schaduw veroorzaakt en duurt totdat de zon verdwijnt.

Het is echter harâm om elke soort salât uit te voeren nadat de zon geel is geworden, anders gezegd, wanneer het de horizonlijn een speerlengte heeft genaderd. Het is met andere woorden harâm om het 'asr-gebed tot die tijd uit te stellen. Maar indien men het 'asr-gebed niet heeft uitgevoerd tot die tijd, dan dient men het te verrichten tot de zonsondergang.

Tijd voor het maghrib-gebed: Het begint nadat de zon is verdwenen en duurt totdat de avondschemering verduistert, met andere woorden totdat de roodheid op de horizon in het westen is verdwenen.

Tijd voor het 'ishâ-gebed: Het begint wanneer de gebedstijd voor het maghrib-gebed is geëindigd en duurt tot het aanbreken van de fajr. Volgens Imâm al-a'zam Abû Hanîfa (rahmatullâhi 'alayh – moge Allâh hem genadig zijn) begint de tijd voor het 'ishâ-gebed nadat de witheid aan de hemel is verdwenen. Dit kwam ook ter sprake in de uitleg over het 'asr-gebed. Kortom, als iemand de berekening van de twee Imâms in acht neemt door minstens een half uur te wachten na het aanbreken van de tijd voor het 'ishâ-gebed en daarna het 'ishâ-gebed uitvoert, dan zal hij de salât verricht hebben volgens alle Imâms. Het is makrûh om het 'ishâ-gebed zonder een 'udhr uit te stellen tot na de helft van de shar'î nacht (de nacht zoals gedefinieerd door de islamitische wetgeving).

Het is harâm om de salât voor of na zijn voorgeschreven gebedstijd uit te voeren. Het is een grote zonde. Men moet de gebedskalenders volgen die correct zijn berekend en dus de gebedstijden juist weergeven.

Er zijn drie tijden waarop het makrûh tahrîman, dus harâm, is om de salât te verrichten. Fard-gebeden die men is begonnen uit te voeren gedurende één van deze drie tijden zullen ongeldig zijn. Deze drie tijden zijn: wanneer de zon aan het opkomen is, wanneer de zon aan het ondergaan is en wanneer de zon op zijn hoogste punt is. Gedurende deze drie tijden is het ook niet jâiz om de salât voor een vooraf voorbereide janâza (overleden persoon) te verrichten of om de sajdat al-tilâwa (neerknieling voor recitatie) of sajdat al-sahw (neerknieling voor vergeetachtigheid) uit te

voeren. Tijdens de zonsondergang mag enkel het 'asr-gebed van die dag verricht worden.

Er zijn twee tijden waarop enkel het uitvoeren van nâfila-gebeden makrûh is. Ten eerste, na het fard-gebed van het fajr-gebed uitgevoerd te hebben tot aan de zonsopkomst. Ten tweede, na het fard-gebed van het 'asr-gebed uitgevoerd te hebben, is het makrûh om nâfila-gebeden te verrichten tot het fard-gebed van het maghrib-gebed.

TOELICHTING (De salât en het vasten in de poolgebieden):

De gebedstijden in elk land verschillen naargelang de afstand van dat land tot de evenaar en de seizoenen:

In de koude landen ten noorden van de Noordpoolcirkel (67° noorderbreedte) begint in de perioden dat de zon een hoge declinatie heeft, de fajr voordat de avondschemering is verdwenen. Om deze reden is er 's zomers geen nacht in de noordelijke uiteinde van de Baltische Zee, waardoor de tijden voor het 'ishâ- en fajr-gebed niet aanbreken.

In de hanafî madhhab is de gebedstijd de aanleiding voor de salât, niet de voorwaarde. Als er geen aanleiding te vinden is, wordt de salât niet fard. Bijgevolg zijn deze twee gebeden niet fard voor de moslims die zich bevinden in dit soort landen. Aangezien het zuidelijk halfmond enkel bestaat uit zeeën of onbewoonde landen, bestaan er daar niet van dit soort landen.

Wanneer er in een stad op de dertigste nacht van sha'bân (de achtste maand volgens de hijrî qamarî jaartelling) de sikkel van de nieuwe maan wordt gezien, moet men overal ter wereld beginnen met het vasten. De sikkel van de nieuwe maan die overdag wordt gezien, is de sikkel van de komende nacht. [Indien een moslim die naar de poolgebieden of de maan gaat geen musâfir is, dan dient hij in deze maand overdag te vasten. Op dagen die langer duren dan vierentwintig uur, begint en verbreekt men het vasten door te kijken naar de klok; men dient zich te houden aan de tijden die de moslims volgen in een stad waar de dagen niet zo lang zijn. Als hij echter niet vast, dan dient hij de qadâ te verrichten van deze vastendagen wanneer hij ergens komt waar de dagen niet lang zijn.]

DE ADHÂN EN IQÂMA

Adhân (gebedsoproep) betekent ‘aan iedereen bekend maken’. Het is sunna mu’akkada voor mannen om de adhân op te zeggen voor de vijf dagelijkse gebeden, de qadâ (nagelaten) gebeden en tegenover de khatîb (preker) bij het jum’a-gebed (vrijdaggebed). Het is makrûh voor vrouwen om de adhân en iqâma (gebedsaankondiging) op te zeggen. De adhân wordt op een hoge plaats opgelezen om de tijd aan anderen aan te kondigen. Tijdens het oplezen van de adhân is het mustahabb om beide handen op te heffen en een vinger van beide handen in de twee oorgaten te plaatsen. De iqâma oplezen is beter dan het oplezen van de adhân. De adhân en iqâma worden opgelezen in de richting van de qibla. Tijdens de adhân en iqâma dient men niet te praten of een salâm te beantwoorden.

Wanneer worden de adhân en iqâma opgelezen?

1- Het is sunna voor mannen om de adhân en iqâma met een luide stem op te lezen wanneer ze alleen of in jamâ’a (gemeenschap) qadâ (nagelaten) gebeden uitvoeren op het platteland of in velden. De mensen, jinn (wezens uit rookloos vuur) en stenen die de adhân horen, zullen getuigen op Yawm al-Qiyâma. Degene die enkele qadâ-gebeden achtereenvolgens wil uitvoeren, zegt eerst de adhân en iqâma op. Bij het uitvoeren van elk van de volgende qadâ-gebeden zegt hij enkel de iqâma op. Bij de volgende qadâ-gebeden hoeft men geen adhân op te lezen.

2- Degene die thuis alleen of in jamâ’a de salât van een bepaalde gebedstijd uitvoert, dient geen adhân en iqâma op te lezen. Immers, de adhân en iqâma die werden opgelezen in de moskee, worden beschouwd eveneens thuis te zijn opgelezen. Het is echter beter indien ze thuis worden opgezegd. Nadat de salât van een bepaalde gebedstijd in jamâ’a werd uitgevoerd in een wijkmoskee of in iedere moskee die continu een jamâ’a heeft, leest de persoon die alleen bidt geen adhân en iqâma op. In moskeeën die langs de weg gelegen zijn, die geen imam en mu’adhdhin (gebedsoproeper) hebben, of die niet continu een jamâ’a hebben, vormen degenen die op verschillende tijden komen verschillende jamâ’ât (gemeenschappen; enk. jamâ’a) voor de salât van een

bepaalde gebedstijd. Voor elke jamâ'a leest men de adhân en iqâma op. Degene die de salât alleen uitvoert in zo'n moskee, leest de adhân en iqâma zodanig hardop dat hij zichzelf kan horen.

3- De musâfirûn (reizigers; enk. musâfir) lezen zowel de adhân en iqâma op wanneer ze samen in jamâ'a de salât uitvoeren, als wanneer ze het elk alleen uitvoeren. Als degene die het alleen gaat uitvoeren zich op een plaats bevindt waar anderen ook de salât uitvoeren, dan mag hij de adhân nalaten. Een musâfir leest de adhân en iqâma ook op wanneer hij de salât in huis alleen uitvoert. De adhân en iqâma die in de dichtsbijzijnde moskee zijn opgelezen, gelden immers niet voor zijn salât. Als enkelen van de musâfirûn in huis de adhân oplezen, dan dienen degenen die de salât daar later verrichten de adhân niet op te lezen.

De adhân die opgelezen wordt door een toerekeningsvatbaar kind, een blinde, een kind uit zinâ (dus een buitenechtelijk kind) of een onwetende dorpeling die weet hoe hij de adhân moet oplezen, is jâiz zonder dat het makrûh is. Het is makrûh tahrîman voor een junub om de adhân en iqâma op te lezen; voor iemand zonder wudû, een vrouw, fâsiq (iemand die openlijk zondes pleegt), dronken persoon of een kind dat niet toerekeningsvatbaar is, om de adhân op te lezen; en de adhân zittend op te lezen. In zulke gevallen leest men de adhân opnieuw op. Voor een geldige adhân dient de mu'adhdhin moslim en toerekeningsvatbaar te zijn. Het is ongeldig om de adhân op te lezen via een luidspreker.

De reden waarom de adhân van een fâsiq ongeldig is, is omdat zijn woord wat betreft 'ibâdât niet aanvaard wordt. Wanneer de adhân door een fâsiq of via de luidspreker wordt opgelezen, wordt niet aangenomen dat de gebedstijd is aangebroken. Het vasten mag niet verbroken worden op basis van zijn adhân of een teken dat door hem wordt gegeven.

Zij die eerbied en respect tonen tegenover de adhân en die de adhân oplezen zonder zijn letters en woorden te veranderen of te verdraaien, zonder taghannî (melodieuw reciteren), door op een minaret te staan en overeenkomstig de sunna, zullen hoge gradaties bereiken.

Echter, als de adhân niet wordt opgelezen volgens de sunna, als bijvoorbeeld sommige van zijn woorden veranderd of vertaald zijn en sommige delen met taghannî worden opgelezen, of als het

geluid van de adhân uit een luidspreker komt, dan dient degene die dit hoort geen enkel woord ervan te herhalen. (Immers, het geluid dat uit de luidspreker komt, is niet de stem van de imam of mu'adhdhin. Hun stem wordt omgevormd tot elektriciteit en magnetisme. Hetgeen we horen, is het geluid dat geproduceerd wordt door deze elektriciteit en magnetisme.)

TOELICHTING (Mag de adhân opgelezen worden met een luidspreker?):

De luidsprekers die op de minaretten zijn geplaatst, zijn een reden tot luiheid geworden voor gebedsoproepers en hebben ertoe geleid dat zij de adhân zittend oplezen in donkere kamers, zonder de sunna na te leven. De minaretten, onze spirituele ornamenten die al eeuwenlang tot de hemelen reiken, zijn door deze kwalijke bid'a (innovatie in de islam) een luidsprekermast geworden. De islamgeleerden hebben wetenschappelijke uitvindingen altijd gewaardeerd. Ze hebben bijvoorbeeld de oprichting van drukkerijen aangemoedigd, zodat nuttige boeken gedrukt kunnen worden en kennis kan worden verspreid. Via radio's en luidsprekers zijn er overal nuttige uitzendingen mogelijk. Het spreekt voor zich dat de islam dit goedkeurt en dat het een uitvinding is die nuttig zal zijn voor de islam. Het is echter schadelijk om 'ibâdât te verrichten met het storende geluid van luidsprekers en bijgevolg de moslims te beroven van het lieflijke geluid van de adhân. Luidsprekers plaatsen in moskeeën is een onnodige verspilling. Toen dit apparaat, dat nagenoeg klettert als een kerkklok, nog niet bestond en in plaats daarvan de stemmen van rechtschapen mu'minûn een goddelijk effect nalieten in de harten (qalb) van degenen met îmân, brachten de gebedsoproepen die werden opgelezen op de minaretten en de takbîr ("Allâhu akbar") geluiden in de moskeeën zelfs vreemdelingen in extase. Wanneer de jamâ'ât (gemeenschappen) de gebedsoproepen hoorden die in elke wijk werden opgelezen, vulden ze de moskeeën en voerden ze hun gebeden uit met khushû' (nederig ontzag), net als in de tijd van de Sahâba al-kirâm. Dit goddelijk effect van de adhân dat de mu'minûn in vervoering brengt, verdwijnt door de metallische geluiden van de luidspreker.

Rasûlullâh (sallallâhu 'alayhi wa sallam) heeft in een hadîth al-sharîf gezegd: **"Al wie de adhân hoort en het samen met de**

mu’adhdhin zachtjes herhaalt, zal voor elke letter duizend thawâb ontvangen en zijn duizend zonden zullen verdwijnen.”

Het is sunna voor degene die de adhân hoort om hetgeen dat hij hoort zachtjes te herhalen, zelfs indien hij de Qur’ân al-karîm aan het lezen is. Wanneer hij de gedeelten **“hayya ‘alâ...”** hoort, dient hij deze niet te herhalen, maar **“lâ hawla wa lâ quwwata illâ billâh”** te zeggen. Na de adhân reciteert men salawât (du’âs voor onze Profeet) en daarna de du’â van adhân. Wanneer voor de tweede keer **“ashhadu anna Muhammadan Rasûlullâh”** wordt opgelezen, is het mustahabb om de nagels van beide duimen te kussen en met deze te strijken over beide ogen. Dit wordt niet gedaan bij de iqâma.

De recitatie van de adhân

Allâhu akbar	4 keer
Ashhadu an lâ ilâha illallâh	2 keer
Ashhadu anna Muhammadan Rasûlullâh	2 keer
Hayya ‘alas-salâh	2 keer
Hayya ‘alal-falâh	2 keer
Allâhu akbar	2 keer
Lâ ilâha illallâh	1 keer

Enkel bij de adhân voor het fajr-gebed wordt er na “hayya ‘alal-falâh” twee keer **“as-salâtu khayrun minan-nawm”** opgezegd.

Bij de iqâma zegt men na **“hayya ‘alal-falâh”** twee keer **“qad qâma tis-salâtu”**.

De du’âs van de adhân:

Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft gezegd:

“Wanneer de adhân wordt opgelezen, zeg dan deze du’â:

‘Wa ana ashadu an lâ ilâha illallâhu wahdahû lâ sharîkalah wa ashadu anna Muhammadan ‘abduhu wa rasûluh wa radîtu billâhi rabban wa bil-islâmi dînan wa bi Muhammadin sallallâhu ‘alayhi wa sallama rasûlan nabiyyâ’.”

In een andere hadîth al-sharîf heeft hij het volgende gezegd: **“O mijn umma. Wanneer de adhân geëindigd is, lees dan ook deze**

du'â op:

‘Allâhumma rabba hâdhihid-da’watit-tâmmati was-salâtil-qâimati âti Muhammadanil-wasîlata wal-fadîlata wad-darajatar-rafi’ata wab’athhu maqâman mahmûdanil-ladhî wa’adtahu innaka lâ tukhliful-mi’âd’.”

De betekenissen van de woorden van de adhân:

ALLÂHU AKBAR: Allâhu ta’âlâ is groot. Hij heeft niets nodig. Hij is zo groot dat Hij de ‘ibâdât van Zijn dienaren niet nodig heeft. De ‘ibâdât hebben geen enkel nut voor Hem. Om deze belangrijke betekenis goed vast te leggen in het geheugen, wordt dit woord vier keer herhaald.

ASHHADU AN LÂ ILÂHA ILLALLÂH: Ondanks dat Hij met Zijn grootsheid niemand ‘ibâdât nodig heeft, getuig en geloof ik met volle overtuiging dat niemand anders buiten Hem het recht heeft om aanbeden te worden. Niets lijkt op Hem.

ASHHADU ANNA MUHAMMADAN RASÛLULLÂH: Ik getuig en geloof dat Muhammad (‘alayhi wa ‘alâ âlihissâlâtu wassalâm) de Profeet is die door Hem is gezonden, dat hij de verkondiger is van het pad van ‘ibâdât dat Hij wenst en dat enkel de ‘ibâdât die hij heeft medegedeeld en getoond, waardig zijn aan Allâhu ta’âlâ.

HAYYA ‘ALAS-SALÂH, HAYYA ‘ALAL-FALÂH: Dit zijn de twee woorden die de mu’minûn oproepen tot de salât die leidt tot falâh (welslagen), geluk en redding.

ALLÂHU AKBAR: Niemand kan een ‘ibâda uitvoeren die Hem waardig is. Hij is zo groot en zo ver van de passendheid en waardigheid van iemand zijn ‘ibâda.

LÂ ILÂHA ILLALLÂH: Enkel Hij is degene die waardig is, het recht heeft om aanbeden te worden en tegenover wie men zich moet verlagen. Naast het feit dat niemand in staat is om ‘ibâda te verrichten die Hem waardig is, heeft niemand anders buiten Hem het recht om aanbeden te worden.

De grootte van de eer van de salât moet begrepen worden uit de grootsheid van deze woorden, die gekozen werden om iedereen op de hoogte te brengen van de salât.

6. DE NIYYA

De niyya wordt verricht tijdens het opzeggen van de takbîrat al-ihrâm. De niyya verrichten voor de salât betekent het in de qalb brengen van de naam van de salât, de gebedstijd, de richting van de qibla en [indien men in jamâ'a bidt] het voornemen om de imam te volgen.

De niyya die wordt verricht na de takbîrat al-ihrâm is ongeldig en die salât zal niet aanvaard worden. Tijdens het verrichten van de niyya voor een fard- of wâjib-gebed, is het noodzakelijk om te weten welk fard- of wâjib-gebed men wil uitvoeren. Het is niet nodig om de niyya te verrichten voor het aantal raka'ât. Wanneer men een sunna-gebed wil uitvoeren, is het voldoende om de volgende niyya te verrichten: "Ik heb de niyya om een salât uit te voeren." Voor een janâza-gebed moet men de volgende niyya verrichten: **"Ik heb de niyya om de salât uit te voeren voor Allâh en om du'â te verrichten voor de overledene."**

Het is niet verplicht dat de imam de niyya verricht om de salât te leiden voor een groep van mannen. Als de imam niet de niyya verricht om de salât te leiden voor de jamâ'a die klaarstaat, dan zal hij de thawâb voor het verrichten van de salât in jamâ'a niet kunnen verkrijgen. Als hij wel de niyya verricht om de salât te leiden, dan zal hij ook deze thawâb verkrijgen. Bij een groep van vrouwen dient de imam wel de niyya te verrichten om de salât voor hen te leiden.

Als men tijdens het uitvoeren van 'ibâdât de niyya enkel uitspreekt met de mond, dan wordt dit niet als niyya beschouwd. Als men geen niyya verricht met de qalb, dan zullen de 'ibâdât ongeldig zijn.

7. DE TAKBÎRAT AL-IHRÂM

Dit betekent “**Allâhu akbar**” opzeggen wanneer men begint met de salât en dit is fard. Wanneer een ander woord wordt gebruikt, wordt men niet beschouwd de takbîr te hebben uitgesproken. Sommige geleerden hebben aangegeven dat de takbîrat al-ihram behoort tot de farâid binnen de salât. Bijgevolg, kent de salât volgens hen zes shurût (voorwaarden) en zes arkân (zuilen).

DE ARKÂN VAN DE SALÂT:

De farâid binnen de salât worden ‘ruk’n’ genoemd. Dit zijn er vijf:

1- QIYÂM (staan): De eerste van de vijf arkân van de salât, is de qiyâm. Qiyâm betekent ‘staan’. Een zieke die niet kan staan, voert de salât zittend uit. De zieke die niet kan zitten, moet op zijn rug liggen en de salât uitvoeren met zijn hoofd. Men dient een kussen te plaatsen onder zijn hoofd, zodat zijn gezicht niet gericht is naar de hemel maar naar de qibla. Tijdens het liggen, dient hij zijn knieën te buigen en niet te strekken in de richting van de qibla. Wanneer men rechtop staat, zet men de beide voeten uit elkaar op een afstand van vier vingers breed.

De zieke die niet kan staan; degene die duizelig wordt wanneer hij staat; die hevige hoofd-, tand- of oogpijn heeft of hevige pijn ergens anders heeft; die geen controle heeft over urineverlies of winderigheid; die een bloedende wond heeft; die vreest dat de vijand hem zal zien of wiens bezittingen gestolen kunnen worden wanneer hij staat; degene wiens vasten verbroken of zijn uitspraak verstoord zal worden; of wiens ‘awra plaatsen ontbloot zullen worden wanneer hij staand de salât zou uitvoeren, voert de salât zittend uit. Voor de rukû’ dient men een beetje te buigen. Voor de sajda plaatst men het hoofd op de grond. Indien men zijn hoofd niet op de grond kan plaatsen, dient men voor de rukû’ een beetje te buigen en voor de sajda iets meer. Als de buiging voor de sajda niet dieper is dan die voor de rukû’, dan zal de salât ongeldig zijn. Als iemand een steen of een stuk hout plaatst op de grond en hierop de sajda uitvoert, dan zal hij een zonde begaan hebben, ondanks dat zijn salât geldig zal

zijn. Met andere woorden, het is makrûh tahrîman.

2- QIRÂ'A (recitatie): Het is fard om staand een âya uit de Qur'ân al-karîm te reciteren in elke rak'a van de sunna-gebeden en het witr-gebed, en in de eerste twee raka'ât van de fard-gebeden wanneer men de salât alleen uitvoert. Een korte sûra reciteren is meer thawâb.

Als qirâ'a is het wâjib om op deze plaatsen sûra al-Fâtîha te reciteren en om – naast sûra al-Fâtîha – een sûra of drie âyât te reciteren in elke rak'a van de sunna-gebeden en het witr-gebed, en in twee raka'ât van de fard-gebeden. In de fard-gebeden is het wâjib of sunna om sûra al-Fâtîha en een zamm al-sûra (additionele sûra) te reciteren in de eerste twee raka'ât. Het is eveneens wâjib om sûra al-Fâtîha vóór de zamm al-sûra te reciteren. Indien één van deze vijf wâjibât vergeten wordt, moet men de sajdât al-sahw (neerknieling voor vergeetachtigheid) uitvoeren.

Tijdens de qirâ'a is het niet jâiz om een vertaling van de Qur'ân al-karîm te reciteren.

Bij elke salât – uitgezonderd het jum'a-gebed en het 'îd-gebed (feestgebed) – is het sunna voor de imam dat hetgeen hij opleest in de eerste rak'a, twee keer zolang is als hetgeen hij zal oplezen in de tweede rak'a. Degene die de salât alleen uitvoert, mag in elke rak'a dezelfde lengte reciteren. Het is makrûh voor de imam om er een gewoonte van te maken om dezelfde âyât te reciteren in dezelfde raka'ât van dezelfde salât. Het is makrûh tanzîhan om in de tweede rak'a hetgeen te reciteren dat in de eerste rak'a werd gereciteerd. Het is echter meer makrûh om in de tegengestelde richting te reciteren. Het is makrûh indien men in de tweede rak'a de eerst volgende sûra overslaat die volgt na de sûra die men heeft gereciteerd in de eerste rak'a, en de daarop volgende sûra reciteert. Het is te allen tijde wâjib om de Qur'ân al-karîm te reciteren in de volgorde zoals dat is vastgelegd in de mushaf.

3- RUKÛ' (buiging): Na de qirâ'a die gereciteerd wordt tijdens de qiyâm, spreekt men de takbîr ("Allâhu akbar") uit en buigt men voor de rukû'. Bij de rukû' spreiden mannen hun vingers en plaatsen ze deze op hun knieën. Ze houden hun rug en hoofd recht.

Bij de rukû' zegt men tenminste drie keer **“subhâna rabbiyal-‘azîm”** (“Ik spreek mijn Heer, de Grote, vrij van gebreken”). Indien de imam zijn hoofd opheft voordat men dit drie keer heeft opgezegd, dan heft men ook onmiddellijk zijn hoofd op. De armen en benen worden strak gehouden tijdens de rukû'. Vrouwen spreiden hun vingers niet. Noch houden ze hun rug, benen en armen strak.

Het is sunna voor de imam en degene die de salât alleen verricht om **“sami'allâhu liman hamidah”** (“Allâh hoort degene die Hem prijst”) te zeggen wanneer men opstaat uit de rukû'. De jamâ'a zegt dit niet. Hierna zegt men meteen **“rabbanâ lakal-hamd”** (“O onze Heer, lofprijzing is aan U”) en blijft men even overeind staan. Daarna zegt men **“Allâhu akbar”** en knielt men neer voor de sajda door eerst de rechterknie op de grond te plaatsen, dan de linkerknie, vervolgens de rechterhand, dan de linkerhand en daarna de neus en het voorhoofd.

4- SAJDA (neerknieling): Bij de sajda sluit men de vingers aaneen en plaatst ze ter hoogte van de oren, wijzend naar de qibla; het hoofd bevindt zich tussen de beide handen. Het is fard om het voorhoofd te plaatsen op een rein oppervlak zoals steen, aarde, hout of een kleed. Er is door geleerden gezegd dat het wâjib is om daarbij ook de neus op de grond te plaatsen. Het is niet jâiz om zonder een 'udhr enkel de neus op de grond te plaatsen. Enkel het voorhoofd op de grond plaatsen is makrûh.

Het is fard of wâjib om beide voeten of tenminste één teen van elke voet op de grond te plaatsen. Met andere woorden, indien beide voeten niet op de grond worden geplaatst, zal de salât ongeldig of makrûh worden.

Bij de sajda is het sunna om de tenen te buigen en de teentoppen naar de qibla te richten.

Mannen houden hun armen en bovenbenen uit de buurt van hun buik. Het is sunna om de handen en knieën op de grond te plaatsen. Het is sunna om bij de qiyâm de hielen uit elkaar te plaatsen op een afstand van vier vingers breed en om ze bij de rukû', **qawma** (recht op staan na het overeind komen uit de rukû') en sajda tegen elkaar aan te houden.

Het is makrûh om de broekspijpen naar boven te trekken

wanneer men neerknielt voor de saĵa. Het is eveneens makrûh om ze op te rollen voordat men begint met de salât. Het is makrûh om de salât te verrichten met opgerolde of korte mouwen, broekspijpen of gewaden. Indien men de salât met een onbedekt hoofd verricht uit luiheid of omdat men niet denkt aan het belang van het verrichten van de salât met een bedekt hoofd, dan is dit makrûh. Geen belang hechten aan de salât is echter kufr. Het is ook makrûh om de salât te verrichten in vuile kleding of werkkleding.

5- QA'DA AL-AKHÎRA (laatste zithouding): Het is fard om bij de laatste rak'a zodanig lang te zitten, dat men de du'â **attahiyât** kan oplezen. Tijdens het zitten maakt men geen gebaren met de vingers. Mannen plaatsen hun linkervoet plat op de grond, zodanig dat de tenen gericht zijn naar de rechterkant, en zitten op deze voet. De rechtervoet moet rechtop gehouden worden, waarbij de tenen de grond raken en ietwat gebogen worden in de richting van de qibla. Het is sunna om op deze wijze te zitten.

Vrouwen zitten met hun zitvlak op de grond. De bovenbenen worden dicht bij elkaar gehouden. De rechtervoet wordt uitgestoken naar de rechterkant. De linkervoet blijft onder zich waarbij de tenen wijzen naar de rechterkant.

HOE WORDT DE SALÂT VERRICHT?

De salât van een man die alleen bidt

Bijvoorbeeld het **sunna-gebed van het fajr-gebed** wordt als volgt uitgevoerd:

1- Eerst draait men in de richting van de qibla. De voeten worden parallel aan elkaar geplaatst met een afstand van vier vingers breed. De duimen van beide handen raken de oorlellen en de handpalmen worden geopend in de richting van de qibla. Nadat men het volgende in de qalb brengt: **“Ik heb de niyya om voor de tevredenheid van Allâh het sunna-gebed van het fajr-gebed van vandaag te verrichten. Ik heb mij gericht naar de qibla”**, zegt men **“Allâhu akbar”** en al zeggend omklemt men met de rechterhand de linkerhand, en plaatst deze onder de navel.

2- Zonder de ogen af te wenden van de plaats waar de sajda wordt verricht: a) Reciteert men de du’â **subhânaka**. b) Reciteert men, na de ta’awwudh (“a’ûdhu billâhi minash-shaytânir-rajîm”) en basmala, sûra **al-Fâtiha**. c) Reciteert men na sûra al-Fâtiha – zonder de basmala op te zeggen – een zamm al-sûra (additionele sûra) (bijvoorbeeld sûra al-Fil).^[1]

3- Na de zamm al-sûra zegt men **“Allâhu akbar”** en buigt men voor de rukû’. Men bedekt met de handen de knieschijven en houdt de rug recht. Zonder de ogen af te wenden van de voeten, zegt men drie keer **“subhâna rabbiyal-‘azîm”** (“Ik spreek mijn Heer, de Grote, vrij van gebreken”). Het mag ook vijf of zeven keer gereciteerd worden.

4- Terwijl men overeind komt, zegt men **“sami’allâhu liman hamidah”** (“Allâh hoort degene die Hem prijst”). Bij het overeind komen, dient men zijn broek niet omhoog te trekken en de ogen niet af te wenden van de plaats van de sajda. Wanneer men volledig rechtop staat, zegt men **“rabbanâ lakal-hamd”** (“O onze Heer, lofprijzing is aan U”). [Deze rechtopstaande houding wordt qawma genoemd.]

---

[1] In de shâfi’î madhhab wordt de basmala wel gereciteerd tussen sûra al-Fâtiha en de zamm al-sûra.

5- Zonder al te lang te staan, zegt men **“Allâhu akbar”** en knielt men neer voor de sajda. Tijdens het neerknielen voor de sajda, worden de volgende handelingen achtereenvolgens uitgevoerd: a) Eerst plaatst men de rechterknie op de grond, dan de linkerknie, vervolgens de rechterhand, dan de linkerhand en daarna de neus en het voorhoofd. b) De tenen worden gebogen in de richting van de qibla. c) Het hoofd wordt geplaatst tussen beide handen. d) De vingers worden gesloten. e) De handpalmen worden op de grond gezet. De ellebogen worden niet op de grond geplaatst. f) Men zegt in deze houding tenminste drie keer **“subhâna rabbiyal-a‘lâ”** (“Ik spreek mijn Heer, de Allerhoogste, vrij van gebreken”).

6- Daarna zegt men **“Allâhu akbar”**, plaatst men de linkervoet plat op de grond, worden de tenen van de rechtervoet in de richting van de qibla gebogen en gaat men zitten op de bovenbenen. De handpalmen worden op de knieën geplaatst en de vingers blijven in een natuurlijke houding.

7- Zonder al te lang te zitten op de bovenbenen, zegt men **“Allâhu akbar”** en buigt men nogmaals voor de sajda. [Het zitten tussen de twee sujûd (neerknielingen) in, wordt **jalsa** genoemd.]

8- In de sajda zegt men weer tenminste drie keer **“subhâna rabbiyal-a‘lâ”** (“Ik spreek mijn Heer, de Allerhoogste, vrij van gebreken”). Hierna zegt men **“Allâhu akbar”** en gaat men weer staan. Tijdens het opstaan, dient men niet met de handen op de grond te leunen om overeind te komen, noch dient men de voeten te bewegen. Wanneer men overeind komt uit de sajda, dient men eerst het voorhoofd te heffen van de grond, dan de neus, vervolgens de linkerhand, dan de rechterhand en daarna de linkerknie en de rechterknie.

9- Wanneer men weer staat, reciteert men de basmala en daarna sûra al-Fâtiha en een zamm al-sûra. Hierna zegt men **“Allâhu akbar”** en buigt men voor de rukû’.

10- De tweede rak’a wordt voltooid op dezelfde wijze zoals is beschreven voor de eerste rak’a. Maar na de tweede sajda, wanneer men **“Allâhu akbar”** zegt, gaat men niet opstaan maar zitten op de bovenbenen en vervolgens:

a) Na het reciteren van de du’âs **attahiyyât, allâhumma salli,**

allâhumma bârik en rabbanâ âtina spreekt men eerst naar rechts de taslîm uit: “**assalâmu ‘alaykum wa rahmatullâh**” en daarna naar links: “**assalâmu ‘alaykum wa rahmatullâh**”.

b) Na het uitspreken van de taslîm, zegt men “**allâhumma antassalâm wa minkassalâm tabârakta yâ dhal-jalâli wal-ikrâm**” en staat men zonder iets te zeggen op om het fard-gebed van het fajr-gebed te verrichten. Want, hoewel spreken tussen sunna- en fard-gebeden de salât niet ongeldig maakt, vermindert het de thawâb.

Na de salât reciteert men drie keer volledig de du’â van istighfâr (smeebede ter vergiffenis). Daarna reciteert men **âyat al-kursî** en zegt men 33 keer tasbîh (“subhânallâh”), 33 keer tahmîd (“alhamdulillâh”), 33 keer takbîr (“Allâhu akbar”) en één keer tahlîl, dus “**lâ ilâha illallâhu wahdahu lâ sharîkalah, lahumulku wa lahu hamdu wa huwa ‘alâ kulli shay’in qadîr**”. [Deze moeten zachtjes opgelezen worden. Het is bid’a om het hardop te lezen.] Hierna verricht men du’â. Mannen heffen tijdens het verrichten van du’â hun armen op ter hoogte van hun borst. De ellebogen worden niet gebogen. De handen worden geopend en de handpalmen worden gericht naar de hemel. Immers, net als dat de Ka’ba de qibla is voor de salât, is de hemel de qibla voor de du’â. Het is mustahabb om na de du’â elf keer sûra al-Ikhlâs en één keer sûra al-Falaq en sûra al-Nâs te reciteren, waarbij men iedere keer vooraf de basmala opzegt, en 67 keer “**astaghfirullâh**” (“ik vraag Allâh om vergiffenis”) te zeggen. Tenslotte reciteert men de âya al-karîma “**subhânarabbika...**” en veegt men de handen over het gezicht.

Bij sunna- en fard-gebeden die bestaan uit vier raka’ât reciteert men aan het einde van de tweede rak’a in de zithouding de du’â attahiyyât en staat men weer op. In de derde en vierde raka’ât van de sunna-gebeden reciteert men na sûra al-Fâtiha een zamm al-sûra. In de derde en vierde raka’ât van de fard-gebeden reciteert men enkel sûra al-Fâtiha, zonder een zamm al-sûra. Dit geldt ook voor het fard-gebed van het maghrib-gebed. Dus in de derde rak’a wordt er geen zamm al-sûra gereciteerd. In alle drie raka’ât van het witr-gebed wordt er na sûra al-Fâtiha een zamm al-sûra gereciteerd. Na de zamm al-sûra in de derde rak’a heft men de handen op tot aan de oren en zegt men de takbîr. Vervolgens reciteert men de du’âs die **qunût** worden genoemd. Het sunna-gebed van het ’asr-gebed en het eerste sunna-gebed van het ’ishâ-

gebed die sunna ghayr mu'akkada zijn, zijn net zoals de andere sunna-gebeden die bestaan uit vier raka'ât. Echter, in de zithouding aan het einde van de tweede rak'a reciteert men na de du'â attahiyât ook de du'âs allâhumma salli en allâhumma bârik.

De salât van een vrouw die alleen bidt

Ze voert bijvoorbeeld het **sunna-gebed van het fajr-gebed** als volgt uit:

1- Ze bedekt zich van top tot teen, zodanig dat de vorm van haar lichaam niet herkenbaar is. Enkel de handen en het gezicht zijn onbedekt. De sūrât en du'âs die ze in de salât moet oplezen, zijn hetzelfde als in het stuk 'De salât van een man die alleen bidt', hetgeen hiervoor werd besproken. De delen die verschillend zijn, zijn als volgt:

a) Vrouwen heffen hun handen niet op tot aan de oren zoals mannen. Ze heffen hun handen op ter hoogte van de schouders en verrichten de niyya. Ze zeggen de takbîr op en plaatsen al zeggend hun handen op de borst – de rechterhand over de linkerhand – en beginnen de salât.

b) Ze houden hun rug niet helemaal recht tijdens de rukû'.

c) In de sajda plaatsen ze hun ellebogen op de grond.

d) Ze zitten op hun bovenbenen tijdens de tashahhud (zithouding). Met andere woorden, ze steken de rechter- en linkervoet uit naar de rechterkant en gaan zitten op hun linkerbovenbeen.

De meest makkelijke manier voor vrouwen om zich goed te bedekken tijdens de salât, is een wijde hoofddoek die groot genoeg is om ook de handen te bedekken, en een wijde, lange rok die ook de voeten bedekt.

DE WÂJIBÂT VAN DE SALÂT

Dit zijn de wâjibât van de salât:

1- Sûra al-Fâtiha reciteren.

2- Na sûra al-Fâtiha één sûra of tenminste drie korte âyât reciteren.

3- Sûra al-Fâtiha alvorens de zamm al-sûra reciteren.

4- Sûra al-Fâtiha en de zamm al-sûra reciteren in de eerste en tweede raka'ât van de fard-gebeden en in elke rak'a van de wâjib- en sunna-gebeden.

5- De sujûd meteen achtereenvolgens uitvoeren.

6- In de tweede rak'a van de gebeden die bestaan uit drie of vier raka'ât, zodanig lang zitten als de lengte van de du'â attahiyyât. Zitten in de laatste rak'a is fard.

7- In de tweede rak'a niet langer zitten dan de duur van de du'â attahiyyât.

8- In de sajda de neus samen met het voorhoofd op de grond plaatsen.

9- De du'â **attahiyyât** reciteren tijdens de zithouding in de laatste rak'a.

10- Zich tijdens de salât houden aan de ta'dîl al-arkân (nadat ieder lichaamsdeel tot stilstand is gekomen tijdens de rukû', sujûd, qawma en jalsa zich zodanig lang onbeweeglijk houden dat men één keer "subhânallâh" kan zeggen).

11- "Assalâmu 'alaykum wa rahmatullâh" zeggen aan het einde van de salât.

12- De qunût du'âs reciteren aan het einde van de derde rak'a van het witr-gebed.

13- De takbîrât (enk. takbîr) opzeggen tijdens de 'îd (feest) gebeden.

14- Dat de imam hardop reciteert tijdens het fajr-, jum'a-, 'îd-, tarâwîh- en witr-gebed, alsook tijdens de eerste twee raka'ât van het maghrib- en 'ishâ-gebed.

15- Het is wâjib voor de imam en degene die de salât alleen verricht om zachtjes te reciteren tijdens de fard-gebeden van het zuhr- en 'asr-gebed, tijdens de derde rak'a van het maghrib-gebed en tijdens de derde en vierde raka'ât van het 'ishâ-gebed. Het is jâiz voor degene die de salât alleen verricht om de gedeelten die wâjib zijn voor de imam om hardop te reciteren, zowel hardop als zachtjes te reciteren.

Vanaf het fajr-gebed op de dag van 'Arafa – de dag voorafgaand aan het Offerfeest – tot aan het 'asr-gebed op de vierde dag van het Offerfeest, is het wâjib om de **takbîr al-tashrîq** (“Allâhu akbar Allâhu akbar. Lâ ilâha illallâh. Wallâhu akbar. Allâhu akbar wa lillâhil-hamd”) op te zeggen na elk van de 23 fard-gebeden gedurende deze dagen.

De sajdat al-sahw (neerknieling voor vergeetachtigheid of vergissing): Wanneer degene die de salât verricht een fard van de salât opzettelijk of uit vergeetachtigheid nalaat, dan zal zijn salât ongeldig worden. Indien men een wâjib van de salât uit vergeetachtigheid nalaat, dan wordt de salât niet ongeldig maar dient men wel de sajdat al-sahw uit te voeren. Indien iemand de sajdat al-sahw opzettelijk niet uitvoert of één van de wâjibât van de salât opzettelijk nalaat, dan is het wâjib voor hem om die salât opnieuw uit te voeren. Als hij dat niet doet, zal hij een zondaar worden. De sajdat al-sahw is niet nodig wanneer een sunna wordt nagelaten. De sajdat al-sahw wordt uitgevoerd wanneer een fard wordt uitgesteld of wanneer een wâjib wordt nagelaten of uitgesteld.

Indien zich tijdens de salât meerdere situaties voordoen die de sajdat al-sahw vereisen, dan is het voldoende om één keer de sajdat al-sahw uit te voeren. Wanneer de imam zich tijdens de salât vergist en de sajdat al-sahw uitvoert, dan moet de jamâ'a die hem volgt dit ook doen. Indien iemand in de jamâ'a zich vergist, dan voert hij geen sajdat al-sahw uit los van de imam.

Om de sajdat al-sahw uit te voeren, spreekt men na de du'â attahiyyât de taslîm uit aan één kant. Daarna voert men twee sujûd uit, gaat zitten en voltooit de salât door de du'âs **attahiyyât, allâhumma salli, allâhumma bârik** en **rabbanâ** te reciteren. Men kan de sajdat al-sahw ook uitvoeren na het uitspreken van de taslîm aan één kant of aan beide kanten, of zelfs zonder de taslîm uit te voeren.

Gevallen die de sajdat al-sahw vereisen:

Opstaan waar men moet zitten. Zitten waar men moet opstaan. Zachtjes reciteren tijdens het gedeelte waar men hardop moet reciteren. Hardop reciteren tijdens het gedeelte waar men zachtjes moet reciteren. Van de Qur'ân al-karîm reciteren tijdens het gedeelte waar men een du'â moet reciteren. Een du'â reciteren tijdens het gedeelte waar men van de Qur'ân al-karîm moet reciteren. Bijvoorbeeld, de du'â attahiyyât oplezen in plaats van sûra al-Fâtiha of sûra al-Fâtiha reciteren tijdens het gedeelte waar men de du'â attahiyyât moet oplezen. In het eerste geval wordt sûra al-Fâtiha nagelaten. De taslîm uitvoeren voordat de salât is voltooid. In de eerste en tweede raka'ât van de fard-gebeden geen zamm al-sûra oplezen, maar wel in de derde en vierde raka'ât. In de eerste twee raka'ât geen zamm al-sûra oplezen na sûra al-Fâtiha. De takbîrât in het 'îd-gebed nalaten. De qunût du'â in het witr-gebed nalaten.

De sajdat al-tilâwa (neerknieling voor recitatie): In de Qur'ân al-karîm staan er op veertien plaatsen sajda âyât (âyât die een sajda vereisen). Het is wâjib voor iemand om een sajda uit te voeren indien hij één van deze veertien âyât leest of hoort, zelfs als hij de betekenis van de âya niet begrijpt. Degene die de sajda âyât schrijft of spelt, dient geen sajda uit te voeren.

Voor degenen die de echo horen van de recitatie van één van deze âyât die weerkaatst wordt door de bergen, woestijnen of andere plaatsen, of die het horen van een vogel, is het niet wâjib om een sajda uit te voeren. Het moet een menselijke stem zijn. Hiervoor werd reeds vermeld dat het geluid dat men hoort op de radio of via een luidspreker geen menselijke stem is, maar geluid dat afkomstig is van een levenloos apparaat dat lijkt op de stem van een hâfiz (iemand die de gehele Qur'ân al-karîm heeft gememoriseerd). Om deze reden is het niet wâjib om de sajdât al-tilâwa uit te voeren voor degene die de sajda âyât hoort die worden gereciteerd op de radio of via een cassetterecorder.

Om de sajdât al-tilâwa uit te voeren, gaat men in een staat van wudû in de richting van de qibla staan. Zonder de handen op te heffen tot aan de oren zegt men **“Allâhu akbar”** en knielt men neer voor de sajda. In de sajda zegt men drie keer **“subhâna rabbiyal-a'lâ”**. Daarna zegt men **“Allâhu akbar”** en staat men op

uit de sajda waarmee de sajdat al-tilâwa wordt afgerond. Het is noodzakelijk om eerst de niyya te verrichten. Zonder de niyya zal het ongeldig zijn.

Wanneer men een sajda âya in de salât reciteert, voert men onmiddellijk een bijkomende rukû' of sajda uit en daarna staat men weer op om verder te gaan met zijn recitatie. Als men na de recitatie van een sajda âya na twee of drie âyât buigt voor de rukû' van de salât en de niyya verricht voor de sajdat al-tilâwa, dan zullen de rukû' of sujûd van de salât gelden als sajdat al-tilâwa. Degene die de salât verricht in jamâ'a dient wanneer de imam een sajda âya reciteert, samen met hem een bijkomende rukû' en twee sujûd uit te voeren, zelfs als hij de recitatie van die âya door de imam niet heeft gehoord. De jamâ'a moet de niyya verrichten tijdens de rukû'. Men mag het eveneens uitstellen en buiten de salât uitvoeren.

De sajdat al-shukr (neerknieling voor dankbaarheid): Deze sajda is net als de sajdat al-tilâwa. Het is mustahabb voor een persoon die een ni'ma (gunst) heeft ontvangen of die is verlost van een probleem, om een sajdat al-shukr uit te voeren voor Allâhu ta'âlâ. In de sajda zegt men eerst **“alhamdulillah”** (“lofprijzing zij aan Allâh”), daarna zegt men de tasbîhât van de sajda (“subhâna rabbiyal-a'la”). Het is makrûh om een sajda uit te voeren na de salât.

Degene die zich niet houdt aan de ta'dîl al-arkân (nadat ieder lichaamsdeel tot stilstand is gekomen tijdens de rukû', sujûd, qawma en jalsa zich zodanig lang onbeweeglijk houden dat men één keer “subhânallâh” kan zeggen) tijdens de salât, brengt schade toe aan alle schepsels. Er is gezegd dat wegens de zonde van die persoon er geen regen zal vallen, er geen graan meer zal groeien uit de grond en het op onverwachte tijden zal regenen; hij zal schade veroorzaken in plaats van voordeel.

DE SUNAN VAN DE SALÂT

- 1- Bij de salât de handen opheffen tot aan de oren.
- 2- De handpalmen richten naar de qibla.
- 3- Na het opzeggen van de takbîr de handen verbinden.
- 4- De rechterhand op de linkerhand plaatsen.
- 5- Dat mannen de handen onder de navel plaatsen en vrouwen op de borst.
- 6- Na de takbîrat al-ihrâm de du`â **subhânaka** reciteren.
- 7- Dat de imam en degene die de salât alleen verricht de ta`awwudh (“a`ûdhu billâhi minash-shaytânir-rajîm”) opzeggen.
- 8- De basmala opzeggen.
- 9- In de rukû’ drie keer “**subhâna rabbiyal-‘azîm**” opzeggen.
- 10- In de sajda drie keer “**subhâna rabbiyal-a`lâ**” opzeggen.
- 11- Tijdens de laatste zithouding de du`âs van **salawât** (“allâhumma salli” en “allâhumma bârik”) opzeggen.
- 12- Tijdens het uitspreken van de taslîm naar zijn rechter- en linkerkant kijken.
- 13- Dat hetgeen de imam in elke salât – uitgezonderd het jum’a- en ‘îd-gebed – opleest in de eerste rak’a (na sûra al-Fâtiha) twee keer zolang is als hetgeen hij zal oplezen in de tweede rak’a.
- 14- Dat de imam en degene die de salât alleen verricht tijdens het overeind komen uit de rukû’ “**sami`allâhu liman hamidah**” opzeggen.
- 15- Wanneer men overeind is gekomen uit de rukû’ “**rabbanâ lakal-hamd**” opzeggen.
- 16- In de sajda de tenen buigen en de teentoppen richten naar de qibla.
- 17- “**Allâhu akbar**” zeggen wanneer men buigt voor de rukû’, neerknielt voor de sujûd en overeind komt uit de sujûd.
- 18- De handen en knieën op de grond plaatsen.

19- Bij de qiyâm de hielen uit elkaar houden op een afstand van vier vingers breed en bij de rukû', qawma en sajda de hielen tegen elkaar aan houden.

20- Na sûra al-Fâtiha “**âmîn**” zeggen; vóór de rukû' de takbîr opzeggen; in de rukû' de handen op de knieschijven plaatsen en de vingers spreiden; de takbîr opzeggen voor de sajda; tijdens het zitten de linkervoet plat op de grond plaatsen en de rechtervoet rechtop laten staan; zitten tussen de twee sujûd.

In het maghrib-gebed worden er korte sūrât gereciteerd. In het fajr-gebed wordt er in de eerste rak'a relatief langer gereciteerd dan in de tweede rak'a. Iemand die de imam volgt, reciteert geen sûra al-Fâtiha en een zamm al-sûra. Hij leest de du'â subhânaka op en zegt de takbîrât. Hij reciteert de du'â attahiyyât en de salawât al-sharîfa (de du'âs “allâhumma salli” en “allâhumma bârik”).

DE MUSTAHABBÂT VAN DE SALÂT

1- Tijdens het verrichten van de salât, in de qiyâm kijken naar de plaats waar de sajda wordt verricht.

2- Wanneer men buigt voor de rukû', kijken naar de voeten.

3- Kijken naar de punt van de neus in de sajda.

4- Wanneer men zit voor de du'â attahiyyât, kijken naar de knieën.

5- Dat het aantal âyât die na sûra al-Fâtiha gereciteerd wordt, meer is in het fajr- en zuhr-gebed dan in het maghrib-gebed.

6- Dat een persoon die de imam volgt, de takbîrât zachtjes opzegt.

7- In de rukû' de vingers spreiden en op de knieën plaatsen.

8- Het hoofd samen met de nek recht houden in de rukû'.

9- Wanneer men neerknielt voor de sajda eerst de rechterknie en dan de linkerknie op de grond plaatsen.

10- De sajda uitvoeren door het hoofd tussen beide handen te plaatsen.

11- In de sajda eerst de neus en dan het voorhoofd op de grond plaatsen.

12- Als men tijdens de salât geeuwt, de mond bedekken met de rug van de hand.

13- Dat mannen in de sajda de ellebogen van de grond af houden. Vrouwen plaatsen hun armen op de grond.

14- Dat mannen in de sajda de armen en benen uit de buurt houden van de buik.

15- In de rukû' en sajda zodanig lang blijven dat men drie keer de tasbîhât kan opzeggen.

16- Bij de sajda eerst het hoofd opheffen van de grond en daarna de handen.

17- Na het opheffen van de handen de knieën opheffen.

18- Tijdens de tashahhud de handen op de bovenbenen plaatsen; de vingers recht houden in de richting van de qibla, niet buigen en geen enkele ervan bewegen.

19- Draaien met het hoofd tijdens het uitspreken van de taslîm aan de rechter- en linkerkant.

20- Tijdens het uitspreken van de taslîm, kijken naar de uiteinden van de schouders.

DE MAKRÛHÂT VAN DE SALÂT

1- De salât verrichten door de kleding niet aan te doen, maar over de schouders te laten hangen.

2- Wanneer men neerknielt voor de sajda het gewaad of de broekspijpen omhoog trekken.

3- Beginnen met de salât wanneer het gewaad, de broekspijpen, de rok of mouwen opgerold zijn.

4- Onnodige, onnuttige bewegingen maken.

5- De salât uitvoeren met werkkleding of kleding waarin men zich niet bij ouderen kan vertonen.

6- Iets in de mond hebben dat de qirâ'a niet verhindert. Als het de qirâ'a verhindert, dan zal de salât ongeldig worden.

7- De salât met een onbedekt hoofd verrichten.

8- Beginnen aan de salât wanneer men nodig een kleine of

grote boodschap moet doen of winden moet laten.

9- Tijdens de salât steentjes of aarde wegvegen met de hand van de plaats van de sajda.

10- De vingers knakken wanneer men begint met de salât of tijdens de salât.

11- Tijdens de salât de handen op de zij plaatsen.

12- Zijn hoofd en gezicht omdraaien, met de ogen rondkijken. Als men de borstkas wegdraait van de qibla wordt de salât ongeldig.

13- In de tashahhud zitten als een hond.

14- Dat mannen in de sajda de armen op de grond plaatsen.

15- De salât verrichten tegenover het gezicht van een persoon of tegenover de rug van personen die hardop spreken.

16- Met de hand of het hoofd reageren op iemands salâm.

17- Geeuwen tijdens of buiten de salât.

18- De ogen sluiten tijdens de salât.

19- Dat de imam in de mihrâb (gebedsnis) de salât verricht.

20- Het is makrûh tanzîhan wanneer de imam in zijn eentje een halve meter hoger staat dan de jamâ'a.

21- Het is eveneens makrûh tanzîhan wanneer de imam in zijn eentje lager staat.

22- Terwijl er een plek vrij is in de gebedsrij voor zich, in de rij daarachter staan en wanneer er geen plaats is in de rij, erachter alleen gaan staan.

23- De salât verrichten met een kledingstuk waarop een levend wezen is afgebeeld.

24- Indien er een afbeelding of foto van een levend wezen op de muur, een doek of op papier bevindt, die boven het hoofd of aan de voor-, rechter- of linkerkant van de biddende persoon hangt, is het makrûh. Een afbeelding van het kruis is net zoals een afbeelding van een levend wezen.

25- De salât verrichten tegenover vlamvend vuur.

26- In de salât de âyât en tasbîhât tellen met de hand.

- 27- De salât uitvoeren waarbij men zich vanaf het hoofd tot en met de voeten heeft gewikkeld in één doek.
- 28- De salât uitvoeren met een tulband die men heeft gewikkeld rond zijn onbedekte hoofd, maar waarbij de kruin is opengelaten.
- 29- De salât uitvoeren met een bedekte mond en neus.
- 30- Slijm uit de keel rochelen zonder een ‘udhr.
- 31- Eén of twee keer de hand bewegen.
- 32- Eén van de sunan van de salât nalaten.
- 33- Met een kind in de armen de salât beginnen, zonder een darûra.
- 34- De salât uitvoeren naast dingen die de qalb afleiden en de khushû’ tenietdoen, zoals de salât uitvoeren tegenover versierde dingen, naast spel of muziek of tegenover een maaltijd waar men naar verlangt.
- 35- Tijdens het uitvoeren van een fard-gebed leunen tegen een muur of paal zonder een ‘udhr.
- 36- Bij het buigen voor de rukû’ en het overeind komen uit de rukû’ de handen heffen tot aan de oren.
- 37- De qirâ’a pas voltooien in de buiging naar de rukû’ toe of na de buiging.
- 38- Bij de sujûd en rukû’ het hoofd plaats en opheffen voordat de imam dat doet.
- 39- De salât verrichten op plaatsen die mogelijk najs kunnen zijn.
- 40- De salât verrichten tegenover een graf.
- 41- Bij de tashahhud niet zitten volgens de sunna.
- 42- In de tweede rak’a tenminste drie âyât meer reciteren dan in de eerste rak’a.

Zaken die makrûh zijn buiten de salât

1- Tijdens de kleine of grote boodschap of het verrichten van de tahâra (istinjâ) in het toilet of ergens anders, zich zo richten dat de qibla zich voor of achter zich bevindt.

2- Een kleine of grote boodschap doen tegenover de zon of de maan.

3- Een klein kind een kleine of grote boodschap laten doen door het vast te houden in de richting van de qibla, is makrûh voor de volwassene die het kind vasthoudt. Bijgevolg, iets dat harâm is voor volwassenen laten uitvoeren door kinderen, is harâm voor degene die het laat uitvoeren.

4- Eén of beide benen strekken in de richting van de qibla zonder een ‘udhr.

5- De benen strekken in de richting van een mushaf of islamitische boeken. Het is niet makrûh indien ze zich ergens hoog bevinden.

ZAKEN DIE DE SALÂT ONGELDIG MAKEN

1- Hoesten of de keel schrapen zonder een ‘udhr.

2- Wanneer iemand die de salât uitvoert **“yarhamukallâh”** (“moge Allâh jou genadig zijn”) zegt als antwoord op een persoon die niest en **“alhamdulillah”** zegt.

3- Als een persoon die de salât alleen verricht, hoort dat de imam van een jamâ’a die in de buurt een salât leidt zich vergist in het reciteren en de imam hiervoor waarschuwt, dan zal zijn salât ongeldig worden. Als de imam de waarschuwing van deze persoon volgt en zijn recitatie verbetert, zal de salât van de imam eveneens ongeldig worden.

4- Als een persoon tijdens de salât **“lâ ilâha illallâh”** zegt met de bedoeling om op iemand antwoord te geven, dan zal zijn salât ongeldig worden. Indien zijn bedoeling is om aan te geven dat hij de salât aan het verrichten is, dan zal zijn salât niet ongeldig worden.

5- De ‘awra plaatsen ontbloten.

6- Huilen omwille van pijn of een ander probleem. (Als de

Janna of Jahannam worden genoemd in de recitatie, men hieraan denkt en daardoor huilt, dan zal de salât niet ongeldig worden.)

7- Een salâm beantwoorden met de hand of tong.

8- Als een persoon niet meer dan vijf qadâ-gebeden heeft en zich dit herinnert tijdens de salât.

9- Als een persoon tijdens de salât zo een beweging maakt, dat de persoon die hem ziet denkt dat hij niet de salât aan het verrichten is, dan zal zijn salât ongeldig worden.

10- Iets eten of drinken tijdens de salât.

11- Praten tijdens de salât.

12- Een fout in iemands salât verbeteren, uitgezonderd die van de imam die hij volgt.

13- Lachen tijdens de salât.

14- Kreunen en zuchten tijdens de salât.

Zaken waarbij het mubâh is om elke salât te verbreken

1- Om een slang te doden.

2- Om een dier dat wegloupt te vangen.

3- Om een kudde te redden van een wolf.

4- Om een overlopende kookpot weg te halen van het vuur.

5- Wanneer men niet vreest dat de gebedstijd zal verstrijken of men te laat zal zijn voor de salât in jamâ'a, dan is het jâiz de salât te verbreken om zich te ontdoen van iets dat de salât in een andere madhhab ongeldig maakt, bijvoorbeeld om najâsa dat minder is dan een dirham te reinigen of om de wudû te verrichten wanneer men zich herinnert dat men een niet-mahram vrouw heeft aangeraakt.

6- Men mag de salât ook verbreken om zich te verlossen van de aandrang om een kleine of grote boodschap te doen of winden te laten.

Zaken waarbij het fard is om elke salât te verbreken

1- Het redden van een blinde die zal vallen in een put, het redden van iemand die schreeuwt om hulp, die zich zal verbranden of zal verdrinken; of om een brand te blussen.

2- Het is niet wâjib om een fard-gebed te verbreken wanneer iemands moeder, vader, grootmoeder of grootvader hem roept. Ondanks dat het jâiz is, dient men het niet te verbreken als het niet nodig is. Nâfila [dus ook sunna] gebeden dienen echter wel verbroken te worden. Indien zij schreeuwen om hulp, moet men ook een fard-gebed verbreken.

DE SALÂT IN JAMÂ'A

Bij de salât wordt er een jamâ'a (gemeenschap) gevormd indien er in een groep – die tenminste bestaat uit twee personen – één persoon de salât leidt als imam. Het is sunna voor mannen om de fard-gebeden van de vijf dagelijkse gebeden te verrichten in jamâ'a. Het jum'a- en 'id-gebed in jamâ'a verrichten is fard. In ahâdîth al-sharîfa wordt verklaard dat er meer thawâb gegeven zal worden voor de gebeden die in jamâ'a worden verricht. Onze Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam) heeft gezegd: **“Voor de salât die in jamâ'a wordt verricht, zal 27 keer meer thawâb gegeven worden dan voor de salât die alleen wordt verricht.”** Hij heeft eveneens het volgende gezegd: **“Aan degene die een correcte wudû verricht en naar één van de masjids gaat om de salât in jamâ'a te verrichten, zal Allâhu ta'âlâ voor elke stap die wordt gezet een thawâb noteren, bij elke stap een zonde wissen van zijn dadenboek en deze persoon in de Janna een graad verhogen.”**

De salât die in jamâ'a wordt uitgevoerd, zorgt voor eenheid en saamhorigheid tussen de moslims. Het verhoogt de onderlinge liefde en verbondenheid. De jamâ'a komt bijeen en voeren gesprekken met elkaar. Op deze manier wordt gemakkelijk duidelijk wie zorgen en problemen hebben en wie ziek zijn. De jamâ'a is het mooiste voorbeeld van het feit dat de moslims samen als één qalb en één lichaam zijn.

Voor een zieke of een verlamd persoon, iemand wiens voet is geamputeerd, een bejaarde die niet kan lopen of voor een blinde, is het niet verplicht om naar de jamâ'a te gaan.

In een salât die wordt verricht in jamâ'a, wordt de persoon die

wordt gevolgd ‘imam’ genoemd. Voor het imamschap en voor de vorming van de jamâ’a die de imam volgt, zijn er bepaalde voorwaarden.

De voorwaarden voor het imamschap

Er zijn zes voorwaarden om een imam te kunnen zijn. Indien men weet dat de imam niet voldoet aan één van deze voorwaarden, dan zal de salât die achter hem wordt uitgevoerd ongeldig worden.

1- Moslim zijn. Degene die niet gelooft dat Abû Bakr al-Siddîq en ‘Umar al-Fârûq (radiyallâhu ‘anhumâ – moge Allâh tevreden zijn met hen) kaliefen waren, die niet gelooft in de Mi’râj of de bestraffing in het graf, mag geen imam zijn.

2- De periode van bulûgh hebben bereikt.

3- Toerekeningsvatbaar zijn. Een dronken of dement persoon mag geen imam zijn.

4- Een man zijn. Een vrouw mag geen imam zijn voor mannen.

5- Op zijn minst sûra al-Fâtiha en één âya correct kunnen reciteren. De persoon die niet een âya uit het hoofd heeft geleerd, die het wel uit het hoofd heeft geleerd maar het niet kan reciteren volgens de regels van tajwîd (de regels van de correcte recitatie van de Qur’ân al-karîm) en/of die het met taghannî (melodieuze reciteren) reciteert, mag geen imam zijn.

6- Geen ‘udhr hebben. Degene met een ‘udhr mag geen imam zijn voor degenen zonder ‘udhr.

De imam dient de Qur’ân al-karîm te reciteren volgens de regels van tajwîd. Een mooie qirâ’a betekent reciteren volgens de regels van tajwîd. Men dient geen salât te verrichten achter imams die geen belang hechten aan de voorwaarden van de salât. De hadîth al-sharîf **“Verricht de salât zowel achter een sâlih (rechtschapen) als een fâjir (zondige) moslim”** geldt niet voor imams in moskeeën, maar voor leiders en gouverneurs die het jum’a-gebed leiden.

De persoon die het meest waardig is voor het imamschap, is degene die de sunna [dus de kennis over de dîn] het best kent. Als er personen zijn die hierin gelijk zijn, dan wordt degene die de Qur’ân al-karîm het best reciteert de imam. Als ze ook hierin

gelijk zijn, dan wordt degene met meer taqwâ (vroomheid) de imam. Als ze tenslotte ook hierin gelijk zijn, dan wordt de persoon gekozen die ouder is.

Het imamschap van een slaaf, nomade, fâsiq, blinde en een kind uit zinâ (dus een buitenechtelijk kind) is makrûh. De imam dient de salât niet zodanig te verlengen dat de jamâ'a moe wordt of zich verveelt.

Het is makrûh indien vrouwen onderling de salât in jamâ'a uitvoeren.

Indien de imam de salât zal leiden voor één persoon, dan dient hij hem aan zijn rechterzijde te laten staan. Indien hij imam is voor twee personen, dan dient hij voor hen te staan. Het is niet jâiz voor mannen om een vrouw of kind als imam te volgen.

Eerst vormen mannen gebedsrijen achter de imam, daarna kinderen en achter hen vormen vrouwen gebedsrijen.

Als de imam de niyya heeft verricht om ook imam te zijn voor vrouwen en er een vrouw is voor dezelfde salât die op gelijke rijkhoogte als een man de salât verricht, dan zal de salât van die man ongeldig worden. Als de imam geen niyya heeft verricht om ook imam te zijn voor deze vrouw, dan kan het geen kwaad voor de man die naast haar staat. Echter, de salât van de vrouw is dan niet jâiz. Voor degene die de salât staand verricht, is het jâiz om iemand te volgen die de salât zittend uitvoert. Een muqîm (gevestigd persoon) mag een musâfir (reiziger) als imam volgen. Degene die een fard-gebed verricht, mag niet iemand volgen die een nâfila-gebed verricht. Degene die een nâfila-gebed verricht, mag iemand die een fard-gebed verricht echter wel volgen. Indien een persoon de salât heeft verricht achter een imam en nadien erachter komt dat de imam geen wudû had, dan dient hij zijn salât opnieuw uit te voeren.

Het is makrûh om de speciale gebeden ter gelegenheid van de nachten Raghâib, Barâ'a en Qadr in jamâ'a uit te voeren.

Het is makrûh tahrîman voor de imam om tijdens het leiden van een fard-gebed de qirâ'a langer te reciteren en de tasbîhât meer op te zeggen dan sunna is, zelfs indien de jamâ'a dit wenst.

Degene die niet uiterlijk in de rukû' meedoet met de imam, wordt niet beschouwd die rak'a te hebben uitgevoerd met de imam. Degene die aankomt wanneer de imam zich bevindt in de

rukû', dient zijn niyya te verrichten, de takbîr staand op te zeggen en deel te nemen aan de salât. Hij buigt onmiddellijk voor de rukû' en volgt de imam. Als de imam overeind komt uit de rukû' voordat die persoon zich heeft gebogen voor de rukû', dan zal die persoon de rukû' niet gered hebben.

Het is makrûh tahrîman om alvorens de imam te buigen voor de rukû', neer te knielen voor de sajda of uit deze posities overeind te komen. Het is mustahabb om de gebedsrijen te verbreken na de uitvoering van een fard-gebed.

Als een mu'min zijn vijf dagelijkse gebeden elke dag in jamâ'a uitvoert, dan zal hij thawâb ontvangen alsof hij ze heeft uitgevoerd met alle profeten ('alayhimussalâm – vrede zij met hen).

Deze grote bijzondere verdienste van de salât die wordt uitgevoerd in jamâ'a, is op voorwaarde dat de salât van de imam wordt aanvaard.

Indien een persoon niet deelneemt aan de jamâ'a zonder een 'udhr, dan zal hij de geur van de Janna niet kunnen ervaren. Zij die zonder een 'udhr niet deelnemen aan de jamâ'a, worden in de vier geopenbaarde boeken beschreven als vervloekte personen.

Men moet ernaar streven om de vijf dagelijkse gebeden in jamâ'a te verrichten. Indien Allâhu ta'âlâ op Yawm al-Qiyâma de zeven aardlagen, de zeven hemelen, de 'Arsh, de Kursî en alle schepsels aan één kant van de weegschaal zou plaatsen en de thawâb voor een salât die in jamâ'a werd uitgevoerd – rekening houdend met de voorwaarden – aan de andere kant zou plaatsen, dan zou de thawâb voor de salât die werd verricht in jamâ'a zwaarder wegen.

Er zijn tien voorwaarden voor het correct volgen van de imam:

1- Wanneer men begint met de salât, dient men vóór het opzeggen van de takbîr de niyya te verrichten om de imam te volgen. Men moet het volgende in de qalb brengen: **“Ik volg de imam die aanwezig is.”**

2- De imam moet de niyya verrichten om imam te zijn voor vrouwen. Het is niet nodig voor hem om de niyya te verrichten om imam te zijn voor mannen. Indien hij dit wel doet, dan zal hijzelf ook de thawâb ontvangen van de jamâ'a.

3- De hielen van de personen in de jamâ'a dienen zich te bevinden achter de hielen van de imam.

4- De imam en de jamâ'a dienen hetzelfde fard-gebed uit te voeren.

5- Tussen de imam en de jamâ'a mag er geen rij met vrouwen zijn.

6- Tussen de imam en de jamâ'a mag er geen rivier zijn zo breed dat er een boot kan passeren of een weg zo breed dat er een auto kan passeren.

7- Er mag zich geen muur bevinden tussen de imam en jamâ'a die geen venster heeft dat geschikt is om de imam of iemand van de jamâ'a te kunnen zien of horen.

8- De imam mag zich niet op een dier bevinden terwijl de jamâ'a op de grond staat, en andersom.

9- De imam en de jamâ'a mogen zich niet op twee afzonderlijke boten bevinden die niet aaneengrenzen.

10- Er zijn twee overleveringen waardoor de gebeden van een jamâ'a die een imam van een andere madhhab heeft gevolgd, geldig zijn: Volgens het eerste standpunt hoort de jamâ'a niet te weten dat iets wat de salât ongeldig maakt in hun eigen madhhab, aanwezig is bij de imam. Volgens het tweede standpunt mogen personen een imam van een andere madhhab volgen indien de salât van de imam geldig is volgens zijn eigen madhhab. Volgens dit standpunt is het jâiz om een imam met een tandvulling of kroon te volgen.

Als de jamâ'a bestaat uit één persoon, dan dient hij direct aan

de rechterkant van de imam te staan. Het is makrûh om aan zijn linkerkant te staan. Achter hem staan is ook makrûh. Als zijn hielen zich niet voor de hielen van de imam bevinden, dan zal zijn salât geldig zijn. Als er twee of meerdere personen zijn, dan staan ze achter de imam.

Men verricht de salât met de imam net zoals men de salât alleen uitvoert. De jamâ'a reciteert echter niets wanneer zij staan, ongeacht of de imam zachtjes of hardop reciteert. [In de shâfi' madhhab reciteert de jamâ'a zachtjes sûra al-Fâtiha samen met de imam.] De jamâ'a reciteert enkel de du'â subhânaka in de eerste rak'a. Wanneer de imam sûra al-Fâtiha, die hij hardop heeft gereciteerd, heeft beëindigd, dan zegt de jamâ'a zachtjes "âmîn". Dit dient men niet hardop te zeggen. Wanneer de imam bij het overeind komen uit de rukû' "sami'allâhu liman hamidah" zegt, zegt de jamâ'a enkel "rabbanâ lakal-hamd". Vervolgens zegt men "Allâhu akbar" en knielt de jamâ'a samen met de imam neer voor de sajda. De jamâ'a reciteert in de rukû', sujûd en in de zithouding net zoals in de salât die men alleen uitvoert.

In de maand ramadân wordt het witr-gebed in jamâ'a verricht. In andere tijden wordt het alleen verricht.

De salât van een masbûq

De personen die de imam volgen, kunnen onderverdeeld worden in vier categorieën. Dit zijn: **mudrik**, **muqtadî**, **masbûq** en **lâhiq**.

Een **mudrik** is iemand die de takbîrat al-ihram samen met de imam opzegt.

Een **muqtadî** is iemand die het niet heeft kunnen redden om de takbîrat al-ihram samen met de imam op te zeggen.

Een **masbûq** (laatkomer) is iemand die het niet heeft gered om mee te doen met de imam in de eerste rak'a.

Een **lâhiq** is iemand die de takbîrat al-ihram samen met de imam heeft opgezegd maar nadien omwille van een situatie die zijn wudû heeft verbroken, opnieuw de wudû heeft verricht en vervolgens de imam weer is gaan volgen. Deze persoon dient, net zoals ervoor het geval was, zijn salât uit te voeren zonder qirâ'a, maar wel door de tasbîhât in de rukû' en sajda op te zeggen. Indien hij geen wereldse dingen heeft gezegd, dan is hij als een persoon

die de imam volgt. Echter, wanneer hij de moskee verlaat, dient hij zijn wudû in de buurt te verrichten. Er werd immers ook gezegd dat zijn salât ongeldig zal worden als hij te ver uit de buurt gaat.

Een masbûq, dus iemand die het niet heeft gered om mee te doen met de imam in de eerste rak'a, dient nadat de imam aan beide kanten de taslîm heeft uitgesproken, op te staan en de gemiste raka'ât te voltooien.

Hij reciteert de qirâ'ât (recitaties; enk. qirâ'a) net alsof hij de eerste, dan de tweede en daarna de derde rak'a uitvoert. De zithoudingen voert hij echter uit beginnend vanaf het einde, dus alsof hij de vierde, derde en tweede rak'a uitvoert. Bijvoorbeeld: iemand die het heeft gered om de laatste rak'a van het 'ishâ-gebed mee te doen, staat op nadat de imam de taslîm heeft uitgesproken en reciteert in de eerste en tweede raka'ât sûra al-Fâtîha en een zamm al-sûra. In de eerste rak'a gaat hij zitten, in de tweede niet.

Indien de imam deze vijf dingen niet doet, dan doet de jamâ'a ze ook niet:

1- Als de imam de qunût du'âs niet reciteert, dan reciteert de jamâ'a ze ook niet.

2- Als de imam de takbîrât in de 'îd (feest) gebeden niet uitvoert, dan voert de jamâ'a ze ook niet uit.

3- Als de imam niet gaat zitten in de tweede rak'a van een salât die bestaat uit vier raka'ât, dan gaat de jamâ'a ook niet zitten.

4- Als de imam een sajda âya reciteert maar geen sajdat al-tilâwa uitvoert, dan doet de jamâ'a dit ook niet.

5- Als de imam geen sajdat al-sahw uitvoert, dan doet de jamâ'a dit ook niet.

Indien de imam deze vier dingen doet, dan doet de jamâ'a ze niet:

1- Als de imam meer dan twee sujûd uitvoert, dan doet de jamâ'a dit niet.

2- Als de imam de takbîr van het 'îd-gebed meer dan drie keer uitvoert in één rak'a, dan doet de jamâ'a dit niet.

3- Als de imam bij het janâza-gebed de takbîr meer dan vier keer uitvoert, dan doet de jamâ'a dit niet.

4- Als de imam opstaat voor de vijfde rak'a, dan staat de jamâ'a niet op. Zij wachten op de imam en spreken de taslîm samen uit.

Als de imam deze tien dingen niet doet, dan doet de jamâ'a ze wel:

1- De handen opheffen bij de takbîrat al-ihram.

2- De du'â subhânaka reciteren.

3- De takbîr opzeggen bij het buigen voor de rukû'.

4- De tasbîhât opzeggen in de rukû'.

5- De takbîr opzeggen bij het neerknielen en overeind komen uit de sujûd.

6- De tasbîhât opzeggen in de sujûd.

7- Als de imam geen "sami'allâhu liman hamidah" zegt, zegt de jamâ'a wel "rabbanâ lakal-hamd".

8- De du'â attahiyyât reciteren tot aan het eind.

9- De taslîm uitspreken aan het eind van de salât.

10- Gedurende het Offerfeest meteen de takbîr opzeggen na het uitspreken van de taslîm bij elk van de 23 fard-gebeden. Deze 23 takbîrât worden takbîr al-tashrîq genoemd.

DE BIJZONDERE VERDIENSTEN VAN DE TAKBÎRAT AL-IHRÂM

Wanneer een persoon de takbîrat al-ihram samen met de imam opzegt, dan zullen de zonden van die persoon eraf vallen net zoals tijdens de herfstdagen de bladeren van bomen eraf vallen wanneer de wind waait.

Op een dag toen Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) de salât aan het verrichten was, had een persoon de takbîrat al-ihram van het fajr-gebed niet gered. Hij liet een slaaf vrij. Daarna kwam hij en vroeg hij aan Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam): “O Rasûlallâh! Ik heb vandaag de takbîrat al-ihram niet kunnen redden. Ik heb een slaaf vrijgelaten. Zou ik de thawâb voor de takbîrat al-ihram verkregen hebben?” Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) vroeg aan Abû Bakr al-Siddîq (radiyallâhu ‘anh): **“Wat zeg jij over deze takbîrat al-ihram?”** Abû Bakr al-Siddîq (radiyallâhu ‘anh) zei: “O Rasûlallâh! Indien ik veertig kamelen zou bezitten, alle veertig geladen zouden zijn met juwelen en ik ze allemaal zou schenken aan de armen, dan nog zou ik de thawâb voor de takbîrat al-ihram die samen met de imam wordt opgezegd, niet kunnen verkrijgen.”

Daarna vroeg Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam): **“O ‘Umar! Wat zeg jij over deze takbîrat al-ihram?”** De edele ‘Umar (radiyallâhu ‘anh) zei: “O Rasûlallâh! Als ik kamelen zou bezitten over het hele gebied tussen Mekka en Medina, deze geladen zouden zijn met juwelen en ik ze allemaal zou schenken aan de armen, dan nog zou ik de thawâb voor de takbîrat al-ihram die samen met de imam wordt opgezegd, niet kunnen verkrijgen.”

Daarna vroeg Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam): **“O ‘Uthmân! Wat zeg jij over deze takbîrat al-ihram?”** De edele ‘Uthmân Dhin-nûrayn (radiyallâhu ‘anh) zei: “O Rasûlallâh! Als ik ’s nachts twee raka’ât salât zou verrichten en in elke rak’a de gehele Qur’ân al-karîm zou reciteren, dan nog zou ik de thawâb voor de takbîrat al-ihram die samen met de imam wordt opgezegd, niet kunnen verkrijgen.”

Daarna vroeg de edele Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam): **“O ‘Alî! Wat zeg jij over deze takbîrat al-ihram?”** De edele ‘Alî (karramallâhu wajhah – moge Allâh zijn gelaat zegenen) zei: “O Rasûlallâh! Als het gebied tussen het westen en het oosten vol zou zitten met kuffâr, mijn Heer mij kracht zou

geven en ik oorlog zou voeren met hen allemaal, dan nog zou ik de thawâb voor de takbîrat al-ihârâm die samen met de imam wordt opgezegd, niet kunnen verkrijgen.”

Daarop zei de edele Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam): **“O mijn umma en Sahâba! Indien de zeven aardlagen en de zeven hemelen papier, de zeeën inkt en alle bomen pennen zouden zijn en indien alle engelen schrijver zouden zijn en ze zouden schrijven tot Yawm al-Qiyâma, dan nog zouden ze de thawâb voor de takbîrat al-ihârâm die samen met de imam wordt opgezegd, niet kunnen noteren.”**

Verhaal: De masjid die gebouwd werd in het paleis

Imâm Abû Yûsuf (rahmatullâhi ‘alayh – moge Allâh hem genadig zijn), een leerling van Imâm al-a’zam Abû Hanîfa, was een qâdî (islamitische rechter) in de tijd van Hârûn Rashîd. Op een dag toen hij in de aanwezigheid van Hârûn Rashîd was, spande een persoon tegen iemand anders een proces aan. De vizier van Hârûn Rashîd zei dat hij er getuige van was. Imâm Abû Yûsuf aanvaardde echter de getuigenis van de vizier niet. Toen de kalief vroeg waarom hij de getuigenis van de vizier niet aanvaardde, zei de Imâm: “Op een dag had u hem gevraagd om iets te doen. Hij zei tegen u dat hij een van uw dienaren, slaven was. Indien hij toen de waarheid sprak, dan is de getuigenis van een slaaf niet aanvaardbaar. Indien hij loog, dan is de getuigenis van een leugenaar evenmin aanvaardbaar.” De kalief vroeg: “En als ik nu getuigenis afleg, zou je het dan aanvaarden?” Toen de Imâm antwoordde dat hij het dan ook niet zou aanvaarden, vroeg de kalief naar de reden. De Imâm zei: “U verricht de salât niet in jamâ’a.” Hierop antwoordde de kalief: “Ik houd me bezig met de zaken van de moslims.” De Imâm zei daarop: “Wanneer gehoorzaamheid aan de Schepper aan de orde is, hoort geen schepsel gehoorzaamd te worden.” De kalief gaf hem gelijk en gaf het bevel om een masjid te laten bouwen in zijn paleis. Er werd een mu’adhdhin en imam benoemd en sindsdien verrichtte hij de salât altijd in jamâ’a.

HET JUM'A-GEBED

Allâhu ta'âlâ heeft jum'a (vrijdag) doen toebehoren aan de moslims. Het is een gebod van Allâhu ta'âlâ om vrijdag in de gebedstijd van het zuhr-gebed het jum'a-gebed te verrichten.

In de âya al-karîma aan het einde van sûra al-Jum'a vermeldt Allâhu ta'âlâ [interpretatie van de betekenis]: **“O Mijn met îmân vereerde dienaren! Wanneer op vrijdag de adhân voor het zuhr-gebed wordt opgelezen, haast jullie dan naar de moskee om te luisteren naar de khutba (preek) en om het jum'a-gebed te verrichten! Verlaat jullie handel! Het jum'a-gebed en de khutba zijn voordeliger voor jullie dan jullie andere zaken. Na de uitvoering van het jum'a-gebed mogen jullie de moskee verlaten en je verspreiden om jullie wereldse zaken voort te zetten. Werk door te wachten op de rizq (voorziening) van Allâhu ta'âlâ. Gedenk Allâhu ta'âlâ veelvuldig opdat jullie gered worden!”**

Na de salât kunnen degenen die het wensen naar hun werk gaan en werken en degenen die in de moskee willen blijven, kunnen zich bijvoorbeeld bezighouden met het verrichten van de salât, het reciteren van de Qur'ân al-karîm en het verrichten van du'â. Wanneer het tijdstip voor het jum'a-gebed aanbreekt, is het een zonde om handel te drijven.

Onze Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam) heeft in verschillende ahâdîth al-sharîfa het volgende gezegd: **“Als een moslim op vrijdag de ghysl verricht en naar het jum'a-gebed gaat, dan zullen zijn zonden van een week vergeven worden en zal voor zijn iedere stap thawâb geschonken worden.”**

“Allâhu ta'âlâ verzegelt de harten (qalb) van zij die het jum'a-gebed niet verrichten. Ze zullen ghâfil (achteloos) worden.”

“De meest waardevolle van alle dagen is vrijdag. Vrijdag is meer waardevol dan de 'îd-dagen en de dag van 'ashûra (de tiende dag van de maand muharram). Vrijdag is de 'îd (feestdag) van de mu'minûn in de dunyâ en Janna.”

“Als een persoon, zonder dat er sprake is van een belemmering, drie maal achtereenvolgens het jum'a-gebed niet verricht, dan zal Allâhu ta'âlâ zijn qalb verzegelen. Met andere woorden, hij zal geen goedheden meer kunnen verrichten.”

“Na het jum'a-gebed is er zo een moment, dat indien een mu'min op dat moment een du'â verricht deze niet geweigerd zal

worden.”

“Degene die na het jum’a-gebed zeven maal sûra al-Ikhlâs en al-Mu’awwidhatayn [sûra al-Falaq en sûra al-Nâs] reciteert, zal Allâhu ta’âlâ gedurende een week beschermen tegen ongevallen, rampen en kwalijke zaken.”

“Net zoals zaterdag werd geschonken aan de joden en zondag aan de christenen, zo is vrijdag geschonken aan de moslims. Op deze dag is er khayr, baraka (zegening) en goedheid voor de moslims.”

Voor de ‘ibâdât die op vrijdag worden verricht, wordt er tenminste tweemaal zoveel thawâb geschonken als voor de ‘ibâdât die op een andere dag worden verricht. Zonden die op vrijdag worden begaan, worden dan ook in tweevoud genoteerd.

Op vrijdag verzamelen de arwâh (zielen) zich en maken ze kennis met elkaar. Graven worden bezocht. Op deze dag wordt de bestraffing in het graf gestaakt. Volgens sommige geleerden zal de bestraffing van een mu’min niet meer beginnen. De bestraffing van een kâfir zal echter tot Yawm al-Qiyâma voortduren, behalve op vrijdagen en in de maand ramadân. Mu’minûn die op deze dag of de nacht ervoor sterven, zullen geen bestraffing in het graf ondergaan. De Jahannam is niet zo heet op vrijdag. Âdam (‘alayhissalâm) werd geschapen op vrijdag en hij werd uit de Janna gehaald op vrijdag. Degenen in de Janna zullen Allâhu ta’âlâ op vrijdagen zien.

De farâid van het jum’a-gebed

Op vrijdag worden er zestien raka’ât salât uitgevoerd. Daarvan zijn twee raka’ât fard. Het is een sterkere fard dan het zuhr-gebed. Er zijn twee soorten voorwaarden waardoor het jum’a-gebed fard wordt voor iemand:

- 1- Voorwaarden van **adâ** (de uitvoering).
- 2- Voorwaarden van wujûb (waardoor het voor iemand fard wordt).

Als er niet wordt voldaan aan één van de voorwaarden van adâ, wordt de salât ongeldig. Als er niet wordt voldaan aan de voorwaarden van wujûb, dan wordt het wel geldig.

Er zijn zeven voorwaarden van adâ, dus voorwaarden zodat het jum'a-gebed geldig wordt:

1- De salât uitvoeren in een stad. (Een stad is een plaats waar de jamâ'a niet past in de grootste moskee van die plaats.)

2- De salât uitvoeren met de toestemming van het staatshoofd of de gouverneur. De khatîb (preker) die door hen is benoemd, mag iemand voor zijn plaats benoemen.

3- Het uitvoeren in de gebedstijd van het zuhr-gebed.

4- De khutba (preek) oplezen in de gebedstijd van het zuhr-gebed. [Geleerden hebben gezegd dat het oplezen van de vrijdag khutba net zoals het opzeggen van "Allâhu akbar" is aan het begin van de salât.

Beide preken mogen dus enkel in het Arabisch opgelezen worden. De khatîb zegt eerst zachtjes de ta'awwudh, daarna leest hij hardop hamd en thanâ (lof) en reciteert hij de kalima al-shahâda en salât wa salâm (smeekebeden en groeten voor onze Profet). Nadien wijst hij op de dingen die leiden tot thawâb en bestraffing en reciteert hij âyât al-karîma. Hij gaat zitten en staat weer op. Bij het oplezen van de tweede khutba, verricht hij du'â voor de mu'minûn in plaats van een lezing te geven. De namen van de vier kaliefen noemen is mustahabb. Het is harâm om wereldse woorden toe te voegen aan de khutba. De khutba mag niet omgevormd worden tot een (wereldse) toespraak of conferentie. Het is sunna om de khutba kort te houden; een lange khutba oplezen is makrûh.]

5- De khutba oplezen alvorens de salât.

6- Het jum'a-gebed uitvoeren in jamâ'a.

7- De poorten van de moskee voor iedereen openhouden.

Het jum'a-gebed telt negen voorwaarden van wujûb:

1- Wonen in een stad of gemeente. Het is niet fard voor musâfirûn (reizigers).

2- Gezond zijn. Het is niet fard voor een zieke, een verzorger die een zieke niet kan achterlaten en een bejaarde.

3- Een vrij persoon zijn.

4- Een man zijn. Het is niet fard voor vrouwen.

5- Toerekeningsvatbaar zijn en de bulûgh hebben bereikt. Met andere woorden, mukallaf zijn.

6- Niet blind zijn. Het is niet fard voor een blinde, zelfs niet als iemand hem onderweg kan begeleiden.

7- Kunnen lopen. Het is niet fard voor een verlamd persoon of iemand zonder voeten, zelfs niet als er vervoermiddelen zijn.

8- Niet in de gevangenis zitten en geen vrees hebben voor vijanden, de regering of onderdrukkers.

9- Er mag geen extreme regen, sneeuw, storm, modder of kou zijn.

Hoe wordt het jum'a-gebed verricht?

Wanneer vrijdag de adhân voor het zuhr-gebed wordt opgezegd, wordt het jum'a-gebed bestaande uit zestien raka'ât uitgevoerd. Deze zijn achtereenvolgens:

1- Eerst verricht men het eerste sunna-gebed van het jum'a-gebed bestaande uit vier raka'ât. Dit sunna-gebed wordt uitgevoerd zoals het eerste sunna-gebed van het zuhr-gebed. Hiervoor verricht men de volgende niyya: "Ik heb de niyya om voor de tevredenheid van Allâh het eerste sunna-gebed van het jum'a-gebed te verrichten. Ik heb mij gericht naar de qibla."

2- Daarna wordt in de moskee de tweede adhân en de khutba opgelezen.

3- Nadat de khutba is opgelezen, wordt de iqâma opgezegd en verricht men in jamâ'a het fard-gebed van het jum'a-gebed bestaande uit twee raka'ât.

4- Na het fard-gebed van het jum'a-gebed verricht te hebben, verricht men het laatste sunna-gebed bestaande uit vier raka'ât. Dit wordt uitgevoerd zoals het eerste sunna-gebed van het zuhr-gebed.

5- Vervolgens verricht men het **zühr âkhir-gebed** door de volgende niyya te verrichten: "**Ik heb de niyya om het fard-gebed van het laatste zuhr-gebed uit te voeren dat fard is voor mij, maar dat ik niet heb kunnen uitvoeren.**" Dit gebed dat bestaat uit vier raka'ât, wordt uitgevoerd zoals het fard-gebed van het zuhr-gebed.

6- Hierna verricht men het sunna-gebed van die gebedstijd

bestaande uit twee raka'ât. Het wordt uitgevoerd zoals het sunna-gebed van het fajr-gebed.

7- Tenslotte leest men âyat al-kursî en de tasbîhât op en verricht men du'â.

De sunan en âdâb van vrijdag:

1- Al vanaf donderdag, vrijdag verwelkomen.

2- De ghusl uitvoeren op vrijdag.

3- De haren knippen. Het gedeelte van de baard afknippen dat langer is dan één vuistlengte. De nagels knippen. Schone kleding aandoen.

4- Zo vroeg mogelijk naar het jum'a-gebed gaan.

5- Men hoort niet de schouders van de jamâ'a te passeren om de voorste gebedsrij te bereiken.

6- Men hoort in de moskee niet voor een biddende persoon te lopen.

7- Nadat de khatîb de minbar (trap waarop de khatîb staat tijdens de khutba) heeft beklommen, dient men niets meer te zeggen, geen antwoord te geven op iemand die aan het praten is – zelfs niet met gebaren – en de adhân niet te herhalen.

8- Na het jum'a-gebed de sûrât al-Fâtiha, al-Kâfirûn, al-Ikhlâs, al-Falaq en al-Nâs elk zeven maal reciteren.

9- Tot het 'asr-gebed in de moskee blijven en 'ibâda verrichten.

10- De lessen en lezingen bijwonen van geleerden die vertellen uit de boeken van geleerden van ahl al-sunna.

11- Vrijdag de gehele dag doorbrengen met 'ibâda.

12- Salawât al-sharîfa (du'âs voor onze Profeet) opzeggen op vrijdag.

13- De Qur'ân al-karîm lezen. Sûra al-Kahf lezen.

14- Sadaqa (liefdadigheid) schenken.

15- De ouders of hun graven bezoeken.

16- Thuis rijkelijke en lekkere maaltijden bereiden.

17- Veel salât verrichten. Degenen die gebeden hebben die tot

qadâ zijn nagelaten, dienen qadâ-gebeden uit te voeren.

DE 'ÎD-GEBEDEN

De eerste dag van de maand shawwâl (de tiende maand volgens de hijrî qamarî jaartelling) is de eerste dag van 'Îd al-fitr (het Ramadanfeest) en de tiende dag van dhul-hijja (de twaalfde maand volgens de hijrî qamarî jaartelling) is de eerste dag van 'Îd al-adhâ (het Offerfeest). Op deze twee dagen is het wâjib voor mannen om twee raka'ât 'îd-gebed (feestgebed) te verrichten nadat de zon is opgekomen en de tijd voorbij is waarin het verrichten van salât makrûh is.

De voorwaarden van de feestgebeden zijn net zoals de voorwaarden van het jum'a-gebed. De khutba is in dit geval echter sunna en wordt na de salât opgelezen.

Bij het Ramadanfeest is het mustahabb om alvorens de salât iets zoets [dadels of snoep] te eten, de ghushl uit te voeren, miswâk te gebruiken, zijn beste kleding aan te trekken, de zakât al-fitr (aalmoesbelasting) alvorens de salât te schenken en om onderweg zachtjes de takbîr op te zeggen.

Bij het Offerfeest is het mustahabb om vóór het 'îd-gebed niets te eten, na de salât eerst vlees van het geofferde dier te eten en de takbîr hardop te zeggen – of zachtjes indien men een 'udhr heeft – wanneer men naar de salât gaat.

De feestgebeden bestaan uit twee raka'ât. Ze worden verricht in jamâ'a en niet individueel.

Hoe wordt het 'îd-gebed verricht?

1- Eerst verricht men de niyya: "Ik heb de niyya om het 'îd-gebed, dat wâjib is, te verrichten. Ik volg de imam die aanwezig is" en begint men de salât. Hierna reciteert men de du'â subhânaka.

2- Na de du'â subhânaka zegt men drie maal de takbîr op en heft men bij iedere keer de handen op tot aan de oren, waarbij men de eerste en tweede keer de handen naast het lichaam laat hangen. Bij de derde keer worden de handen onder de navel verbonden. De imam reciteert eerst sûra al-Fâtiha en daarna een sûra. Hierna buigt men gezamenlijk voor de rukû'.

3- In de tweede rak'a reciteert de imam eerst sūra al-Fâtiha en een sūra. Daarna zegt men drie maal de takbîr op waarbij men bij iedere keer de handen opheft. Na elke takbîr laat men de handen naast het lichaam hangen, ook na de derde keer. Bij de vierde takbîr heft men de handen niet op tot aan de oren, maar buigt men voor de rukû'. Het kan kortweg als volgt gememoriseerd worden: **“Twee keer laten hangen, één keer verbinden. Drie keer laten hangen, één keer buigen!”**

De takbîr al-tashrîq:

Vanaf het fajr-gebed op de dag van 'Arafa – de dag voorafgaand aan het Offerfeest – tot aan het 'asr-gebed op de vierde dag van het Offerfeest, is het wâjib voor degenen die op hajj zijn en voor degenen die niet op hajj zijn, kortom voor iedereen, man of vrouw, of men nu in jamâ'a of alleen de salât verricht, om één keer de takbîr al-tashrîq op te zeggen na een fard-gebed, onmiddellijk nadat men de taslîm heeft uitgesproken.

Het wordt niet opgezegd na een janâza-gebed. Indien men de moskee heeft verlaten of na de salât heeft gesproken, dan is het niet meer nodig om de takbîr al-tashrîq op te zeggen.

Als de imam de takbîr vergeet, dient de jamâ'a het niet na te laten. Mannen mogen het hardop opzeggen. Vrouwen lezen het zachtjes op.

Takbîr al-tashrîq:

“Allâhu akbar, Allâhu akbar. Lâ ilâha illallâh wallâhu akbar. Allâhu akbar wa lillâhilhamd.”

VOORBEREIDING OP DE DOOD

De dood gedenken is de grootste nasiha (vermaning). Het is sunna voor eenieder met îmân om de dood veelvuldig te gedenken. De dood veelvuldig gedenken zorgt ervoor dat men zich vasthoudt aan de geboden en de zonden vermijdt. Zo zal men minder de durf hebben om mahârim te begaan. Onze geliefde Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam) heeft gezegd: **“Gedenk veelvuldig de dood die de vreugdes vernietigt en een einde maakt aan elk vermaak!”** Sommige grote islamitische persoonlijkheden

hadden er een gewoonte van gemaakt om elke dag één keer de dood te gedenken. Muhammad Bahâuddîn al-Bukhârî (quddisa sirruh – moge Allâh zijn geheim zegenen), één van de grote awliyâ, beeldde zich elke dag twintig keer in dat hij was overleden en in zijn graf was geplaatst.

Tûl al-amal (wereldsgezindheid) is het verlangen naar een lange levensduur. Lang willen leven om ‘ibâda te verrichten en diensten uit te voeren voor de islam, is geen tûl al-amal. Zij die tûl al-amal hebben, kunnen hun ‘ibâdât niet op hun voorgeschreven tijden uitvoeren. Het verrichten van tawba laten zij na. Hun qalb is steenhard. Ze gedenken de dood niet. Noch trekken zij lering uit lezingen en raadgevingen.

Degene met tûl al-amal verspilt zijn leven om alsmaar wereldse bezittingen en posities te verkrijgen. Hij vergeet de âkhira en denkt enkel aan zijn plezier en genoegen.

In ahâdîth al-sharîfa wordt gezegd:

“Sterf voordat jullie sterven. Roep jullie zelf ter verantwoording voordat jullie ter verantwoording geroepen zullen worden!”

“Als de dieren de dingen zouden weten die plaatsvinden na de dood zoals jullie dat weten, dan zouden jullie geen vlezig dier kunnen vinden om op te eten.”

“Iemand die dag en nacht de dood gedenkt, zal zich samen met de shuhadâ bevinden op Yawm al-Qiyâma.”

De oorzaken van tûl al-amal zijn de voorliefde voor wereldse genoegens, het vergeten van de dood en een kortzichtig vertrouwen hebben op zijn gezondheid en jeugd. Om zich te verlossen van de ziekte van tûl al-amal, dient men deze oorzaken te elimineren. Men moet bedenken dat de dood op elk moment kan komen. De schaden die het hebben van tûl al-amal met zich meebrengt en de voordelen van het gedenken van de dood dient men te leren. In een hadîth al-sharîf wordt gezegd:

“Gedenk de dood vaak. Dat gedenken beschermt de mens tegen het begaan van zonden en leidt tot het vermijden van zaken die schadelijk zijn in de âkhira.”

Wat is de dood?

Overlijden betekent niet verdwijnen. Overlijden betekent dat de verbondenheid van de rûh aan het lichaam ophoudt en dat de rûh het lichaam verlaat. Overlijden is dat de mens verandert van de ene toestand naar een andere. Het is net alsof hij van het ene huis naar het andere verhuist. De edele ‘Umar ibn ‘Abdul‘azîz heeft gezegd: “Jullie zijn enkel geschapen voor eeuwigheid, oneindigheid. Jullie zullen alleen van het ene huis naar het andere verhuizen.” De dood is een geschenk, een ni‘ma (gunst) voor de mu‘min. Voor degenen met zonden is het een ramp. De mens verlangt niet naar de dood. Echter, de dood is gunstiger dan fitna (chaos, opruiing). De mens houdt van het leven. De dood is echter gunstig voor hem. Met de dood wordt de rechtschapen mu‘min bevrijd van de wereldse kwelling en uitputting. Met de dood van onderdrukkers zullen landen en bewoners tot verademing komen. Dit is een oude tweeregelig vers dat werd opgezegd bij de dood van een onderdrukker:

Noch had hijzelf rust, noch liet hij de wereld met rust.

Hij is vergaan van deze wereld, moge de overledenen het uithouden met hem!

De rûh van een mu‘min die het lichaam verlaat, is zoals een gevangene die bevrijd wordt uit de gevangenis. Na de dood wil de mu‘min niet meer terugkomen naar deze dunyâ. Enkel de shuhadâ willen terugkeren naar de dunyâ om nogmaals shahîd te kunnen worden. De dood is een geschenk voor iedere moslim. De dîn van een persoon kan enkel door zijn graf beschermd worden. Het leven in het graf is of zoals het verblijven in de tuinen van de Janna of zoals het verblijven in de krochten van de Jahannam.

De dood is een realiteit

Is het mogelijk om te ontsnappen aan de dood? Natuurlijk niet. Niemand heeft ook maar een seconde van zijn leven in de hand. Wiens ajal (het voorbestemde moment van de dood) is aangebroken, zal sterven. Dit is een moment dat in een oogwenk voorbijgaat. In een âya al-karîma van de Qur‘ân al-karîm staat vermeld [interpretatie van de betekenis]: “**Wanneer hun âjâl (enk. ajal) zijn aangebroken, kunnen ze dat niet een uur vooruit- of terugzetten.**”

Een persoon zal zijn bezittingen, eigendom en kinderen

achterlaten en sterven op de plaats waar Allâhu ta'âlâ zijn dood heeft voorbestemd.

Allâhu ta'âlâ weet hoe vaak we per dag in- en uitademen. Er is niets dat Hij niet weet. Indien we îmân hebben en ons leven hebben doorgebracht met 'ibâdât, dan zal het einde hiervan gelukzaligheid zijn. Allâhu ta'âlâ zegt tegen Azrâîl ('alayhissalâm): **“Neem het leven van Mijn vrienden op een gemakkelijke manier en het leven van Mijn vijanden op een moeizame manier!”** Wat een grote blijde boodschap is dit voor degenen met îmân. En wat een groot onheil is dit voor degenen die ontbeerd zijn van îmân.

HET JANÂZA-GEBED

Het janâza-gebed is een fard kifâya (gemeenschappelijke verplichting) voor mannen die vernomen hebben dat een mu'min is overleden; indien er geen mannen zijn, is het een fard kifâya voor vrouwen. Het janâza-gebed is een salât voor Allâh en een du'â voor de overledene. Degene die er geen belang aan hecht, zal zijn îmân verliezen.

De voorwaarden van het janâza-gebed

- 1- De overledene moet een moslim zijn.
- 2- De overledene moet gewassen zijn. Een overledene die ongewassen is begraven, wordt uit zijn graf gehaald en gewassen indien hij nog niet is bedekt met aarde. Daarna wordt zijn janâza-gebed verricht. De plaats waar het dode lichaam en de imam zich bevinden, moet rein zijn.
- 3- Het volledige lichaam van de overledene of de helft van zijn lichaam samen met het hoofd of meer dan de helft van zijn lichaam zonder het hoofd, moet zich bevinden voor de imam.
- 4- Het dode lichaam moet op de grond liggen, of het moet dicht bij de grond met de handen vastgehouden worden of het moet geplaatst worden op steen. Het hoofd van de overledene moet aan de rechterkant van de imam komen en zijn voeten aan de linkerkant. Het is een zonde om dit andersom te doen.
- 5- Het dode lichaam moet klaar liggen vóór de imam.
- 6- De 'awra plaatsen van het dode lichaam en de imam moeten

bedekt zijn.

De farâid van het janâza-gebed

- 1- Vier keer de takbîr opzeggen.
- 2- De salât staand verrichten.

De sunan van het janâza-gebed

- 1- De du'â subhânaka reciteren.
- 2- Salawât opzeggen.
- 3- Van de du'âs die zijn voorgeschreven voor de vergiffenis voor zichzelf, de overledene en alle moslims, diegene reciteren die men kent.

Het janâza-gebed wordt niet in de moskee verricht.

Aan een kind dat levend wordt geboren maar kort daarna overlijdt, geeft men een naam. Het wordt gewassen en gewikkeld in een kafan (lijkwade). Daarna voert men zijn janâza-gebed uit.

Wanneer men de overledene wil vervoeren, houdt men de doodskest vast aan de vier handvaten. Eerst plaatst men het hoofdeinde van de doodskest op de rechterschouder. Dan plaatst men het voeteinde van de doodskest op de rechterschouder. Daarna plaatst men het hoofdeinde van de doodskest op de linkerschouder. Tenslotte plaatst men het voeteinde van de doodskest op de linkerschouder. In elk van deze posities vervoert men de overledene tien stappen lang. Op het moment dat men het graf heeft bereikt, gaat men niet zitten totdat de overledene van de schouders wordt afgehaald en op de grond wordt geplaatst. Tijdens het begraven is het beter als de personen die niets uitvoeren, zitten.

Hoe wordt het janâza-gebed verricht?

Elk van de vier takbîrât bij het janâza-gebed is zoals één rak'a. Van de vier takbîrât wordt enkel bij de eerste takbîr de handen opgeheven tot aan de oren. Bij de volgende drie takbîrât worden de handen niet opgeheven.

1- Na het opzeggen van de eerste takbîr worden de handen met elkaar verbonden. Men reciteert de du'â subhânaka waarbij de woorden **“wa jalla thanâuka”** worden toegevoegd. Sûra al-Fâtiha wordt niet gereciteerd.

2- Na de tweede takbîr worden de salawât gereciteerd die tijdens het zitten in de tashahhud worden opgelezen, dus de du'âs allâhumma salli en allâhumma bârik.

3- Na de derde takbîr reciteert men de du'â voor janâza. [In plaats van de du'â voor janâza mag men ook de du'â **“rabbanâ âtinâ...”** reciteren, alleen **“allâhummaghfir lah”** (“O Allâh, vergeef hem”) zeggen of sûra al-Fâtiha reciteren met de niyya voor du'â.]

4- Na de vierde takbîr, spreekt men onmiddellijk de taslîm uit aan zijn rechterkant en vervolgens zijn linkerkant. Tijdens het uitspreken van de taslîm, verricht men de niyya dat de taslîm voor de overledene en de jamâ'a is.

De imam spreekt enkel de vier takbîrât en de taslîm aan beide schouders hardop uit, de rest reciteert hij zachtjes.

Het is niet jâiz om na de uitvoering van het janâza-gebed du'â te verrichten naast de doodskest. Dit is makrûh.

HET TARÂWÎH-GEBED

Het tarâwîh-gebed is sunna voor zowel mannen als vrouwen. Het wordt in elke nacht van de maand ramadân al-sharîf uitgevoerd. Het is een sunna kifâya (gemeenschappelijke sunna) om het in jamâ'a te verrichten. De gebedstijd voor het tarâwîh-gebed is na het 'ishâ-gebed en vóór het witr-gebed. Het mag ook na het witr-gebed verricht worden. Bijvoorbeeld, iemand die een gedeelte van het tarâwîh-gebed heeft gered en het witr-gebed samen met de imam heeft verricht, voert de gemiste raka'ât van het tarâwîh-gebed na het witr-gebed uit.

Een gemist tarâwîh-gebed hoeft men niet als qadâ te verrichten. Als het als qadâ wordt verricht, geldt het als een nâfila-gebed en niet als tarâwîh-gebed.

Het tarâwîh-gebed bestaat uit twintig raka'ât.

Hoe wordt het tarâwîh-gebed verricht?

Het witr-gebed wordt enkel in de maand ramadân in jamâ'a uitgevoerd. Het is mustahabb om het tarâwîh-gebed te verrichten door de taslîm uit te spreken na elke twee raka'ât – in totaal wordt de taslîm tien keer uitgesproken – en na elke vier raka'ât te wachten en tasbîhât op te lezen. Degene die qadâ-schulden heeft, dient qadâ-gebeden uit te voeren in zijn vrije tijd, in de plaats van de sunna-gebeden van de vijf dagelijkse gebeden, en ook in de plaats van het tarâwîh-gebed. Hij dient zijn qadâ-gebeden zo snel mogelijk in te halen en pas daarna de hierboven genoemde gebeden uit te voeren.

Wanneer het tarâwîh-gebed in de moskee in jamâ'a wordt verricht, mogen anderen het thuis individueel uitvoeren. Dit is geen zonde. Men zal echter de thawâb voor salât in jamâ'a in de moskee niet verkrijgen. Als men de salât thuis uitvoert in een jamâ'a bestaande uit één of meerdere personen, dan zal men 27 maal meer thawâb verkrijgen dan dat men het alleen uitvoert. Het is beter om bij elke takbîrat al-ihram de niyya te verrichten. Zij die het 'ishâ-gebed niet in jamâ'a hebben verricht, mogen niet direct het tarâwîh-gebed in jamâ'a uitvoeren. Als een persoon het 'ishâ-gebed niet in jamâ'a heeft uitgevoerd, dan mag hij het fard-gebed hiervan individueel verrichten en nadien het tarâwîh-gebed in jamâ'a uitvoeren.

Deel 5

DE SALÂT TIJDENS HET REIZEN

Als een persoon die de hanafi madhhab volgt naar een plaats reist die gelegen is op een afstand van 104 kilometer of meer, met de niyya er minder dan 15 dagen te blijven, dan wordt hij als musâfir (reiziger) beschouwd.

'Musâfir' zijn, betekent een reiziger zijn. Een musâfir moet de fard-gebeden die bestaan uit vier raka'ât als twee raka'ât uitvoeren. Als hij een muqîm (gevestigd persoon) imam volgt,

moet hij wel vier raka'ât uitvoeren. Als een musâfir imam wordt, dan spreekt hij aan het einde van de tweede rak'a de taslîm uit. De jamâ'a die hem volgt, voert nog twee raka'ât uit om hun salât af te maken.

Iemand die musâfir is, mag gedurende drie dagen en drie nachten masah uitvoeren over zijn khuffs. Hij mag zijn vasten verbreken. Als de musâfir zich comfortabel voelt, is het echter beter om zijn vasten niet te verbreken. Het is niet wâjib voor hem om een offerdier te slachten tijdens het Offerfeest. Het jum'a-gebed is eveneens niet fard voor iemand die een musâfir is.

Iemand die tegen het einde van een gebedstijd op reis gaat en de salât van die gebedstijd nog niet heeft uitgevoerd, verricht deze salât als twee raka'ât. Echter, iemand die tegen het einde van een gebedstijd terugkeert naar zijn watan (thuisland) en de salât van die gebedstijd nog niet heeft uitgevoerd, verricht het als vier raka'ât.

In het boek **Ni'met-i Islâm** staat vermeld: "Het is altijd en overal jâiz om nâfila-gebeden zittend uit te voeren, zelfs als men in staat is deze staand te verrichten. Wanneer men het zittend verricht, buigt men het lichaam voor de rukû'. Voor de sajda plaatst men het hoofd op de grond. Echter, degene die de nâfila-gebeden zittend uitvoert zonder een 'udhr, zal de helft van de thawâb verkrijgen dan degene die het staand uitvoert. De sunna-gebeden van de vijf dagelijkse gebeden en het tarâwîh-gebed zijn eveneens nâfila-gebeden. Het is jâiz om onderweg, dus buiten de stad en het dorp, nâfila-gebeden uit te voeren zittend op een dier. Het is niet nodig om zich te draaien in de richting van de qibla en om de rukû' en sajda uit te voeren. Men voert de salât uit met aangegeven representatieve bewegingen. Met andere woorden, voor de rukû' buigt men een beetje met zijn lichaam. Voor de sajda buigt men iets dieper. Een grote hoeveelheid najâsa op het dier is geen hinder voor de salât. Het is jâiz voor iemand die moe is geworden tijdens het verrichten van een nâfila-gebed op de grond, om de salât te verrichten door te leunen tegen een wandelstok, een persoon of een muur. De salât verrichten wanneer men zelf aan het lopen is, is ongeldig.

Het is niet jâiz om de fard- en wâjib-gebeden op een dier uit te voeren zonder een darûra. Dit mag enkel in geval van een 'udhr. 'Udhrs die als darûra worden beschouwd: indien zijn bezittingen, leven of dier in gevaar zijn; indien zijn dier, de bezittingen op zijn

dier of de bezittingen die men bij zich heeft, gestolen kunnen worden wanneer men van zijn dier afstapt; in geval van een wild dier of vijand; indien er modder ligt op de grond of het aan het regenen is; indien tijdens het afstappen en bestijgen het herstel van een zieke zal vertragen of zijn ziekte zal verergeren; indien men zich in gevaar zal bevinden wanneer zijn vrienden niet zullen wachten op hem; indien men na het afstappen van zijn dier, het niet zonder hulp kan bestijgen. Indien het mogelijk is, moet men het dier laten stilstaan in de richting van de qibla en de salât zo uitvoeren. Indien het niet mogelijk is, dient men de salât te verrichten in de richting waartoe men zich beweegt. Dit geldt eveneens wanneer de salât wordt verricht in zaken zoals een mahmal (draagstoel), een soort kist dat wordt geplaatst op een dier. Wanneer men het dier laat stilstaan en een steunpaal plaatst onder de mahmal, dan is dit als een sarîr, dus een soort tafel of een bank en is het net alsof men de salât op de grond verricht. Men moet dan de salât staand uitvoeren in de richting van de qibla. Degene die kan afstappen, mag de fard-gebeden niet in een mahmal uitvoeren.

Het uitvoeren van de salât op een boot is zoals Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) dat heeft geleerd aan de edele Ja’far Tayyâr toen hij naar Abessinië (het hedendaagse Ethiopië) ging. Dit is als volgt: Op een boot die in beweging is, mag men een fard- of wâjib-gebed verrichten, zelfs als men geen ‘udhr heeft. De salât mag op een boot in jamâ’a uitgevoerd worden. Op een boot die in beweging is, is het niet jâiz om de salât uit te voeren met aangegeven representatieve bewegingen. Men moet de rukû’ en sajda uitvoeren. Bovendien dient men te draaien in de richting van de qibla. Wanneer men begint met de salât, draait men in de richting van de qibla. Telkens wanneer de boot van richting verandert, dient men ook mee te draaien in de richting van de qibla. Op een boot is reiniging van najâsa eveneens noodzakelijk. Volgens Imâm al-a’zam Abû Hanîfa is het jâiz om op een varende boot ook de fard-gebeden zittend op de grond uit te voeren zonder een ‘udhr.

Een boot die midden in de zee verankerd ligt, is net als een varende boot indien het hevig schommelt. Als het zachtjes schommelt, is het net als een boot langs de kust. Op een boot langs de kust mogen de fard-gebeden niet zittend verricht worden. Indien het mogelijk is om aan de kust af te stappen van de boot, dan is het ongeldig om de salât staand op de boot uit te voeren;

men moet de salât op het land verrichten. Indien zijn leven en bezittingen in gevaar zijn of de boot zou vertrekken zonder hem, dan is het jâiz om de salât staand uit te voeren op de boot.”

Ibn ‘Âbidîn zegt: “De salât verrichten op een tweewielig rijtuig dat niet rechtop kan blijven zonder dat het wordt vastgemaakt aan een dier, en of die nu stilstaat of in beweging is, is net als de salât uitvoeren zittend op een dier. Een stilstaand rijtuig met vier wielen is net als een sarîr of een tafel. Wanneer het in beweging is, mag men in geval van de bovengenoemde ‘udhrs die gelden voor een dier een fard-gebed uitvoeren. Men laat het rijtuig stoppen en verricht de salât in de richting van de qibla. Als men het niet kan laten stoppen, voert men de salât uit zoals op een varende boot.” Degene die niet kan draaien in de richting van de qibla wanneer het in beweging is, voert twee gebeden samen uit (al-jam’) door taqlîd (imitatie) van de shâfi’î madhhab. Indien dit ook niet mogelijk is, dan vervalt het draaien in de richting van de qibla. De salât zittend op een stoel of bank met aangegeven representatieve bewegingen uitvoeren, is voor niemand jâiz. De salât uitvoeren in een bus of vliegtuig, is net als het uitvoeren in een rijtuig.

Zolang er geen darûra is tijdens het reizen, dient men de fard- en wâjib-gebeden niet uit te voeren zittend op een dier. Men moet voertuigen laten stoppen en de salât staand verrichten in de richting van de qibla. Om deze reden dient men van tevoren de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen voordat men in het voertuig stapt.

Een musâfir dient op een boot of in een trein voor een fard-gebed gericht te zijn naar de qibla en dient een kompas te plaatsen naast de plaats waar de sajda wordt uitgevoerd. Telkens wanneer de boot of trein van richting verandert, moet hij meedraaien in de richting van de qibla. Als zijn borstkas wegdraait van de qibla, dan wordt zijn salât ongeldig. Doordat de fard-gebeden niet jâiz zullen zijn van degenen die zich niet kunnen draaien in de richting van de qibla in de bus, trein of golvende zee, mogen zij het zuhr- en ‘asr-gebed samenvoegen en het maghrib- en ‘ishâ-gebed samenvoegen door taqlîd van de shâfi’î madhhab zolang ze onderweg zijn. Anders gezegd, men mag tijdens het reizen deze twee gebeden achter elkaar uitvoeren. In de shâfi’î madhhab is het immers jâiz om bij een reis van meer dan 80 kilometer, het ‘asr-gebed gedurende de gebedstijd voor het zuhr-gebed en het ‘ishâ-gebed gedurende de gebedstijd voor het maghrib-gebed uit te voeren middels taqdîm (vervroegen), of om het zuhr-gebed gedurende de

gebedstijd voor het 'asr-gebed en het maghrib-gebed gedurende de gebedstijd voor het 'ishâ-gebed uit te voeren middels ta'khîr (uitstellen), door twee gebeden samen te voegen. Om deze reden dient iemand die de hanafî madhhab volgt – indien hij zich onderweg niet kan richten naar de qibla – nadat hij is vertrokken en wanneer hij 's middags stopt, gedurende de gebedstijd voor het zuhr-gebed eerst het zuhr-gebed en dan onmiddellijk het 'asr-gebed uit te voeren door ze samen te voegen, en wanneer hij 's nachts stopt, gedurende de gebedstijd voor het 'ishâ-gebed eerst het maghrib-gebed en dan onmiddellijk het 'ishâ-gebed uit te voeren door ze samen te voegen. Tijdens het verrichten van de niyya voor elk van deze vier gebeden moet men de volgende niyya verrichten, dus in de qalb brengen: **“Ik verricht deze salât door taqlîd van de shâfi’î madhhab.”** Voordat men op reis gaat of nadat de reis is beëindigd, mogen gebeden van twee gebedstijden niet samen uitgevoerd worden.

DE SALÂT TIJDENS ZIEKTE

Wanneer iets dat uit het lichaam komt wat de wudû verbreekt, voortdurend uit het lichaam komt, dan wordt dit een 'udhr (geldig excuus) genoemd. Wanneer een persoon gedurende een gebedstijd voortdurend urine verliest, diarree heeft, winden laat, zijn neus bloedt, uit een wond bloed of gelig water blijft komen, of tranen heeft omwille van pijn of een opzwellend, dan wordt deze persoon en een vrouw met istihâda (ziektegerelateerde bloeding) beschouwd als een persoon met een 'udhr. Men moet het laten stoppen door het af te dekken of dicht te proppen, door middel van medicatie, door zittend of met aangegeven representatieve bewegingen de salât te verrichten. Een man die last heeft van urineverlies, dient een stuk plantaardig katoen (een stuk wat) ter grootte van een gerstezaad te plaatsen in de opening van de urinebuis. Deze lont zal de geringe hoeveelheid urine absorberen en voorkomen dat het naar buiten druppelt. Zo zal de wudû niet verbroken worden. Tijdens het urineren zal de lont vanzelf naar buiten komen en zijn plek verlaten. Als men veel urine verliest, zal de overmaat aan urine de lont voorbij gaan en naar buiten sijpelen en wordt de wudû verbroken. De urine die naar buiten sijpelt, mag de kleding niet vervuilen. Vrouwen dienen ter hoogte van hun voorste intieme delen altijd een doekje te plaatsen dat 'kursuf' wordt genoemd. Als ze de uitscheiding niet kunnen stoppen, moeten ze bij elke gebedstijd opnieuw de wudû verrichten en dan

de salât uitvoeren. Een persoon met een ‘udhr mag met eenzelfde wudû fard-, qadâ- en nâfila-gebeden verrichten totdat de gebedstijd verstreken is. Hij mag de Qur’ân al-karîm vasthouden. Wanneer de gebedstijd verstreken is, wordt zijn wudû verbroken. Indien voor het verstrijken van de gebedstijd er een andere oorzaak is – buiten de ‘udhr – die de wudû verbreekt, dan zal de wudû alsnog verbroken worden. Bijvoorbeeld, indien een persoon de wudû verricht terwijl er bloed uit één van zijn neusgaten komt, dan zal zijn wudû verbroken worden indien er ook bloed begint te stromen uit het andere neusgat. Om als een persoon met een ‘udhr beschouwd te worden, moet hetgeen dat de wudû verbreekt voortdurend vloeien gedurende een gebedstijd. Als het zodanig lang stopt met vloeien, dat men de wudû kan verrichten en het fard-gebed van die gebedstijd kan uitvoeren, dan wordt men niet als een persoon met een ‘udhr beschouwd. Volgens een standpunt in de mâlikî madhhab wordt men beschouwd als een persoon met een ‘udhr als de ‘udhr slechts één keer druppelt. Als bij een persoon met een ‘udhr in elk van de volgende gebedstijden de ‘udhr één keer één druppel sijpelt, dan wordt hij tijdens die tijden nog steeds als een persoon met een ‘udhr beschouwd. Als er niets meer vloeit gedurende een hele gebedstijd, dan is men geen persoon met een ‘udhr meer. Als de najâsa – die leidt tot een ‘udhr – de kleding besmeurt en dit meer dan een dirham bedraagt, dan dient men het besmeurde gedeelte te wassen indien het mogelijk is om te voorkomen dat zijn kleding nogmaals besmeurt wordt.

Indien een persoon vreest dat hij ziek zal worden, dat zijn ziekte zal verergeren of het herstel zal vertragen wanneer hij de ghusl verricht, dan voert hij de tayammum uit. Deze vrees moet gebaseerd zijn op eigen ervaringen of op de uitspraken van een ‘âdil moslim arts. Als de arts niet bekend staat om zijn fisq, dus om het feit dat hij zonden begaat, dan wordt zijn uitspraak ook aanvaard. Indien men bij koud weer geen onderdak kan vinden, iets om het water mee op te warmen of in een stad geen geld kan vinden om zich te wassen in een hammam, dan kan dit leiden tot ziekte. In de hanafi madhhab mag men met eenzelfde tayammum zoveel fard-gebeden verrichten als men wil. In de shâfi’i en mâlikî madhhab dient men voor elk fard-gebed opnieuw de tayammum uit te voeren.

Indien een persoon wonden heeft op de helft van zijn lichaamsdelen waarover de wudû wordt uitgevoerd, dan voert hij de tayammum uit. Als de wonden op minder dan de helft zit, dan

wast hij de gezonde delen van de lichaamsdelen en voert hij masah uit over de wonden. Omdat bij de ghusl het gehele lichaam als één lichaamsdeel wordt beschouwd, dient men de tayammum uit te voeren als er wonden zijn op de helft van het hele lichaam. Als het deel met wonden minder dan de helft is van het lichaam, dan wast men de gezonde delen en voert men masah uit over de wonden. Indien masah over de wond schadelijk is, voert men masah uit over het verband. Indien dit ook schadelijk is, dan laat men masah achterwege. Als masah over het hoofd tijdens de wudû en ghusl schadelijk is, dan voert men geen masah uit over het hoofd. Degene met een gehandicapte hand [of met eczeem of wonden op de handen] die geen water kan gebruiken, dient de tayammum te verrichten. Hiervoor dient hij zijn gezicht en zijn armen te wrijven over aarde [of een gekalkte, aarden of stenen muur]. Indien een persoon wiens handen en voeten zijn geamputeerd ook een wond heeft op zijn gezicht, dan moet hij de salât zonder wudû verrichten. De persoon die niemand kan vinden om hem te helpen bij de wudû, dient de tayammum uit te voeren. Zijn kind, slaaf en de persoon die voor hem werkt tegen betaling, zijn verplicht om hem te helpen. Hij kan ook hulp vragen aan anderen, maar zij zijn niet verplicht om te helpen. Echtgenoten zijn eveneens niet verplicht om elkaar te helpen bij het uitvoeren van de wudû.

Wanneer een persoon een verband [watten, een pleister over gaasverband of zalf] aanbrengt op de plaats waar bloed is geprikt, op de plaats waar het met bloedzuigers is behandeld, op een wond of abces of op de plaats waar zijn bot werd gebroken of gekneusd, en hij deze plek niet kan wassen met warm of koud water of er geen masah over kan uitvoeren, dan moet hij bij de wudû en ghusl één keer masah uitvoeren over meer dan de helft van deze plaatsen. Als het losmaken van het verband schadelijk is, dan worden de gezonde delen eronder niet gewassen. Men voert masah uit over de gezonde delen van de huid die tussen de stroken van het verband te zien zijn. Het is niet nodig om het verband aan te brengen in een staat van wudû. Indien men na de masah het verband vervangt of er een ander verband omheen wikkelt, dan is het niet nodig om nogmaals masah uit te voeren over dit nieuwe verband.

De zieke die niet kan staan of die sterk vermoedt dat zijn herstel zal vertragen als hij staat, voert zijn salât zittend uit waarbij hij voor de rukû' een beetje met zijn lichaam buigt. Daarna komt hij weer overeind en voert dan twee keer de sajda uit op de grond.

Hij gaat zitten op de manier die hij gemakkelijk vindt. Het is jāiz voor hem om te knielen, in kleermakerszit of op zijn zitvlak te zitten en de armen rond de knieën te verbinden. Pijn in het hoofd, de knie of het oog wordt ook gerekend tot ziekte. De vrees om gezien te worden door de vijand is ook een ‘udhr. Degene wiens vasten of wudû verbroken wordt wanneer hij staat, dient ook de salât zittend uit te voeren. Indien men kan staan door ergens tegen te leunen, dan verricht men de salât door daartegen te leunen. Degene die niet lang kan staan, spreekt de takbîrat al-ihrâm staand uit; wanneer de pijn begint, gaat hij zittend met de salât verder.

Degene die niet in staat is om de sajda op de grond uit te voeren, reciteert staand en gaat zitten voor de rukû’ en sajda en verricht deze met aangegeven representatieve bewegingen. Met andere woorden, men gaat zitten en buigt een beetje voor de rukû’ en wat dieper voor de sajda. Degene die niet kan buigen met zijn lichaam, buigt zijn hoofd naar voren. Hij dient de sajda niet op iets uit te voeren. Als hij ergens de sajda op uitvoert en voor de sajda dieper buigt dan voor de rukû’, dan zal zijn salât wel geldig zijn maar makrûh. Als het mogelijk is om te zitten door ergens tegen te leunen, dan is het niet jāiz om liggend de salât te verrichten met aangegeven representatieve bewegingen. Onze Profet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) bracht een bezoek aan een zieke. Toen hij zag dat de zieke met zijn hand een kussen omhoog hief en hierop sajda uitvoerde, nam hij het kussen weg. De zieke hief een stuk hout omhoog en voerde hierop sajda uit. Hij nam ook het stuk hout weg en zei: **“Voer de sajda op de grond uit als je hiertoe in staat bent! Als je niet kan buigen tot op de grond, hef dan niets omhoog tot aan je gezicht om er sajda op uit te voeren! Verricht de salât met aangegeven representatieve bewegingen en buig voor de sajda iets meer dan voor de rukû’!”** In Bahr al-râiq wordt de 191^e âya al-karîma van sûra Âl-i ‘Imrân als volgt vermeld [interpretatie van de betekenis]: **“Degene die ertoe in staat is, voert de salât staand uit. Degene die dit niet kan, voert het zittend uit. En degene die dit ook niet kan, voert het liggend uit.”** Toen ‘Imrân ibn Husayn ziek werd, zei Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) tegen hem: **“Voer de salât staand uit! Als je de kracht hiervoor niet hebt, verricht het dan zittend! Als je ook hier de kracht niet voor hebt, verricht het dan door te liggen op je zij of op je rug!”** Zoals men ziet, dient de zieke die niet kan staan de salât zittend te verrichten. Degene die niet kan zitten, voert het liggend uit. Er werd geen toestemming gegeven om het te

verrichten op een stoel of bank. Het is volgens de islam niet gepast dat een zieke of een persoon in een bus of vliegtuig de salât uitvoert op een stoel of bank. Degene die de salât niet staand kan verrichten wanneer hij naar de moskee gaat om het in jamâ'a te verrichten, voert de salât thuis staand uit. Indien er sprake is van één van de volgende twintig zaken, dan is dit een 'udhr om niet naar de moskee te gaan om de salât in jamâ'a te verrichten: regen, extreme hitte of kou, vrees voor aanvallen van de vijand op zijn leven of bezittingen, vrees dat zijn vrienden zullen vertrekken en hij onderweg alleen zal achterblijven, wanneer het buiten erg donker is, wanneer een arm persoon met schulden vreest dat hij gearresteerd en opgesloten zal worden, blind zijn, een verlamming hebben waardoor men niet kan lopen, wanneer iemand zijn voet is geamputeerd, ziek zijn, fysiek gehandicapt zijn, modderige wegen, niet kunnen lopen, als men bejaard is en niet kan lopen, wanneer men een zeldzame fiqh-les zal missen, vrees om een geliefd gerecht te moeten missen, wanneer men op het punt staat op reis te gaan, als ziekenverzorger niemand kunnen vinden die zijn plaats kan innemen, hevige wind in de nacht, dringend naar het toilet moeten gaan. Indien een zieke vreest dat zijn ziekte zal verergeren of zijn herstel zal vertragen, de patiënt van een ziekenverzorger zal achterblijven zonder toezicht en indien een persoon die hoogbejaard is moeite heeft met lopen, dan is dit een 'udhr om niet naar het jum'a-gebed te gaan. Het is beter om lopend heen en weer te gaan naar de moskee om de salât in jamâ'a te verrichten dan er met een voertuig naartoe te gaan. Het is niet jâiz om in de moskee zittend op een stoel of bank de salât te verrichten met aangegeven representatieve bewegingen. Het is bid'a om 'ibâda uit te voeren op een manier die niet wordt beschreven in de islam. In fiqh-boeken staat vermeld dat het een grote zonde is om een bid'a uit te voeren.

De zieke die niet kan zitten door ergens tegen aan te leunen, gaat op zijn rug liggen en als hij niet op zijn rug kan liggen, dan gaat hij op zijn rechterzij liggen en verricht de salât door aangegeven representatieve bewegingen te maken met het hoofd. Degene die niet kan draaien in de richting van de qibla, voert de salât uit in de richting die hij gemakkelijk vindt. Wanneer een persoon op zijn rug ligt, dient men iets te plaatsen onder zijn hoofd zodat zijn gezicht gericht is naar de qibla. Het zou goed zijn als hij zijn knieën omhoog zou doen. Voor degene die de salât niet kan verrichten door aangegeven representatieve bewegingen te maken

met het hoofd, is het jāiz om de salât tot qadâ na te laten. Degene die tijdens de salât ziek wordt, gaat verder met de salât op de manier waartoe hij in staat is. Als de zieke die zittend de salât verricht beter wordt tijdens de salât, dan dient hij verder te gaan door de salât staand uit te voeren. Degene die zijn verstand of bewustzijn verliest, voert de salât niet uit. Als hij herstelt voordat er vijf gebedstijden zijn verstreken, dan dient hij deze vijf gebeden als qadâ te verrichten. Als er zes gebedstijden zijn verstreken, dan dient hij geen enkele qadâ te doen.

Het is fard om een gemist gebed zo snel mogelijk als qadâ te verrichten, ook al is het met aangegeven representatieve bewegingen. Als hij op zijn sterfbed ligt voordat hij het qadâ heeft gedaan, dan is het wâjib voor hem om in zijn testament vast te leggen om fidya (aflossing) te laten geven van de bezittingen die hij nalaat voor de isqât (compensatie) van zijn gemiste gebeden. Er werd gezegd dat als hij het niet in zijn testament vastlegt, het jāiz is dat zijn afgevaardigde, of zelfs een vreemd persoon, isqât uitvoert van zijn eigen bezittingen.

QADÂ-GEBEDEN

Aangezien de salât een 'ibâda is die met het lichaam wordt gedaan, kan het niet in andermans plaats uitgevoerd worden. Iedereen dient zelf de salât uit te voeren. De salât uitvoeren op zijn voorgeschreven tijd wordt adâ genoemd. Wanneer het nogmaals wordt uitgevoerd op een ander moment, wordt het **iâda** (herhaling) genoemd. Bijvoorbeeld, het is wâjib om een salât die op een makrûh wijze werd uitgevoerd, opnieuw te verrichten voordat de gebedstijd is verstreken en indien dit niet mogelijk is, op een ander tijdstip. Een fard- of wâjib-gebed uitvoeren nadat zijn voorgeschreven gebedstijd is verstreken, wordt qadâ genoemd.

Wanneer men de vijf dagelijkse fard-gebeden, het witr-gebed en de qadâ-gebeden ervan uitvoert, is het fard om sâhib al-tartîb (persoon met tartîb) te zijn. Anders gezegd, wanneer men de salât verricht, is het noodzakelijk om de gebeden uit te voeren in de juiste volgorde. Degene die niet meer dan vijf qadâ-gebeden heeft, wordt een sâhib al-tartîb genoemd. Het fard-gebed van het jum'a-gebed moet verricht worden gedurende de gebedstijd van het zuhr-gebed van die dag. Degene die niet is kunnen opstaan voor het fajr-gebed, moet de qadâ hiervan meteen uitvoeren, zelfs als

hij het zich herinnert tijdens de khutba. Zolang hij een salât niet uitvoert, is het niet jâiz voor hem om de vijf gebeden die hierop volgen uit te voeren. In een hadîth al-sharîf wordt gezegd: **“Als een persoon de gebedstijd van een salât heeft doen verstrijken tijdens het slapen of het is vergeten, en zich dit herinnert tijdens de volgende salât die hij uitvoert in jamâ’a, laat hem dan de salât met de imam voltooien en daarna de qadâ van de vorige salât uitvoeren! Laat hem vervolgens de salât die hij met de imam heeft uitgevoerd, opnieuw verrichten!”**

Het is fard om de qadâ van een fard-gebed uit te voeren. De qadâ van een wâjib-gebed uitvoeren is wâjib. Het is niet bevolen om de qadâ van een sunna-gebed uit te voeren. De geleerden van de hanafî madhhab verklaren op basis van overeenstemming het volgende: “Het is bevolen om de sunna-gebeden enkel op hun voorgeschreven tijd uit te voeren. De sunna-gebeden die niet op hun gebedstijd zijn verricht, zal men niet verschuldigd zijn. Daarom werd het niet bevolen om de qadâ ervan te verrichten na hun gebedstijd. Omdat het sunna-gebed van het fajr-gebed neigt tot wâjib, wordt het die dag vóór de middag samen met het fard-gebed van het fajr-gebed verricht als qadâ. Het sunna-gebed van het fajr-gebed wordt na de middag niet meer als qadâ verricht; andere sunna-gebeden worden nooit als qadâ verricht. Indien men de qadâ ervan uitvoert, verkrijgt men niet de thawâb van de sunna. Men zou enkel een nâfila-gebed verricht hebben.” In **Ibn ‘Âbidîn** en op pagina 162 van **Targhîb al-salât** wordt het volgende vermeld: “Het is jâiz om sunna-gebeden zittend uit te voeren zonder een ‘udhr. Ze helemaal niet uitvoeren is een zonde. Fard-gebeden zittend uitvoeren is jâiz wanneer er sprake is van een ‘udhr.”

Het is een grote zonde om fard-gebeden bewust en zonder een ‘udhr na te laten. Het is noodzakelijk om de qadâ te verrichten van zulke gebeden die niet op hun voorgeschreven tijd zijn uitgevoerd. Om een fard- of wâjib-gebed opzettelijk tot qadâ te kunnen nalaten, zijn er twee ‘udhrs: Ten eerste, confrontatie met de vijand. Ten tweede, wanneer een musâfir – zelfs als hij niet de niyya heeft om een afstand van drie dagen af te leggen – vreest voor een dief, een wild dier, een overstroming of storm. Dit soort personen mogen de salât nalaten tot qadâ indien ze de salât niet zittend en gericht tot een willekeurige richting kunnen uitvoeren of indien ze het niet zittend op een dier kunnen uitvoeren met aangegeven representatieve bewegingen. Het is geen zonde indien men fard-gebeden nalaat tot qadâ omwille van deze twee redenen of indien

men ze mist ten gevolge van slaap of uit vergeetachtigheid. In de sharh (het commentaar) van Ashbâh wordt gezegd: “De salât na zijn voorgeschreven tijd uitvoeren om iemand te redden die op het punt staat te verdrinken of die zich in een dergelijke situatie bevindt, is ook geldig.” Wanneer de ‘udhr beëindigd is, is het echter fard om de qadâ hiervan onmiddellijk uit te voeren. Qadâ-gebeden zodanig lang uitstellen zodat men de rizq (voorziening) van zijn gezin kan verkrijgen, is jâiz op voorwaarde dat men deze gebeden uitvoert in zijn vrije tijd – uitgezonderd op de drie tijden waarin het harâm is om de salât te verrichten. Als men het nog langer uitstelt, zal men beginnen te zondigen. Immers, onze geliefde Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) had de vier gebeden die ze door de hevigheid van de Strijd van al-Khandaq (de Greppel) niet hadden kunnen uitvoeren, die nacht nog onmiddellijk uitgevoerd in jamâ’a, ondanks dat de Sahâba al-kirâm (radiyallâhu ‘anhum – moge Allâh tevreden zijn met hen) gewond en uiterst uitgeput waren. Onze geliefde Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft gezegd: **“Twee fard-gebeden bijeen brengen, is één van de grote zonden.”** Met andere woorden, een salât niet op zijn voorgeschreven tijd maar erna uitvoeren, is de grootste zonde. In een hadîth al-sharîf wordt gezegd: **“Degene die de salât uitvoert nadat zijn voorgeschreven tijd is verlopen, zal Allâhu ta’âlâ tachtig huqûb in de Jahannam laten.”** Eén huqûb bedraagt tachtig jaar van de âkhira en één dag van de âkhira is gelijk aan duizend jaar in de dunyâ. Als dit de straf is voor het uitvoeren van één salât na zijn voorgeschreven tijd, dan moet men de straf bedenken voor iemand die de salât helemaal niet uitvoert.

Onze Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft gezegd: **“De salât is de pilaar van de dîn. Degene die de salât uitvoert, zal zijn dîn opgezet hebben. Degene die de salât niet uitvoert, zal zijn dîn vernield hebben.”** Hij heeft in een hadîth al-sharîf gezegd: **“Op Yawm al-Qiyâma zal er na îmân als eerst gevraagd worden naar de salât.”** Allâhu ta’âlâ zal zeggen: **“O Mijn dienaar! Als het je lukt om verantwoording af te leggen over de salât, dan is de redding aan jou. Ik zal de andere verantwoordingen vergemakkelijken.”** In de 45^e âya van sûra al-’Ankabût staat vermeld [interpretatie van de betekenis]: **“Een feilloos uitgevoerde salât beschermt de mens tegen het begaan van vuile, kwalijke handelingen.”** Onze Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft gezegd: **“Het moment waarop de mens het meest dicht bij zijn Heer is, is wanneer hij de salât verricht.”**

Wanneer een moslim een bepaalde salât niet op zijn voorgeschreven tijd uitvoert, kunnen er twee mogelijkheden zijn: 1- Hij voert het niet uit omwille van een ‘udhr. 2- Hij laat de salât na uit luiheid, ondanks dat hij het aanvaardt als een plicht en er belang aan hecht.

Het is harâm, een grote zonde om een fard-gebed zonder een ‘udhr uit te voeren nadat zijn voorgeschreven tijd is verstreken, dus om het tot qadâ na te laten. Deze zonde wordt niet vergeven wanneer men de qadâ uitvoert. Wanneer de qadâ wordt uitgevoerd, wordt enkel de zonde voor het nalaten van de salât vergeven. Zolang iemand de qadâ van zijn gemiste gebeden niet uitvoert, zal hij niet vergeven worden door enkel tawba te verrichten. Als hij tawba verricht na het uitvoeren van de qadâ ervan, dan wordt er gehoopt dat hij vergeven wordt. Wanneer hij tawba verricht, moet hij de qadâ van zijn gemiste gebeden uitvoeren. Als hij geen qadâ-gebeden uitvoert ondanks dat hij hiertoe in staat is, dan zal men weer een andere grote zonde begaan hebben. Bij iedere keer dat er een periode van vrije tijd voorbijgaat – zodanig lang dat men een salât zou kunnen uitvoeren [zes minuten] – neemt de grootte van deze grote zonde toe met de vorige duur van de bestraffing. Het is immers ook fard om de qadâ van een gemist gebed onmiddellijk uit te voeren in een periode van vrije tijd. Degene die geen belang hecht aan het uitvoeren van qadâ-gebeden, zal eeuwig branden in de Jahannam. In **Umdat al-islâm** en **Jâmi’ al-fatâwâ** wordt gezegd: “Indien het mogelijk is om een fard-gebed uit te voeren wanneer men geconfronteerd wordt met de vijand, maar dit wordt nagelaten, dan is het even zondig als het begaan van zevenhonderd grote zonden.” De zonde voor het uitstellen van een qadâ-gebed is groter dan de zonde voor het niet uitvoeren van de salât op zijn voorgeschreven tijd. Als men een qadâ-gebed uitvoert, met de niyya om de eerste qadâ van dat gebed uit te voeren, dan zullen al deze zonden vergeven worden.

TOELICHTING: (Kunnen in de plaats van sunna-gebeden qadâ-gebeden verricht worden?)

De edele ‘Abdulqâdir al-Ghaylânî zegt in zijn boek **Futûh al-ghayb**: “Een mu’min dient in de eerste plaats de farâid uit te voeren. Wanneer de farâid voltooid zijn, voert hij de sunan uit. Daarna houdt hij zich bezig met de nawâfil (enk. nâfila). Zich bezighouden met sunan terwijl men fard-schulden heeft, is dwaasheid. Van degene wie fard-schulden heeft, zullen zijn sunan niet aanvaard worden. ‘Alî ibn Abî Tâlib (radiyallâhu ‘anh)

vertelt: ‘Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft gezegd: **“Als een persoon die een fard-schuld heeft, een nâfila verricht voordat hij de qadâ ervan heeft uitgevoerd, dan zal hij voor niets moeite gedaan hebben. Zolang deze persoon zijn qadâ niet afbetaalt, zal Allâhu ta’âlâ zijn nâfila-gebeden niet aanvaarden.”** Deze hadîth al-sharîf is vermeld door ‘Abdulqâdir al-Ghaylânî. De edele ‘Abdulhaqq al-Dahlawî, één van de geleerden van de hanaffî madhhab, die deze hadîth al-sharîf heeft verklaard, zegt het volgende: “Dit bericht toont aan dat de sunan en nawâfil van personen met fard-schulden niet aanvaard zullen worden. We weten dat de sunan de farâid zullen vervolledigen. Dit betekent, dat wanneer men tijdens het uitvoeren van de farâid iets mist dat tot de kamâlât (perfecties) van de farâid zou leiden, de sunan ervoor zorgen dat de uitgevoerde fard een staat van kamâl (perfectie) bereikt. De niet-aanvaarde sunan van degene die fard-schulden heeft, zullen geen enkel nut hebben.”

Muhammad Sâdiq Efendi, de (toenmalige) qâdî (islamitische rechter) van Quds (Jeruzalem), zegt in zijn uitleg over de qadâ van fâita (verstreken) gebeden het volgende: “Aan de grote geleerde, de edele Ibn Nujaym werd er gevraagd: ‘Als een persoon qadâ-gebeden heeft en hij de sunna-gebeden van het fajr-, zuhr-, ‘asr-, maghrib- en ‘ishâ-gebed uitvoert met de niyya voor de qadâ van deze gebeden, zal deze persoon dan de sunna-gebeden nagelaten hebben?’ Hierop antwoordde hij: ‘Hij zal de sunna-gebeden niet nagelaten hebben. Immers, de bedoeling van het uitvoeren van de sunna-gebeden van de vijf dagelijkse gebeden, is gedurende die gebedstijd een andere salât uitvoeren naast het fard-gebed. De shaytân wil dat men helemaal geen salât verricht. Door naast het fard-gebed nog een andere salât te verrichten, zal men zich verzet hebben tegen de shaytân en hem vernederd hebben. Wanneer men qadâ-gebeden verricht in de plaats van de sunna-gebeden, dan zal men eveneens de sunna uitgevoerd hebben. Degenen die qadâ-schulden hebben, dienen gedurende iedere gebedstijd – als een andere salât die wordt verricht naast het fard-gebed van die gebedstijd – een qadâ-gebed te verrichten ter volbrenging van de sunna. Er zijn immers veel personen die sunna-gebeden verrichten en geen qadâ-gebeden. Zij zullen naar de Jahannam gaan. Echter, degene die qadâ-gebeden uitvoert in de plaats van de sunna-gebeden, zal bevrijd worden van de Jahannam.”

Hoe worden qadâ-gebeden verricht?

Men moet zijn qadâ-gebeden zo spoedig mogelijk uitvoeren en daarbij ook tawba verrichten om zich van de grote straf te redden. Om deze reden dient men de sunna-gebeden uit te voeren met de niyya voor qadâ-gebeden. Wanneer degenen die de salât niet uitvoeren uit luiheid of die qadâ-schulden hebben van jarenlang, de salât beginnen uit te voeren, dan moeten zij tijdens het verrichten van het sunna-gebed de niyya verrichten om de salât van die gebedstijd die als eerst tot qadâ is nagelaten, als qadâ te verrichten. In alle vier madhâhib moeten dit soort personen de sunna-gebeden uitvoeren met de niyya voor qadâ-gebeden. In de hanafi madhhab is het een akbar al-kabâir (grote zonde) om de salât tot qadâ na te laten zonder een 'udhr. Telkens wanneer er een periode van vrije tijd voorbijgaat die zodanig lang is dat men de salât kan uitvoeren, wordt deze zeer grote zonde één maal vermeerderd. Het is immers ook fard om de salât onmiddellijk als qadâ te verrichten wanneer men vrije tijd heeft. Om zich te redden van deze onnoemelijke en onmeetbaar grote zonde en bestraffing, moet men tijdens het uitvoeren van het eerste sunna-gebed van het zuhr-gebed dat bestaat uit vier raka'ât, de niyya verrichten om het fard-gebed van het zuhr-gebed dat als eerst tot qadâ is nagelaten, als qadâ te verrichten. Tijdens het uitvoeren van het laatste sunna-gebed van het zuhr-gebed, moet men de niyya verrichten om het fard-gebed van het fajr-gebed dat als eerst tot qadâ is nagelaten, als qadâ te verrichten. Tijdens het uitvoeren van het sunna-gebed van het 'asr-gebed, dient men qadâ te verrichten met de niyya voor het fard-gebed van het 'asr-gebed. Tijdens het uitvoeren van het sunna-gebed van het maghrib-gebed, dient men qadâ te verrichten met de niyya voor het fard-gebed van het maghrib-gebed, bestaande uit drie raka'ât. Tijdens het uitvoeren van het eerste sunna-gebed van het 'ishâ-gebed, dient men qadâ te verrichten met de niyya voor het fard-gebed van het 'ishâ-gebed en tijdens het uitvoeren van het laatste sunna-gebed van het 'ishâ-gebed, dient men qadâ te verrichten – bestaande uit drie raka'ât – met de niyya voor het witr-gebed dat als eerst tot qadâ is nagelaten. Zo zal men elke dag de qadâ van één dag afbetaald hebben. Ook tijdens het verrichten van de tarâwih-gebeden dient men de niyya te verrichten voor qadâ en voert men qadâ-gebeden uit. Men moet net zoveel jaren hiermee doorgaan als het aantal jaren dat men qadâ-gebeden heeft. Wanneer men zijn qadâ-gebeden heeft afbetaald, begint men weer met het uitvoeren van

de sunna-gebeden. Als men vrije tijd heeft, dient men ook bij iedere gelegenheid qadâ-gebeden uit te voeren en zijn qadâ-schulden zo snel mogelijk af te betalen. De zonde van qadâ-gebeden die niet worden uitgevoerd, wordt één maal vermeerderd met het verstrijken van iedere dag.

Deel 6

DEGENEN DIE DE SALÂT NIET VERRICHTEN

De edele Abû Bakr al-Siddîq (radiyallâhu ‘anh) vertelt: “Wanneer de gebedstijden van de vijf dagelijkse gebeden aanbreken, zeggen de engelen: ‘O zonen van Âdam, sta op! Doof het vuur dat was klaargemaakt om de mensen te verbranden, door de salât te verrichten.’” In een hadîth al-sharîf wordt gezegd: **“Het verschil tussen een mu'min en een kâfir is de salât.”** Kortom, een mu'min verricht de salât, een kâfir niet. Munâfiqûn (huichelaars) daarentegen verrichten het soms wel, soms niet. Munâfiqûn zullen een zeer pijnlijke bestraffing ondergaan in de Jahannam. ‘Abdullâh ibn ‘Abbâs (radiyallâhu ‘anhumâ – moge Allâh tevreden zijn met hen), de meester der mufassirûn (tafsîr-geleerden, exegeten), zegt: “Ik heb gehoord dat Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) zei: **‘Zij die de salât niet verrichten, zullen Allâhu ta’âlâ op Yawm al-Qiyâma kwaad aantreffen.’**”

De hadîth-imams hebben op basis van overeenstemming het volgende medegedeeld: “Degene die een salât opzettelijk niet uitvoert op zijn voorgeschreven tijd, dus als hij tijdens het verstrijken van de gebedstijd niet bedroeft is dat hij de salât niet uitvoert, dan zal hij kâfir worden.” Of hij zal sterven zonder î mân wanneer hij op sterven ligt. En wat zal er gebeuren met degenen die zelfs niet denken aan de salât of die de salât niet erkennen als een plicht? De geleerden van ahl al-sunna hebben op basis van overeenstemming gezegd dat ‘ibâdât geen deel uitmaken van î mân. Er is echter geen overeenstemming bereikt wat betreft de salât. De fiqh-imams Imâm Ahmad ibn Hanbal, Ishaq ibn Râhawayh, ‘Abdullâh ibn Mubâarak, Ibrâhîm Nahaî, Hakam ibn ‘Utayba, Ayyûb Sahtiyânî, Dâwud Tâî, Abû Bakr ibn Shayba, Zubayr ibn Harb en nog vele andere grote geleerden hebben verklaard dat degene die een salât opzettelijk, dus bewust niet uitvoert, kâfir zal worden. Zodus, o mijn moslim broeder en zuster, mis geen enkele salât en wees niet nonchalant tijdens zijn uitvoering! Verricht het met liefde! Wat zal je doen als Allâhu ta’âlâ op Yawm al-Qiyâma zal straffen volgens de ijthâd (het oordeel) van deze geleerden?

In de hanbalf madhhab wordt degene die een salât niet uitvoert zonder dat er sprake is van een ‘udhr, gedood als een murtadd (afvallige). Hij wordt niet gewassen, niet gewikkeld in een kafan (lijkwade) en zijn janâza-gebed wordt niet uitgevoerd. Hij wordt niet begraven op een begraafplaats van moslims en zijn graf wordt niet duidelijk gemaakt. Hij wordt op een berg in een kuil geplaatst.

Hoewel iemand die de salât niet verricht geen murtadd wordt in de shâfi’î madhhab, is zijn straf wederom de dood. In de mâlikî madhhab zijn de wetgevingen voor iemand die de salât niet verricht hetzelfde als de wetgevingen in de shâfi’î madhhab.

In de hanafî madhhab wordt degene die de salât niet uitvoert, gevangengezet totdat hij begint met de salât of geslagen totdat hij bloedt.

Wie deze vijf dingen niet doet, zal van vijf dingen ontnomen worden:

1- Degene die de zakât van zijn bezittingen niet geeft, zal geen profijt kunnen halen uit zijn bezittingen.

2- Als iemand geen ‘ushr (een tiende van landbouwproducten) geeft, zal er geen baraka (zegening) overblijven in zijn velden en inkomens.

3- Als iemand geen sadaqa geeft, zal zijn lichaam niet gezond zijn.

4- Als iemand geen du’â verricht, zal zijn wens niet verwezenlijkt worden.

5- Degene die de salât niet wil verrichten wanneer de gebedstijd is aangebroken, zal bij zijn laatste adem de kalima al-shahâda niet kunnen uitspreken.

In een hadîth al-sharîf wordt gezegd:

“Als iemand zonder een ‘udhr de salât niet verricht, dan zal Allâhu ta’âlâ hem vijftien ongemakken geven. Zes hiervan zullen in de dunyâ zijn, drie tijdens het sterven, drie in het graf en drie tijdens het herrijzen uit het graf.

De zes bestraffingen in de dunyâ:

1- Degene die de salât niet verricht, zal geen gezegend leven leiden.

2- Zijn gezicht zal geen schoonheid en lieflijkheid meer

uitstralen zoals dat te zien is bij de personen die geliefd zijn door Allâhu ta'âlâ.

3- Hem zal voor geen enkele goede daad thawâb geschonken worden.

4- Zijn du'âs zullen niet aanvaard worden.

5- Niemand zal hem liefhebben.

6- Hij zal geen baat hebben bij de voorspoedige du'âs van moslims.

De bestraffingen die hij zal ondergaan tijdens het sterven:

1- Hij zal op een vernederende, slechte en weerzinwekkende wijze sterven.

2- Hij zal hongerig sterven.

3- Hij zal met een pijnlijke dorst sterven ook al drinkt hij veel water.

De pijn die hij in het graf zal ondergaan:

1- Het graf zal hem samendrukken. Zijn botten zullen zich in elkaar wringen.

2- Zijn graf zal gevuld worden met vuur. Dit zal hem dag en nacht verbranden.

3- Allâhu ta'âlâ zal een reusachtige slang sturen naar zijn graf. Het lijkt niet op de wereldse slangen. Het zal hem elke dag, bij elke gebedstijd bijten en zal het geen moment nalaten.

De bestraffingen die hij zal ondergaan in de âkhira:

1- De engelen van bestraffing die hem zullen slepen naar de Jahannam, zullen hem niet verlaten.

2- Allâhu ta'âlâ zal hem met woede ontvangen.

3- Zijn ondervraging zal uiterst moeilijk verlopen, waarna hij in de Jahannam geworpen zal worden.”

DE VERDIENSTEN VAN DEGENEN DIE DE SALÂT VERRICHTEN

Er zijn veel ahâdîth al-sharîfa die de verdiensten van het uitvoeren van de salât en de thawâb die geschonken zal worden aan degenen die de salât verrichten, mededelen. In het boek **Ashi'a al-lama'ât** van 'Abdulhaqq ibn Sayfuddîn Dahlawî wordt in ahâdîth al-sharîfa die het belang van de salât mededelen, het volgende gezegd:

1. Abû Hurayra (radiyallâhu 'anh) vertelt: “Rasûlullâh (sallallâhu 'alayhi wa sallam) heeft gezegd: **‘De vijf dagelijkse gebeden en het jum'a-gebed zijn tot het volgende jum'a-gebed en het vasten in ramadân is tot de volgende ramadân een kaffâra (boetedoening) voor de begane zonden. Ze zorgen voor de vergeving van de kleine zonden van diegenen die het begaan van grote zonden vermijden.’**” Ze zullen de tussendoor begane kleine zonden waarbij de haqq van anderen niet geschonden zijn, ongedaan maken. Ze zullen ervoor zorgen dat de bestraffingen voor de grote zonden verlicht zullen worden van degenen wiens kleine zonden vergeven zijn en deze niet meer hebben. Het is bovendien noodzakelijk om tawba te verrichten voor de vergeving van grote zonden. Als men geen grote zonde heeft, zal het zorgen voor de verhoging van zijn graad. Deze hadîth al-sharîf staat geschreven in Muslim. De jum'a-gebeden zorgen ervoor dat degenen wiens vijf dagelijkse gebeden gebrekkig zijn, vergeven worden. Als hun jum'a-gebeden ook gebrekkig zijn, dan zullen hun vastendagen in ramadân hiervoor zorgen.

2. Abû Hurayra (radiyallâhu 'anh) laat weer weten: “Rasûlullâh (sallallâhu 'alayhi wa sallam) heeft gezegd: **‘Als er stromend water zou zijn voor iemands deur en hij zich elke dag vijf keer in dit water zou wassen, zou er dan nog vuil achterblijven op zijn lichaam?’** De Sahâba al-kirâm antwoordden: ‘Nee, er zal geen enkel vuil meer achterblijven, o Rasûlallâh.’ Hierop zei hij: **‘De vijf dagelijkse gebeden zijn net zo. Allâhu ta'âlâ wist de kleine zonden van degenen die de vijf dagelijkse gebeden uitvoeren.’**” Deze hadîth al-sharîf wordt vermeld in **al-Bukhârî** en **Muslim**.

3. 'Abdullâh ibn Mas'ûd (radiyallâhu 'anh) vertelt dat iemand een niet-mahram vrouw had gekust. Namelijk: Iemand van de Ansâr (Helpers) was dadels aan het verkopen. Er kwam een vrouw bij hem om dadels te kopen. Zijn lustgevoelens tegenover

deze vrouw werden aangewakkerd. Hij zei tegen haar: “Ik heb thuis nog betere. Kom, dan kan ik daarvan geven.” Wanneer ze thuis kwamen, omhelzde en kustte hij de vrouw. De vrouw zei: “Wat ben je aan het doen, heb vrees voor Allâh!” Toen kreeg hij spijt. Hij ging naar Rasûlullâh en vertelde wat hij had gedaan. Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) gaf hem geen antwoord. Hij wachtte op wahy van Allâhu ta’âlâ. Daarna voerde de man de salât uit. Allâhu ta’âlâ zond de 115^e âya van sûra Hûd. In deze âya al-karîma staat vermeld [interpretatie van de betekenis]: **“Verricht de salât aan de twee uitersten van de dag en wanneer de zon ondergaat! Voorwaar, goedheden wissen kwalijkheden.”** “De twee uitersten van de dag” betekent vóór de middag en na de middag. Met andere woorden, het fajr-, zuhr- en ‘asr-gebed. En het nachtelijke gebed dat de dag nadert, is het maghrib- en ‘ishâ-gebed. In deze âya al-karîma wordt vermeld dat de vijf dagelijkse gebeden leiden tot de vergeving van zonden. De man vroeg: “O Rasûlullâh! Geldt deze blijde boodschap alleen voor mij? Of voor de hele umma?” Hij zei: **“Het geldt voor mijn gehele umma.”** Deze hadîth al-sharîf staat geschreven in de twee Sahîh-verzamelingen (al-Bukhârî en Muslim).

4. Anas ibn Mâlik (radiyallâhu ‘anh) vertelt: “Er kwam iemand naar Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) en zei: ‘Ik heb een zonde begaan waarvoor de hadd-straf nodig is. Geef mij de hadd-straf!’ Rasûlullâh vroeg hem niet welke zonde hij had gepleegd. De gebedstijd van de salât was aangebroken. We hebben het samen uitgevoerd. Toen Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) klaar was met de salât, stond deze man op en zei: ‘O Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam)! Ik heb een zonde gepleegd waarvoor de hadd-straf moet worden uitgevoerd. Geef mij de straf die bevolen wordt in het Boek van Allâhu ta’âlâ!’ Rasûlullâh vroeg: **‘Heb je niet samen met ons de salât verricht?’** De man zei: ‘Ja, ik heb het samen met jullie verricht.’ Daarop zei Rasûlullâh: **‘Wees niet getreurd, Allâhu ta’âlâ heeft jouw zonde vergeven!’**” Deze hadîth al-sharîf staat in de twee fundamentele boeken (al-Bukhârî en Muslim) vermeld. Deze man dacht dat hij een grote zonde had gepleegd waarvoor de hadd nodig zou zijn. Dat hij werd vergeven door het uitvoeren van de salât, laat zien dat het een kleine zonde was. Of hij bedoelde met “hadd” de ta’zîr (berisping) straf die wordt uitgevoerd bij kleine zonden. Het feit dat hij niet zei: “Geef mij de hadd-straf!” toen hij het voor de tweede keer vroeg, toont dit aan.

5. ‘Abdullâh ibn Mas’ûd (radiyallâhu ‘anh) vertelt: “Ik vroeg aan Rasûlullâh (sallallâhu ta’âlâ ‘alayhi wa sallam – vrede en zegeningen van Allâhu ta’âlâ zij met hem) welke daad het meest geliefd is door Allâhu ta’âlâ. Hij zei: **‘De salât die op zijn voorgeschreven tijd wordt verricht.’** In sommige ahâdîth al-sharîfa wordt er gezegd: **‘Hij houdt veel van de salât die uitgevoerd wordt aan het begin van zijn voorgeschreven tijd.’** Ik vroeg: ‘Welke is hierna het meest geliefd door Hem?’ Hij zei: **‘Goedheden verrichten voor zijn ouders.’** Ik vroeg: ‘En welke is hierna het meest geliefd door Hem?’ Hij zei: **‘Jihâd voeren op de weg van Allâh.’**” Ook deze hadîth al-sharîf staat geschreven in de twee Sahîh-verzamelingen. In een andere hadîth al-sharîf wordt gezegd: **“De beste van alle daden is anderen te eten geven.”** In een andere: **“Het verspreiden van het geven van de salâm.”** In een andere wordt gezegd: **“’s Nachts, wanneer iedereen slaapt, salât uitvoeren.”** In een andere hadîth al-sharîf: **“De meest waardevolle daad, is dat niemand gekwetst wordt door je handen en je tong.”** En in een andere hadîth al-sharîf staat vermeld: **“De meest waardevolle daad is jihâd.”** In een hadîth al-sharîf: **“De meest waardevolle daad is de hajj al-mabrûr.”** Dat wil zeggen, de hajj die wordt uitgevoerd zonder een enkele zonde te begaan. Verder zijn er ook de ahâdîth al-sharîfa: **“Het verrichten van dhikrullâh (gedenken van Allâh)”** en **“Daden die voortdurend zijn.”** Er werden verschillende antwoorden gegeven aan de hand van de toestand van de vragenstellers. Of, er werd antwoord gegeven dat geschikt was voor die tijd. Bijvoorbeeld, in de beginperiode van de islam was de jihâd de beste en meest waardevolle daad. [In onze tijd is de beste daad het geven van antwoord op de kuffâr en lâ-madhhabî (zij die geen madhhab aanhangen) middels teksten en publicaties en het verspreiden van de ‘aqîda van de ahl al-sunna. Ook degenen die de personen die op deze wijze jihâd voeren, met geld en bezittingen of fysiek helpen, zullen een aandeel hebben in de thawâb die zij verkrijgen. Âyât al-karîma en ahâdîth al-sharîfa tonen aan dat de salât waardevoller is dan de zakât en sadaqa. Echter, iets geven aan een persoon die in levensgevaar verkeert en hem redden van de dood, is waardevoller dan het uitvoeren van de salât.]

6. Jâbir ibn ‘Abdullâh bericht: “Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft gezegd: **‘De grens tussen de mens en kufr is het nalaten van de salât.’**” De salât is immers de sluier die de mens beschermt van het treden in kufr. Wanneer deze sluier verwijderd wordt, zal de dienaar afglijden in kufr. Deze hadîth al-sharîf staat

geschreven in **Muslim**. Deze hadîth al-sharîf toont aan dat het uiterst kwalijk is om de salât na te laten. Velen onder de Sahâba al-kirâm hebben gezegd dat degene die de salât zonder een ‘udhr nalaat, kâfir zal worden. Hoewel in de shâfi’î en mâlikî madhhab zo een persoon geen kâfir zal worden, is het wâjib om hem te doden. In de hanaffî madhhab wordt zo een persoon gevangengezet en geslagen totdat hij begint met het verrichten van de salât.

7. ‘Ubâda ibn Sâmit (radiyallâhu ‘anh) bericht: “Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft gezegd: **‘Allâhu ta’âlâ heeft bevolen om de vijf dagelijkse gebeden uit te voeren. Als een persoon een mooie wudû verricht, de gebeden op zijn voorgeschreven tijden uitvoert en de rukû’ât (buigingen) en khushû’ volledig volbrengt, dan heeft Allâhu ta’âlâ beloofd dat Hij hem zal vergeven. Hij heeft dit niet beloofd aan de persoon die dit niet doet. Als Hij het wil, zal Hij hem vergeven. Of als Hij het wil, zal Hij hem bestraffen.’**” Deze hadîth al-sharîf werd overgeleverd door Imâm Ahmad, Abû Dâwud en Nasâi. Zoals men ziet, is het noodzakelijk om te letten op de voorwaarden van de salât en de rukû’ât (buigingen) en sujûd in de salât. Allâhu ta’âlâ breekt Zijn belofte niet. Hij zal de personen die de salât correct uitvoeren zeker vergeven.

8. Abû Amâma al-Bâhilî (radiyallâhu ‘anh) vertelt: “Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft gezegd: **‘Verricht jullie vijf dagelijkse gebeden! Vast in één van jullie maanden! Geef de zakât van jullie bezittingen! Gehoorzaam jullie leiders. Betreed de Janna van jullie Heer.’**” Men ziet, dat een moslim die elke dag de vijf dagelijkse gebeden verricht, vast in de maand ramadân, de zakât van zijn bezittingen geeft en zich houdt aan de bevelen – die overeenkomstig zijn met de islam – van de leiders die de kaliefen zijn van Allâhu ta’âlâ op aarde, naar de Janna zal gaan. Deze hadîth al-sharîf werd overgeleverd door Imâm Ahmad en Tirmidhî.

9. Burayda al-Aslamî (radiyallâhu ‘anh), één van de bekenden onder de Sahâba al-kirâm, bericht: “Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft gezegd: **‘De ‘ahd (belofte) tussen jullie en ons is de salât. Degene die de salât nalaat, wordt een kâfir.’**” Men ziet, dat wanneer iemand de salât uitvoert, men hieruit kan afleiden dat hij moslim is. Degene die geen belang hecht aan de salât en de salât niet uitvoert omdat hij het niet erkent als de eerste plicht, zal kâfir worden. Deze hadîth al-sharîf werd overgeleverd door Imâm

Ahmad, Tirmidhî, Nasâf en Ibn Mâja.

10. Abû Dharr al-Ghifârî (radiyallâhu ta'âlâ 'anh – moge Allâhu ta'âlâ tevreden zijn met hem) vertelt: “Op een herfstdag waren we samen met Rasûlullâh (sallallâhu 'alayhi wa sallam) naar buiten gegaan. Bladeren vielen van de bomen. Hij brak twee takken van een boom. De bladeren van deze takken vielen er meteen af. Hij zei: **‘O Abâ Dharr! Wanneer een moslim voor de tevredenheid van Allâh de salât uitvoert, vallen zijn zonden eraf net zoals de bladeren van deze takken eraf zijn gevallen.’**” Imâm Ahmad heeft deze hadîth al-sharîf vermeld.

11. Zayd ibn Khâlîd Juhamî bericht: “Rasûlullâh (sallallâhu 'alayhi wa sallam) heeft gezegd: **‘Wanneer een moslim op correcte wijze en met khushû’ twee raka’ât salât verricht, dan zullen zijn voorgaande zonden vergeven worden.’**” Met andere woorden, al zijn kleine zonden zullen vergeven worden. Imâm Ahmad (rahima-hullâhu ta'âlâ – moge Allâhu ta'âlâ hem genadig zijn) heeft deze hadîth al-sharîf overgeleverd.

12. ‘Abdullâh ibn ‘Amr ibn ‘Âs (radiyallâhu ta'âlâ ‘anhumâ – moge Allâhu ta'âlâ tevreden zijn met hen) bericht: “Rasûlullâh (sallallâhu 'alayhi wa sallam) heeft gezegd: **‘Als iemand de salât uitvoert, dan zal deze salât een nûr en een burhân (een absoluut bewijs) zijn op Yawm al-Qiyâma en het zal ervoor zorgen dat hij gered zal worden van de Jahannam. Als hij de salât niet onderhoudt, zal het geen nûr en burhân zijn, noch zal hij gered worden. Hij zal zich samen bevinden met Qârûn, Fir’awn (de Farao), Hâmân en Ubayy ibn Khalaf.’**” Men ziet, als iemand de salât uitvoert volgens zijn farâid, wâjibât, sunan en âdâb, dan zal deze salât ervoor zorgen dat hij op Yawm al-Qiyâma omgeven wordt door nûr. Als hij de salât niet op deze wijze blijft uitvoeren, dan zal hij zich samen met de genoemde kuffâr bevinden op Yawm al-Qiyâma. Met andere woorden, hij zal een zware bestraffing ondergaan in de Jahannam. Ubayy ibn Khalaf was één van de ontaarde kuffâr in Mekka. Tijdens de Slag bij Uhud heeft Rasûlullâh (sallallâhu 'alayhi wa sallam) hem met zijn gezegende hand naar de Jahannam gestuurd. Deze hadîth al-sharîf werd overgeleverd door Imâm Ahmad, Bayhaqî en Dârimî.

13. ‘Abdullâh ibn Shaqîq (rahima-hullâhu ta'âlâ – moge Allâhu ta'âlâ hem genadig zijn), één van de vooraanstaanden onder de Tâbi’ûn (Opvolgers van de Sahâba), zegt: “De Sahâba al-kirâm (radiyallâhu 'anhum) hebben gezegd dat onder de ‘ibâdât enkel

het nalaten van de salât kufr is.” Tirmidhî heeft dit vermeld. ‘Abdullâh ibn Shaqîq heeft ahâdîth al-sharîfa overgeleverd van ‘Umar, ‘Alî, ‘Uthmân en ‘Âisha (radiyallâhu ‘anhum). Hij overleed in het jaar 108 na de hijra.

14. Abû al-Dardâ (radiyallâhu ‘anh) vertelt: “Degene van wie ik veel houd, heeft tegen mij gezegd: **‘Zelfs al word je in stukken gescheurd of verbrand in vuur, ken geen enkele sharîk (deelgenoot) toe aan Allâhu ta’âlâ! Laat de fard-gebeden niet na! Degene die de fard-gebeden opzettelijk nalaat, zal uit de islam treden. Drink geen wijn! Wijn is de sleutel tot al het kwaad.’**” Men ziet, dat degene die de fard-gebeden nalaat door er geen belang aan te hechten, kâfir wordt. Hoewel degene die de salât nalaat uit luiheid geen kâfir zal worden, begaat hij wel een grote zonde. Het is geen zonde om het na te laten indien er sprake is van één van de vijf ‘udhrs die zijn beschreven in de islam. Wijn en alle andere alcoholische dranken doen de ‘aql uitschakelen. Degene die niet beschikt over ‘aql, kan elk soort kwaad aanrichten.

15. ‘Alî (radiyallâhu ‘anh) bericht: “Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft gezegd: **‘O ‘Alî! Stel deze drie dingen niet uit: Wanneer de gebedstijd aanbreekt, verricht dan meteen de salât! Wanneer het lichaam van een overledene is voorbereid, verricht dan meteen zijn janâza-gebed! Wanneer de kufw van een meisje wordt gevonden, laat haar dan meteen huwen!’**” Deze hadîth al-sharîf werd vermeld door Tirmidhî (rahima-hullâhu ta’âlâ – moge Allâhu ta’âlâ hem genadig zijn). Om het janâza-gebed niet uit te stellen, moet het desnoods uitgevoerd worden op de drie tijden waarin het makrûh is om de salât te verrichten.

[Men ziet, dat men een vrouw of meisje moet laten trouwen met haar kufw, dus gelijke. ‘Kufw’ (gelijke) betekent niet ‘rijk zijn’ of ‘een hoog salaris hebben’. Kufw zijn houdt in dat de man een rechtschapen moslim is, de ‘aqîda van de ahl al-sunna aanhangt, de salât verricht en geen alcohol drinkt; kortom, dat hij de islam naleeft en een baan heeft waarmee hij zijn nafaqa (levensonderhoud) kan verdienen. Zij die enkel willen dat de man rijk is en een appartement bezit, zullen hun dochters naar ramspoed gesleurd hebben en hen in de Jahannam geworpen hebben. Het meisje dient op haar beurt de salât te verrichten, niet op straat te komen met een onbedekt hoofd en onbedekte armen en dient zelfs niet met haar niet-mahram familieleden alleen te blijven.]

16. ‘Abdullâh ibn ‘Umar (radiyallâhu ‘anhumâ) bericht: “Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft gezegd: **‘Allâhu ta’âlâ is tevreden over degenen die hun gebeden meteen uitvoeren na het aanbreken van de gebedstijd. En degenen die het aan het einde van de gebedstijd uitvoeren, vergeeft Hij.’**” Deze hadîth al-sharîf werd vermeld door Tirmidhî (rahima-hullâhu ta’âlâ).

In de shâfi’î en hanbalî madhhab is het beter om elke salât aan het begin van zijn voorgeschreven tijd te verrichten. De mâlikî madhhab is hiermee vergelijkbaar. Het is echter beter voor degene die alleen bidt om het zuhr-gebed iets uit te stellen wanneer het erg warm is. In de hanafî madhhab is het beter om het fajr- en ’ishâ-gebed iets uit te stellen en als het warm is om het zuhr-gebed uit te stellen tot wanneer het frisser is. [Maar het is beter om het zuhr-gebed uit te voeren vóór het aanbreken van de gebedstijd van het ’asr-gebed volgens het standpunt van de Imâmayn en om het ’asr- en ’ishâ-gebed uit te voeren wanneer hun voorgeschreven tijd is aangebroken volgens Imâm al-a’zam. Zo zal men voorzichtig gehandeld hebben. De mensen met taqwâ handelen voorzichtig in al hun daden.]

17. Umm Farwa (radiyallâhu ‘anhâ – moge Allâh tevreden zijn met haar) bericht: “Aan Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) werd gevraagd welke daad het best is. Hij zei: **‘De beste van alle daden is de salât die uitgevoerd wordt aan het begin van zijn voorgeschreven tijd.’**” Deze hadîth al-sharîf werd vermeld door Imâm Ahmad, Tirmidhî en Abû Dâwud (rahima-humullâhu ta’âlâ – moge Allâhu ta’âlâ hen genadig zijn). De salât is de meest voortreffelijke van alle ‘ibâdât. Wanneer het wordt uitgevoerd zodra de gebedstijd is aangebroken, dan wordt het nog voortreffelijker.

18. ‘Âisha (radiyallâhu ‘anhâ – moge Allâh tevreden zijn met haar) zegt: “Ik heb geen twee keer gezien dat Rasûlullâh (sallallâhu ta’âlâ ‘alayhi wa sallam – vrede en zegeningen van Allâhu ta’âlâ zij met hem) zijn salât verrichtte aan het einde van de gebedstijd.”

19. Umm Habîba (radiyallâhu ‘anhâ – moge Allâh tevreden zijn met haar) bericht: “Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft gezegd: **‘Als een moslimdienaar elke dag naast de fard-gebeden twaalf raka’ât tatawwu’ (vrijwillige) gebeden verricht, dan zal Allâhu ta’âlâ voor hem een paleis bouwen in de Janna.’**” Deze hadîth al-sharîf staat geschreven in **Muslim**. Men ziet, dat

Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) de sunna-gebeden die samen met de vijf dagelijkse fard-gebeden worden verricht tatawwu’, dus ‘nâfila-gebed’ noemt.

20. ‘Abdullâh ibn Shaqîq (rahima-hullâhu ta’âlâ), één van de vooraanstaanden van de Tâbi’ûn (Opvolgers van de Sahâba), zegt: “Ik vroeg de edele ‘Âisha (radiyallâhu ‘anhâ) over de tatawwu’ (vrijwillige) gebeden, dus nâfila-gebeden, van Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam). Ze zei: ‘Hij verrichtte vier raka’ât vóór het fard-gebed van het zuhr-gebed en twee raka’ât erna, twee raka’ât na de fard-gebeden van het maghrib- en ‘ishâ-gebed, en twee raka’ât vóór het fard-gebed van het fajr-gebed.” Dit bericht is vermeld door Muslim en Abû Dâwud (rahima-humallâhu ta’âlâ – moge Allâhu ta’âlâ hen genadig zijn).

21. ‘Âisha (radiyallâhu ‘anhâ) heeft gezegd: “Onder de nâfila ‘ibâdât is degene die Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) het meest bleef uitvoeren, het sunna-gebed van het fajr-gebed.” Dit bericht staat geschreven in **al-Bukhârî** en **Muslim**. ‘Âisha (radiyallâhu ‘anhâ) noemt de sunna-gebeden die tijdens de vijf dagelijkse gebeden worden uitgevoerd ‘nâfila-gebeden’.

[Imâm al-Rabbânî mujaddid al-alf al-thânî (vernieuwer van het tweede millennium) Ahmad ibn ‘Abdul-ahad al-Fârûqî al-Sirhindî (rahmatullâhi ‘alayh), de grote islamgeleerde, de sterkste bewaker van de ahl al-sunna tegen de afgedwaalden en lâ-madhhabî (zij die geen madhhab aanhangen), de grote mujâhid (strijder in de naam van Allâh) die de dîn verspreidt die is gekozen door Allâhu ta’âlâ en bid’ât vernietigt, zegt in de 29^e brief van het 1^e volume van zijn boek **Maktûbât**, waarvan er geen soortgelijke is geschreven in de islam, het volgende:

“De daden waarover Allâhu ta’âlâ tevreden is, zijn de farâid en nawâfil. Vergeleken met de farâid hebben de nawâfil geen enkele waarde. Een fard-gebed op zijn voorgeschreven tijd uitvoeren, is waardevoller dan duizend jaar aanhoudend nâfila ‘ibâdât uitvoeren. Dit geldt voor iedere soort nâfila zoals de salât, de zakât, het vasten, de umra (kleine bedevaart), de hajj, dhikr (gedenken van Allâh) en fikr (redeneren). Sterker nog, indien men tijdens het uitvoeren van een fard één van zijn sunan en één van zijn âdâb naleeft, dan is dit vele malen waardevoller dan het uitvoeren van andere nawâfil. Op een dag toen de amîr al-mu’mînîn (leider van de gelovigen) ‘Umar al-Fârûq (radiyallâhu ‘anh) het fajr-gebed had geleid, miste hij iemand in de jamâ’a en

vroeg naar de reden. Ze antwoordden: ‘Hij verricht elke nacht nâfila ‘ibâdât. Misschien heeft hij zich verslapen en is hij daarom niet naar de jamâ’a kunnen komen.’ De edele ‘Umar zei: ‘Het zou beter zijn geweest als hij de hele nacht had geslapen en het fajr-gebed in jamâ’a had uitgevoerd.’ Men ziet, dat tijdens het uitvoeren van een fard het naleven van één van zijn âdâb en het vermijden van één van zijn makrûhât vele malen meer waardevol is dan dhikr, fikr en murâqaba (bewustwording). Ja, wanneer deze worden uitgevoerd door tegelijkertijd die âdâb na te leven en de makrûhât te vermijden, dan zullen ze uiteraard erg voordelig zijn. Maar zonder deze zijn ze waardeloos. Zo is het geven van één muntstuk zakât beter dan het geven van duizenden muntstukken nâfila sadaqa. Wanneer men tijdens het geven van die ene muntstuk een adab van de zakât naleeft, bijvoorbeeld door het te geven aan één van zijn nauwe verwanten, dan is dit vele malen beter dan die nâfila sadaqa. [Hieruit wordt begrepen dat degenen die gebeden in de nacht willen verrichten, qadâ-gebeden moeten uitvoeren. De geboden van Allâhu ta’âlâ worden fard genoemd, Zijn verboden harâm, de geboden van onze Profeet sunna, zijn verboden makrûh, en allen tesamen worden ze de ahkâm al-islâmiyya genoemd. Het is fard om een mooi karakter te hebben en goedheden te verrichten voor mensen. Degene die niet in één van de regels van de ahkâm al-islâmiyya gelooft of als het hem niet bevalt, dan zal hij een kâfir, een murtadd worden. Degene die in ze allemaal gelooft, wordt een moslim genoemd. De moslim die de ahkâm al-islâmiyya niet naleeft uit luiheid, wordt een fâsiq genoemd. De fâsiq die zich niet houdt aan een fard of een harâm, zal naar de Jahannam gaan. Geen enkele van zijn daden en sunan zullen aanvaard worden, noch zal hem hiervoor thawâb geschonken worden. Wanneer iemand niet een muntstuk zakât geeft, zullen van zijn goede daden waarvoor hij miljoenen weggeeft geen enkele aanvaard worden. Er zal geen thawâb geschonken worden voor de moskeeën, scholen en ziekenhuizen die hij heeft laten bouwen of voor zijn hulp aan liefdadigheidsinstellingen. Van degene die zijn ‘ishâ-gebed niet uitvoert, zal zijn tarâwîh-gebed niet aanvaard worden. De ‘ibâdât die buiten de farâid en wâjibât worden uitgevoerd, worden nâfila genoemd. De sunan zijn nâfila ‘ibâdât. Volgens deze beschrijving zal degene die qadâ-gebeden verricht ook de sunna-gebeden uitgevoerd hebben. De thawâb voor het uitvoeren van een fard en het vermijden van een harâm, is meer dan de thawâb voor miljoenen nâfila. Degene die een fard niet uitvoert of een harâm

begaat, zal branden in de Jahannam. Zijn nâfila ‘ibâdât kunnen hem niet redden uit de Jahannam. Veranderingen die worden aangebracht in ‘ibâdât, worden bid’a genoemd. Het is harâm om bid’a uit te voeren tijdens het verrichten van ‘ibâda en het zorgt ervoor dat de ‘ibâda ongeldig wordt. In een hadîth al-sharîf wordt gezegd: **‘Van degene die bid’a uitvoert, zal geen enkele ‘ibâda aanvaard worden.’** Men dient de salât niet uit te voeren achter een fâsiq – bijvoorbeeld, iemand wiens vrouw of dochter zich niet bedekt – of achter iemand van de ahl al-bid’a (mensen van de bid’a) – bijvoorbeeld, iemand die bij de ‘ibâdât een luidspreker gebruikt – men moet niet luisteren naar hun lezingen en verzonnen toespraken over de dîn en men dient hun boeken niet te lezen. Men hoort vriendelijk te zijn en lieflijk te spreken tegen zowel vriend als vijand en men dient met niemand in discussie te gaan. In een hadîth al-sharîf wordt gezegd: **‘Aan een dwaas geeft men geen antwoord.’** ‘Ibâdât doen de reinheid van de qalb toenemen. Zonden verduisteren de qalb waardoor het geen fayd (spirituele kennis die van qalb tot qalb voortvloeit) meer kan opnemen. Het is fard voor iedere moslim om de zuilen van îmân, de farâid en de mahârim te leren. Dat men ze niet kent, is geen excuus. Dit is net alsof men het weet, maar er niet in gelooft.]” Het boek **Maktûbât** is in het Perzisch geschreven. De vertaling ervan is hierbij voltooid. De edele Imâm al-Rabbânî overleed in 1034 [1624 n.Chr.] in de stad Sirhind in India.

DE WERKELIJKHEID VAN DE SALÂT

De grote islamgeleerde ‘Abdullâh al-Dahlawî (rahmatullâhi ‘alayh) zegt in de 85^e brief van zijn boek **Makâtib al-sharifa** het volgende:

“De salât uitvoeren in jamâ’a en het verrichten met **tumânîna** (dat alle lichaamsdelen in de rukû’, qawma, sujûd en jalsa tot stilstand komen), na de rukû’ qawma uitvoeren en tussen de twee sujûd jalsa uitvoeren, is aan ons verkondigd door de Profeet van Allâh. Er zijn geleerden die vermelden dat de qawma en jalsa fard zijn. **Qâdîhân**, één van de moefties van de hanafî madhhab, heeft verklaard dat ze beiden wâjib zijn, dat het wâjib is om de **sajdat al-sahw** uit te voeren wanneer één van beiden wordt vergeten en dat degene die ze bewust niet heeft volbracht de salât opnieuw moet uitvoeren. Ook degenen die hebben verklaard dat ze sunna mu’akkada zijn, hebben gezegd dat het sunan zijn die neigen tot

wâjib. Het is kufr om de sunna na te laten omdat men het minacht of er geen belang aan hecht. Gedurende de qiyâm, rukû', qawma, jalsa, sujûd en de zitpositie van de salât ontstaan er afzonderlijke en verschillende kayfiyyât (condities) en ahwâl (toestanden). Alle 'ibâdât zijn samengebracht in de salât. De Qur'ân al-karîm reciteren, tasbîh opzeggen [dus "subhânallâh" zeggen], salawât oplezen voor Rasûlullâh, istighfâr (vragen om vergiffenis) verrichten voor zijn zonden en zijn behoeften enkel vragen aan Allâhu ta'âlâ door du'â te verrichten tot Hem, zijn bijeengebracht in de salât. Bomen en planten staan rechtop zoals het staan in de salât. Dieren bevinden zich in de rukû'-positie en de levenlozen bevinden zich op de grond zoals het zitten in de qa'da in de salât. Wie de salât verricht, verricht al deze 'ibâdât van hen. Het uitvoeren van de salât werd fard in de nacht van Mi'râj. Een moslim die de salât verricht met de gedachte om de geliefde Profeet van Allâh te volgen die in die nacht werd vereerd met de Mi'râj, zal net als die verheven Profeet stijgen tot de maqâmât (rangen) die men dichter bij Allâhu ta'âlâ brengen. Zij die de salât in vredigheid uitvoeren door zich met adab op te stellen tegenover Allâhu ta'âlâ en Zijn Rasûl, merken dat ze stijgen tot die rangen. Allâhu ta'âlâ en Zijn Profeet hebben barmhartigheid getoond tegenover deze umma en hebben hen een grote gunst verleend door de salât fard te verklaren. Moge daarom hamd en dankbaarheid aan onze Heer zijn! Wij zenden onze salawât, tahiyât en du'âs aan Zijn geliefde Profeet! De vreugde en vrede die ontstaan tijdens het verrichten van de salât zijn verbazingwekkend. Mijn ustâdh (meester) [Mazhar al-Jân al-Jânân] heeft gezegd: 'Hoewel het onmogelijk is om Allâhu ta'âlâ te zien tijdens het verrichten van de salât, ontstaat er een hâl (toestand) net alsof Hij gezien wordt.' De grote geleerden van tasawwuf hebben op basis van overeenstemming verklaard dat deze hâl ontstaat. In de beginperiode van de islam werd de salât uitgevoerd in de richting van Quds. Toen bevolen werd om niet meer te bidden in de richting van de Bayt al-muqaddas (al-Aqsâ moskee in Quds) maar om zich te richten naar de qibla van Ibrâhîm ('alayhissalâm), werden de joden in Medina woedend. Ze zeiden: 'Wat zal er gebeuren met de gebeden die jullie verricht hebben in de richting van de Bayt al-muqaddas?' Hierop werd de 143^e âya al-karîma van sûra al-Baqara geopenbaard waarin staat vermeld [interpretatie van de betekenis]: **'Allâhu ta'âlâ zal jullie îmân niet verloren doen gaan!'** Er werd bekendgemaakt dat de gebeden niet onbeloond zullen blijven. De salât werd met het

woord ‘îmân’ uitgedrukt. Hieruit wordt begrepen, dat indien de salât niet wordt uitgevoerd volgens de sunna, dit kan leiden tot het verliezen van de îmân. Rasûlullâh (sallallâhu ta’âlâ ‘alayhi wa sallam – vrede en zegeningen van Allâhu ta’âlâ zij met hem) heeft gezegd: **‘De nûr en het genot van mijn ogen zijn in de salât.’** Deze hadîth al-sharîf betekent het volgende: ‘Allâhu ta’âlâ verschijnt tijdens de salât en wordt waargenomen. Zo vinden mijn ogen rust.’ In een hadîth al-sharîf staat vermeld: **‘O Bilâl (radiyallâhu ta’âlâ ‘anh – moge Allâhu ta’âlâ tevreden zijn met hem)! Breng mij tot opluchting!’** wat betekent: ‘O Bilâl! Breng mij tot rust door de adhân te reciteren en de iqâma van de salât op te zeggen.’ Iemand die rust zoekt in iets anders dan de salât, is niet aanvaardbaar. Degene die de salât verspeelt en mist, zal andere zaken van de dîn nog meer verspelen.”

DE VOORTREFFELIJKHEDEN IN DE SALÂT

Imâm al-Rabbânî (rahmatullâhi ‘alayh) zegt in de 261^e brief van het 1^e volume van zijn boek **Maktûbât** het volgende:

“Het moet absoluut duidelijk zijn, dat de salât de tweede van de vijf zuilen van de islam is. Alle ‘ibâdât zijn hierin samengebracht. Hoewel het een vijfde deel uitmaakt van de islam, geldt het op zich als de islam omwille van zijn bijeenbrengende eigenschap. Het is de eerste van de daden die de mens de liefde van Allâhu ta’âlâ doet verkrijgen. De eer van ru’ya die in de nacht van Mi’râj in de Janna werd verleend aan de Meester der werelden en de meest verhevene onder alle profeten (‘alayhi wa ‘alayhimussalawâtu wassalâm), werd nadat hij terug op de wereld was neergedaald aan hem verleend – enkel tijdens de salât – op een wijze die past bij de condities van de dunyâ. Om deze reden werd er gezegd: **‘De salât is de mi’râj van de mu’minûn.’** In een hadîth al-sharîf wordt gezegd: **‘De mens is het meest dicht bij Allâhu ta’âlâ tijdens de salât.’** Aan de grote persoonlijkheden die zich op zijn pad bevinden en hem strikt volgen, wordt op deze wereld een groot aandeel van deze zegening van ru’ya enkel tijdens de salât verleend. Ja, het is onmogelijk om Allâhu ta’âlâ op deze wereld te zien. De condities van de dunyâ zijn hiertoe niet geschikt. Echter, de grote persoonlijkheden die zich onderwerpen aan hem, verkrijgen iets van ru’ya tijdens het verrichten van de salât. Als Hij het verrichten van de salât niet had bevolen, wie zou dan de sluier opheffen van het mooie gezicht van het doel? Hoe

konden de verliefden dan de geliefde vinden? De salât is een bron van vreugde voor bedroefde arwâh. Het brengt zieken tot rust. De voeding voor de rûh is de salât. De genezing voor de qalb is de salât. De hadîth al-sharîf: **‘O Bilâl, breng mij tot opluchting!’** waarin wordt bevolen om de adhân op te zeggen, toont dit aan en de hadîth al-sharîf: **‘De salât is de vreugde van mijn qalb en de nûr van mijn ogen’** wijst op dit verlangen. Welke van de dhawqân (genoegens), mawâjid (extases), kennis, ma’ârif (kennis van/over Allâh; enk. ma’rifa), maqâmât (rangen), anwâr (lichten; enk. nûr), kleuren, talwînât (verkleuringen) en tamkîn (zelfbeheersing) van de qalb, de begrijpelijke en onbegrijpelijke tajalliyât (manifestaties), en de zuhûrât (verschijningen) met en zonder eigenschappen, buiten de salât plaatsvinden en wanneer men niets van de waarheid van de salât kan begrijpen, dan is al hetgeen dat heeft plaatsgevonden, voortgekomen uit dhilâl (schaduwen), ‘aks (reflecties) en verschijningen. Misschien is het niets anders dan een wahn (illusie) of een khayâl (waanvoorstelling). Wanneer een kâmil (volmaakt) persoon, die de waarheid van de salât heeft begrepen, begint met de salât, dan is het net alsof hij de dunyâ verlaat, de âkhira betreedt en iets van de gunsten verkrijgt die eigen zijn aan de âkhira. Hij ervaart plezier en krijgt een aandeel van de ‘asl (oorsprong) zonder de inmenging van reflecties en waanvoorstellingen. Immers, alle kamâlât (perfecties) en gunsten in de dunyâ komen voort uit schaduwen, verschijningen en gedaantes. Rechtstreeks voortkomen vanuit de ‘asl zonder de tussenkomst van schaduwen en gedaantes, is eigen aan de âkhira. Om in de dunyâ te kunnen ontvangen van de ‘asl is er een mi’râj nodig. Deze mi’râj is de salât van de mu’min. Deze ni’ma is enkel voor deze umma voorbehouden. Zij bereiken dit door zich te onderwerpen aan hun Profeet. Want hun Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft in de nacht van Mi’râj de dunyâ verlaten en is naar de âkhira gegaan. Hij heeft de Janna betreden en werd vereerd met het geluk en de ni’ma van ru’ya. O mijn Heer! Zegen die grote Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) van onze kant met de goedheden die passen bij zijn grootsheid! Schenk eveneens zegeningen en goedheden aan alle profeten (‘alâ nabiyyinâ wa ‘alayhimussalawâtu wattaslimât), aangezien zij de mensen hebben opgeroepen om U te erkennen en om Uw tevredenheid te bereiken en hebben het pad dat door U is goedgekeurd aan hen getoond.

Velen die zich bevinden op het pad van tasawwuf hebben het medicijn voor hun ongemakken in andere dingen gezocht, omdat

de waarheid van de salât niet aan hen werd medegedeeld en de kamâlât eigen aan de salât niet aan hen werd bekendgemaakt. Ze hebben zich vastgeklampt aan andere zaken om hun doel te bereiken. Sommigen onder hen veronderstelden zelfs dat de salât buiten dit pad viel en niets te maken had met het doel. Ze beschouwden het vasten superieur aan de salât. Vele anderen die de waarheid van de salât niet konden begrijpen, zochten het verzachten van hun leed en het ontheven van hun rûh in simâ' en melodie dus in muziek, extase en het verlies van het bewustzijn. Ze dachten dat het doel, de geliefde, zich bevond achter muzieknoden. Om deze reden klampten zij zich vast aan raqs (dans). Zij hadden echter gehoord over de hadîth al-sharîf: **'Allâhu ta'âlâ heeft geen genezend effect geschapen in harâm.'** Ja, een onervaren zwemmer die op het punt staat te verdrinken, zal zich aan iedere plant vastgrijpen. De liefde voor iets maakt de verliefde doof en blind. Als zij iets van de kamâlât van de salât hadden geproefd, zouden ze simâ' en melodie niet aanhalen en zouden ze er zelfs niet aan denken om tot extase te komen.

O mijn broeder! De kamâlât die voortkomt uit de salât en het verdriet dat veroorzaakt wordt door muziek, liggen net zo ver uit elkaar als de afstand tussen de salât en muziek. Degene met 'aql zal uit deze aanwijzing veel kunnen afleiden.

Plezier halen uit de 'ibâdât en dat het verrichten van deze zonder moeite verloopt, is één van de grootste gunsten van Allâhu ta'âlâ. Vooral het proeven van de smaak van de salât wordt niet verleend aan degenen die het einddoel niet hebben bereikt. Met name de smaak van de fard-gebeden ervaren, is enkel aan hen voorbehouden. Immers, aan degenen die het einddoel naderen, wordt het ervaren van de smaak van de nâfila-gebeden verleend. Bij het einddoel daarentegen, wordt enkel de smaak van de fard-gebeden ervaren. De nâfila-gebeden zullen smaakloos zijn en de uitvoering van de fard-gebeden zal gezien worden als een grote winst.

[Nâfila-gebeden houden alle andere gebeden in buiten de fard-en wâjib-gebeden. De sunna-gebeden van de vijf dagelijkse gebeden en alle andere gebeden die niet wâjib zijn, zijn allen nâfila. Alle sunna-gebeden, of die nu mu'akkad zijn of niet, zijn nâfila.]

De nafs heeft geen enkel aandeel in de vreugde die ontstaat in alle gebeden. Wanneer de mens deze vreugde ervaart, is de nafs

aan het jammeren en schreeuwen. O mijn Heer! Wat voor een hoge rang is dit! Ook het horen van deze woorden is voor degenen met een zieke rûh zoals wij een grote ni'ma en het ware geluk.

Weet goed dat de rang van de salât in de dunyâ lijkt op de verhevenheid van het zien van Allâhu ta'âlâ in de âkhira. Het moment waarop de mens in de dunyâ het meest dicht bij Allâhu ta'âlâ is, is wanneer hij de salât verricht. En in de âkhira is hij het meest dicht bij Hem tijdens ru'ya, dus wanneer hij Allâhu ta'âlâ ziet. Alle 'ibâdât in de dunyâ dienen om de mens in een staat te brengen waarin hij de salât kan verrichten. Het werkelijke doel is het verrichten van de salât. Het bereiken van het eeuwige geluk en de eeuwige gunsten kan enkel verkregen worden door het uitvoeren van de salât.

De salât is waardevoller dan alle andere 'ibâdât en het vasten. Sommige salât vullen gebroken harten met vreugde. Sommige salât kennen de zonden. Ze weerhouden de mens van kwalijkheden. In een hadîth al-sharîf wordt gezegd: **'De salât is het plezier en de vreugdebron van mijn qalb.'** De salât biedt vreugde voor bedroefde arwâh. De salât is voeding voor de rûh. De salât is genezing voor de qalb. In de salât vindt er zo een moment plaats, waarop de tong van de 'ârif (iemand die ma'rifa, de kennis van/over Allâh heeft) lijkt op de boom die sprak tegen Mûsâ ('alayhissalâm)."

De edele Imâm al-Rabbânî zegt in de 266^e brief van het 1^e volume van zijn boek Maktûbât het volgende:

"Het is absoluut noodzakelijk dat men na het corrigeren van zijn îmân, ofwel 'aqîda, de ahkâm van de fiqh [de zaken die geboden en verboden zijn in onze dîn] leert. De farâid, wâjibât, halâl en harâm, de sunan en makrûhât en de twijfelgevallen moet men – in die mate dat vereist is voor iemand – leren en men moet handelen volgens deze kennis. Het is noodzakelijk voor iedere moslim om de kennis in de fiqh-boeken te leren. [Zonder dat men dit weet, kan men geen moslim zijn.] Men moet trachten de geboden van Allâhu ta'âlâ na te komen en te leven zoals Hij het goedkeurt. Datgene wat Hij het meest goedkeurt en heeft geboden, is het uitvoeren van de vijf dagelijkse gebeden. De salât is de pilaar van de dîn. Ik zal enkele dingen mededelen over het belang van de salât en hoe het verricht moet worden. Luister aandachtig! Eerst dient men de wudû uit te voeren, volledig

overeenkomstig de sunna [dus zoals beschreven staat in de fiqh-boeken]. Men moet er erg op letten dat de delen die tijdens de wudû gewassen moeten worden, drie keer en elke keer overal volledig gewassen worden. Zo zal men de wudû verricht hebben volgens de sunna. Tijdens het uitvoeren van masah over het hoofd, dient men over het gehele hoofd te strijken. Men moet de masah over de oren en nek goed uitvoeren. Er werd overgeleverd dat tijdens het uitvoeren van khilâl tussen de tenen [dus, het reinigen tussen de tenen] de pink van de linkerhand langs de onderkant, tussen de tenen gestoken moet worden. Men moet hier belang aan hechten en het niet afwijzen als slechts mustahabb. Men dient de mustahabbât niet te minachten. Dit zijn zaken die Allâhu ta'âlâ liefheeft en die Hij goedkeurt. Als men wist dat een bepaalde daad die Hij goedkeurt gedaan kon worden door de gehele wereld te geven, dan zou men enorme winst maken door de wereld op te offeren en die daad uit te voeren, zoals het geven van een paar potscherven en het innen van een waardevolle diamant. Of, zoals het geven van een paar kieselstenen om de rûh van een gestorven geliefde terug te brengen en hem te doen herleven.

De salât is de mi'râj van de mu'minûn. Met andere woorden, de smaak van de gunsten die werden geschonken aan onze Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam) in de nacht van Mi'râj, wordt op deze wereld aan zijn umma enkel tijdens de salât verleend. Mannen dienen er aandachtig op te letten om de fard-gebeden in jamâ'a te verrichten en dienen zelfs het samen opzeggen van de eerste takbîr met de imam niet te missen. [Het is zondig voor vrouwen om zich in moskeeën te mengen onder mannen om de salât in jamâ'a te verrichten, om een hâfiz of mawlid te beluisteren, en met name om naar jum'a-gebeden te gaan met de niyya om thawâb te verkrijgen.]

Het is noodzakelijk om de gebeden op hun voorgeschreven tijd te verrichten [en om te weten dat men ze op hun voorgeschreven tijd verricht.] [Wanneer men alleen is, verricht men elke salât aan het begin van zijn voorgeschreven tijd en het 'asr- en 'ishâ-gebed volgens het standpunt van Imâm al-a'zam. Hoe later de salât wordt verricht, des te minder de thawâb zal zijn. De mustahabb-tijden zijn van toepassing wanneer men naar de moskee gaat om de salât in jamâ'a te verrichten. Als een gebedstijd verstreken is voordat men de salât heeft uitgevoerd, dan is dit een grote zonde net alsof men iemand heeft vermoord. Deze zonde wordt niet vergeven door de qadâ ervan te verrichten. Men zal enkel zijn schuld

afbetaald hebben. Voor de vergiffenis van deze zonde moet men een tawba al-nasûh (tawba verrichten en de strikte beslissing maken om nooit meer die zonde te begaan) of hajj al-mabrûr (een hajj waarbij er geen zonden worden begaan tijdens het uitvoeren ervan en zijn voorwaarden in acht worden genomen) verrichten. **(Ibn ‘Âbidîn).]**

In de salât dient men zoveel Qur’ân al-karîm te reciteren als dat het sunna is. Onbeweeglijk blijven in de rukû’ en sujûd is in ieder geval noodzakelijk. Het is immers fard of wâjib. Wanneer men overeind komt uit de rukû’ moet men zodanig rechtop staan, dat de botten weer hun natuurlijke positie aannemen. Er werd gezegd dat het daarna fard, wâjib of sunna is om een poosje in deze houding te blijven. Dit geldt ook voor het zitten tussen de twee sujûd. Men dient hier hoe dan ook grote aandacht aan te besteden. De tasbîhât tijdens de rukû’ en sujûd moeten op zijn minst drie keer gereciteerd worden. Hoogstens zeven of elf keer. Voor de imam hangt dit aantal af van de situatie van de jamâ’a. Wat is het toch beschamend voor een gezond persoon om het minst aantal tasbîhât op te zeggen wanneer hij zich niet bevindt in moeilijkheden en de salât alleen verricht. Men moet het tenminste vijf keer opzeggen. Wanneer men neerknielt voor de sajda dient men het lichaamsdeel dat dichterbij de grond is als eerst op de grond te plaatsen. Bijgevolg plaatst men eerst de knieën op de grond, dan de handen, daarna de neus en als laatst het voorhoofd. Bij de knieën en handen plaatst men eerst de rechterkant op de grond. Wanneer men overeind komt uit de sajda heft men het lichaamsdeel dat zich het hoogst bevindt als eerst van de grond. Het voorhoofd wordt dus als eerst opgeheven. Wanneer men staat, kijkt men naar de plaats van de sajda; in de rukû’ naar de voeten; in de sajda naar het puntje van de neus en wanneer men zit naar beide handen of naar zijn schoot. Als men naar deze genoemde plaatsen kijkt en zijn blik niet ergens anders naar afdwaalt, dan kan de salât met jam’iyya (een geestelijk herstel dat ontstaat in de qalb) verricht worden. Met andere woorden, ook de qalb kan dan verlost worden van wereldse gedachten. Er zal khushû’ ontstaan. Onze Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft dit immers zo medegedeeld. Het is sunna om de vingers in de rukû’ te spreiden en in de sajda te sluiten. Men moet hier evenzeer op letten. De vingers gespreid of gesloten houden is niet zonder reden, noch iets onzinnigs. De eigenaar van de islam [dus onze Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam)] heeft het zodanig uitgevoerd, denkend aan de voordelen ervan. Voor ons bestaat er geen groter voordeel dan het

volgen van de eigenaar van de islam (‘alayhissalawâtu wassalâm). Hetgeen dat we hier hebben verteld, is een aansporing en aanmoediging om de zaken na te leven die beschreven staan in de fiqh-boeken. Moge Allâhu ta’âlâ u en ons de rechtschapen daden doen uitvoeren die de islam heeft getoond! Moge Hij deze du’â van ons aanvaarden omwille van de sayyid, de meester, de beste en meest verhevene der profeten (‘alayhi wa ‘alayhim wa ‘alâ âli kullin minassalawâti afdaluhâ wa minattaslîmâti akmaluhâ)! Âmin.”

Imâm al-Rabbânî (rahmatullâhi ‘alayh) zegt in de 69^e brief van het 2^e volume van zijn boek Maktûbât het volgende:

“Hamd aan Allâhu ta’âlâ! Moge groeten en gemakken aan Zijn dienaren zijn die Hij heeft gekozen en goedgekeurd! Uw brief is aangekomen. Het werd duidelijk dat vrienden niet zijn afgeweken van het rechte pad en dit heeft ons zeer verheugd. Moge Allâhu ta’âlâ uw juistheid en het feit dat u zich op het rechte pad bevindt doen versterken! U zegt: ‘Samen met onze vrienden blijven we de opdracht uitvoeren die u ons heeft gegeven. De vijf dagelijkse gebeden verrichten we in een jamâ’a van vijftig à zestig personen.’ Hamd en thanâ (lof) aan Allâhu ta’âlâ hiervoor! Wat een grote ni’ma is het dat de qalb samen is met Allâhu ta’âlâ en het lichaam, de lichaamsdelen versierd worden met het uitvoeren van de ahkâm al-shar’iyya (voorschriften van de goddelijke wet). In deze tijd gaan de meeste mensen laks om met het uitvoeren van de salât. Ze hechten geen belang aan de tumânîna (dat alle lichaamsdelen in de rukû’, qawma, sujûd en jalsa tot stilstand komen) en ta’dîl al-arkân (nadat ieder lichaamsdeel tot stilstand is gekomen tijdens de rukû’, sujûd, qawma en jalsa zich zodanig lang onbeweeglijk houden dat men één keer “subhânallâh” kan zeggen). Daarom werd ik verplicht om deze kwestie nader toe te lichten aan jullie, mijn geliefden. Luister aandachtig! Onze Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft gezegd: **‘De grootste dief is degene die steelt van zijn eigen salât.’** Ze vroegen: ‘O Rasûlallâh! Hoe kan iemand van zijn eigen salât stelen?’ Hij zei: **‘Door de rukû’ en sujûd van de salât niet correct uit te voeren.’** Een keer zei hij: **‘Allâhu ta’âlâ zal de salât niet aanvaarden van degene die in de rukû’ en sujûd niet zijn rug in zijn natuurlijke positie brengt en een poosje in die houding blijft.’** Toen onze Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) zag dat een persoon tijdens het verrichten van de salât de rukû’ en sujûd niet correct uitvoerde, zei hij: **‘Ben je niet bang**

dat je zal sterven in een andere dîn dan in de dîn van Muhammad (‘alayhissalâtu wassalâm) **omdat je jouw gebeden op deze manier uitvoert?’** Eens zei hij: **‘Zolang één van jullie tijdens het uitvoeren van de salât niet rechtop staat nadat hij volledig overeind is gekomen uit de rukû’ en zolang niet elk van zijn lichaamsdelen tijdens het staan op zijn plaats tot rust komt, zal zijn salât niet volledig zijn.’** Een keer zei hij: **‘Zolang jullie niet rechtop zitten tussen de twee sujûd, dan zal jullie salât niet volledig zijn.’** Toen onze Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) op een dag zag dat iemand tijdens het verrichten van de salât zich niet hield aan de ahkâm en arkân van de salât, na het overeind komen uit de rukû’ niet een poosje rechtop bleef staan en niet ging zitten tussen de twee sujûd, zei hij: **‘Als je zult sterven terwijl je je gebeden op deze manier uitvoert, dan zullen ze op Yawm al-Qiyâma niet zeggen dat je behoort tot mijn umma.’** Bij een andere gelegenheid zei hij: **‘Als je sterft in deze staat, zal je niet gestorven zijn in de dîn van Muhammad** (‘alayhissalâm).’ Abû Hurayra (radiyallâhu ‘anh) heeft gezegd: ‘De persoon die zestig jaar lang al zijn gebeden heeft uitgevoerd maar van wie geen enkele salât werd aanvaard, is de persoon die de rukû’ en sujûd niet correct heeft uitgevoerd.’ Zayd ibn Wahb (rahmatullâhi ta’âlâ ‘alayh – moge Allâhu ta’âlâ hem genadig zijn) zag dat iemand tijdens het verrichten van de salât de rukû’ en sujûd niet correct uitvoerde. Hij riep hem bij zich en vroeg hoe lang hij al op deze manier de salât verrichtte. Toen de persoon antwoordde: ‘Veertig jaar’, zei hij: ‘Jij hebt de salât al veertig jaar lang niet verricht. Wanneer je sterft, zal je niet sterven in de sunna [dus, de dîn] van Muhammad Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam).’

In **Awsât** van Tabarânî (rahmatullâhi ta’âlâ ‘alayh – moge Allâhu ta’âlâ hem genadig zijn) staat geschreven dat als een mu’min de salât mooi verricht en de rukû’ en sujûd correct uitvoert, deze salât zich dan verheugt en beladen wordt met nûr. De engelen zullen deze salât naar de hemel brengen. Deze salât zal voorspoedige du’âs verrichten voor degene die hem heeft verricht en zal zeggen: ‘Moge Allâhu ta’âlâ jou beschermen net zoals jij mij hebt beschermd tegen gebrekkig zijn.’ Als de salât niet mooi wordt verricht, zal het zwart worden. De engelen zullen die salât verafschuwen. Ze zullen het niet naar de hemel brengen. Die salât zal kwade du’âs verrichten voor degene die hem heeft verricht en zal zeggen: ‘Moge Allâhu ta’âlâ jou verlies laten lijden net zoals jij mij hebt verspild en in een slechte toestand hebt gebracht!’ Daarom moet men proberen om de salât correct uit te voeren, zich

houden aan de ta'dîl al-arkân en de rukû', sujûd, qawma [dus het staan na overeind te zijn gekomen uit de rukû'] en jalsa [dus het zitten tussen de twee sujûd] goed uitvoeren. Wanneer men anderen ziet die deze zaken niet correct uitvoeren, dan moet men hen hierop wijzen. Men moet zijn moslim broeders en zusters helpen hun salât correct te verrichten. Men dient een voorbeeld te zijn in het naleven van de tumânîna [dus het niet bewegen van de lichaamsdelen] en ta'dîl al-arkân [bewegingsloos blijven zodanig lang dat men één keer "subhânallâh" kan zeggen]. De meeste moslims zijn ontnomen van de eer om deze zaken uit te voeren. Deze ni'ma heeft men uit handen verloren. Het is uiterst belangrijk om deze daad te doen herleven. Onze Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam) heeft gezegd: **'Aan degene die één van mijn vergeten sunan doet herleven, zal de thawâb van honderd shuhadâ geschonken worden.'**

Men moet er eveneens op letten om rechte gebedsrijen te vormen wanneer men de salât in jamâ'a verricht. Men dient noch iets voor noch iets achter de gebedsrij te staan. Iedereen moet proberen om in één lijn te staan. Onze Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam) maakte eerst de gebedsrijen recht en begon daarna met de salât. Hij zei: **'De gebedsrijen recht maken, is een deel van het verrichten van de salât.'** O mijn Heer! Geef ons van Uw eindeloze schatkist der barmhartigheid! Laat geen van ons afdwalen van het rechte pad!

Als een moslim eervol wil zijn in de dunyâ en bestemd wil zijn voor de Janna, laat hem dan beschikken over deze drie karaktereigenschappen:

Geen enkele verwachting hebben van de schepsels. Geen ghîba (roddelen) begaan over moslims [en dhimmî kuffâr (niet-moslim burgers in een islamitische staat) ook al zijn ze overleden]. Zich niets toe-eigenen dat de haq van een ander is.

DE GEHEIMEN VAN DE SALÂT

Imâm al-Rabbânî (quddisa sirruh – moge Allâh zijn geheim zegenen) zegt in de 304^e brief van het 1^e volume van zijn boek **Maktûbât** het volgende:

“Na hamd uit te spreken voor Allâhu ta'âlâ en salawât voor onze Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam), verricht ik du'â zodat u het eeuwige geluk zult bereiken. Allâhu ta'âlâ verklaart in vele

âyât al-karîma dat de mu'minûn die a'mâl al-sâliha (rechtschapen, vrome daden) verrichten de Janna zullen betreden. Welke zijn deze a'mâl al-sâliha? Zijn het alle goede daden of enkele hiervan? Als het alle goede daden zouden zijn, dan zou niemand ze kunnen uitvoeren. Als het enkele hiervan zijn, om welke goede daden gaat het dan? Uiteindelijk heeft Allâhu ta'âlâ uit genade als volgt bekendgemaakt dat deze a'mâl al-sâliha de vijf arkân, de zuilen van de islam zijn. Als iemand deze vijf fundamenteën van de islam naar behoren en feilloos volbrengt, dan is er sterke hoop dat hij gered wordt van de Jahannam. Want dit zijn in feite rechtschapen daden die de mens weerhouden van het begaan van zonden en kwalijkheden. In de Qur'ân al-karîm, in de 45^e âya van sûra al-'Ankabût, staat er immers vermeld [interpretatie van de betekenis]: **'Een salât die feilloos wordt verricht, weerhoudt de mens van het begaan van vuile, verfoeilijke zaken.'** Als aan iemand wordt toegekend om de vijf zuilen van de islam na te komen, dan zal hij dankbaarheid getoond hebben voor de gunsten. Want in de 146^e âya van sûra al-Nisâ zegt Hijzelf [interpretatie van de betekenis]: **'Als jullie îmân hebben en dankbaarheid tonen, dan zal Ik niet straffen.'** Zodus, men moet met hart en ziel ernaar streven om de vijf zuilen van de islam na te komen.

De meest essentiële van deze vijf zuilen is de salât, de pilaar van de islam. Men moet ernaar streven om de salât uit te voeren zonder ook maar één van de âdâb van de salât na te laten. Als men de salât correct heeft kunnen verrichten, zal de basis en voornaamste pilaar van de islam opgericht zijn. Het stevige koord dat zorgt voor redding van de Jahannam, zal vastgegrepen zijn. Moge Allâhu ta'âlâ ons allen toekennen de salât correct te verrichten!

'Allâhu akbar' zeggen wanneer men begint met de salât, betekent het verkondigen dat 'Allâhu ta'âlâ de 'ibâda van geen enkel schepsel nodig heeft, dat Hij in geen enkel opzicht behoeftig is aan iets en dat de salât van de mensen geen nut zullen hebben voor Hem.' De takbîrât in de salât tonen aan dat 'we onbekwaam en niet waardig zijn om een 'ibâda te verrichten die passend is bij Allâhu ta'âlâ.' Doordat de tasbîhât in de rukû' ook deze betekenis hebben, werd het opzeggen van de takbîr na de rukû' niet bevolen. Het werd echter wel bevolen om het te zeggen na de sajda tasbîhât. Doordat de sajda de uiterste vorm van tawâdu' (nederigheid), inferioriteit, dhilla (vernedering) en verlaging is, denkt men dat men naar behoren en feilloos 'ibâda heeft verricht

wanneer men dit uitvoert. Om zich te behoeden voor deze gedachte, werd het sunna om de takbîr op te zeggen wanneer men neerknielt voor de sajda en weer overeind komt en werd het tevens bevolen om **a'lâ** te zeggen in de sajda tasbîhât. Aangezien de salât de mi'râj is van de mu'min, werd het bevolen om aan het einde van de salât de du'â attahiyât te reciteren; onze Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam) werd in de nacht van Mi'râj vereerd met het opzeggen van deze woorden. Zodus, de persoon die de salât uitvoert, dient van de salât zijn mi'râj te maken. Hij moet de uiterste vorm van nabijheid tot Allâhu ta'âlâ zoeken in de salât.

Onze Profeet ('alayhi wa 'alâ âlihissalâtû wassalâm) heeft gezegd: **'Het moment waarop de mens het meest dicht bij zijn Heer is, is wanneer hij de salât verricht.'** Iemand die de salât verricht, spreekt met zijn Heer, smeekt tot Hem, hij wordt Zijn grootsheid gewaar en ziet in dat alles buiten Hem nietig is. Omdat hierdoor angst, verschrikking en vrees zich kunnen voordoen tijdens de salât, werd men bevolen om aan het einde van de salât twee keer de taslîm uit te spreken zodat men troost en rust vindt.

Onze Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam) heeft in een hadîth al-sharîf het uitspreken van: **'33 keer tasbîh** ("subhânallâh"), **33 keer tahmîd** ("alhamdulillâh"), **33 keer takbîr** ("Allâhu akbar") **en één keer tahlîl** ("lâ ilâha illallâhu wahdahu lâ sharîkalah, lahulmulku wa lahul hamdu wa huwa 'alâ kulli shay'in qadîr") **na een fard-gebed'** bevolen. De reden hiervoor is dat de gebreken in de salât bedekt worden met tasbîh. Men betuigt dat men geen waardige en perfecte 'ibâda heeft kunnen verrichten. Door middel van de tahmîd weet men dat de eer van het verrichten van de salât wordt verkregen dankzij Zijn hulp en doordat Hij ons hiertoe in staat stelt, en toont men dankbaarheid en hamd voor deze grote ni'ma. Door de takbîr op te zeggen, betuigt men dat er niemand anders buiten Hem het waard is om aanbeden te worden.

Als de salât wordt verricht rekening houdend met zijn voorwaarden en âdâb en hierdoor de begane fouten worden bedekt, men dankbaarheid toont aan Allahu ta'âlâ omdat Hij hem in staat heeft gesteld de salât te verrichten, en men middels de kalima al-tawhîd (het woord van tawhîd) met een reine en oprechte qalb betuigt dat niemand anders het recht heeft om aanbeden te worden, dan kan deze salât aanvaard worden. Zo een persoon zal behoren tot degenen die de salât verrichten en die redding zullen bereiken. O mijn Heer! Laat ons omwille van de meest verhevene onder Uw profeten ('alayhi wa 'alâ

âlihimussalawâtu wattaslîmât) behoren tot Uw gelukkige dienaren die de salât verrichten en gered zullen worden! Âmîn.”

De edele Imâm Muhammad Ma'sûm zegt in de 11^e brief van het 2^e volume van zijn Maktûbât het volgende:

“Allâhu ta'âlâ heeft de mensen niet op eigenbeen gelaten. Hij heeft hen niet toegelaten om alles te doen wat ze maar willen. Hij heeft niet gewenst dat ze de verlangens van hun nafs en hun natuurlijke, dierlijke plezieren op een losbandige en verwarde wijze nastreven en bijgevolg worden meegesleurd in rampen. Hij heeft hen de manieren getoond waarop zij hun verlangens en plezieren dienen te gebruiken, zodat ze in rust en vrede kunnen leven en het eeuwige geluk kunnen bereiken, en heeft hen bevolen om de nuttige dingen te doen die leiden tot geluk in de dunyâ en âkhira. Hij heeft hen verboden de schadelijke dingen uit te voeren. Deze geboden en verboden worden ahkâm al-islâmiyya genoemd. Degene die in de dunyâ in rust wil leven en het geluk wil bereiken, is verplicht om de islam te volgen. Hij dient afstand te nemen van de verlangens van zijn nafs en zijn natuur die niet overeenkomen met de islam. Als hij de islam niet naleeft, dan zal hij de woede en bestraffing van zijn Eigenaar en Schepper aantreffen. De dienaar die leeft volgens de islam, of die nu moslim is of kâfir, zal in de dunyâ gelukkig zijn en in rust leven. Zijn Eigenaar zal hem helpen. Deze wereld is een akker. Net zoals degene die zijn akker niet bezaait en zich pleziert door de zaden te nuttigen, ontnomen zal zijn van het verkrijgen van gewassen, zo zal degene die zijn leven op aarde verdoet met het najagen van tijdelijke plezieren en de verlangens van zijn nafs op een losbandige en verwarde wijze, evenzeer ontnomen zijn van de eeuwige gunsten en oneindige plezieren. Deze toestand is niet iets dat een verstandig persoon kan aanvaarden. Hij zal er niet voor kiezen om de tijdelijke plezieren op een schadelijke wijze uit te voeren, die leiden tot het mislopen van de eeuwige plezieren. [Allâhu ta'âlâ heeft van de wereldse plezieren, tijdelijke geneugten of van de dingen die aangenaam zijn voor de nafs, geen enkele verhinderd of verboden. Hij heeft toegestaan om ze te gebruiken volgens de islam en zonder dat het schadelijke gevolgen heeft.] Om de islam volledig na te leven, dient men eerst îmân te hebben overeenkomstig de 'aqâid (enk. 'aqîda) die de geleerden van ahl al-sunna hebben geleerd van de Sahâba al-kirâm en die ze hebben begrepen en overgeleverd uit de Qur'ân al-karîm en de ahâdîth al-sharîfa,

daarna moet men de mahârim leren die verboden werden en deze vermijden en tevens de farâid leren die bevolen werden en deze uitvoeren. Het uitvoeren van deze zaken wordt 'ibâda uitvoeren genoemd. De mahârim vermijden wordt taqwâ genoemd.

Het naleven van de ahkâm al-islâmiyya door een niyya te verrichten, wordt 'ibâda uitvoeren genoemd. De geboden en verboden van Allâhu ta'âlâ worden ahkâm al-islâmiyya en ahkâm al-ilâhiyya (goddelijke wetgeving) genoemd. De zaken die zijn geboden worden fard genoemd en die verboden zijn harâm. De meest waardevolle van alle 'ibâdât en de basis van de islam, is het dagelijks vijf keer uitvoeren van de salât. [Het verrichten van de salât betekent staand in de richting van de qibla sûra al-Fâtiha reciteren, buigen in de richting van de qibla en het hoofd op de grond plaatsen in de richting van de qibla. Als deze handelingen niet in de richting van de qibla worden uitgevoerd, wordt dit niet beschouwd als het verrichten van de salât.] Degene die de salât verricht, is een moslim. Degene die de salât niet verricht, is of moslim of kâfir. De nabijheid tot Allâh [dus, het liefhebben door Allâhu ta'âlâ] die wordt verkregen door de salât te verrichten, wordt zelden verkregen door andere 'ibâdât uit te voeren. Men moet de vijf dagelijkse gebeden elke dag verrichten met jam'iyya (een geestelijk herstel dat ontstaat in de qalb) [dus, zonder te denken aan wereldse zaken], in jamâ'a, rekening houdend met de ta'dîl al-arkân, op hun mustahabb-tijden en door de wudû aandachtig uit te voeren. Tijdens het verrichten van de salât worden de sluiers tussen Allâhu ta'âlâ en Zijn dienaar verwijderd. Wie de vijf dagelijkse gebeden verricht, wordt gereinigd van zonden net als de persoon die zich vijf keer per dag wast en reinigt. Aan degene die elke dag de vijf dagelijkse gebeden correct verricht, zal de thawâb van honderd shuhadâ geschonken worden.

Men dient de zakât van handelsgoederen en van dieren die op velden grazen [alsook van gewassen die zijn verkregen van velden en bomen, van papiergeld en van vorderingen] met alle liefde te geven aan de personen aan wie men bevolen werd het te geven. Bezittingen waarvan de zakât wordt gegeven, zullen niet verminderen. Bezittingen waarvan de zakât niet wordt gegeven, zullen vuur worden in de Jahannam. Allâhu ta'âlâ heeft uit veel barmhartigheid bevolen om over de bezittingen – die meer zijn dan men nodig heeft en die de nisâb hoeveelheid (minimumgrens bepaald voor de zakât) bedragen – na één jaar de zakât te geven. Hij is Degene die zowel het leven als de bezittingen schenkt.

Indien Hij men had bevolen om al zijn bezittingen en zijn leven te geven, dan zouden degenen die Hem liefhebben ze meteen opofferen.

Men moet in de maand ramadân al-sharîf met alle liefde vasten omdat Allâhu ta'âlâ het heeft bevolen. Men dient deze honger en dorst als gelukzaligheid te beschouwen.

Het gebouw van de islam bestaat uit vijf zuilen: De eerste is het zeggen van “**Ashhadu an lâ ilâha illallâh wa ashhadu anna Muhammadan ‘abduhu wa Rasûluhu**” (“Ik getuig dat er geen andere god is dan Allâh en ik getuig dat Muhammad Zijn dienaar en Zijn Rasûl is”) en de betekenis hiervan weten en erin geloven. Dit wordt de kalima al-shahâda genoemd. De andere vier zijn de salât, de zakât, het vasten en de hajj. Als één van deze vijf zuilen gebrekkig is, dan zal zijn islam evenzeer gebrekkig zijn. Na het verbeteren van de ‘aqîda en het navolgen van de islam, dient men te vorderen op het pad van de Sûfiyya al-‘aliyya (grote geleerden van tasawwuf). Ma’rifa wordt op dit pad verkregen alsook het bevrijd worden van de verlangens van de nafs. Hoe kan iemand die zijn eigenaar niet kent, leven en rust vinden? Om op dit pad ma’rifa te verkrijgen, is **fanâ bil-ma’rûf** noodzakelijk. Met andere woorden, men moet alles buiten Allâhu ta'âlâ vergeten. Iemand die zichzelf als bestaand beschouwt, kan geen ma’rifa verkrijgen. **Fanâ** (zichzelf beschouwen als onbestaand, alles buiten Allâhu ta'âlâ vergeten) en **baqâ** (zich in een toestand bevinden waarin men voortdurend Allâhu ta'âlâ gedenkt en herinnert) zijn zaken die in het geweten, de qalb ontstaan. Het kan niet begrepen worden door het te vertellen. Degene die de ni'ma van ma’rifa niet heeft verkregen, hoort dit te blijven nastreven. Men moet zich niet bezighouden met het herstellen van zaken waarvan we bevolen zijn ze te beledigen en van dingen die tijdelijk zijn.

DU'Â NA DE SALÂT

Alhamdulillahî Rabbil‘âlamîn. Assalâtu wassalâmu ‘alâ Rasûlinâ Muhammadin ve Âlihî wa Sahbihî ajma’în. O mijn Heer! Aanvaard de salât die ik heb verricht! Laat mijn einde en mijn lot voorspoedig zijn. Ken mij toe om bij mijn laatste adem de kalima al-tawhîd (het woord van tawhîd) uit te spreken. Vergeef en heb genade met mijn naasten die overleden zijn. Allâhummaghfir warham wa anta khayrurrâhimîn. Tawaffanî musliman wa al-hiqnî bissâlihîn. Allâhummaghfir-lî wa li-wâlidayya wa li-ustâdhiyya wa

lil mu'minîna wal mu'minât yawma yaqûmul hisâb. O mijn Heer! Bescherm mij tegen het kwaad van de shaytân, het kwaad van de vijand en het kwaad van mijn nafs al-ammâra (de nafs die het kwade beveelt)! Schenk ons huis goedheden, halâl en voorspoedige voorzieningen! Verleen redding aan de moslims! Bezorg de vijanden van de islam ellende en tegenslag! Help de moslims die jihâd aan het voeren zijn tegen de kuffâr met Uw goddelijke hulp! Allâhumma innaka 'afuwun karîmun tuhibbul 'afwa fa'fu 'annî. O mijn Heer! Verleen genezing aan onze zieken en een uitweg aan degenen onder ons met moeilijkheden! Allâhumma innî as'alukassihhata wal-'âfiyata wal-amânata wa husnal-khulqi war-ridâa bilqadari bi rahmatika yâ arhamarrâhimîn. O mijn Heer, verleen mijn moeder, mijn vader, mijn kinderen, familieleden, vrienden en al mijn moslim broeders en zusters een gezegend leven, husn al-khulq (een mooi karakter), 'aql al-salîm (gezond verstand), gezondheid en âfiya (welbevinden), rushd (het ware, rechte pad) en hidâya (leiding tot het rechte pad) en istiqâma (bestemming)! Âmîn. Walhamdu lillâhi rabbil'âlamîn. Allâhumma salli 'alâ..., Allâhumma bârik 'alâ..., Allâhumma Rabbanâ âtinâ... Walhamdu lillâhi Rabbil'âlamîn. Astaghfirullâh, astaghfirullâh, astaghfirullâh, astaghfirullâhal'azîm alkarîm alladhî lâ ilâha illâ huw al-hayyal-qayyûma wa atûbu ilayh.

TOELICHTING: (voorwaarden voor de aanvaarding van du'â):

1. Moslim zijn.
2. De 'aqîda van de ahl al-sunna volgen. Hiervoor is taqlîd van één van de vier madhâhib noodzakelijk.
3. De farâid uitvoeren. Gebeden die tot qadâ zijn nagelaten, moeten zo snel mogelijk afbetaald worden door deze zowel 's nachts als in de plaats van sunna-gebeden als qadâ te verrichten.

Indien iemand fard-gebeden heeft die tot qadâ zijn nagelaten, dan zullen zijn sunna- en nâfila-gebeden alsook zijn du'âs niet aanvaard worden. Met andere woorden, ook al zijn ze geldig, er zal geen thawâb gegeven worden. Om de moslims te misleiden, toont de shaytân de farâid als onbelangrijk en spoort aan om de sunan en nawâfil uit te voeren. Men dient de salât aan het begin van de gebedstijd te verrichten, wetend dat de gebedstijd is aangebroken.

4. De mahârim vermijden. De du'â van degene die halâl

voedsel eet, zal aanvaard worden.

5. Men dient du'â te verrichten door wasîla (bemiddeling) van één van de awliyâ al-kirâm.

Muhammad ibn Ahmad Zâhid, één van de Indiase geleerden, zegt in het 54e hoofdstuk van zijn boek **Targhîb al-salât**, in het Perzisch het volgende: “In een hadîth al-sharîf wordt gezegd: **‘Er zijn twee dingen nodig voor de aanvaarding van een du'â: Ten eerste, de du'â moet verricht worden met ikhlâs (oprechtheid). Ten tweede, dat wat men eet en draagt, moet halâl zijn. Als zich in de kamer van een mu'min een draadje bevindt dat harâm is, dan zal de du'â die men verricht in deze kamer helemaal niet aanvaard worden.’**” Ikhâlâs betekent aan niets anders denken buiten Allâhu ta'âlâ en enkel aan Hem vragen. Hiervoor moet men î mân hebben zoals is vermeld door de geleerden van ahl al-sunna en de ahkâm al-islâmiyya nakomen, met name geen haqq van anderen op zich dragen en de vijf dagelijkse gebeden verrichten.

DU'Â VOOR TAJDÎD AL-ÎMÂN

(Het vernieuwen ofwel verversen van î mân)

O mijn Heer! Ik heb spijt en berouw van alle verkeerde, valse geloofsopvattingen die ik heb gehad door misleiding van de vijanden van de islam en ahl al-bid'a (mensen van de innovatie), en van alle bid'a en zondige dingen die ik heb gezegd, gehoord, gezien en gedaan vanaf mijn bulûgh tot aan nu. Ik heb volhardend, vastberaden en bewust besloten om niet meer op deze verkeerde wijze te geloven en te handelen. De eerste profeet is Âdam ('alayhissalâm) en de laatste is onze geliefde Profeet Muhammad ('alayhissalâm). Ik heb î mân in deze twee profeten en in alle profeten die tussen deze twee zijn gekomen. Ze zijn allen waar en trouw. Hetgeen zij verkondigd hebben is juist. Âmantu billâh wa bi-mâ jâa min 'indillâh, 'alâ murâdillâh, wa âmantu bi-Rasûlillâh wa bi-mâ jâa min 'indi Rasûlillâh 'alâ murâd-i Rasûlillâh, âmantu billâhi wa Malâikatihî wa kutubihî wa Rusulihî wal yawmil-âkhîrî wa bil qadari khayrîhî wa sharrihî minallâhî ta'âlâ wal-ba'thu ba'dalmawtî haqqun ashhadu an lâ ilâha illallâh wa ashhadu anna Muhammadan 'abduhu wa rasûluh.

DE WIJSHEDEN ACHTER DE SALÂT

(De salât en onze gezondheid)

Een moslim verricht de salât, omdat het een gebod is van Allâhu ta'âlâ. Er bevinden zich talrijke wijsheden en voordelen in de geboden van onze Heer. Ongetwijfeld zitten er ook vele schadelijkheden in Zijn verboden. Een deel van deze voordelen en schadelijkheden zijn vandaag de dag achterhaald door medische deskundigen. In geen enkele andere religie of ideologie werd er zoveel belang gehecht aan gezondheid als in de islam. Onze dîn heeft ons verplicht om de salât, die de meest voortreffelijke van alle 'ibâdât is, uit te voeren tot aan het einde van ons leven. Degene die de salât verricht, zal vanzelfsprekend ook de voordelen verkrijgen die het heeft op de gezondheid. Enkele van de voordelen die de salât oplevert voor de gezondheid zijn als volgt:

1. Aangezien de bewegingen tijdens de salât langzaam worden uitgevoerd, is het niet vermoeiend voor het hart en omdat het op verschillende tijden van de dag wordt verricht, houdt het de mens voortdurend energiek.

2. Wanneer iemand zijn hoofd dagelijks tachtig keer op de grond plaatst, neemt de bloedtoevoer naar zijn hersenen ritmisch toe. Omdat de hersencellen hierdoor goed gevoed worden, worden geheugen- en persoonlijkheidsstoornissen veel minder gezien bij degenen die de salât verrichten. Zulke personen leiden een gezonder leven. Zij worden niet getroffen door de ziekte die vandaag in de geneeskunde 'seniele dementie' wordt genoemd.

3. De ogen van degenen die de salât uitvoeren, worden sterker doorbloed door het geregeld buigen en overeind komen. Hierdoor zal de intraoculaire druk niet toenemen en zal de vloeistof aan de voorzijde van het oog voortdurend ververscht worden. Het beschermt de ogen tegen de ziektes 'staar' en 'glaucoom'.

4. De isometrische bewegingen tijdens de verrichting van de salât zorgen voor een goede menging van het voedsel in de maag, een gemakkelijke vloeijing van de galsappen en helpen dus de vorming van ophopingen in de galblaas te voorkomen, dat de uitscheiding van enzymen in de alvleesklier vergemakkelijkt en hebben een belangrijke rol in het tegengaan van constipatie. Doordat de nieren en de urinewegen goed in beweging zijn, wordt de vorming van nierstenen voorkomen en wordt eveneens het

legen van de blaas vergemakkelijkt.

5. De ritmische bewegingen die tijdens de vijf dagelijkse gebeden worden uitgevoerd, laten de spieren en gewrichten werken die in het dagelijks leven niet gebruikt kunnen worden en voorkomen hierdoor gewrichtsaandoeningen zoals artrose en verkalking alsook spierkrampen.

6. Voor de gezondheid van het lichaam is hygiëne absoluut nodig. De wudû en ghysl zijn zowel een fysieke als een spirituele reiniging. De salât is dus de reinheid zelf. Immers, zonder lichamelijke en spirituele reiniging kan de salât niet volmaakt zijn. De wudû en ghysl zorgen voor lichamelijke reinheid. Iemand die zijn plicht om 'ibâda uit te voeren volbrengt, zal spiritueel ontspannen en gereinigd zijn.

7. In de preventieve geneeskunde zijn de lichaamsbewegingen die op bepaalde momenten worden uitgevoerd uiterst belangrijk. De gebedstijden zijn de meest geschikte tijden om de bloedcirculatie te bevorderen en de ademhaling te stimuleren.

8. De belangrijke factor die de slaap regelt, is de salât. De statische elektriciteit die in het lichaam is verzameld, wordt bovendien door het uitvoeren van de sajda geaard. Op deze manier herwint het lichaam zijn fitheid.

Om deze voordelen van de salât te verkrijgen, moet men naast het verrichten van de salât op zijn voorgeschreven tijd ook letten op reinheid, niet overmatig eten en er op letten dat het geconsumeerde voedsel rein en halâl is.

De bezittingen van de wereld, zoals goud en zilver, zullen voor niemand eeuwig zijn.

De kunst is om een verscheurde qalb te helen.

Deel 7

ISQÂT VAN DE SALÂT

Isqât en dawr voor de overledene

In **Nûr al-idâh** en zijn hâshiya (toelichting) **Tahtâwî**, in **Halabî** en **Durr al-mukhtâr**, aan het einde van het gedeelte over qadâ-gebeden, in **Multaqâ** en **Durr al-muntaqâ**, in **Wiqâya**, **Durar**, **Jawhara** en in andere waardevolle boeken staat na het gedeelte over het vasten geschreven dat men isqât (compensatie) en dawr (toer, circulatie) dient uit te voeren voor een overledene die dit in zijn testament heeft bepaald. Bijvoorbeeld, in de hâshiya **Tahtâwî** wordt het volgende gezegd: “Er bestaan nusûs (âyât en ahâdîth; enk. nass) waarin staat beschreven dat de isqât van niet-gevaste vastendagen uitgevoerd moet worden door fitya (aflossing) te geven. Aangezien de salât belangrijker is dan het vasten, is er een overeenstemming onder alle geleerden dat men – net zoals bij het vasten – isqât kan uitvoeren voor de gebeden die een persoon niet heeft kunnen verrichten als qadâ door een shar’î ‘udhr (geldig excuus volgens de shar’î’a (islamitische wetgeving)) en waarvan hij de qadâ wilde uitvoeren, maar dit niet kon omdat hij terminaal ziek werd. Iemand die zegt dat er geen isqât bestaat voor de salât, is onwetend. Hij verzet zich immers tegen de overeenstemming van de madhâhib. In een hadîth al-sharîf wordt gezegd: **‘Een persoon kan niet in plaats van iemand anders vasten of de salât verrichten. Hij kan wel de armen voeden voor de vasten en gebeden van deze persoon.’**” We hebben vernomen dat sommige personen die de voortreffelijkheden van de geleerden van ahl al-sunna niet kunnen inzien en aannemen dat onze madhhab-imams spreken vanuit illusies net zoals zichzelf, dingen zeggen zoals het volgende: “Er bestaat geen isqât en dawr in de islam. Isqât lijkt op het boetesacrament van de christenen.” Met zulke uitspraken brengen ze zichzelf in gevaar. Onze Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft immers gezegd: **“Mijn umma komt niet overeen op dalâla (dwaling).”** Deze hadîth al-sharîf toont aan dat de kwesties die de mujtahidûn (rechtsgeleerden die bevoegd zijn tot het verrichten van ijtihâd) op basis van overeenstemming hebben

medegedeeld, welzeker correct zijn. Degene die niet in deze kwesties gelooft, zal niet geloofd hebben in deze hadîth al-sharîf. Ibn ‘Âbidîn zegt in het gedeelte over het witr-gebed het volgende: “De persoon die niet gelooft in de kennis van *ijmâ’* (consensus), dus de noodzakelijke religieuze kennis die zelfs gekend is door onwetenden, zal *kâfir* worden.” *Ijmâ’* betekent de overeenstemming van geleerden. Hoe kan *isqât* vergeleken worden met het boetesacrament? Priesters beroven de mensen onder het mom van dit boetesacrament. In de islam daarentegen mogen religieuze geleerden geen *isqât* uitvoeren. *Isqât* mag enkel gedaan worden door de afgevaardigde van de overledene en het geld wordt aan armen geschonken, niet aan religieuze geleerden.

Vandaag de dag worden *isqât* en *dawr* haast nergens correct uitgevoerd volgens de islam. Als degenen die beweren dat er geen *isqât* bestaat in de islam, in plaats daarvan zouden zeggen dat de *isqât* en *dawrs* die tegenwoordig worden uitgevoerd niet gebeuren volgens de islam, dan zou dat op zijn plaats zijn. Wij zouden hen dan steunen. Door dit te zeggen, zouden ze zowel ontkomen aan een verschrikkelijk gevaar als een dienst te hebben geleverd voor de islam. Hieronder zal beschreven worden hoe *isqât* en *dawr* uitgevoerd moeten worden volgens onze dîn. Ibn ‘Âbidîn zegt aan het einde van het gedeelte over *qadâ*-gebeden, het volgende:

“Als iemand die *fâita* (verstreken) gebeden heeft [met andere woorden, gebeden die men heeft gemist door een ‘*udhr* en dus zijn nagelaten tot *qadâ*], deze niet heeft verricht, zelfs niet wanneer hij in staat was om ze met aangegeven representatieve bewegingen uit te voeren, dan is het *wâjib* voor hem om op zijn sterfbed in zijn testament op te nemen dat de *isqât* voor de *kaffâra* (boetedoening) van deze gebeden dient uitgevoerd te worden. Als hij niet in staat was om ze als *qadâ* te verrichten, dan is het niet nodig om dit op te nemen in zijn testament. Evenzo, indien een *musâfir* of een zieke niet heeft gevast in *ramadân al-sharîf* en sterft voordat hij de tijd heeft gehad om de *qadâ* hiervan uit te voeren, dan hoeven zij dit niet op te nemen in hun testament. Allâhu ta’âlâ zal hun ‘*udhrs* aanvaarden. De *isqât* voor de *kaffârât* (boetedoeningen; enk. *kaffâra*) van een zieke wordt uitgevoerd door zijn afgevaardigde nadat hij is overleden. Het wordt niet uitgevoerd vóór zijn dood. Het is niet *jâiz* dat een levend persoon voor zichzelf *isqât* laat uitvoeren. In **Jilâ al-qulûb** wordt het volgende gezegd: ‘Als een persoon haqq van Allâhu ta’âlâ of van Zijn dienaren op zich draagt, dan is het *wâjib* voor hem om in de

aanwezigheid van twee getuigen zijn testament te verklaren of hetgeen hij heeft geschreven in hun aanwezigheid voor te lezen. Voor degene die geen haqq op zich draagt, is het mustahabb om een testament op te stellen.’

Voor de isqât van kaffâra geeft de afgevaardigde van de overledene die een testament heeft opgesteld, dat wil zeggen de persoon die de overledene in zijn testament heeft aangesteld om zijn erfenis te besteden aan de geschikte doeleneinden, of zijn erfgenaam, fidya (aflossing) aan de armen [of aan hun wakîl (afgevaardigde)] van een derde van de erfenis, evenveel als de zakât al-fitr (aalmoesbelasting) hoeveelheid, dus een halve sâ’ [520 dirham of 1750 gram] tarwe, voor ieder fard-gebed, het witr-gebed en een vastendag waarvan de qadâ moet worden uitgevoerd.

Als de overledene niet in zijn testament heeft bepaald dat de isqât voor kaffâra dient uitgevoerd te worden, dan hoeft de afgevaardigde volgens de hanafî madhhab de isqât voor kaffâra niet uit te voeren. Volgens de shâfi’î madhhab dient de afgevaardigde de isqât wel uit te voeren, ook als de overledene dit niet heeft bepaald in zijn testament. Dat de afgevaardigde de haqq van anderen dient af te betalen met de bezittingen die de overledene heeft achtergelaten, zelfs wanneer dit niet in zijn testament is opgenomen, moet ook volgens de hanafî madhhab. Indien de schuldeisers de erfenis bemachtigen, dan mogen zij dit zich zelfs toe-eigenen zonder een rechterlijke beslissing. Als de overledene in zijn testament heeft bepaald dat de fidya voor zijn vastendagen die tot qadâ zijn nagelaten, gegeven moet worden, dus dat deze afbetaald moeten worden met zijn bezittingen, dan is het wâjib om dit te volbrengen. Dit is immers een gebod in de islam. Als hij de fidya voor zijn qadâ-gebeden niet heeft opgenomen in zijn testament, dan is het niet wâjib, maar jâiz om deze fidya te geven. Zelfs indien deze laatste twee niet aanvaard zijn, dan zal men tenminste de thawâb voor sadaqa verkrijgen en zal het bijdragen tot de reiniging van zijn zonden. Imâm Muhammad heeft dit zo verklaard. In **Majma’ al-anhur** wordt gezegd: ‘Hoewel er werd gezegd, dat voor een persoon die door het volgen van zijn nafs en de shaytân zijn gebeden niet heeft verricht en richting het einde van zijn leven hier spijt van heeft [en de vijf dagelijkse gebeden en zijn qadâ-gebeden begint uit te voeren], het niet jâiz is om in zijn testament op te nemen dat de isqât moet worden uitgevoerd van de qadâ-gebeden die hij niet heeft kunnen verrichten, staat in Mustasfâ geschreven dat dit wel jâiz is.’

In **Jilâ al-qulûb** staat geschreven: ‘Haqq van anderen omvat: schulden die afbetaald moeten worden en de goederen die toevertrouwd werden, ghasb (afpersing), diefstal, betaling en verkoop; haqq van het lichaam zoals slaan, verwonden en iets gebruiken zonder dat men er recht op heeft; haqq van de qalb zoals vloeken, bespotten, ghîba (roddelen) en lasteren.’

Indien een derde van de bezittingen van de overledene die een testament heeft opgesteld, voldoende is om isqât mee uit te voeren, dan moet zijn afgevaardigde fidya geven van deze bezittingen. In **Fath al-qadîr** staat geschreven dat indien het niet voldoende is, het jâiz is voor een erfgenaam om meer dan een derde van de bezittingen te doneren. Evenzo, indien de overledene in zijn testament heeft opgenomen dat de hajj die fard was voor hem uitgevoerd moet worden, dan is het niet jâiz als een erfgenaam of iemand anders het geld voor de hajj betaalt (uit eigen kapitaal). Als hij het voor zijn dood niet heeft opgenomen in zijn testament en een erfgenaam met zijn eigen geld isqât uitvoert of op hajj gaat, dan zal de schuld van de overledene afbetaald zijn. Hoewel sommige geleerden zeggen dat het niet jâiz is om deze zaken uit te voeren met het geld van iemand anders dan een erfgenaam, hebben de auteurs van de boeken **Durr al-mukhtâr**, **Marâqî al-falâh** en **Jilâ al-qulûb** vermeld dat het wel jâiz is.

In plaats van tarwe, kan de isqât voor kaffâra eveneens berekend en gegeven worden in de vorm van bloem (meel) of één sâ’ (1040 dirham of 3500 gram) gerst, dadels of rozijnen. [Aangezien deze waardevoller zijn dan tarwe, zijn ze nuttiger voor de armen.] In plaats van al deze goederen kan het ook in goud of zilver van dezelfde waarde gegeven worden. [Isqât mag niet uitgevoerd worden met papiergeld.] Het is niet nodig om fidya te geven voor de sajdât al-tilâwa.”

Hoe worden isqât en dawr uitgevoerd?

Als het geld dat nodig is voor de fidya meer dan een derde van de erfenis bedraagt, dan mag de afgevaardigde niet meer dan een derde ervan besteden zolang de erfgenamen geen toestemming geven. In het boek **Qinya** staat geschreven: Als de overledene, die in zijn testament heeft opgenomen dat voor alle gebeden gedurende zijn leven een derde van zijn bezittingen gegeven moet worden, ook schulden heeft, dan is het niet jâiz om dit testament te volbrengen, zelfs niet als de schuldeiser hiervoor toestemming

geeft. In de islam wordt immers eerst het afbetalen van schulden bevolen. Het afbetalen van schulden kan niet uitgesteld worden met de instemming van de schuldeiser.

Als een persoon in zijn testament heeft opgenomen om de isqât uit te laten voeren van al zijn gebeden en het onbekend is op welke leeftijd hij is overleden, dan wordt dit testament jâiz wanneer een derde van zijn achtergelaten erfenis niet voldoende is voor de isqât van zijn gebeden. Als een derde van de erfenis voldoende of zelfs te veel is voor de isqât, dan is dit testament niet jâiz maar bâtil (ongeldig). Immers, wanneer een derde van de bezittingen niet voldoende is voor de isqât, zal het aantal gebeden waarvoor isqât uitgevoerd moet worden met een derde van de bezittingen bekend zijn, zodat het testament voor deze gebeden geldig is. Zijn testament voor zijn resterende gebeden zal als laghw beschouwd worden, dus als onzinnige woorden. Als een derde van de bezittingen veel is, wordt het testament bâtil aangezien de levensduur en daardoor ook het aantal gebeden onduidelijk is.

Als een overledene die in zijn testament heeft opgenomen om de isqât te laten uitvoeren voor de salât, geen enkele bezittingen heeft; als een derde hiervan niet voldoende is voor het volbrengen van het testament; of als hij dit helemaal niet in zijn testament heeft opgenomen en de afgevaardigde isqât wil uitvoeren met zijn eigen bezittingen, dan kan hij dawr uitvoeren. De afgevaardigde is echter niet verplicht om dawr uit te voeren. Voor de uitvoering van dawr leent de afgevaardigde goudstukken, een gouden ketting, armband of ring, of geldige zilveren muntstukken, net zoveel als nodig is voor de isqât van een maand of een jaar. Het aantal jaren schuld wordt berekend door 12 jaar af te trekken van de leeftijd indien de overledene een man is, en door 9 jaar af te trekken indien het een vrouw is. **Voor de zes gebeden van één dag dient men 10 kilogram tarwe te geven en voor één zonnejaar 3660 kilogram.** Bijvoorbeeld, als 1 kilogram tarwe 1,80 munteenheden kost, dan bedraagt de isqât voor het totaal aantal gebeden van een jaar 6588 of ruwweg 6600 munteenheden. Stel dat één goudstuk [met een gewicht van 7,20 gram] 120 munteenheden kost, **dan heeft men voor de isqât van de gebeden van een jaar 55 of voor alle zekerheid 60 goudstukken nodig.** De afgevaardigde van de overledene leent bijvoorbeeld 5 goudstukken en vindt een aantal, bijvoorbeeld vier, arme personen die geen wereldse verlangens hebben en die hun dîn kennen en liefhebben. [Zij moeten zodanig arm zijn dat ze niet in staat zijn om de zakât al-fitr te geven en dus

sadaqa mogen aannemen. Als zij niet arm zijn, zal de isqât ongeldig zijn.] De afgevaardigde van de overledene – dus de persoon die de overledene heeft aangesteld in het testament –, één van de erfgenamen of iemand die als wakîl (afgevaardigde) is aangewezen door één van hen, geeft de vijf goudstukken aan de eerste arme met de niyya voor sadaqa en zegt: “Ik heb deze vijf goudstukken aan jou gegeven als compensatie voor de isqât van de gebeden van de overledene ... (naam persoon).” Daarna zegt de arme persoon: “Ik heb het aangenomen en aanvaard. Ik heb het aan jou geschonken” en schenkt hij dit aan de erfgenaam of aan de afgevaardigde van de erfgenaam waarna de erfgenaam het aanneemt. Vervolgens geeft hij het weer aan dezelfde arme persoon of aan de tweede arme persoon waarop hij het weer van de arme aanneemt als een geschenk. Op deze wijze zal één dawr vervolledigd worden door het vier keer aan eenzelfde arm persoon of door het één keer aan elk van de vier arme personen te geven en weer terug in ontvangst te nemen. Met één dawr wordt de isqât uitgevoerd voor de kaffâra van gebeden ter waarde van 20 goudstukken. Als de overledene een zestigjarige man was, moet men voor de gebeden van 48 jaar, $48 \times 60 = 2880$ goudstukken geven. De dawr moet dus $2880 : 20 = 144$ keer uitgevoerd worden. Als men 10 goudstukken heeft, moet er 72 keer dawr uitgevoerd worden; als men 20 goudstukken heeft, 36 keer. Als het aantal arme personen 10 en het aantal goudstukken eveneens 10 bedraagt, dan moet men voor de isqât van de kaffâra van de gebeden gedurende 48 jaar, 29 keer dawr uitvoeren, want:

Het aantal jaren dat de overledene de salât niet heeft verricht x het aantal goudstukken voor één jaar = het aantal arme personen x het aantal goudstukken waarmee dawr wordt uitgevoerd x het aantal dawrs. Wanneer we dit toepassen op ons voorbeeld hierboven: 48 jaar x 60 goudstukken per jaar

= 4 arme personen voor de dawr x 5 goudstukken voor de dawr x 144 dawrs

= 4 arme personen voor de dawr x 10 goudstukken voor de dawr x 72 dawrs

= 4 arme personen voor de dawr x 20 goudstukken voor de dawr x 36 dawrs

= 10 arme personen voor de dawr x 10 goudstukken voor de dawr x 29 dawrs.

Zoals te zien, om bij de isqât voor de gebeden het aantal dawrs te vinden, wordt **het aantal goudstukken voor één jaar**

vermenigvuldigd met het aantal jaren gebedsschulden van de overledene. Daarna, vermenigvuldigt men het aantal goudstukken waarmee dawr wordt uitgevoerd met het aantal arme personen. De uitkomst van de eerste vermenigvuldiging wordt door de uitkomst van de tweede vermenigvuldiging gedeeld. De uitkomst van de deling geeft het aantal dawrs weer. De waarde van tarwe en goud in papiergeld verandert altijd ongeveer in eenzelfde mate. Met andere woorden, de waarde van goud en de waarde van tarwe stijgen of dalen altijd gelijktijdig. Dit betekent dat, net zoals de hoeveelheid tarwe voor de isqât van één jaar niet wijzigt, het aantal goudstukken voor de isqât van één jaar – de 60 goudstukken die we hierboven hebben berekend – ook min of meer hetzelfde zal blijven. Om deze reden gebruikt men bij de berekening van de isqât voor alle zekerheid altijd de volgende formule:

De isqât van één maand salât zijn 5 goudstukken.

De isqât van één maand vasten is 1 goudstuk.

Het aantal goudstukken waarmee dawr wordt uitgevoerd en het aantal dawrs kan aan de hand hiervan berekend worden.

Wanneer de isqât voor de salât is volbracht, voert men voor de isqât van de gemiste vastendagen waarvan de qadâ moest worden uitgevoerd, drie keer dawr uit met 5 goudstukken en 4 arme personen. De isqât voor de kaffâra van de vastendagen van één jaar – dus dertig dagen – bedraagt 52,5 kilogram tarwe of 5,25 gram goud wat neerkomt op 0,73 goudstukken. Men ziet, dat volgens de hanafi madhhab **1 goudstuk nodig is om de isqât voor de kaffâra van de vastendagen van één jaar uit te voeren** en men voor 48 jaar 48 goudstukken moet geven. Als men met 5 goudstukken en 4 arme personen één keer dawr uitvoert, zal men 20 goudstukken gegeven hebben. Na uitvoering van de isqât voor de vastendagen waarvan de qadâ moest worden uitgevoerd, voert men voor de zakât en nadien voor het offer van een offerdier nog enkele dawrs uit.

Voor de kaffâra van een eed zijn er voor elke dag tien arme personen nodig en voor de kaffâra van een vastendag die zonder een 'udhr werd verbroken en waarvoor kaffâra nodig was, zijn er voor elke dag zestig arme personen nodig waarbij men op een dag niet meer dan een halve sâ' (520 dirham of 1750 gram) tarwe mag geven aan een arm persoon. Met andere woorden, de kaffârât van enkele eden kunnen niet op eenzelfde dag aan tien arme personen

gegeven worden. In dat geval, kunnen de dawrs voor de kaffârât van eden en vastendagen niet op eenzelfde dag uitgevoerd worden. Als de overledene in zijn testament heeft opgenomen dat de isqât voor een eed moet worden uitgevoerd, dan geeft men voor één eed op één dag aan elk van de tien arme personen twee kilogram tarwe of bloem, of ter waarde hiervan bepaalde andere goederen, goud of zilver. Het is ook mogelijk om deze aan één arm persoon te geven op tien achtereenvolgende dagen. Of men geeft papiergeld aan een arm persoon en zegt: “Ik heb je benoemd tot mijn afgevaardigde. Met dit geld zal je gedurende tien dagen elke dag twee keer, ’s morgens en ’s avonds, een maaltijd kopen en nuttigen.” Het is niet jāiz als hij met dit geld andere dingen koopt, zoals koffie of kranten in plaats van tien dagen lang een maaltijd te nuttigen. Het beste is om te onderhandelen met een kok en hem het geld van tien dagen te geven, zodat de arme persoon gedurende tien dagen elke dag twee keer, ’s morgens en ’s avonds, bij die kok komt eten. Hetzelfde geldt voor de kaffâra van een vastendag die verbroken werd na het verrichten van de niyya en voor de kaffâra van zihâr (boetedoening voor bepaalde af te keuren woordgebruik van een man tegenover zijn echtgenote); in beide gevallen moet men voor de kaffâra van één dag aan zestig arme personen op één dag of aan één arm persoon gedurende zestig dagen een halve sâ’ tarwe geven of een ander product met dezelfde waarde, of elke dag twee keer te eten geven.

Het is niet nodig om de isqât van de zakât uit te voeren indien dit niet in het testament is opgenomen. Er is een fatwâ (juridisch oordeel) uitgesproken waarin gezegd wordt dat de erfgenaam ook de dawr voor de isqât van de zakât uit zichzelf mag uitvoeren.

Tijdens het uitvoeren van dawr moet de afgevaardigde bij iedere keer wanneer hij de goudstukken aan de armen geeft, de niyya verrichten voor de isqât van de salât of het vasten. Wanneer de arme persoon het terug geeft, moet hij zeggen dat hij het als geschenk heeft gegeven en de afgevaardigde moet zeggen dat hij het heeft aangenomen. Als de afgevaardigde niet in staat is om isqât uit te voeren, dan wijst hij iemand aan als afgevaardigde om de isqât van de overledene uit te voeren; de isqât en de dawr worden dan uitgevoerd door een afgevaardigde.

In het boek **Wasiyyatnâma** van Imâm Birgiwî en in de sharh (het commentaar) hiervan door Qâdizâda Ahmad Efendi staat het volgende geschreven: “Het is noodzakelijk dat de arme personen niet de nisâb (minimumgrens bepaald voor de zakât) hebben

bereikt. Het is jâiz dat er zich familieleden van de overledene bevinden onder deze armen. Wanneer men de goudstukken aan een arm persoon schenkt, moet men zeggen: 'Ik heb dit aan jou gegeven voor de isqât van ... (x aantal) gebeden van ... (naam persoon).' De arme persoon moet dan: 'Ik heb het aanvaard' zeggen en moet weten dat wanneer hij de goudstukken aanneemt, het van hem is. Als hij dit niet weet, moet men het van tevoren aan hem uitleggen. Deze arme persoon schenkt het uit goedgunstigheid en uit eigen wil aan een ander arm persoon en zegt: 'Ik heb dit aan jou gegeven als compensatie voor de isqât van de gebeden van ... (naam persoon).' Deze arme persoon neemt het in zijn handen en moet zeggen: 'Ik heb het aanvaard.' Wanneer hij het aanneemt, moet hij weten dat het zijn eigendom is. Als hij het aanneemt als een amâna (toevertrouwd iets) of geschenk, dan zal de dawr niet aanvaard worden. Nadat deze tweede arme persoon: 'Ik heb het aangenomen en aanvaard' heeft gezegd, geeft hij het aan de derde arme persoon en zegt: 'Ik heb het op dezelfde wijze aan jou gegeven.' Zo voert men de dawr uit voor de salât, het vasten, de zakât, het offer van een offerdier, de zakât al-fitr, de nadhr (gelofte-offer), de haqq van anderen en de haqq van dieren. Fâsid en bâtil aan- en verkopen behoren ook tot de categorie 'de haqq van anderen'. Het is niet jâiz om dawr uit te voeren voor de kaffârât van eden en vastendagen.

Wanneer de dawr volledig is uitgevoerd, geeft de arme persoon die de goudstukken als laatst heeft aangenomen uit goedgunstigheid en uit eigen wil de goudstukken als geschenk aan de afgevaardigde. Hierop neemt de afgevaardigde het aan en zegt hij: 'Ik heb het aanvaard.' Als de arme persoon het niet schenkt, dan mag men het niet onder dwang afnemen omdat het zijn eigendom is. De afgevaardigde geeft een hoeveelheid goud, papiergeld of iets van de bezittingen van de overledene aan deze arme personen en schenkt de thawâb van deze sadaqa aan de rûh van de overledene. Een arm persoon die schulden heeft en een kind die de bulûgh nog niet heeft bereikt, dienen niet deel te nemen aan de dawr. Het is immers fard voor de arme persoon om zijn schuld af te betalen met de goudstukken die hij in zijn bezit zou krijgen. Het is niet jâiz voor hem om af te zien van deze fard en om het goud aan de volgende arme persoon te geven voor de kaffâra van de overledene. Hoewel de dawr aanvaard zou worden, zou hijzelf geen enkele thawâb verkrijgen. Hij zou zelfs een zonde begaan.

Als een overledene zonder enige bezittingen in zijn testament heeft opgenomen dat er dawr uitgevoerd moet worden, dan is het niet wâjib voor de afgevaardigde om dawr uit te voeren. Het is wâjib voor degene die op zijn sterfbed ligt om zijn bezittingen die genoeg zullen zijn voor de uitvoering van de isqât voor de kaffârât, allemaal in zijn testament op te nemen zonder dat het een derde van zijn erfenis overschrijdt. Zo kan de isqât uitgevoerd worden zonder dat er dawr nodig is. Als hij in zijn testament heeft opgenomen om dawr uit te laten voeren met minder dan een derde van zijn bezittingen ondanks dat een derde volstaat voor isqât, dan zal hij een zonde begaan. Op de 273^e pagina van het 5^e volume van Ibn 'Âbidîn staat het volgende geschreven: 'Als een ziek persoon kleine kinderen heeft of arme kinderen die de bulûgh hebben bereikt, die afhankelijk zijn van de erfenis en rechtschappen zijn, dan is het beter om zijn bezittingen achter te laten aan zijn rechtschappen kinderen dan in zijn testament op te nemen om het te besteden aan nâfila khayrât en hasanât.' In **Bazzâziyya** bij het gedeelte over geschenken staat het volgende geschreven: 'Men dient zijn bezittingen te besteden aan khayrât en geen erfenis achter te laten aan zijn fâsiq kind. Dit zou immers neerkomen op het steunen van zonden. Men dient aan een fâsiq kind ook niet meer geld of bezittingen te geven dan nodig is voor zijn nafaqa (levensonderhoud).'

Het is niet jâiz dat als een persoon een groot aantal aan salât, vasten, zakât, offers van een offerdier en eed schulden heeft, hij in zijn testament opneemt dat hiervoor dawr uitgevoerd moet worden met minder dan een derde van de bezittingen van zijn erfenis, en dat met de resterende bezittingen Qur'ân al-karîm, hatm al-tahlîl (70.000 keer de kalima al-tawhîd opzeggen) en mawlid gereciteerd moet worden. Wie voor de recitatie hiervan geld geeft of aanneemt, zal een zonde begaan. Het is jâiz om geld te geven en aan te nemen voor het onderwijzen van de Qur'ân al-karîm. Voor de recitatie ervan is het niet jâiz.

Het is niet jâiz voor de erfgenamen of een bepaald ander persoon om de qadâ te verrichten van de gebeden en vastendagen die de overledene verschuldigd is. Het is echter wel jâiz en goed om nâfila-gebeden te verrichten en te vasten en de thawâb hiervan te schenken aan de rûh van de overledene.

Het is jâiz voor de persoon die in het testament is aangesteld, om de qadâ uit te voeren van de hajj die de overledene verschuldigd is. Met andere woorden, hij zal de overledene

verlossen van deze schuld. De hajj is immers een ‘ibâda die zowel met het lichaam als met bezittingen wordt uitgevoerd. Een nâfila-hajj kan altijd voor iemand anders uitgevoerd worden. Een fard-hajj kan alleen voor de persoon die tot zijn dood niet in staat zal zijn om op hajj te gaan, door zijn afgevaardigde uitgevoerd worden.”

In **Majma’ al-anhur** en **Durr al-muntaqâ** wordt gezegd: “De isqât van de overledene moet vóór de begraafing uitgevoerd worden.” In **Quhistânî** staat geschreven dat het ook na de begraafing jâiz is.

Wanneer voor de overledene de isqât voor de kaffârât van de salât, het vasten, de zakât en het offer van een offerdier wordt uitgevoerd, mag men aan een arm persoon meer geven dan de nisâb hoeveelheid. Men kan zelfs alle goudstukken aan één arm persoon geven.

Voor degene die op zijn sterfbed ligt, is het niet jâiz om de fidya van zijn gemiste gebeden te geven. Voor degene die zo bejaard is dat hij niet meer kan vasten, is het jâiz om de fidya van zijn gemiste vastendagen te geven. Een zieke moet de salât uitvoeren, al is het door aangegeven representatieve bewegingen met het hoofd te maken. Indien een zieke de salât met deze aangegeven representatieve bewegingen niet voor langer dan een dag kan verrichten, worden de gebeden die hij niet heeft kunnen uitvoeren, vergeven. Als hij later geneest, is het niet nodig om de qadâ van deze gebeden uit te voeren. Van de vastendagen die hij niet heeft kunnen volbrengen moet hij wel de qadâ uitvoeren wanneer hij genezen is. Als hij niet geneest en overlijdt, worden deze vastendagen vergeven.

Deel 8

DE 32 EN 54 FARÂID

Wanneer een kind die de bulûgh heeft bereikt en een kâfir de kalima al-tawhîd uitspreken, dus “lâ ilâha illallâh Muhammadun rasûlullâh” (“er is geen andere god dan Allâh en Muhammad is de Rasûl van Allâh”) zeggen en de betekenis hiervan begrijpen en erin geloven, dan worden ze moslim. Alle zonden van de kâfir zullen meteen vergeven worden. Zij moeten echter net zoals iedere moslim, wanneer zij daartoe de kans hebben, de zes zuilen van îmân, dus de du’â âmantu memoriseren en de betekenis ervan leren en erin geloven en zeggen: “Ik geloof dat het geheel van de islam, dus alle geboden en verboden die Muhammad (‘alayhissalâm) heeft verkondigd, medegedeeld is door Allâhu ta’âlâ.” Daarna is het fard voor hen om, telkens wanneer zij daartoe de kans hebben, van alle karaktereigenschappen en situaties die zij tegenkomen dat wat fard, dus verplicht is en dat wat harâm, dus verboden is, te leren. Als men ontkent, dus niet gelooft dat het fard is om deze zaken te leren, de farâid uit te voeren en de mahârim te vermijden, dan zal men zijn îmân verliezen. Als men één van deze zaken die hij heeft geleerd niet goed vindt en niet aanvaardt, dan zal hij een murtadd worden. Een murtadd wordt door het zeggen van “lâ ilâha illallâh” en door het uitvoeren van sommige geboden van de islam, zoals de salât verrichten, vasten, op hajj gaan en goede daden verrichten, niet weer moslim. Deze goedheden zullen in de âkhira geen enkel nut hebben voor hem. Hij moet tawba verrichten en spijt hebben van hetgeen dat hij ontkend heeft, dus hetgeen waarin hij niet geloofde.

Islamgeleerden hebben van de farâid die elke moslim moet leren, waarin hij moet geloven en die hij moet naleven, 32 en daarnaast 54 farâid uitgekozen.

DE 32 FARÂID

De zuilen van î mân: zes (6)

De zuilen van de islam: vijf (5)

De farâid van de salât: twaalf (12)

De farâid van de wudû: vier (4)

De farâid van de ghushl: drie (3)

De farâid van de tayammum: twee (2)

Er zijn ook geleerden die zeggen dat de farâid van de tayammum er drie zijn. In dat geval zouden er in totaal 33 farâid zijn.

De zuilen van î mân (6)

- 1- Geloven in het bestaan en de eenheid van Allâhu ta'âlâ.
- 2- Geloven in Zijn engelen.
- 3- Geloven in de boeken die Allâhu ta'âlâ heeft neergezonden.
- 4- Geloven in de profeten van Allâhu ta'âlâ.
- 5- Geloven in de Laatste Dag.
- 6- Geloven in de qadar, met andere woorden, dat het goede en het kwade van Allâhu ta'âlâ komt.

De zuilen van de islam (5)

- 7- De kalima al-shahâda uitspreken.
- 8- De vijf dagelijkse gebeden uitvoeren wanneer hun tijden aanbreken.
- 9- De zakât van zijn bezittingen geven.
- 10- In de maand ramadân elke dag vasten.
- 11- Voor degene die hiertoe in staat is, eenmaal in zijn leven de hajj uitvoeren.

De farâid van de salât (12)

A- Er zijn zeven farâid buiten de salât. Deze worden ook shurût genoemd.

12- Tahâra van hadath (reiniging van rituele onreinheid).

13- Tahâra van najâsa (reiniging van onreinheid).

14- Satr al-'awra (bedekking van de 'awra).

15- Istiqbâl al-qibla (gericht zijn naar de qibla).

16- Waqt (tijd).

17- Niyya (intentie).

18- Takbîrat al-ihrâm ofwel takbîr al-iftitâh (openings-takbîr).

B- Er zijn vijf farâid binnen de salât. Deze worden ook arkân genoemd.

19- Qiyâm (staan).

20- Qirâ'a (recitatie).

21- Rukû' (buiging).

22- Sajda (neerknieling).

23- Qa'da al-akhîra (laatste zithouding).

De farâid van de wudû (4)

24- Tijdens het uitvoeren van de wudû het gezicht wassen.

25- De handen en de armen wassen vanaf de handen tot en met de ellebogen.

26- Masah uitvoeren over een vierde van het hoofd.

27- De voeten samen met de enkels wassen.

De farâid van de ghusl (3)

28- De mond wassen (madmada).

29- De neus wassen (istinshâq).

30- Het gehele lichaam wassen.

De farâid van de tayammum (2)

31- De niyya verrichten om zich te reinigen van janâba of van de staat waarin men geen wudû heeft.

32- Beide handen over rein aarde wrijven en masah uitvoeren over het gezicht en dan nogmaals beide handen over rein aarde wrijven en masah uitvoeren over beide armen vanaf de elleboog tot de handpalm.

DE 54 FARÂID

1- Geloven in de eenheid van Allâhu ta'âlâ.

2- Eten en drinken van dat wat halâl is.

3- De wudû verrichten.

4- De vijf dagelijkse gebeden uitvoeren.

5- De ghusl uitvoeren om zich te ontdoen van janâba.

6- Geloven dat rizq (de materiële en immateriële gunsten die Allâhu ta'âlâ bepaalt, zoals eten, drinken, kleding en onderdak) van Allâhu ta'âlâ komt.

7- Halâl en schone kleding dragen.

8- Tawakkul in Allâhu ta'âlâ.

9- Voldoening hebben met wat men heeft.

10- Allâhu ta'âlâ dankbaarheid tonen voor Zijn gunsten.

11- Tevreden zijn met de qadâ'.

12- Sabr (geduld) tonen in tijden van tegenspoed.

13- Tawba verrichten voor zijn zonden.

14- 'Ibâdât verrichten voor de tevredenheid van Allâhu ta'âlâ.

15- De shaytân als vijand kennen.

16- Met ieder oordeel van de Qur'ân al-karîm tevreden zijn.

17- De dood waar achten.

18- De vrienden van Allâhu ta'âlâ te vriend zijn, en vijandig zijn tegenover Zijn vijanden.

- 19- Goedheden verrichten voor zijn ouders.
- 20- Het doen van al-amr bil-ma'rûf (het goede gebieden) en al-nahy 'anil-munkar (het slechte verbieden).
- 21- Familieleden bezoeken.
- 22- Dat wat werd toevertrouwd niet misbruiken.
- 23- Allâhu ta'âlâ altijd vrezen en het verlaten van eigenzinnigheid en buitensporigheid.
- 24- Allâhu ta'âlâ en Zijn Rasûl gehoorzamen.
- 25- Zonden vermijden en zich bezighouden met 'ibâdât.
- 26- Moslimleiders gehoorzamen.
- 27- Het universum observeren om er lering uit te trekken.
- 28- Tafakkur (overpeinzing, diepgaand nadenken) over het bestaan van Allâhu ta'âlâ.
- 29- Zijn tong beschermen tegen obscene woorden.
- 30- De qalb rein houden.
- 31- Met niemand de spot drijven.
- 32- Niet kijken naar dat wat harâm is.
- 33- Een mu'min moet zich in ieder geval houden aan zijn woord.
- 34- De oren beschermen tegen het beluisteren van dat wat verboden is.
- 35- 'Ilm (kennis) opdoen.
- 36- Weeg- en meetinstrumenten correct gebruiken.
- 37- Niet zeker zijn van de bestraffing van Allâhu ta'âlâ en altijd vrees hebben.
- 38- Zakât geven aan arme moslims en hen helpen.
- 39- De hoop op de barmhartigheid van Allâhu ta'âlâ niet verliezen.
- 40- Het niet volgen van de verlangens van de nafs.
- 41- Mensen te eten geven voor de tevredenheid van Allâhu ta'âlâ.

- 42- Werken om voldoende rizq (voorziening) te verkrijgen.
- 43- De zakât van zijn bezittingen en de ‘ushr van zijn gewassen geven.
- 44- Geen geslachtsgemeenschap hebben met zijn vrouw tijdens haar hayd- of nifâs-periode.
- 45- De qalb zuiveren van zonden.
- 46- Het vermijden van kibr (arrogantie).
- 47- Het eigendom beschermen van een weeskind dat de bulûgh nog niet bereikt heeft.
- 48- Geen ongepaste relatie hebben met jonge mannen.
- 49- De vijf dagelijkse gebeden verrichten op hun voorgeschreven tijden en ze niet nalaten tot qadâ.
- 50- Niet andermans bezit toe-eigenen middels onrecht.
- 51- Geen deelgenoot toekennen aan Allâhu ta’âlâ.
- 52- Het vermijden van zinâ (ontucht).
- 53- Geen wijn of andere alcoholische dranken nuttigen.
- 54- Niet voor niets zweren.

HOOFDSTUK OVER KUFR

Het allerslechtste van alle slechtheden is het niet geloven in Allâhu ta'âlâ, dus atheïst zijn. Niet geloven in iets waarin men moet geloven, is kufr. Niet geloven in Muhammad ('alayhissalâm) is kufr. ÎMÂN betekent alles wat Muhammad ('alayhissalâm) van Allâhu ta'âlâ heeft ontvangen en verkondigd met de qalb geloven en dit belijden en uitspreken met de tong. Als er een belemmering is om het uit te spreken, dan wordt men hierom vergeven. Om îmân te hebben, moet men ook de zaken waarvan de islam heeft verklaard dat het tekenen van kufr zijn, vermijden te zeggen of te gebruiken. Eén van de ahkâm van de islam – dus de geboden en verboden in de islam – minachten of spotten met de Qur'ân al-karîm, de engelen of één van de profeten ('alayhimussalawâtu watta'salîmât), zijn tekenen van kufr. Ontkennen, dus het niet geloven nadat men het heeft gehoord, betekent dat men het niet bevestigt. Twijfels hebben wordt ook als ontkennen beschouwd.

Er bestaan drie soorten kufr: jahlî, juhûdî en hukmî.

I. De kufr van degenen die kâfir zijn, omdat ze niet hebben gehoord over de islam en er niet over nadenken, wordt kufr al-jahlî (kufr door onwetendheid) genoemd. Er bestaan twee soorten 'jahl' (onwetendheid): De eerste is eenvoudige onwetendheid. Een persoon in deze toestand weet dat hij onwetend is. Een verkeerde 'aqîda komt bij zulke mensen niet voor. Zij zijn net als dieren. Want dat wat de mens van een dier onderscheidt, is kennis en begrip. Deze mensen zijn zelfs inferieur aan dieren. Want dieren zijn sterk ontwikkeld op het gebied waarvoor zij geschapen werden. De tweede soort 'jahl' is jahl al-murakkab (de onwetende weet niet dat hij onwetend is). Het betekent een verkeerde en afgedwalde 'aqîda hebben. Dit zijn de 'aqâid (enk. 'aqîda) van de Griekse filosofen en van de moslims die behoren tot de 72 bid'a groeperingen die niet overeenkomen met wat duidelijk is verklaard in de islam. Deze soort onwetendheid is erger dan de eerste. Het is een ziekte waarvoor men geen redemie kent.

II. Kufr al-juhûdî (kufr uit koppigheid) wordt ook wel kufr al-'inâdî genoemd. Het betekent bewust en uit koppigheid kâfir zijn. Dit komt voort uit kibr (arrogantie), de voorliefde voor status en vrees voor bespotting. De kufr van Fir'awn (de Farao) en zijn metgezellen en van de Byzantijnse keizer Herakleios waren van deze soort.

III. De derde soort kufr is kufr al-hukmî (kufr per bepaling). Degene die uitspraken doet of daden verricht die in de islam zijn verklaard als tekenen van kufr, zal kâfir worden, ook al bevestigt hij de islam in zijn qalb en zegt hij dat hij gelooft. Het is kufr om iets te vereren wat de islam ons beveelt te beledigen, en om iets te beledigen wat de islam ons beveelt te vereren.

1. Het is kufr om te zeggen: “Allâhu ta’âlâ kijkt naar ons vanuit de ‘Arsh of de hemel.”

2. Het is kufr om te zeggen: “Allâhu ta’âlâ doet jou onrecht aan net zoals jij mij onrecht hebt aangedaan.”

3. Het is kufr om te zeggen: “Die moslim is in mijn ogen net als een jood.”

4. Het is kufr om over een leugen te zeggen: “Allâhu ta’âlâ weet dat het waar is.”

5. Het is kufr om minachtende opmerkingen te maken over de engelen.

6. Het is kufr om een minachtende uitspraak te doen over de Qur’ân al-karîm, al is het over één letter, en om niet te geloven in ook maar één letter ervan.

7. Het is kufr om de Qur’ân al-karîm vergezeld met muziekinstrumenten te reciteren.

8. Het is kufr om niet te geloven in de originele versies van de Tawrât (Thora) en Injîl (het Evangelie) en erover kwaad te spreken. [De originele versies van de Tawrât en Injîl bestaan vandaag de dag niet meer.]

9. Het is kufr om de Qur’ân al-karîm te reciteren met de letters die ‘shâdh’ (uitzondering) worden genoemd en te beweren dat dit de Qur’ân is.

10. Het is kufr om kleinere uitspraken te doen over de profeten.

11. Het is kufr om niet te geloven in één van de vijftientig profeten (‘alayhimussalawâtu wattaslîmât) van wie de namen in de Qur’ân al-karîm vermeld staan.

12. Het is kufr om over een persoon die veel goedheden verricht te zeggen dat hij beter is dan een profeet.

13. Het is kufr om te zeggen dat de profeten behoeftig waren.

Hun armoede was immers hun eigen wens.

14. Als iemand beweert dat hij een profeet is, dan zullen hij en degenen die in hem geloven kâfir worden.

15. Het is kufr om te spotten met de zaken die in de âkhira zullen gebeuren.

16. Het is kufr om niet te geloven in de bestraffingen in het graf en de âkhira [door te beweren dat het niet strookt met de ‘aql en de wetenschap].

17. Het is kufr om niet te geloven dat Allâhu ta’âlâ in de Janna gezien zal worden en om te zeggen: “Ik wil niet de Janna, maar Allâhu ta’âlâ.”

18. Uitspraken die tekenen zijn van het niet geloven in de islam of zeggen dat de natuurwetenschappen beter zijn dan de kennis over de dîn, is kufr.

19. Het is kufr om te zeggen: “Of ik nu de salât verricht of niet, het maakt niet uit.”

20. Het is kufr om te zeggen: “Ik weiger de zakât te geven.”

21. Het is kufr om te zeggen: “Was ribâ (rente) maar halâl.”

22. Het is kufr om te zeggen: “Was zulm (onrechtvaardigheid, onderdrukking) maar halâl.”

23. Het is kufr om bezittingen die via een harâm manier zijn verkregen te geven aan een arme en hiervoor thawâb te verwachten en dat de arme gunstige du’âs verricht voor de gever ondanks dat hij weet dat de gegeven bezittingen harâm zijn.

24. Het is kufr om te zeggen dat de qiyâs (analogie van mujtahidûn) van Imâm al-a’zam Abû Hanîfa niet rechtmatig is. Wahhabieten worden om deze reden kâfir.

25. Het is kufr om één van de mashhûr (welbekende) sunan niet goed te vinden.

26. Het is kufr als iemand die deze hadîth al-sharîf hoort: “**Het gedeelte tussen mijn graf en mijn minbar** (preekstoel) [**Rawda al-mutahhara**] is één van de tuinen van de Janna”, het volgende zegt: “Ik zie niets anders dan een minbar (preekstoel), een rieten mat en een graf.”

27. Het is kufr om niet te geloven in de islamitische kennis en

om deze en de islamgeleerden te vernederen.

28. Iemand die kâfir wil worden, zal kâfir worden op het moment dat hij de niyya hiervoor heeft.

29. Als iemand wil dat een ander kâfir wordt en dit wil omdat hij kufr goedvindt, dan zal hijzelf kâfir worden.

30. Degene die woorden uitspreekt die leiden tot kufr, wetend dat deze tot kufr leiden en uit eigen wil, dan wordt hij kâfir. Als hij deze woorden uitspreekt maar niet weet dat ze leiden tot kufr, dan nog zal hij volgens de meerderheid van de geleerden kâfir worden.

31. Het is kufr om een daad die leidt tot kufr bewust uit te voeren. Er zijn veel geleerden die zeggen dat het ook kufr zal zijn wanneer het onbewust wordt uitgevoerd.

32. Het is kufr om een cingel (koord dat priesters rond hun middel dragen), dat ‘zunnâr’ wordt genoemd, te wikkelen rond zijn middel of om iets te dragen dat behoort tot kufr. Het is evenzeer kufr indien een handelaar het gebruikt in een dâr al-harb (regio die niet volgens de ahkâm al-islâmiyya wordt bestuurd). Deze zaken voor de grap of voor humor gebruiken of om anderen te laten lachen, leidt eveneens tot kufr.

33. Het is kufr om op de religieuze feestdagen van de kuffâr de dingen die eigen zijn aan die dag te gebruiken zoals zij of om deze dingen te schenken aan een kâfir.

34. Bij uitspraken die worden gedaan om te tonen dat men intelligent, deskundig of letterkundig is of om de personen om zich heen te verbazen, te laten lachen, blij te maken of om te spotten, bestaat het gevaar van ‘kufr al-hukmî’ (kufr per bepaling). Dit geldt ook voor woorden die men uitspreekt wanneer men woedend of kwaad is.

35. Als iemand die ghîba (iets kwetsends achter iemands rug om zeggen, dat waar is) begaat, zegt: “Ik heb geen ghîba begaan, ik heb een feit over hem genoemd”, dan is dit kufr.

36. Als een meisje dat gehuwd werd toen ze kind was, nadat ze toerekeningsvatbaar is geworden en de bulûgh heeft bereikt, geen weet heeft van îmân en de islam en wanneer het haar gevraagd wordt ze het niet kan uitleggen, dan zal de nikâh met haar man ongeldig worden en zal ze murtadd worden. Hetzelfde geldt voor een jongetje.

37. Wie tegen degene die een mu'min [onterecht] doodt of een bevel geeft om hem te doden, zegt dat hij het goed heeft gedaan, zal kâfir worden.

38. Het is kufr om over een persoon wiens terdoodveroordeling niet wâjib is te zeggen dat hij gedood moet worden.

39. Het is kufr om tegen een onrechtvaardig persoon die iemand onrecht heeft geslagen of gedood, te zeggen: "Goed gedaan! Hij had het verdiend."

40. De uitspraak: "Allâhu ta'âlâ weet dat ik meer van jou houd dan van mijn kind" als leugen zeggen, is kufr.

41. Als een moslim met een hoge status niest en er tegen degene die hierop "yarhamukallâh" ("moge Allâh jou genadig zijn") zegt, wordt gezegd: "Je mag niet op deze wijze spreken met hoogwaardige personen", dan is dit kufr.

42. Het is kufr indien men de salât niet verricht, niet vast of de zakât niet geeft omdat men niet gelooft dat het een plicht is of omdat men het minacht.

43. Het is kufr om de hoop te verliezen op de barmhartigheid van Allâhu ta'âlâ.

44. Bezittingen of geld die op zich niet harâm zijn, maar vervolgens omwille van een bepaalde reden harâm zijn geworden, worden harâm li-ghayrihî (harâm door externe redenen) genoemd. Hiertoe behoren bezittingen die gestolen zijn of verkregen zijn via manieren die harâm zijn. Het is geen kufr om deze halâl te noemen. Zaken die op zich harâm zijn, zoals kadavers, varkensvlees en wijn, worden harâm li-dhâtihî (ook wel harâm li-'aynihî; harâm op zichzelf) genoemd. Het is kufr om te zeggen dat deze halâl zijn.

45. Het is ook kufr om over alle zonden waarvan met zekerheid bekend is dat ze harâm zijn te zeggen dat ze halâl zijn.

46. Het is kufr om dingen die geëerbiedigd worden in de islam zoals de adhân, moskeeën en fiqh-boeken te beledigen.

47. Het is kufr om de salât te verrichten terwijl men weet dat men niet in een staat van wudû verkeert.

48. Het is kufr als men opzettelijk in een andere richting dan de qibla de salât verricht. Degene die zegt dat het niet noodzakelijk is om de salât in de richting van de qibla te verrichten, wordt kâfir.

49. Het is geen kufr als men tegen een moslim “kâfir” zegt om hem zwart te maken. Het is kufr als men dit zegt omdat men wil dat die persoon kâfir wordt.

50. Het is kufr om zonden te begaan zonder dat men er waarde aan hecht dat het een zonde is.

51. Het is kufr om niet te geloven dat het noodzakelijk is om ‘ibâdât te verrichten en zonden te vermijden.

52. Het is kufr om te geloven dat de verzamelde belastingen het eigendom worden van de sultan.

53. Het is kufr om de religieuze rituelen van de kuffâr goed te vinden en zonder dat er een darûra is een zunnâr (cingel) te dragen, tekenen van kufr te gebruiken of met de eigen handen ineengeslagen hen met liefde en eerbied te begroeten.

54. Als een persoon vrijwillig zweert door te zeggen: “Dat ding ligt bij die persoon” of “Dat ding ligt niet bij die persoon” en “Als het niet klopt, moge ik dan een kâfir worden” of “Moge ik dan een jood worden”, dan zal die persoon uit eigen wil in kufr getreden zijn, of dat ding nu bij die persoon ligt of niet.

55. Het is kufr als men over iets dat in elke dîn harâm is, zoals zinâ (ontucht), liwât (anaal geslachtsverkeer en homoseksualiteit), ribâ (rente) en liegen, zegt: “Was het maar halâl, dan kon ik het ook doen.”

56. Het is kufr om te zeggen: “Ik geloof in de profeten (‘alayhimussalawâtu wataslîmât), maar ik weet niet of Âdam (‘alayhissalâm) een profeet is.”

57. Degene die niet weet dat Muhammad (‘alayhissalâm) de Profeet is van de Einde der Tijden [dat wil zeggen, de laatste der profeten], zal kâfir worden.

58. Als iemand zegt: “Als hetgeen de profeten zeggen klopt, dan zijn wij gered”, dan zal hij kâfir worden. [Als hij deze uitspraak deed vanwege twijfel, dan zal hij kâfir worden.]

59. Als ze tegen een persoon zeggen: “Kom, verricht de salât” en die persoon antwoordt: “Ik weiger het te verrichten”, dan zal hij kâfir worden. Als hij echter bedoelde: “Ik ga het niet verrichten omdat jij het zegt, ik zal het verrichten op bevel van Allâhu ta’âlâ”, dan zal hij geen kâfir worden.

60. Als ze tegen een persoon zeggen: “Maak je baard niet

korter dan een vuistlengte,” of “Trim het gedeelte van je baard dat langer is dan een vuistlengte,” of “Knip je nagels,” “... want dit is de sunna van Rasûlullâh (sallallâhu ta’âlâ ‘alayhi wa sallam)” en als die persoon antwoordt: “Ik weiger het te knippen”, dan zal hij kâfir worden. Dit geldt ook voor de andere sunan. (Het is geen kufr als men zegt: “Ik zal het niet doen omdat jij het zegt, maar ik zal het doen omdat het een sunna is van Rasûlullâh.” Als hij het zegt met de bedoeling om de sunna te ontkennen, dan is het kufr.)

61. Als iemand zijn snor trimt en degene naast hem zegt: “Dat is nutteloos”, dan vreest men voor de kufr van degene die dit zegt. [Het trimmen van de snor is een sunna. Degene die dit zegt, zal een sunna geminacht hebben.]

62. Als een man – van top tot teen – met zijden is gekleed en een ander hierover: “Moge het gezegend zijn voor jou” zegt, dan vreest men voor zijn kufr.

63. Als iemand een makrûh begaat, zoals liggen met de benen gestrekt in de richting van de qibla, spuwen in de richting van de qibla of urineren in de richting van de qibla, en er wordt gezegd: “Doe deze dingen niet, het is makrûh” en hij hierop antwoordt: “Waren al onze zonden maar slechts zoals deze”, dan vreest men voor zijn kufr, omdat hij een makrûh als iets onbelangrijks acht.

64. Als een dienaar van een persoon een kamer binnenkomt en zijn meester begroet en degene die zich bij zijn meester bevindt, zegt: “Zwijg! Is het gepast voor een dienaar om zijn meester te begroeten?”, dan zal degene die dit zegt kâfir worden. Maar als zijn bedoeling was om hem goede omgangsmethoden aan te leren en hem erop te wijzen dat hij met zijn qalb moest begroeten, dan is het geen kufr.

65. Het is kufr om te zeggen dat îmân toeneemt of afneemt. Als men echter hiermee de kamâl (perfectie) en yaqîn (sterkte) van îmân bedoelt, dan is het geen kufr.

66. Het is kufr om te zeggen: “Er zijn twee qibla’s. De ene is de Ka’ba, de andere is Quds.” Het is kufr om te zeggen dat er vandaag de dag twee qibla’s zijn. Maar als men bedoelt dat eerst de Bayt al-muqaddas (al-Aqsâ moskee in Quds) de qibla was en nadien de Ka’ba de qibla werd, dan is het geen kufr.

67. Als iemand zonder reden vijandigheid koestert tegenover een islamgeleerde of hem uitscheldt, dan vreest men voor zijn kufr.

68. Er wordt gezegd, dat als iemand zegt: “Niet praten tijdens het eten, is een goede gewoonte van de vuuraanbidders” of “Geen contact hebben met je vrouw wanneer zij in haar hayd- of nifâs-periode zit, is een goede zaak van de vuuraanbidders”, hij kâfir zal worden.

69. Als er aan iemand wordt gevraagd of hij een mu'min is of niet, en hij “inshâallâh” zegt en dit niet kan uitleggen, dan is het kufr.

70. Er wordt gezegd, dat als iemand tegen een persoon van wie zijn kind is overleden, zegt: “Allâhu ta'âlâ had jouw kind nodig”, hij kâfir zal worden.

71. Als een vrouw een zwart koord rond haar middel heeft gewikkeld en er wordt gevraagd: “Wat is dit?” en zij antwoordt: “Dit is een zunnâr (cingel)”, dan zal ze kâfir worden.

72. Als iemand voor het eten van iets dat harâm is “bismillâh” zegt, dan zal hij kâfir worden. Dit geldt voor zaken die harâm li-dhâtihî (ook wel harâm li-'aynihî; harâm op zichzelf) zijn, dus mahârim zoals kadaver en wijn. Voor de harâm li-ghayrihî (harâm door externe redenen) die zelf niet harâm zijn, geldt dit niet. Het is geen kufr om de basmala uit te spreken voor het eten van voedsel dat is verkregen middels afpersing. Het voedsel zelf is niet harâm, de afpersing is harâm.

73. Het is kufr om met de kufr van iemand tevreden te zijn. Er is onenigheid onder de geleerden over het feit of een persoon kâfir wordt wanneer hij iemand vervloekt door te zeggen: “Moge Allâhu ta'âlâ jou als kâfir doen sterven.” Tevreden zijn met zijn kufr, is kufr. Maar als het tevreden zijn omwille van de zulm (onrechtvaardigheid, onderdrukking) en fisq van die persoon is – zodat zijn bestraffing voortdurend en hevig zal zijn – dan is het geen kufr.

74. Als iemand zegt: “Allâhu ta'âlâ weet dat ik die daad niet heb verricht” terwijl hij weet dat hij die daad wel heeft verricht, dan zal hij kâfir worden. Hij zal onwetendheid hebben toegeschreven aan Allâhu ta'âlâ.

75. Als iemand zonder getuigen trouwt met een vrouw en hij en de vrouw zeggen: “Allâhu ta'âlâ en de Profeet zijn onze getuigen”, dan zullen ze beiden kâfir worden. Immers, onze Profeet (sallallâhu ta'âlâ 'alayhi wa sallam) wist de ghayb niet toen hij levend was. Het is kufr om te zeggen dat hij de ghayb kende. [De

ghayb weten Allâhu ta'âlâ en degenen aan wie Hij het heeft medegedeeld.]

76. Als iemand zegt: “Ik weet dat wat gestolen en verdwenen is”, dan zullen zowel degene die dit zegt als degene die erin gelooft, kâfir worden. Als hij zegt dat de jinn hem dit vertellen, dan nog zal hij kâfir worden. Zelfs de profeten en jinn weten de ghayb niet. [De ghayb weten Allâhu ta'âlâ en degenen aan wie Hij het heeft medegedeeld.]

77. Er wordt gezegd, dat als iemand wil zweren bij Allâhu ta'âlâ en iemand anders zegt: “Ik wil niet dat je zweert bij Allâhu ta'âlâ, ik wens dat je zweert bij talâq (echtscheiding volgens de islam) of je eer”, hij kâfir zal worden.

78. Er wordt gezegd, dat als een persoon tegen iemand die hij niet mag, zegt: “Jouw gezicht lijkt in mijn ogen op de levensnemer”, hij kâfir zal worden. De levensnemende engel [Azrâil ('alayhissalâm)] is immers een verheven engel.

79. Als iemand zegt: “Het is aangenaam om de salât niet te verrichten”, dan zal hij kâfir worden. Er wordt gezegd, dat als iemand tegen een persoon zegt: “Kom, verricht de salât” en hij antwoordt: “De salât verrichten is moeilijk voor mij”, hij kâfir zal worden.

80. Als iemand zegt: “Allâhu ta'âlâ is mijn getuige in de hemel”, dan zal hij kâfir worden. Hij heeft immers een ruimte toegeschreven aan Allâhu ta'âlâ. Allâhu ta'âlâ is vrij van ruimte.

81. Degene die: “Allâh de vader” zegt, zal kâfir worden.

82. Als iemand zegt: “Rasûlullâh (sallallâhu 'alayhi wa sallam) likte zijn gezegende vingers af nadat hij had gegeten” en een ander hierop zegt: “Dat is onfatsoenlijk”, dan zal hij kâfir worden.

83. Als iemand zegt: “De Profeet ('alayhissalâtu wassalâm) was zwart”, dan zal hij kâfir worden.

84. Als iemand zegt: “Rizq (voorziening) komt van Allâhu ta'âlâ. Het is echter ook noodzakelijk dat de dienaar hiervoor in beweging komt”, dan is dit shirk (deelgenoot, partner toekennen aan Allâhu ta'âlâ). Want de bewegingen van dienaren komen eveneens van Allâhu ta'âlâ.

85. Als iemand zegt: “Het is beter om een christen te zijn dan een jood”, dan zal hij kâfir worden. Men moet zeggen: “Joden zijn

slechter dan christenen.”

86. Als iemand zegt: “Het is beter om een kâfir te zijn dan te verraden”, dan zal hij kâfir worden.

87. Als iemand zegt: “Wat heb ik te zoeken in een bijeenkomst over islamitische kennis?” of “Wie is er in staat om de dingen te doen die islamgeleerden verkondigen?”, of als hij een fatwâ (juridisch oordeel) op de grond gooit en zegt: “Wat heb je aan de uitspraken van islamgeleerden?”, dan zal hij kâfir worden.

88. Als iemand iets zegt dat leidt tot kufr en een ander hierom lacht, dan zal ook degene die lacht kâfir worden. Als hij lacht onder dwang, dan is het geen kufr.

89. Als iemand zegt: “De arwâh van de mashâyikh (ook wel awliyâ; vrienden van Allâh) zijn altijd hâdir (aanwezig) en wetend”, dan zal hij kâfir worden. Als hij zegt: “Ze zullen hâdir (aanwezig) zijn”, dan is het geen kufr. [De arwâh van de awliyâ kunnen niet hâdir en nâzir (buiten tijd en ruimte aanwezig en ziend) zijn zoals Allâhu ta’âlâ. Ze zullen hâdir zijn op de plaats waar ze genoemd worden. Voordat ze werden genoemd, waren ze daar niet aanwezig.]

90. Als iemand zegt: “Ik erken de islam niet” of “Ik wil niets te maken hebben met de islam”, dan zal hij kâfir worden.

91. Als iemand zegt: “Indien Âdam (‘alayhissalâm) niet van de tarwe had gegeten, dan zouden wij niet zondig zijn geweest”, dan zal hij kâfir worden. Er is echter onenigheid over of het kufr is als iemand zegt: “... dan zouden wij niet in de dunyâ zijn.”

92. Als iemand zegt: “Âdam (‘alayhissalâm) weefde stof” en een ander hierop zegt: “Als dat zo is, dan zijn wij zonen van een stofwever”, dan zal hij kâfir worden.

93. Als een persoon een kleine zonde begaat en iemand tegen hem zegt: “Verricht tawba” en die persoon antwoordt: “Wat heb ik dan gedaan waardoor ik tawba moet verrichten?”, dan zal hij kâfir worden.

94. Als iemand tegen een ander zegt: “Kom, laten we naar een islamgeleerde gaan” of “Laten we lezen en leren uit een fiqh- of ‘ilm al-hâl-boek” en hij antwoordt: “Wat moet ik doen met islamitische kennis?”, dan zal hij kâfir worden. Dit komt immers neer op het kleineren van islamitische kennis [kleineren komt neer op minachten].

95. Degene die tafsîr- (exegese) en fiqh-boeken beledigt en deze niet goedvindt en kleineert, zal kâfir worden.

96. Als er aan iemand wordt gevraagd tot wie zijn nakomelingen hij behoort, tot welke religiegemeenschap hij behoort, wie de imam van zijn madhhab qua ‘aqîda is en wie de imam van zijn madhhab qua ‘amal (daden) is en hij geen antwoord kan geven op deze vragen, dan zal hij kâfir worden.

97. Degene die over iets dat absoluut harâm is, zegt dat het halâl is, zal kâfir worden. [Het is gevaarlijk om te zeggen dat tabak harâm is.]

98. Als men van iets dat harâm is in alle religies, en waarvan het halâl zijn in strijd zou zijn met de wijsheid, wenst dat het halâl is, dan is dit kufr. Dus bijvoorbeeld zinâ, liwât, eten nadat men verzadigd is en ribâ aannemen en geven. Het is geen kufr om te wensen dat wijn halâl zou zijn. Het was namelijk niet harâm in iedere dîn.

99. Het is kufr om de Qur’ân al-karîm tussen het praten en grappen door te gebruiken.

100. Als een persoon tegen iemand die Yahyâ heet, zegt: “**Yâ Yahyâ! Khudh-il-kitâba**” (“O Yahyâ! Neem het boek!”), dan zal hij kâfir worden. Hij zal gespot hebben met de Qur’ân al-karîm. Hetzelfde geldt voor het reciteren van de Qur’ân al-karîm tussen muziek, spel of gezang.

101. Als iemand zegt: “Ik ben nu hier bismillâhi”, dan is dat een grote ramp. Als iemand iets in overvloed ziet en zegt: “**mâ khalaqallâh**” en niet weet wat het betekent, dan zal hij kâfir worden.

102. Als iemand zegt: “Ik zal je nu niet uitschelden. Ze hebben schelden een zonde genoemd”, dan is dat een grote ramp.

103. Als iemand zegt: “Je bent zo naakt als de kalf Jabrâîl”, dan is dat een grote ramp. Dit is immers spotten met een engel.

104. Wanneer iemand zweert bij Allâhu ta’âlâ en woorden gebruikt zoals: “Op het hoofd van mijn zoon” of “Op mijn eigen hoofd”, bijvoorbeeld wanneer men zegt: “Wallâhi (bij Allâh), op het hoofd van mijn zoon”, dan vreest men voor zijn kufr.

105. Het is kufr om de Qur’ân al-karîm, mawâlid (enk. mawlid) en anâshîd (religieuze lofliederen; enk. nashîd) te reciteren terwijl

er muziek wordt gespeeld of vergezeld met muziekinstrumenten.

106. Het is harâm om de Qur'ân al-karîm, mawâlid, anâshîd en salawât al-sharîfa met eerbied te reciteren in de majlis al-fisq (plaats waar mahârim worden begaan). Het is kufr om ze te reciteren voor plezier en vermaak in de majlis al-fisq.

107. Als iemand niet luistert naar de adhân die opgelezen wordt volgens de sunna en hier geen waarde aan hecht, dan zal hij onmiddellijk kâfir worden.

108. Degene die de Qur'ân al-karîm volgens zijn eigen 'aql interpreteert, zal kâfir worden.

109. Degene die niet gelooft overeenkomstig de geloofsprincipes die duidelijk vermeld staan in de Qur'ân al-karîm en de ahâdîth al-sharîfa, die de mujtahid-imams (rechtsgeleerden die bevoegd zijn tot het verrichten van ijtihâd) op basis van overeenstemming hebben verkondigd en die verspreid zijn onder de moslims, zal kâfir worden. Dit soort kufr wordt **ilhâd** genoemd en degene die op deze wijze gelooft, wordt **mulhid** genoemd.

110. Degene die een kâfir eerbiedend begroet, zal kâfir worden.

111. Het is kufr om woorden zoals "mijn ustâdh (meester)" met eerbied te gebruiken voor een kâfir.

112. Degene die tevreden is met de kufr van een ander, zal kâfir worden.

113. Opslagmedia waarop de Qur'ân al-karîm is vastgelegd, zijn net als een mushâf al-sharîf waardevol. Het is eveneens kufr om deze oneerbiedig te behandelen.

114. Waarzeggars die contact hebben met jinn, mensen die een horoscoop gebruiken en antwoord geven op alles wat aan hen wordt gevraagd of magiërs bezoeken en geloven in hun uitspraken en handelingen, is kufr, zelfs wanneer het soms daadwerkelijk uitkomt, omdat dit immers neerkomt op het geloven dat iemand anders buiten Allâhu ta'âlâ alles weet en alles kan doen wat hij maar wil. [Dit geldt niet voor het niet geloven in de natuurwetenschappen.]

115. Het is kufr om een sunna na te laten omdat men het minacht en er geen belang aan hecht.

116. Het is kufr om een cingel, wat 'zunnâr' wordt genoemd, te

dragen; afgodsbeelden – dus kruisen en standbeelden – en hun afbeeldingen te aanbidden en te vereren; één van de religieuze boeken waarin de ahkâm al-islâmiyya staat beschreven te beledigen; te spotten met één van de islamgeleerden; iets te zeggen of te schrijven dat leidt tot kufr; iets te beledigen waarvan we bevolen werden om het te vereren en iets te vereren waarvan we bevolen werden om het te beledigen.

117. Als iemand zegt: “Een tovenaar, magiër kan met magie uiteraard alles doen wat hij maar wenst. Zijn magie zal absoluut effect hebben”, dan zullen zowel degene die dit zegt als de persoon die hierin gelooft kâfir worden.

118. Als een moslim aan degene die hem kâfir noemt een bevestiging implicerend antwoord geeft, zoals: “Ja, meneer”, dan zal hij ook kâfir worden.

119. Het is kufr om met bezittingen waarvan met zekerheid bekend is dat ze harâm zijn is een moskee te laten bouwen, sadaqa te geven, andere liefdadigheden te laten verrichten en hiervoor thawâb te verwachten.

120. Als iemand sadaqa geeft van zijn bezittingen die zeker harâm zijn en hiervoor thawâb verwacht en de arme die het aanneemt: “Moge Allâhu ta’âlâ tevreden zijn” zegt tegen degene die het geeft terwijl hij weet dat het harâm bezittingen zijn, en degene die het geeft of een ander persoon hierop: “Âmîn” zegt, dan zullen ze allen kâfir worden.

121. Degene die zegt dat het halâl is om te trouwen met een vrouw met wie het harâm is om te trouwen, zal kâfir worden.

122. Het is kufr om in kroegen, op plaatsen waar er wordt gespeeld of in bijeenkomsten waar er wordt gezondigd, via radio of luidsprekers de Qur’ân al-karîm of mawâlid te beluisteren om zich te vermaken.

123. Het is kufr om de Qur’ân al-karîm te reciteren tijdens het bespelen van muziekinstrumenten.

124. Het is ook kufr om geen respect te tonen voor hetgeen gereciteerd wordt via de radio of luidspreker dat precies lijkt op de Qur’ân al-karîm.

125. Het is kufr om het woord “Schepper” te gebruiken voor iets of iemand anders buiten Allâhu ta’âlâ, ongeacht wat de bedoeling daarbij is.

126. Als men een waardevolle naam zoals ‘Abdulqâdir opzettelijk anders uitspreekt met een spottende intentie, dan is dit kufr. Hetzelfde geldt bijvoorbeeld wanneer men “Mo” zegt in plaats van “Muhammad” of “Ibo” zegt in plaats van “Ibrâhîm”. Er wordt gevreesd dat degenen die deze namen laten schrijven op schoenen of slippers en degenen die er daardoor op stappen, hun îmân zullen verliezen.

127. Het is kufr om de salât te verrichten terwijl men weet dat men niet in een staat van wudû verkeert en om een daad die sunna is niet goed te vinden. Geen belang hechten aan de sunna is kufr.

128. De uitspraak van onwetenden dat ze de graven van awliyâ vernielen omdat ze vrezen dat personen hen gaan zien als schepper, is kufr.

129. Degene die ervoor zorgt dat een ander – vooral zijn eigen kind – kâfir wordt, zal kâfir worden.

130. Het is kufr om te zeggen dat zinâ of liwât jâiz is.

131. Het is kufr om geen belang te hechten aan een harâm die werd overgeleverd via nusûs [âyât en ahâdîth] en via ijmâ’ (consensus, overeenstemming van mujtahidûn).

132. Grote zonden blijven plegen en dit vastberaden volhouden, leidt tot kufr. Het is kufr om geen belang te hechten aan de salât.

133. Het op de grond plaatsen [spreiden of gebruiken met de bedoeling het te beledigen] van een stuk papier, een doek of een sajjâda (gebedskleed) waarop een Arabische tekst of zelfs maar één Arabische letter staat, is kufr.

134. Het is kufr om te zeggen dat Abû Bakr al-Siddîq en ‘Umar al-Fârûq (radiyallâhu ta’âlâ ‘anhum – moge Allâhu ta’âlâ tevreden zijn met hen) niet het recht hadden om kalief te worden.

135. Het is kufr om los van Allâhu ta’âlâ iets te verwachten van een overledene.

136. Het gebruiken van de woorden: “Persoon die dingen onmiddellijk schenkt” voor een overledene, met de verwachting dat de verwachte dingen van die persoon onmiddellijk ontvangen zullen worden, is erg verfoeilijk en leidt tot kufr.

137. Aangezien het fard is om een overledene te begraven in de grond, zal degene die afstand neemt van deze dienst omdat hij

geen belang hecht aan deze fard of die kennis en wetenschap als voorwendsel gebruikt en zegt: “Overledenen begraven is ‘achtergesteldheid’. Het is beter om de overledenen te verbranden net zoals de boeddhistische, brahmaanse en communistische kuffâr”, zijn îmân verliezen en een murtadd worden.

138. Het is kufr om welke awliyâ dan ook van Allâhu ta’âlâ, ongeacht of die levend is of overleden, te ontkennen met de tong of de qalb.

139. Het is kufr om zich vijandig op te stellen tegenover awliyâ en degenen die handelen volgens hun kennis.

140. Het is kufr om te zeggen dat awliyâ de eigenschap ‘isma (onfeilbaarheid) bezitten. [Enkel de profeten beschikken over deze eigenschap.]

141. Er wordt gevreesd dat degene die geen aandeel heeft in de kennis van bâtin (kennis over de qalb en rûh) zal sterven zonder îmân. Het laagste niveau van een aandeel hebben hierin, is het geloven in het bestaan van deze kennis.

142. Het is kufr om de Qur’ân al-karîm te reciteren op een manier die geen enkele islangeleerde heeft gedaan, zelfs als de betekenis en de woorden hierdoor niet veranderen.

143. Het is kufr om iets te gebruiken dat eigen is aan de gebeden van priesters.

144. Het is kufr om te geloven dat een bepaalde gebeurtenis uit zichzelf heeft plaatsgevonden en om te zeggen dat dieren zijn ontwikkeld vanuit eencelligen tot hogere organismen, dat de ene vanuit de andere is ontstaan en ze uiteindelijk in mensen zijn veranderd.

145. Iemand die de salât opzettelijk niet uitvoert, er niet aan denkt om de qadâ ervan te verrichten en niet vreest dat hij hiervoor bestraffing zal ondergaan, is ook volgens de hanafi madhhab een kâfir.

146. Het is kufr om de gebeden van de kuffâr als ‘ibâda uit te voeren, bijvoorbeeld klokken en muziekinstrumenten zoals orgels die in kerken worden bespeeld ook in moskeeën bespelen, en om zonder darûra of dwang de dingen te gebruiken die in de islam als tekenen van kufr worden beschouwd.

147. Degene die de Sahâba al-kirâm uitscheldt, wordt een

mulhid genoemd. Mulhid betekent kâfir.

148. Het is kufr om afbeeldingen van kuffâr te vereren door het hoog op te hangen.

149. Het is kufr om te geloven dat de persoon die is afgebeeld of de persoon van wie een standbeeld is gemaakt, of dat een kruis, een ster, de zon, een koe of dergelijke dingen over goddelijke eigenschappen beschikken, zoals scheppen wat hij wil of doen wat hij wil of zieken genezen, en op grond hiervan deze te vereren.

150. Degene die de edele ‘Âisha belastert [haar een prostituee noemt] en niet gelooft dat haar vader een Sahâbî (Metgezel) was, zal kâfir worden.

151. Het is wezenlijk bekend dat ‘Îsâ (‘alayhissalâm) zal neerdalen uit de hemel. Degene die hier niet in gelooft, zal kâfir worden.

152. Het is kufr om iemand kâfir te noemen aan wie in de Qur’ân al-karîm of ahâdîth al-sharîfa de Janna wordt beloofd.

153. Het is een grote wandaad om de âyât al-karîma die zich buiten de wetenschap en de ervaring bevinden en die niets te maken hebben met de wetenschap, in overeenstemming met de natuurwetenschappen proberen te brengen en om zo de tafâsir (exegeses, verklaringen; enk. tafsîr) van de Salaf al-sâlihîn (de moslims van de eerste hijrî-eeuw: de vooraanstaanden van de Sahâba al-kirâm, Tâbi’ûn en Tâbi’ al-Tâbi’ûn) te veranderen. Degenen die zulke tafâsir (exegeses) en vertalingen maken, zullen kâfir worden.

154. Als een meisje dat men als moslima beschouwt, geen kennis heeft over de islam wanneer ze toerekeningsvatbaar is geworden en de leeftijd van bulûgh heeft bereikt, dan zal ze een kâfir worden. Hetzelfde geldt voor een jongetje.

155. Het is harâm en een zonde voor een moslimvrouw om naar buiten te gaan met een onbedekt hoofd en onbedekte armen en benen en om zich zo te tonen aan mannen. Als ze hier geen belang aan hecht en het niet erg vindt, zal ze haar îmân verliezen en kâfir worden.

156. Ook de farâid en mahârim die onze Profeet heeft verkondigd, zijn net zo waardevol als de farâid en mahârim die duidelijk zijn vermeld in de Qur’ân al-karîm. Degene die hier eveneens niet in gelooft en ze niet aanvaardt, zal uit de islam

treden en kâfir worden.

157. Wanneer men het woord “‘azîm” in de tasbîh die tijdens de rukû’ wordt gereciteerd, uitspreekt met de Arabische letter ‘zâ’, dan betekent het: “Mijn Heer is Groot.” Als men echter “‘azîm” zegt met de Arabische letter ‘zây’, dan betekent het: “Mijn Heer is mijn vijand” en zal de salât ongeldig worden en doordat het de betekenis verandert, zal het bovendien leiden tot kufr.

158. Als iemand: “Wat heb je mooi gereciteerd!” zegt tegen een hâfiz die de Qur’ân al-karîm met taghannî (melodieuze reciteren) heeft gereciteerd, dan zal hij zijn îmân verliezen en kâfir worden. Immers, degene die iets mooi noemt dat in alle vier madhâhib harâm is, zal kâfir worden. Als hij hiermee echter bedoelde dat hij zijn stem en het feit dat hij de Qur’ân al-karîm reciteerde mooi vond, dan zal hij geen kâfir worden.

159. Degene die niet gelooft in het bestaan van engelen en jinn, zal kâfir worden.

160. De woorden in de âyât van de Qur’ân al-karîm krijgen hun open en bekende betekenissen. Zij die deze betekenissen veranderen en zo de bâtiniyya (ismâ’îlieten) volgen, zullen kâfir worden.

161. Het is kufr als een persoon tijdens het uitvoeren van magie een uitspraak doet of een handeling verricht die leidt tot kufr.

162. Als iemand tegen een moslim “O kâfir” zegt [of “O vrijmetselaar”, “O communist”] en hij gelooft dat die moslim een kâfir is, dan zal hijzelf kâfir worden.

163. Als iemand die de ‘ibâdât verricht, twijfelt of hij zijn îmân zal verliezen en denkt: ik heb veel zonden, mijn ‘ibâdât zullen mij niet redden, dan wijst dit op een sterke îmân. Degene die twijfelt of zijn îmân zal voortduren, zal kâfir worden.

164. Wanneer men zegt: “Er zijn x aantal profeten”, dan kan het zijn dat men iemand die geen profeet is, aanduidt als profeet, of iemand die een profeet is, juist niet aanvaardt als profeet. Dit is kufr, want één van de profeten niet aanvaarden betekent geen enkele van hen aanvaarden.

Als een moslim, man of vrouw, opzettelijk [zonder bedreigd te worden, uit eigen wil] een uitspraak doet of een daad verricht – serieus of voor de grap – waarvan de geleerden op basis van overeenstemming hebben vermeld dat het leidt tot kufr, en als hij

dit doet of verricht wetend dat het leidt tot kufr, dan zal hij zijn îmân verliezen, ongeacht of hij aan de betekenis denkt of niet. Hij zal murtadd worden. Dit wordt kufr al-‘inâdî genoemd. Wanneer iemand murtadd wordt door kufr al-‘inâdî, dan zullen de thawâbs voor zijn voorgaande ‘ibâdât worden uitgewist. Als hij tawba verricht, zal hij ze niet terugkrijgen. Indien hij rijk is, dient hij opnieuw op hajj te gaan. Hij dient zijn gebeden, vasten en zakât die hij had uitgevoerd toen hij murtadd was, niet als qadâ uit te voeren. Dat wat hij voor zijn afvalligheid niet dat verricht, moet hij wel als qadâ uitvoeren. **Om tawba te verrichten, is het niet voldoende om enkel de kalima al-shahâda op te zeggen. Het is noodzakelijk om ook tawba te verrichten voor datgene wat heeft geleid tot kufr.** [Hij moet de islam betreden langs dezelfde poort als waarlangs hij het heeft verlaten.] Als hij iets zegt of doet zonder te weten dat het leidt tot kufr of opzettelijk een uitspraak doet waarover onenigheid is onder de geleerden of het leidt tot kufr, dan is het twijfelachtig of hij zijn îmân zal verliezen en of zijn nikâh ongeldig zal worden. Het is goed om voor de zekerheid tajdîd al-îmân (het verversen van de îmân) en tajdîd al-nikâh (het verversen van de nikâh) te verrichten. Uitspraken doen zonder te weten dat het leidt tot kufr, wordt **kufr al-jahlî** (kufr door onwetendheid) genoemd. Geen kennis hebben over deze zaken is geen ‘udhr, maar een grote zonde. Het is immers voor iedere moslim fard om de zaken te leren die hij moet weten. Als iemand per ongeluk, per vergissing of op een interpreteerbare manier een uitspraak doet die leidt tot kufr, dan zullen zijn îmân en nikâh niet ongeldig worden. In zo een geval is het echter goed om tawba en istighfâr, dus tajdîd al-îmân te verrichten.

Net zoals een kâfir mu’min wordt door één keer de kalima al-tawhîd op te zeggen, zo kan een mu’min ook kâfir worden door een enkele uitspraak.

Indien er uit de uitspraak of handeling van een moslim honderd interpretaties af te leiden zijn, dus als men honderd dingen eruit begrijpt en één daarvan aantoonbaar dat deze persoon îmân heeft en negenennegentig erop wijzen dat hij kâfir is, dan moet men verklaren dat hij moslim is. Er wordt met andere woorden niet gekeken naar de negenennegentig interpretaties die wijzen op kufr. Er wordt gekeken naar die ene interpretatie die wijst op îmân. Men dient dit niet verkeerd op te vatten. Om deze reden moet men op twee punten letten. Ten eerste moet degene die deze uitspraak of handeling doet, moslim zijn. Als een kâfir de

Qur'ân al-karîm prijst of zegt dat Allâhu ta'âlâ één is, dan betekent dit niet dat hij moslim is. Ten tweede wordt er bedoeld dat er honderd interpretaties af te leiden zijn uit één uitspraak of handeling. Niet dat deze persoon moslim dient genoemd te worden als uit honderd uitspraken of honderd handelingen één ervan wijst op îmân en negenennegentig op kufr.

Iedere moslim dient 's morgens en 's avonds deze du'â van îmân te reciteren:

“Allâhumma innî a'ûdhu bika min an ushrika bika shay-an wa ana a'lamu. Wa astaghfiruka li-mâ lâ-a'lamu. Innaka anta 'allâmul-ghuyûb.”

Door deze du'â te reciteren, dient men eveneens tawba en tajdîd al-îmân (het verversen van de îmân) en tajdîd al-nikâh (het verversen van de nikâh) te verrichten:

“Allâhumma innî urîdu an ujaddidal-îmâna wan-nikâha tajdîdan bi-qawli lâ ilâha illallâh Muhammadun Rasûlullâh.” (“O Allâh! Ik wil mijn îmân en nikâh verversen door het uitspreken van de woorden: ‘Lâ ilâha illallâh Muhammadun Rasûlullâh’.”)

ZAKEN DIE ERVOOR ZORGEN DAT WE ONZE ÎMÂN VOORTDUREND BEHOUDEN EN NIET VERLIEZEN:

1- Îmân hebben in de ghayb.

2- Geloven dat de ghayb enkel gekend is door Allâhu ta'âlâ en degenen aan wie Hij het heeft medegeedeeld.

3- Dat wat harâm is als harâm erkennen en dus geloven.

4- Dat wat halâl is als halâl erkennen en dus geloven.

5- Niet zeker zijn van de bestraffing van Allâhu ta'âlâ en altijd vrees hebben.

6- De hoop op Allâhu ta'âlâ niet verliezen.

– Als een persoon de zaak ontkent waardoor hij een murtadd is geworden, dan wordt dit ook als tawba beschouwd. Als een murtadd sterft voordat hij tawba heeft verricht, dan zal hij voor eeuwig bestraffing ondergaan in het Hellevuur. Om deze reden moet men kufr erg vrezen en weinig spreken. In een hadîth al-sharîf wordt gezegd: **“Spreek altijd goed en nuttig. Zo niet, zwijg!”** Men hoort serieus te zijn en geen grappenmaker. Men dient geen dingen te doen die volgens de ‘aql en mensheid ongepast zijn. Men dient veel du’â te verrichten tot Allâhu ta'âlâ, zodat Hij hem beschermt tegen kufr.

ZAKEN DIE ERTOE LEIDEN DAT IEMAND ZIJN HUIDIGE ÎMÂN LATER KAN VERLIEZEN:

1- Behoren tot ahl al-bid’a. Dus een verkeerde ‘aqîda hebben. [Degene die afwijkt van de ‘aqîda die is overgeleverd door de geleerden van ahl al-sunna, ook al is dit heel weinig, zal een afgedwaalde of een kâfir worden.]

2- Een zwakke îmân hebben, dus een îmân die niet gepaard gaat met daden.

3- Zijn negen lichaamsdelen doen afwijken van het rechte pad.

4- Doorgaan met het begaan van grote zonden.

- 5- Geen dankbaarheid meer tonen voor het feit dat men begunstigd werd met de islam.
- 6- Niet vrezen dat men zonder îmân naar de âkhira zal gaan.
- 7- Onrecht aandoen, tiranniseren.
- 8- Niet luisteren naar de adhân die wordt opgelezen volgens de sunna.
- 9- Opstandig zijn tegenover zijn ouders.
- 10- Veel zweren, ook al zegt men de waarheid.
- 11- De ta'dîl al-arkân tijdens de salât nalaten.
- 12- In de veronderstelling dat de salât onbelangrijk is er geen belang aan hechten om dit zelf te leren en het te leren aan zijn kinderen, en anderen in het uitvoeren van de salât verhinderen.
- 13- Alcoholische dranken nuttigen.
- 14- Mu'minûn kwellen.
- 15- Valselijk beweren dat men een walî is en doen alsof men kennis over de dîn verspreidt.
- 16- Zijn zonden vergeten en ze als onbelangrijk beschouwen.
- 17- Kibr (hoogmoed, arrogantie). Zichzelf hoger achten dan anderen.
- 18- 'Ujb (zelfingenomenheid). Zijn kennis en daden bewonderen.
- 19- Nifâq (munâfiq zijn, huichelarij, dubbelhartig zijn).
- 20- Hasad (afgunst, nijd), dus zijn moslim broeder of zuster iets misgunnen.
- 21- Het niet uitvoeren van de bevelen die zijn opgelegd door de regering en zijn ustâdh (meester) die niet in strijd zijn met de islam.
- 22- Iemand 'goed' achten voordat men ervaringen met hem heeft.
- 23- Doorgaan met liegen.
- 24- De islamgeleerden mijden.
- 25- Zijn snor langer laten groeien dan de lengte die is

voorgescreven in de sunna.

26- Dat mannen zijde dragen.

27- Doorgaan met ghîba.

28- Zijn burens kwellen, ook al zijn het kuffâr.

29- Erg woedend of boos worden voor wereldse zorgen.

30- Ribâ geven en nemen.

31- Het dragen van kleding met lange mouwen of lange gewaden om te kunnen pronken.

32- Tovenarij en magie uitoefenen.

33- Het nalaten van het bezoeken van zijn mahram familieleden die moslim en rechtschapen zijn.

34- De persoon van wie Allâhu ta'âlâ houdt, niet liefhebben; houden van degenen die de islam willen vernietigen. [**Al-hubb fillâh** (liefhebben omwille van Allâh) **en al-bughd fillâh** (verafschuwen omwille van Allâh) **is een voorwaarde van îmân.**]

35- Langer dan drie dagen wrok koesteren tegenover zijn mu'min broeder of zuster.

36- Doorgaan met het plegen van zinâ.

37- Liwât begaan en hiervoor geen tawba verrichten.

38- De adhân niet oplezen volgens de sunna en niet op de voorgeschreven tijden die staan vermeld in de fiqh-boeken en wanneer men de adhân hoort die wel volgens de sunna wordt ongelezen, er niet met respect naar luisteren.

39- Wanneer men een persoon ziet die een harâm begaat, deze persoon niet met vriendelijke woorden beletten, ondanks dat men hiertoe wel in staat is.

40- Ermee instemmen dat zijn vrouw, zijn dochter en de vrouwen waarover hij het recht heeft om hen nasîha (goede raad) te geven, op straat komen met een onbedekt hoofd, onbedekte armen en benen, opgetut en geparfumeerd en dat ze spreken met slechte personen.

ER ZIJN VEEL GROTE ZONDEN:

[Dit zijn de 72 grote zonden.]

- 1- Onterecht iemand doden.
- 2- Zinâ plegen.
- 3- Liwât.
- 4- Wijn en alle andere soorten alcoholische dranken nuttigen.
[Bier drinken is harâm.]
- 5- Stelen.
- 6- Verdovende middelen innemen voor het plezier.
- 7- Andermans bezit onder dwang afnemen. Met andere woorden, afpersing.
- 8- Valse getuigenis afleggen.
- 9- In de maand ramadân zonder een ‘udhr voor de ogen van moslims eten.
- 10- Ribâ geven en nemen.
- 11- Vaak zweren.
- 12- Ongehoorzaam en opstandig zijn tegenover zijn ouders.
- 13- Het nalaten van silat al-rahm, het bezoeken van zijn mahram en rechtschape familieleden.
- 14- Tijdens het strijden het veldslag verlaten en vluchten voor de vijand.
- 15- Onterecht het eigendom van een weeskind gebruiken.
- 16- Niet eerlijk zijn in het meten en wegen.
- 17- De salât voor of na zijn voorgeschreven tijd verrichten.
- 18- De qalb van zijn moslim broeder of zuster breken. [Dit is een grotere zonde dan het vernielen van de Ka’ba. Na kufr, dat Allâhu ta’âlâ het meest krenkt, is er geen grotere zonde dan het breken van iemands qalb.]
- 19- Iets zeggen dat Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) niet heeft gezegd en dit aan hem toeschrijven.
- 20- Steekpenningen aannemen.

- 21- Het uit de weg gaan van het getuigen van de waarheid.
- 22- De zakât en ‘ushr van zijn bezittingen niet geven.
- 23- Wanneer men iemand ziet die een harâm begaat, hem niet hiervan beletten terwijl men wel daartoe in staat is.
- 24 - Een levend dier verbranden.
- 25- Vergeten hoe de Qur’ân al-karîm geciteerd moet worden nadat men het heeft geleerd.
- 26- De hoop op de barmhartigheid van Allâhu ta’âlâ opgeven.
- 27- Mensen verraden, ongeacht of ze moslim of kâfir zijn.
- 28- Varkensvlees eten.
- 29- Eén van de Sahâba (ridwânullâhi ta’âlâ ‘alayhim ajma’în – moge Allâhu ta’âlâ tevreden zijn met hen allen) van Rasûlullâh niet liefhebben en hem uitschelden.
- 30- Doorgaan met eten nadat men verzadigd is.
- 31- Dat vrouwen geslachtsgemeenschap met hun echtgenoot ontwijken.
- 32- Dat vrouwen zonder de toestemming van hun echtgenoot op bezoek gaan.
- 33- Een kuise vrouw als hoer aanduiden.
- 34- Namîma, dus het verspreiden van laster onder moslims.
- 35- Zijn ‘awra plaatsen aan anderen tonen. [Bij mannen is de ‘awra het gedeelte tussen de navel en de knie. De haren, armen en benen van de vrouw zijn onderdeel van haar ‘awra plaatsen.] Het is eveneens harâm om te kijken naar andermans ‘awra plaatsen.
- 36- Kadaver eten of het aan anderen te eten geven.
- 37- Dat wat werd toevertrouwd, misbruiken.
- 38- Ghîba begaan over een moslim.
- 39- Hasad (afgunst, nijd).
- 40- Een deelgenoot toekennen aan Allâhu ta’âlâ.
- 41- Liegen.
- 42- Kibr, zich superieur wanen aan anderen.

- 43- Dat een terminaal ziek persoon zijn erfenis van een erfgenaam ontnemt.
- 44- Erg gierig zijn.
- 45- Liefde voor de dunyâ.
- 46- Geen vrees hebben voor de bestraffing van Allâhu ta'âlâ.
- 47- Niet geloven dat iets wat harâm is, harâm is.
- 48- Niet geloven dat iets wat halâl is, halâl is.
- 49- Geloven in de uitspraken van waarzeggers en dat ze kennis uit de ghayb kunnen mededelen.
- 50- De islam verlaten en een murtadd worden.
- 51- Zonder een 'udhr kijken naar andermans vrouw of dochter.
- 52- Dat vrouwen mannenkleding aandoen.
- 53- Dat mannen vrouwenkleding aandoen.
- 54- Zonden begaan binnen de Haram al-Ka'ba (beschermde zone rond de Ka'ba).
- 55- De adhân reciteren en de salât verrichten voordat de gebedstijd is aangebroken.
- 56- In opstand komen en ingaan tegen de orders van staatsmannen en de wetten.
- 57- De edele delen van zijn vrouw vergelijken met die van zijn moeder.
- 58- De moeder van zijn vrouw uitschelden.
- 59- Met wapens op elkaar richten.
- 60- Eten en drinken van het restvoedsel van een hond.
- 61- Een goedheid die men voor iemand heeft verricht hem verwijten.
- 62- Zijde dragen. [Dit geldt voor mannen.]
- 63- Volhardend in onwetendheid blijven. [Het niet leren van de 'aqîda van de ahl al-sunna, de farâid, mahârim en alle noodzakelijke kennis.]
- 64- Zweren bij iets anders dan Allâhu ta'âlâ of de namen die in

de islam zijn vermeld.

65- Kennis mijden.

66- Niet inzien dat onwetendheid een ramp is.

67- Doorgaan met het opnieuw begaan van kleine zonden.

68- Zonder darûra vaak hardop lachen.

69- Zodanig lang in een staat van janâba blijven dat men een gebedstijd mist.

70- Geslachtsgemeenschap hebben met zijn vrouw wanneer ze in haar hayd- of nifâs-periode zit.

71- Taghannî (melodius reciteren). Immorele liedjes zingen, muziek beluisteren en muziekinstrumenten bespelen.

72- Zelfmoord plegen, dus zichzelf doden.

Een mut'a nikâh (tijdelijke nikâh) is harâm. Net zoals het harâm is voor vrouwen en meisjes om met een onbedekt hoofd en onbedekte haren, armen en benen op straat te komen, zo is het ook harâm voor hen om naar buiten te gaan in dunne, versierde, strakke en aangenaam ruikende kleding.

Het is harâm om te kijken naar een vrouw die haar grove 'awra plaatsen heeft bedekt met strakke kleding, ook al is dit zonder lust. Het is harâm om met lust te kijken naar het ondergoed van een niet-mahram vrouw. Het is harâm om met lust te kijken naar haar niet-grove 'awra plaatsen die bedekt zijn met strakke kleding. Het maken, drukken of tekenen van beelden die leiden tot harâm en lust, is harâm. [Het is kufr om over de mahârim te zeggen: "En wat dan nog?" of "En wat kan het mij schelen?"]

Tijdens de wudû en ghysl meer water gebruiken dan nodig, is verspilling en dus harâm.

Kwaadspreken over overleden awliyâ, hen onwetend noemen, uit hun uitspraken betekenissen afleiden die niet stroken met de ahkâm al-islâmiyya, niet geloven dat ze ook na hun dood karâmât (buitengewone toestanden) kunnen tonen, veronderstellen dat hun wilâya (nabijheid tot Allâh) eindigt na hun dood en degenen die van de baraka van hun graven willen profiteren hiervan weerhouden, zijn allen harâm, net zoals sû' az-zann (slechte vermoedens hebben) over moslims, hen onrecht aandoen, hun bezittingen afpersen, hasad, lasteren, liegen en ghîba begaan.

TIEN ZAKEN DIE ERTOE LEIDEN DAT MEN TIJDENS HET UITBLAZEN VAN DE LAATSTE ADEM STERFT ZONDER ÎMÂN:

- 1- De geboden en verboden van Allâhu ta'âlâ niet leren.
- 2- Zijn îmân niet rechtzetten aan de hand van de 'aqîda van de ahl al-sunna.
- 3- Gehecht zijn aan wereldse bezittingen, rang en faam.
- 4- De mensen, dieren of zichzelf onrecht en leed aandoen.
- 5- Ondankbaar zijn tegenover Allâhu ta'âlâ en degenen die een bemiddelaar zijn voor het ontvangen van goedheden.
- 6- Geen vrees hebben om de îmân te verliezen.
- 7- De vijf dagelijkse gebeden niet op hun voorgeschreven tijden verrichten.
- 8- Ribâ geven en nemen.
- 9- Neerkijken op moslims die verbonden zijn aan hun dîn. Kwalijke uitspraken doen over hen, zoals hen 'achterhaald' noemen.
- 10- Onzedige woorden uitspreken, onzedige teksten schrijven of onzedige afbeeldingen maken.

OM TE BEHOREN TOT DE 'AQÎDA VAN DE AHL AL-SUNNA DIENT MEN TE LETTEN OP DEZE KWESTIES:

- 1- Allâhu ta'âlâ heeft Attributen. Deze zijn gescheiden van zijn Wezen.
- 2- Îmân neemt niet toe en neemt niet af.
- 3- Door grote zonden te begaan, zal men zijn îmân niet verliezen.
- 4- Het is essentieel om te geloven in de ghayb.
- 5- Er is geen qiyâs (analogie) wat betreft îmân.

6- Allâhu ta'âlâ zal gezien worden in de Janna.

7- Tawakkul is een voorwaarde van îmân.

8- Daden ('ibâdât) maken geen deel uit van îmân.

9- Geloven in de qadar is een voorwaarde van îmân.

10- Het is verplicht om één van de vier madhâhib te volgen ter uitvoering van daden.

11- Het is verplicht om te houden van alle Sahâba al-kirâm, alle Ahl al-bayt (familieleden) en van alle echtgenoten van onze Profeet.

12- De rang van de vier kaliefen onder elkaar is overeenkomstig hun opvolging in het kalifaat.

13- Het is jâiz om de thawâb van nâfila 'ibâdât, zoals nâfila gebeden, vasten en sadaqa te schenken aan een ander.

14- De Mi'râj heeft plaatsgevonden met zowel de rûh als het lichaam.

15- De karâmât (buitengewone toestanden) van awliyâ zijn waar.

16- Shafâ'a is waar.

17- Het is jâiz om masah uit te voeren over khuffs.

18- Er zal ondervraging zijn in het graf.

19- De bestraffing in het graf zal zowel door de rûh als het lichaam worden ondergaan.

20- Zowel de mensen als hun daden worden geschapen door Allâhu ta'âlâ. De mens heeft een irâda al-juz'iyya (gedeeltelijke vrije wil).

21- Rizq (voorziening) kan zowel van halâl als van harâm verkregen worden.

22- Tawassul (bemiddeling) door de arwâh van awliyâ en du'â verrichten omwille van hun rang bij Allâhu ta'âlâ is toegestaan.

***De mu'adhdhin riep toe en sprak de 'iqâma uit,
Hij draaide zijn gezicht in de richting van de Ka'ba en verrichtte ook de niyya.
Wanneer de mu'minûn dit hoorden, luisterden ze met eerbied,
Daarna begonnen ze met de salât en dienden hun Heer.***

SLECHTE KARAKTEREIGENSCHAPPEN:

1- Kufr.

2- Jahâla (onwetendheid).

3- Angst om bespot te worden. [De waarheid niet accepteren, omdat men treurt dat mensen zouden kwaadspreken over hem, zouden roddelen over hem en hem zouden terechtwijzen.]

4- Ervan houden om geprezen te worden. [Zelfingenomen zijn en ervan houden om geprezen te worden.]

5- Een bid'a 'aqîda. [Een verkeerde î mân.]

6- Verlangens van de nafs. [De verlangens, het genot en de lusten van de nafs volgen.]

7- Î mân middels taqlîd. [Personen imiteren die men niet kent.]

8- Riyâ (pronken, uiterlijk vertoon). [Wereldse verlangens verkrijgen door daden voor de âkhira te verrichten.]

9- Tûl al-amal. [Een lang leven willen leiden om zich te vermaken met plezier en vreugde.]

10- Tama' (hebzucht). [Streven naar werelds genot door middel van manieren die harâm zijn.]

11- Kibr. [Zichzelf superieur beschouwen aan anderen.]

12- Tadhallul (zelfvernedering). [Overdreven tawâdu' (nederigheid).]

13- 'Ujb (zelfingenomenheid). [Het bewonderen van de goedheden en 'ibâdât die men heeft verricht.]

14- Hasad. [Jaloers zijn, misgunnen, wensen dat de ni'ma van een ander wordt afgenomen. Abû al-Layth al-Samarqandî zegt: **“De du'â van drie personen wordt niet aanvaard: de persoon die mahârim nuttigt, de persoon die ghîba begaat en de persoon die hasad koestert.”**]

15- Hiqd (wrok). [Neerkijken op anderen.]

16- Shamâta (leedvermaak). [Zich verheugen wanneer iemand iets kwaads of schadelijks overkomt.]

17- Hijr. [De vriendschap verbreken, boos blijven.]

18- Jubn (lafheid). [Gebrek aan moed.]

19- Tahawwur (agressiviteit). [Overmatige woede en hardheid die een schadelijke vorm aanneemt.]

20- Ghadr. [Zich niet houden aan zijn overeenkomst en eed.]

21- Hiyâna (verraad). [Tekenen dat wijst op nifâq; een uitspraak of handeling die het vertrouwen schaadt.]

22- De belofte verbreken. [Zich niet aan zijn woord houden. In een hadîth al-sharîf wordt gezegd: **“Er zijn drie tekens van nifâq: liegen, zijn belofte niet nakomen en verraad plegen aan hetgeen dat toevertrouwd is.”**]

23- Sû' az-zann (slechte vermoedens hebben over anderen). [Sû' az-zann is harâm. Denken dat zijn zonden niet vergeven zullen worden, is sû' az-zann tegenover Allâhu ta'âlâ. Denken dat bepaalde mu'minûn harâm-plegers, dus fâsiqûn (enk. fâsiq) zijn, is eveneens sû' az-zann.]

24- Voorliefde voor bezittingen. [Gehecht zijn aan bezittingen.]

25- Taswîf (uitstellen). [Het verrichten van goede daden uitstellen.] In een hadîth al-sharîf wordt gezegd: **“Weet de waarde van vijf zaken voordat zich vijf zaken voordoen: de waarde van het leven voordat men sterft, de waarde van gezondheid voor ziekte, de waarde van het verkrijgen van de âkhira in de dunyâ, de waarde van jeugdigheid voordat men oud wordt en de waarde van rijkdom voor armoede.”**

26- Het liefhebben van fâsiqûn. [De meest kwalijke fîsq is zulm (onrecht aandoen, tirannie). Degene die harâm begaat, wordt fâsiq genoemd.]

27- Vijandigheid tegenover geleerden. [Het is kufr om te spotten met de islamitische wetenschappen en de islamgeleerden.]

28- Fitna. [Mensen in problemen brengen. In een hadîth al-sharîf wordt gezegd: **“Fitna is in slaap. Vervloekt is hij die het wakker maakt!”**]

29- Mudâhana en mudâra. [Mudâhana betekent iemand die harâm begaat hierin niet hinderen ook al is hij hiertoe in staat en zijn dîn opofferen omwille van de dunyâ. Mudâra betekent de dunyâ opofferen omwille van zijn dîn.]

30- 'Inâd (koppigheid) en mukâbara (eigenzinnigheid). [Wanneer men de waarheid hoort, deze niet aanvaarden.]

31- Nifâq.

32- Geen tafakkur verrichten (overpeinzing, diepgaand nadenken). [Niet denken aan zijn zonden, aan de schepsels en aan zichzelf.]

33- Een du'â met slechte intenties verrichten voor een moslim.

34- Een moslim een slechte bijnaam geven.

35- Excuses niet aanvaarden.

36- Een verkeerde tafsîr geven van de Qur'ân al-karîm.

37- Harâm blijven plegen.

38- Ghîba.

39- Geen tawba verrichten.

40- Begerig zijn naar bezittingen en status.

[Men moet slechte karaktereigenschappen vermijden en ernaar streven om een mooi karakter te hebben. In de hadîth al-sharîf wordt gezegd: **“Een dienaar met weinig ‘ibâdât zal door zijn mooie karakter hoge rangen bereiken in de âkhira.”**

“De meest gemakkelijke en zeer nuttige ‘ibâda is weinig spreken en een mooi karakter hebben.”

“Een mooi karakter houdt in dat men toenadering zoekt tot degenen die afstand nemen van hem, degenen die hem onrecht aandoen en onderdrukken, vergeeft en degenen die zaken van hem ontnomen hebben, begunstigt.”]

Deel 9

Kunnen sûrât en du'âs geschreven worden met Latijnse letters?

Ondanks dat we geprobeerd hebben om de sûrât en du'âs te schrijven met Latijnse letters, is dit niet gelukt. Het is niet mogelijk om de sûrât en du'âs correct te lezen ongeacht welke symbolen er worden toegevoegd aan de Latijnse letters. Om ze correct te kunnen lezen volgens de letters van de Qur'ân al-karîm, moet men ze lezen en herhaaldelijk oefenen in de aanwezigheid van een persoon die hier kennis van heeft. Aangezien deze oefening absoluut nodig is, krijgt de persoon die beschikt over deze kennis de kans en de ni'ma om rechtstreeks de letters van de Qur'ân al-karîm bekend te maken en te onderwijzen. De grootsheid van deze ni'ma, het nut dat het zal hebben in de dunyâ en âkhira, alsook de veelheid van zijn thawâb, staan uitgebreid beschreven in ahâdîth al-sharîfa en in de fiqh-boeken.

In dit geval moet iedere moslim zijn kinderen naar de moskee en naar Qur'ân al-karîm lessen sturen. Men moet de letters van de Qur'ân al-karîm en de uitspraak ervan zorgvuldig onderwijzen en zo trachten deze grote thawâb te verkrijgen.

Onze Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) zegt: **“Jullie zijn allen net als de herder van een kudde. Net zoals de herder zijn kudde beschermt, zo moeten jullie degenen in jullie huis en degenen onder jullie bevel beschermen tegen de Jahannam! Jullie dienen hen de islam te leren! Indien jullie dit niet doen, zullen jullie hiervoor verantwoordelijk gesteld worden.”** Een andere keer zei hij: **“Veel moslimkinderen zullen door hun vader naar de Jahannam genaamd ‘Wayl’ gaan. De vaders van deze kinderen dachten immers enkel aan geld verdienen en zich vermaken op hebzuchtige wijze en hielden zich enkel bezig met wereldse zaken en hebben hun kinderen de islam en de Qur'ân al-karîm niet geleerd. Ik ben ver van zulke vaders en zij zijn ver van mij. Zij die hun kinderen hun dîn niet leren, zullen naar de Jahannam gaan.”** Hij zei ook: **“Aan degenen die hun kinderen de Qur'ân al-karîm**

onderwijzen of die hen naar een Qur'ân al-karîm onderwijzer sturen, zal voor elke letter van de Qur'ân die onderwezen wordt de thawâb gegeven worden van het tien keer bezoeken van de Ka'ba al-mu'azzama en op Yawm al-Qiyâma zullen ze de zegening van Allâhu ta'âlâ verkrijgen. Alle mensen zullen het zien en benijden.” Hij zei ook: “Wanneer het kind van een moslim ‘ibâda verricht, wordt van de thawâb die hij heeft verkregen net zo veel aan zijn vader geschonken. Wanneer iemand zijn kind fisq aanleert, zal van de zonden die dit kind heeft begaan net zo veel zonden genoteerd worden voor de vader.”

Er zijn tien âdâb die nageleefd dienen te worden tijdens het reciteren van de Qur'ân al-karîm:

1. Men moet het in een staat van wudû en in de richting van de qibla met eerbied reciteren.

2. Men moet het langzaam en zich bezinnend over de betekenis reciteren. Degene die de betekenis ervan niet weet, moet het eveneens langzaam reciteren.

3. Men dient huilend te reciteren.

4. Men moet elke âya tot zijn recht laten komen, dus wanneer men een âya over bestraffing leest, dient men het vrezend te reciteren; de âyât over barmhartigheid zich verheugend; en de âyât over het vrijspreken van gebreken, door Hem te verheerlijken. Wanneer men begint met het reciteren van de Qur'ân al-karîm moet men de ta'awwudh en basmala opzeggen.

5. Indien men tijdens het reciteren riyâ (pronken) in zich voelt opkomen of iemand hindert die de salât aan het verrichten is, dan moet men zachtjes lezen. Het is voor een hâfiz meer thawâb om vanuit een mushaf te reciteren dan uit het hoofd, want zo zullen de ogen ook ‘ibâda verricht hebben.

6. Men dient de Qur'ân al-karîm met een mooie stem en volgens de regels van tajwîd (regels van de correcte recitatie van de Qur'ân al-karîm) te reciteren. Het is harâm om met taghannî (melodieuze reciteren) te reciteren en zo de letters en woorden te vervormen. Als de letters niet vervormd worden, is het makrûh.

7. De Qur'ân al-karîm is de Kalâm – een Attribuut – van Allâhu ta'âlâ; het is qadîm. De letters die uit de mond komen, lijken op het uitspreken van het woord ‘vuur’. Het is gemakkelijk om het woord ‘vuur’ uit te spreken, maar niemand kan tegen vuur

zelf. Hetzelfde geldt voor de betekenissen van deze letters van de Qur'ân al-karîm. Deze letters lijken niet op andere letters. Als de betekenissen van deze letters tevoorschijn zouden komen, zouden de zeven aardlagen en de zeven hemelen dit niet kunnen verdragen. Allâhu ta'âlâ heeft de grootsheid en schoonheid van Zijn Woord verborgen in deze letters en heeft ze zo naar de mensen gezonden.

8. Alvorens het lezen van de Qur'ân al-karîm moet men zich bezinnen over de grootsheid van Allâhu ta'âlâ wiens Woord dit is. Net zoals het nodig is om een schone hand te hebben om de Qur'ân al-karîm te kunnen aanraken, zo dient men ook een reine qalb te hebben om het te reciteren. Degene die de grootsheid van Allâhu ta'âlâ niet begrijpt, kan de grootsheid van de Qur'ân al-karîm evenmin begrijpen. Om de grootsheid van Allâhu ta'âlâ te begrijpen, moet men zich bezinnen over Zijn Attributen en Zijn schepsels. Men dient de Qur'ân al-karîm te reciteren denkend aan het feit dat dit het Woord is van het Wezen dat de Bezitter en Heerser is van alle schepsels.

9. Tijdens het reciteren, dient men niet aan andere zaken te denken. Als iemand tijdens het wandelen in een tuin niet denkt aan hetgeen dat hij ziet, dan is het alsof hij niet heeft gewandeld in die tuin. Zo is de Qur'ân al-karîm de plaats waar de harten (qalb) van de mu'minûn dienen te wandelen. Degene die het reciteert, moet zich bezinnen over zijn eigenaardigheden en wijsheden.

10. Tijdens het reciteren van ieder woord moet men denken aan zijn betekenis en dient men het te herhalen totdat men het begrijpt.

De betekenissen van de du'âs die tijdens de salât worden gereciteerd

DE DU'Â SUBHÂNAKA

O Allâh! Ik verricht tanzîh, dat U vrij bent van gebreken. Ik beschrijf U met al Uw perfecte Attributen. Ik verricht hamd (lofprijs U). Uw naam is verheven. (En Uw glorie is superieur aan alles).^[1] Er bestaat geen andere god behalve U.

DE DU'Â ATTAHIYYÂT

Alle soorten eerbied, salawât en alle goedheden behoren tot Allâh. O Nabî! Moge de salâm, rahma en baraka van Allâh met jou zijn. Moge de salâm met ons en met de rechtschapen dienaren van Allâh zijn. Ik getuig dat Allâh één is en ik getuig dat Muhammad ('alayhissalâm) Zijn dienaar en Rasûl is.

DE DU'Â ALLÂHUMMA SALLI

O Allâh! Net zoals U rahma had met Ibrâhîm ('alayhissalâm) en zijn familie, heb ook rahma met (onze Meester) Muhammad ('alayhissalâm) en zijn familie. Voorwaar, U bent hamîd (prijzenswaardig) en majîd (glorierijk).

DE DU'Â ALLÂHUMMA BÂRIK

O Allâh! Net zoals U barakât (zegeningen) heeft geschonken aan Ibrâhîm ('alayhissalâm) en zijn familie, schenk ook barakât aan (onze Meester) Muhammad ('alayhissalâm) en zijn familie. Voorwaar, U bent hamîd (prijzenswaardig) en majîd (glorierijk).

---

[1] Dit gedeelte wordt toegevoegd wanneer het janâza-gebed wordt verricht.

DE DU'Â RABBANÂ ÂTINÂ

O mijn Heer! Geef ons goedheden in de dunyâ en âkhira en bescherm ons van de bestraffing van de nâr (het vuur). O meest barmhartige der barmhartigen, met Uw barmhartigheid...

DE DU'Â VAN QUNÛT

O Allâh! Wij wensen hulp van U. Wij verrichten istighfâr tot U. Wij vragen hidâya (leiding tot het rechte pad) van U. In U hebben wij îmân. Wij verrichten tawba tot U en hebben tawakkul in U. Wij prijzen U met alle gunstigheden. Wij tonen dankbaarheid aan U (voor Uw gunsten), wij zijn niet ondankbaar voor Uw gunsten. We weigeren en verlaten degene die fisq en fujur (losbandigheid, de verlangens van de nafs volgen en het begaan van zonden) verricht tot U.

O Allâh! Wij verrichten 'ibâda, de salât en sajda enkel voor U, wij haasten ons enkel naar U en zoeken onze toevlucht enkel bij U. Wij hopen op Uw barmhartigheid en vrezen voor Uw bestraffing. Want Uw bestraffing zal de kuffâr die de waarheid verhullen voorzeker bereiken.

DE DU'Â VAN ISTIGHFÂR

[In vele âyât al-karîma staat vermeld [interpretatie van de betekenis]: **“Gedenk Mij veelvuldig”** en in sûra al-Nasr staat vermeld [interpretatie van de betekenis]: **“Vraag Mij om vergiffenis. Ik zal jullie du'âs aanvaarden en jullie zonden vergeven.”** Men ziet, dat Allâhu ta'âlâ men gebiedt om veel istighfâr te verrichten. Om deze reden vermeldt de edele Muhammad Ma'sûm in de 80^e brief van zijn 2^e volume: “Uitgaande van dit gebod, reciteer ik na elke salât 3 keer de du'â van istighfâr (smeekebede ter vergiffenis) en zeg ik 67 keer **'astaghfirullâh'** ('ik vraag Allâh om vergiffenis'). De du'â van istighfâr is als volgt: **'Astaghfirullâhal-'azîm alladhî lâ ilâha illâ huw al hayyal qayyûma wa atûbu ilayh'** ('Ik vraag Allâh, de Grote, naast Wie er geen andere god is, de Levende en Zelfbestaande, om vergiffenis'). Lees dit ook vaak op! Bedenk de betekenis als: **'O Allâh, vergeef mij'** bij iedere keer dat het wordt gereciteerd. Het bevrijdt degene die het opzegt en degenen om hem heen van problemen en moeilijkheden. Velen hebben het opgelezen. Het

nut ervan werd steeds weer gezien.”] [Wanneer men gaat slapen, reciteert men “Yâ Allâh, yâ Allâh” en drie keer **“Astaghfirullâh min kulli mâ karihallâh”** (“Ik vraag om vergiffenis voor alles wat Allâh niet goedvindt”) en dit herhaalt men totdat men in slaap valt.]

De shaykh-ul-islâm (hoogste religieuze autoriteit in een islamitische staat) Ahmad Nâmiqî Jâmî overleed in 536 [1142 n.Chr.]. In zijn boek **Miftâh al-najât** zegt hij: “Als iemand tawba en istighfâr verricht en voldoet aan de voorwaarden ervan, dan zal elke straat waarlangs hij heeft gelopen en elke plaats waar hij heeft gezeten, trots op hem zijn. De maan, de zon en de sterren zullen du’â voor hem verrichten. Zijn graf zal een tuin van de Janna worden. De persoon aan wie het niet is verleend om op deze manier tawba te verrichten, moet het gezelschap opzoeken van degenen die wel zo tawba verrichten. In een hadîth al-sharîf wordt gezegd: **“De meest waardevolle ‘ibâda is het liefhebben van de awliyâ”** en **“Alle zonden zullen vergeven worden van degene die tawba en istighfâr verricht.”** [Tawba wordt verricht met de qalb. Istighfâr wordt verricht door het uit te spreken.]

DE DU’Â VAN TAWHÎD

Yâ Allâh, yâ Allâh. Lâ ilâha illallâh Muhammadun Rasûlullâh. Yâ Rahmân, yâ Rahîm, yâ ‘afuwwu yâ Karîm, fa’fu ‘annî warhamnî yâ arhamarrâhimîn! Tawaffanî musliman wa al-hiqnî bissâlihîn. Allâhummaghfirî wa li-âbâi wa ummahâtî wa li-âbâ-i wa ummahât-i zawjatî wa li-ajdâdî wa jaddâtî wa li-abnâi wa banâtî wa li-ikhwatî wa akhawâtî wa li-a’mâmî wa ‘ammâtî wa li akhwâlî wa khâlâtî wa li-ustâdhî ‘Abdulhakîm al-Arwâsî wa li kâffatil mu’minîna wal-mu’minât. (Rahmatullâhi ta’âlâ ‘alayhim ajma’in – moge Allâhu ta’âlâ hen allen genadig zijn.)

التَّالِقِينَ لِلْمَيِّتَةِ

عَلَيْكَ سَلَامُ اللَّهِ يَا أُمَّةَ اللَّهِ بِنْتَ عَبْدِ اللَّهِ (٣ دفعه) كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ. فَأَعْلَمِي بِأَنَّ هَذَا آخِرُ مَنْزِلِكَ مِنْ مَنَازِلِ الدُّنْيَا وَ أَوَّلُ مَنْزِلِكَ مِنْ مَنَازِلِ الْآخِرَةِ. وَ اعْلَمِي بِأَنَّكَ خَرَجْتِ مِنْ دَارِ الدُّنْيَا الدُّنْيَا وَ وَصَلْتِ إِلَى دَارِ الْعُقْبَى الْأَبَدِيَّةِ. خَرَجْتِ مِنْ دَارِ الْغُرُورِ وَ وَصَلْتِ إِلَى دَارِ الشُّرُورِ. خَرَجْتِ مِنْ دَارِ الْفَنَاءِ وَ وَصَلْتِ إِلَى دَارِ الْبَقَاءِ. وَ اعْلَمِي بِأَنَّ الْآنَ الْآنَ قَدْ يَنْزِلُ بِكَ الْمَلَائِكَةُ الرَّفِيقَانِ الشَّفِيقَانِ الْأَسْوَدَانِ الْوَجْهَانِ وَ الْأَزْرَقَانِ الْعَيْنَانِ، أَحَدُهُمَا مُنْكَرٌ وَ آخَرُهُمَا نَكِيرٌ لَا تَخَافِي عَنْهُمَا وَ لَا تَمْخِزْنِي فَاتَهُمَا عَبْدَانِ مَأْمُورَانِ مِنْ قِبَلِ الرَّحْمَنِ، سَائِلَانِ عَنكَ وَ قَائِلَانِ لَكَ: مَنْ رَبُّكَ وَ مَنْ نَبِيُّكَ وَ مَا دِينُكَ وَ مَا إِسْمُكَ وَ مَا قَبْلُكَ وَ مَنْ إِخْوَانُكَ وَ مَنْ أَخَوَاتُكَ فَقُولِي فِي جَوَابِهِمَا بِلَفْظٍ فَصِيحٍ وَ لِسَانٍ صَرِيحٍ: اللَّهُ رَبِّي وَ مُحَمَّدٌ نَبِيِّ، وَ الْإِسْلَامُ دِينِي وَ الْقُرْآنُ أَمَامِي وَ الْكَعْبَةُ قِبْلَتِي وَ الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَانِي وَ الْمُؤْمِنَاتُ أَخَوَاتِي. فَأَعْلَمِي بِأَنَّ الْمَوْتَ حَقٌّ وَ الْقَبْرَ حَقٌّ وَ سُؤَالَ الْمُنْكَرِ وَ النَّكِيرِ حَقٌّ وَ الْحَشَرَ حَقٌّ وَ النَّشْرَ حَقٌّ وَ الْحِسَابَ حَقٌّ وَ الْمِيزَانَ حَقٌّ وَ الْعِصْرَاطَ حَقٌّ وَ الْجَنَّةَ لِلْمُؤْمِنِينَ حَقٌّ وَ النَّارَ لِلْكَافِرِينَ حَقٌّ. مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَ فِيهَا نَعْبِدُكُمْ وَ مِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى. أَذْكَرِي الْعَهْدَ الَّذِي كُنْتُ عَلَيْهِ فِي دَارِ الدُّنْيَا الدُّنْيَا وَ هُوَ شَهَادَةٌ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ. اللَّهُمَّ تَبِّئْنَا عَلَى الْجَوَابِ وَ أَنْظِقْنَا بِالصِّدْقِ وَ الصَّوَابِ [اللَّهُمَّ إِنْ كَانَتْ مُحْسِنَةٌ فَرِّدْ فِي إِحْسَانِهَا وَ إِنْ كَانَتْ مُسِيئَةً فَاعْفِرْ لَهَا وَ ارْحَمْنَا وَ تَجَاوَزْ عَنْهَا]

(٣ دفعه) آمين. وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

التَّلَقِينُ لِلْمَيِّتِ

عَلَيْكَ سَلَامُ اللَّهِ يَا عَبْدَ اللَّهِ ابْنَ عَبْدِ اللَّهِ (٣ دفعه) كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ. فَاعْلَمْ يَا هَذَا آخِرُ مَنْزِلِكَ مِنْ مَنَازِلِ الدُّنْيَا وَ أَوَّلُ مَنْزِلِكَ مِنْ مَنَازِلِ الْآخِرَةِ. وَ اعْلَمْ بِأَنَّكَ خَرَجْتَ مِنْ دَارِ الدُّنْيَا الدُّنْيَا وَ وَصَلْتَ إِلَى دَارِ الْعُقْبَى الْأَبَدِيَّةِ. خَرَجْتَ مِنْ دَارِ الْغُرُورِ وَ وَصَلْتَ إِلَى دَارِ السُّرُورِ. خَرَجْتَ مِنْ دَارِ الْفَنَاءِ وَ وَصَلْتَ إِلَى دَارِ الْبَقَاءِ. وَ اعْلَمْ يَا الْآنَ الْآنَ قَدْ يَنْزِلُ بِكَ الْمَلَكَانِ الرَّفِيقَانِ الشَّفِيقَانِ الْأَسْوَدَانِ الْوَجْهَانِ وَ الْأَزْرَقَانِ الْعَيْنَانِ، أَحَدُهُمَا مُنْكَرٌ وَ آخَرُهُمَا نَكِيرٌ لَا تَخَفْ عَنْهُمَا وَ لَا تَمْتَحِزَنَّ فَإِنَّهُمَا عَبْدَانِ مَأْمُورَانِ مِنْ قِبَلِ الرَّحْمَنِ، سَائِلَانِ عَنْكَ وَ قَائِلَانِ لَكَ: مَنْ رَبُّكَ وَ مَنْ نَبِيُّكَ وَ مَا دِينُكَ وَ مَا إِمَامُكَ وَ مَا قَبْلُكَ وَ مَنْ إِخْوَانُكَ وَ مَنْ أَخَوَاتُكَ فَقُلْ فِي جَوَابِهِمَا بِلَفْظٍ فَصِيحٍ وَ لِسَانٍ صَرِيحٍ: اللَّهُ رَبِّي وَ مُحَمَّدٌ نَبِيِّي، وَ الْإِسْلَامُ دِينِي وَ الْقُرْآنُ إِمَامِي وَ الْكَعْبَةُ قِبْلَتِي وَ الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَانِي وَ الْمُؤْمِنَاتُ أَخَوَاتِي. فَاعْلَمْ يَا الْمَوْتُ حَقٌّ وَ الْقَبْرُ حَقٌّ وَ سُؤَالُ الْمُنْكَرِ وَ النَّكِيرِ حَقٌّ وَ الْحَشْرُ حَقٌّ وَ النَّشْرُ حَقٌّ وَ الْحِسَابُ حَقٌّ وَ الْمِيزَانُ حَقٌّ وَ الصِّرَاطُ حَقٌّ وَ الْجَنَّةُ لِلْمُؤْمِنِينَ حَقٌّ وَ النَّارُ لِلْكَافِرِينَ حَقٌّ. مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَ فِيهَا نُعِيدُكُمْ وَ مِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى. اذْكُرِ الْعَهْدَ الَّذِي كُنْتَ عَلَيْهِ فِي دَارِ الدُّنْيَا الدُّنْيَا وَ هُوَ شَهَادَةُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ. اللَّهُمَّ ثَبِّتْهُ عَلَى الْجَوَابِ وَ انْطِقْهُ بِالصِّدْقِ وَ الصَّوَابِ [اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ مُحْسِنًا فَرِّدْ فِي إِحْسَانِهِ وَ إِنْ كَانَ مُسِيئًا فَاعْفُزْ لَهُ وَ ارْحَمْهُ وَ تَجَاوَزْ عَنْهُ]

(٣ دفعه) آمين. وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

وَالتَّابِعِينَ الْأَخْيَارِ وَالْأَبْرَارِ (رِضْوَانُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ).
 أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ الْحَاضِرُونَ! اتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوهُ أَوْصِيكُمْ عِبَادَ اللَّهِ
 بِتَقْوَى اللَّهِ، وَاعْلَمُوا أَنَّ إِلَى اللَّهِ الْمُنْتَهَى، وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتٌ وَأَحْيَاءُ، إِنَّ
 هَذِهِ تَذَكُّرَةٌ لِمَنْ يَخْشَى، وَإِلَى اللَّهِ الْمُنْتَهَى. (أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ
 الرَّجِيمِ): «يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ إِلَّا مَنْ أتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ»

الخطبة الثانية

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِلْإِيمَانِ وَالصَّلَاةِ وَ
 السَّلَامِ عَلَى مُحَمَّدٍ صَاحِبِ الْفَضْلِ وَالْإِحْسَانِ الْمُنْتَزَلِ عَلَيْهِ فِي مُحْكَمِ
 كِتَابِهِ تَعْظِيمًا وَتَكْرِيمًا (أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ) «إِنَّ اللَّهَ وَ
 مَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا
 تَسْلِيمًا».

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا
 مُحَمَّدٍ. يَا اللَّهُ بِكَ تَحَصَّنْتُ (٣ دفعه) وَبِعَبْدِكَ وَرَسُولِكَ سَيِّدِنَا
 مُحَمَّدٍ (ﷺ) اسْتَجَرْتُ (٣ دفعه) اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
 وَالْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ آمِينَ.
 وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

(أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ): «إِنَّ اللَّهَ بِأَمْرٍ بِالْعَدْلِ وَ
 الْإِحْسَانِ وَإِتْيَاءِ ذِي الْقُرْبَى وَبِنَهْيِ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ
 يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ. وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ».

الخطبة الاولى

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ أضعافَ ما حمدهُ جميعُ خلقِهِ كما يُحِبُّ
 وَيَرْضَى، وَ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى مَنْ أَرْسَلَهُ رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ، كَلَّمَآ
 ذَكَرَهُ الذَّاكِرُونَ وَ غَفَلَ عَن ذِكْرِهِ الْغَافِلُونَ كَمَا يَنْبَغِي وَ يَحْرَى، وَ
 عَلَى آلِهِ وَ أَصْحَابِهِ وَ أَزْوَاجِهِ وَ أَوْلَادِهِ الْبَرَّةِ التَّقَى وَ النَّقَى،
 خُصُوصًا مِنْهُمْ عَلَى الشَّيْخِ الشَّفِيعِ، قَاتِلِ الْكُفْرَةِ وَ الزَّنَادِقِ، الْمَلْقَبِ
 بِالْبَعِيثِ، فِي الْغَارِ الرَّفِيقِ الْأَمَامِ عَلَى التَّحْقِيقِ خَلِيفَةَ رَسُولِ اللَّهِ (ﷺ)
 أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ). ثُمَّ السَّلَامُ مِنَ الْمَلِكِ الْوَهَّابِ،
 عَلَى الْأَمِيرِ الْأَوَّابِ، زَيْنِ الْأَصْحَابِ، مُجَاوِرِ الْمُنْبَرِ وَ الْمِحْرَابِ، الْأَنَاطِقِ
 بِالْحَقِّ وَ الصِّدْقِ وَ الصَّوَابِ، أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ (رَضِيَ اللَّهُ
 تَعَالَى عَنْهُ). ثُمَّ السَّلَامُ مِنَ الْمَلِكِ الْمَتَّانِ، عَلَى الْأَمِيرِ الْأَمَانِ، حَبِيبِ
 الرَّحْمَنِ، صَاحِبِ الْحَيَاءِ وَ الْإِحْسَانِ، الشَّهِيدِ فِي أَثْنَاءِ تِلَاوَةِ الْقُرْآنِ،
 أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عُمَانَ بْنَ عَفَّانَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ). ثُمَّ السَّلَامُ مِنَ الْمَلِكِ
 الْوَلِيِّ، عَلَى الْأَمِيرِ الْوَصِيِّ، ابْنِ عَمِّ النَّبِيِّ، قَالِعِ الْبَابِ الْخَيْبَرِيِّ، زَوْجِ
 فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ بِنْتِ النَّبِيِّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ أَسَدِ اللَّهِ الْغَالِبِ، عَلِيِّ بْنِ أَبِي
 طَالِبٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ). وَعَلَى الْإِمَامِينَ الْهَمَامِينَ السَّعِيدِينَ الشَّهِيدِينَ
 الْمَظْلُومِينَ الْمَقْبُولِينَ، الْحَسِيِّينَ النَّسَبِيِّينَ، سَيِّدِي شُبَّانِ أَهْلِ الْجَنَّةِ، وَ
 قُرَّتِي أَعْيُنِ أَهْلِ السَّنَّةِ، الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا). وَعَلَى
 الْعَمَمِينَ الْمُعْظَمِينَ الْأَسْعَدِينَ الْأَمَّجِدِينَ، الْأَكْرَمِينَ عِنْدَ اللَّهِ وَالنَّاسِ،
 حَمَزَةَ وَالْعَبَّاسَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا) وَعَلَى جَمِيعِ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ،

هَذَا الدُّعَاءُ لِلْمَيِّتِ فِي صَلَاةِ الْجَنَازَةِ

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيَاتِنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا
وَذَكَرِنَا وَأُنثَانَا * اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ (هَا) [1] مَتَا فَآخِيهِ (هَا) عَلَى
الْإِسْلَامِ وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ (هَا) مَتَا فَتَوَفَّاهُ (هَا) عَلَى الْإِيمَانِ * وَخَصَّ هَذَا
الْمَيِّتَ (هَذِهِ الْمَيِّتَةَ) بِالرُّوْحِ وَ الرَّاحَةِ وَ الرَّخْمَةِ وَ الْمَغْفِرَةِ وَ الرِّضْوَانِ *
اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ (كَانَتْ) مُحْسِنًا (مُحْسِنَةً) فَزِدْ فِي إِحْسَانِهِ (هَا) وَ إِنْ
كَانَ (كَانَتْ) مُسِيئًا (مُسِيئَةً) فَتَجَاوَزْ عَنْهُ (هَا) وَ لَقِّهِ (هَا) الْأَمْنَ وَ
الْبُشْرَى وَ الْكِرَامَةَ وَ الزُّلْفَى * اللَّهُمَّ اجْعَلْ قَبْرَهُ (هَا) رَوْضَةً مِنْ رِيَاضِ
الْجَنَانِ وَ لَا تَجْعَلْ قَبْرَهُ (هَا) حُفْرَةً مِنْ حُفْرِ النَّيِّرَانِ * رَبِّ اغْفِرْ لِي وَ
لِوَالِدِي وَ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ لِجَمِيعِ الْمُسْلِمِينَ وَ الْمُسْلِمَاتِ الْأَحْيَاءِ
مِنْهُمْ وَ الْأَمْوَاتِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

[1] Indien de overledene een vrouw is, moet hetgeen dat tussen haakjes staat geciteerd worden.

تَسْبِيحَاتُ التَّرَاوِيحِ

١ - سُبْحَانَ ذِي الْمَلِكِ وَالْمَلَكُوتِ، سُبْحَانَ ذِي الْعِزَّةِ وَالْعَظَمَةِ
وَالْجَلَالِ وَالْإِجْمَالِ وَالْجَبْرُوتِ، سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْمَوْجُودِ، سُبْحَانَ الْمَلِكِ
الْمَعْبُودِ، سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَنَامُ وَلَا يَمُوتُ. سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ
رَبُّنَا وَرَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ.

٢ - مَرْحَبًا، مَرْحَبًا، مَرْحَبًا يَا شَهْرَ رَمَضَانَ، مَرْحَبًا مَرْحَبًا مَرْحَبًا
يَا شَهْرَ الْبَرَكَةِ وَالْعَفْرِانِ، مَرْحَبًا مَرْحَبًا مَرْحَبًا يَا شَهْرَ التَّسْبِيحِ وَ
التَّهْلِيلِ وَالدِّكْرِ وَتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ. أَوَّلٌ هُوَ آخِرٌ هُوَ ظَاهِرٌ هُوَ بَاطِنٌ هُوَ،
يَا مَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ.

٣ - اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ بَعْدَ
كُلِّ دَاءٍ وَدَوَاءٍ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ كَثِيرًا.

٤ - يَا حَنَّانُ، يَا مَنَّانُ، يَا دَيَّانُ، يَا بُرْهَانَ، يَا ذَا الْفَضْلِ وَ
الْإِحْسَانِ، نَرْجُو الْعَفْوَ وَالْعَفْرَانَ وَاجْعَلْنَا مِنْ عَتَقَاءِ شَهْرِ رَمَضَانَ،
بِحُرْمَةِ الْقُرْآنِ.

[1] Dit wordt gereciteerd wanneer men opstaat voor het tarâwih-gebed.

[2] Na de 15e van de maand ramadân zegt men “alwadâ” in plaats van “marhabâ”.

[3] Dit wordt opgelezen tussen de tarâwih-gebeden.

[4] Dit is de du'â die wordt opgelezen na uitvoering van het tarâwih-gebed.

اللَّهُمَّ حَرِّمْ شَعْرِي وَبَشْرِي عَلَى النَّارِ * وَأَظْلِنِي
تَحْتَ ظِلِّ عَرْشِكَ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّ عَرْشِكَ *

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ
فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ * اللَّهُمَّ أَعْتِقْ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ *

اللَّهُمَّ ثَبِّتْ قَدَمِيَّ عَلَى الصِّرَاطِ يَوْمَ تَزُلُّ فِيهِ
الْأَقْدَامُ *

اللَّهُمَّ لَا تَطْرُدْ قَدَمِيَّ عَلَى الصِّرَاطِ يَوْمَ تَطْرُدُ
كُلَّ أَقْدَامٍ أَعْدَائِكَ * اللَّهُمَّ اجْعَلْ سَعْيِي مَشْكُورًا
وَ ذَنْبِي مَغْفُورًا وَ عَمَلِي مَقْبُولًا وَ تِجَارَتِي لَنْ تَبُورَ *
سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَ بِحَمْدِكَ * أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ
وَ حَدَّكَ لَا شَرِيكَ لَكَ وَ أَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَ رَسُولُكَ

بِسْمِ اللَّهِ الْعَظِيمِ * وَالْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى دِينِ
الْإِسْلَامِ * وَعَلَى تَوْفِيقِ الْإِيمَانِ * الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
جَعَلَ الْمَاءَ طَهُورًا * وَجَعَلَ الْإِسْلَامَ نُورًا *

اللَّهُمَّ اسْقِنِي مِنْ حَوْضِ نَبِيِّكَ كَأْسًا لَا
أَظْمَأُ بَعْدَهُ أَبَدًا * اللَّهُمَّ أَرِحْنِي رَائِحَةَ الْجَنَّةِ وَ
ارْزُقْنِي مِنْ نَعِيمِهَا * وَلَا تُرْحِنِي رَائِحَةَ النَّارِ *

اللَّهُمَّ بَيِّضْ وَجْهِي بِنُورِكَ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهُ
أَوْلِيَائِكَ وَلَا تُسَوِّدْ وَجْهِي بِذُنُوبِي يَوْمَ تَسْوَدُّ
وُجُوهُ أَعْدَائِكَ اللَّهُمَّ أَعْطِنِي كِتَابِي يَمِينِي وَ
حَاسِبْنِي حِسَابًا يَسِيرًا * اللَّهُمَّ لَا تُعْطِنِي كِتَابِي
بِشِمَالِي وَلَا مِنْ وَرَاءِ ظَهْرِي وَلَا تُحَاسِبْنِي
حِسَابًا شَدِيدًا *

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ

اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْتَعِينُكَ وَنَسْتَغْفِرُكَ وَنَسْتَهِدُكَ ○ وَنُؤْمِنُ
بِكَ وَنُؤْتِبُ إِلَيْكَ ○ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ ○ وَنُثْنِي عَلَيْكَ الْحَمْدَ
كُلَّهُ نَشْكُرُكَ وَلَا نَكْفُرُكَ ○ وَنُحْمَلُ وَنَتْرُكُ مَنْ يَفْجُرُكَ ○

اللَّهُمَّ إِنَّا كُنَّا نَعْبُدُكَ وَلَكَ نُصَلِّي وَنُسَبِّحُ ○ وَإِلَيْكَ نَسْعَى وَنُحْفَدُ ○
نَرْجُو رَحْمَتَكَ وَنَخْشَى عَذَابَكَ ○ إِنْ عَذَابَكَ بِالْكَفَّارِ مُلْحِقٌ ○

أَمِنْتُ بِاللَّهِ وَمَلَيْكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَبِالْقَدْرِ خَيْرِهِ وَسَيَّرَهُ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى وَابْعَثْتُ بَعْدَ الْمَوْتِ حَقًّا ○
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ○ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ ○ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ ○ وَتَعَالَى
جَدُّكَ ○ وَجَلَّ شَأْنُكَ ○ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ ○

الْحَيَاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ ○ السَّلَامُ عَلَيْكَ
أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ ○ السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى
عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ ○ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ○ وَأَشْهَدُ
أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ○

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ ○ كَمَا صَلَّيْتَ
عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ ○ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ ○ كَمَا بَارَكْتَ
عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ ○ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ① اللَّهُ الصَّمَدُ ② لَمْ يَلِدْ
وَلَمْ يُولَدْ ③ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ④

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ① مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ② وَمِنْ
شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ③ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي
الْعُقَدِ ④ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ⑤

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ① مَلِكِ النَّاسِ ② إِلَهِ
النَّاسِ ③ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ④ الَّذِي
يُوسَسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ⑤
مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ⑥

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ① فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ②
إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ③

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ① لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ②
وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ③ وَلَا إِنَّا عَابِدُهُمْ ④
وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ⑤ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ⑥

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ① وَرَأَيْتَ النَّاسَ
يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ② فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ③

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ① مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا
كَسَبَ ② سَيَصْلَىٰ نَارًا إِذْ أَتَىٰ لَهَبٌ ③ وَأَمْرَاتُهُ
حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ④ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّنْ مَّسَدٍ ⑤

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّتِي تَرَكَيْتُ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ① الَّتِي جَعَلَ كَيْدَهُمْ
فِي تَضَلِيلٍ ② وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ③ تَرْمِيهِمْ
بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ ④ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ ⑤

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا يَلَافُ قُرَيْشٍ ① إِيْلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ
② فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ③ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ
مِنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ④

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ ① فَذَلِكَ الَّذِي
يَدْعُ الْيَتِيمَ ② وَلَا يُحِضُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ ③
فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ④ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ
⑤ الَّذِينَ هُمْ يُرَآؤُونَ ⑥ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ⑦

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ
لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا
بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ
مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ (٢٥٥)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ (١) وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ (٢)
لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ (٣) نَزَّلَ الْمَلَكُ وَالرُّوحُ
فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ (٤) سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ (٥)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَصْرِ (١) إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ (٢) إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالْحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ (٣)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ○ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ
عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ ○

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ○

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ○ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ○
مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ○ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ○
اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ○ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ
عَلَيْهِمْ ○ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ○

Deel 10

WOORDENLIJST

Abû Bakr al-Siddîq: De eerste kalief van onze Profeet Muhammad (‘alayhissalâm). Hij was de meest waardevolle onder de Sahâba al-kirâm, de beste vriend van onze Profeet en hij was bekend om zijn vertrouwelijkheid.

Abû al-Hasan ‘Alî al-Ash’arî: Hij is één van de twee grote ‘aqîda-imams van de ahl al-sunna wal-jamâ’a.

Abû Mansûr al-Mâturîdî: Hij is één van de twee grote ‘aqîda-imams van de ahl al-sunna wal-jamâ’a.

Adâ: Uitvoering, verrichten. Het uitvoeren van een ‘ibâda, zoals de salât, het vasten, de hajj of de zakât, op zijn voorgeschreven tijd.

Adab (meervoud: âdâb): 1. Het bezitten van goede manieren en gewoontes, het vermijden van gênante gedragingen en het kennen van zijn grenzen op elk punt en zich hieraan vasthouden. 2. Zaken binnen een ‘ibâda die mandûb of mustahabb worden genoemd. Dit zijn zaken die thawâb zijn wanneer ze worden uitgevoerd en geen zonde indien ze worden nagelaten.

Adâla: Rechtvaardigheid. 1. Eén van de eigenschappen van profeten. Profeten zijn nooit wreed of onrechtvaardig. Ze wijken niet af van rechtvaardigheid omwille van wie dan ook. 2. In elke zaak rechtvaardigheid in acht nemen en de middenweg kiezen. Iemand die gelijk heeft zijn gelijk geven. Het vermijden van onrechtvaardigheid. Het is het tegenovergestelde van zulm en het is gelijkheid voor de wet.

Âdam (‘alayhissalâm): De eerste mens en de eerste profeet die is geschapen op aarde; de vader van alle mensen. Eén van de profeten wiens naam voorkomt in de Qur’ân al-karîm.

Âdat: De menstruatieperiode van een vrouw en een meisje dat de leeftijd van puberteit heeft bereikt.

Adhân: Gebedsoproep. Adhân betekent ‘aan iedereen bekend maken’. Op een hoge plaats het achtereenvolgens oplezen van bepaalde Arabische woorden om de gebedstijden aan te kondigen en de moslims tot de salât uit te nodigen.

’Âdil: Een moslim met een correcte ‘aqîda die geen grote zonden begaat en niet aanhoudend kleine zonden begaat. Met andere woorden, een rechtschapen moslim die probeert de islam na te leven.

Af’âl al-mukallafîn: De handelingen van de mukallaf. Dit zijn de geboden en verboden die mukallaf personen moeten verrichten en vermijden. De af’âl al-mukallafîn tellen er acht: fard, wâjib, sunna, mustahabb, mubâh, harâm, makrûh en mufsid. Dit wordt ook wel ahkâm al-islâmiyya genoemd.

Ahkâm (enkelvoud: hukm): Regels, voorschriften. De geboden en verboden van Allâhu ta’âlâ.

Ahkâm al-ilâhiyya: Het geheel van de geboden en verboden van Allâhu ta’âlâ.

Ahkâm al-islâmiyya: De totaliteit van regels binnen de islam, dus de geboden en verboden in de islam. Dit wordt ‘islamitische wetgeving’ genoemd.

Ahkâm al-shar’iyya: Dit zijn de ahkâm die vermelden of een zaak wel of niet uitgevoerd moet worden; de geboden en verboden. Dit wordt ook wel ahkâm al-ilâhiyya en ahkâm al-islâmiyya genoemd.

Ahl al-bayt: De familieleden van de Profeet Muhammad (‘alayhissalâm). Dit zijn de familieleden en de gezegende afstammelingen van de Profeet, namelijk zijn gezegende echtgenoten, kinderen, zijn dochter de edele Fâtima en de edele ‘Alî ibn Abî Tâlib, hun gezegende kinderen de edele Hasan en de edele Husayn en hun afstammelingen tot aan de Qiyâma.

Ahl al-bid’a: Mensen van de innovatie. Degenen die zijn afgeweken van de juiste ‘aqîda die onze Profeet en zijn Sahâba hebben medegedeeld. Dit zijn de moslims die de beginselen van de islam verkeerd interpreteren en aandringen op hun verkeerde interpretaties.

Ahl al-qibla: Degenen die de Ka’ba als qibla beschouwen en zich moslim noemen. In hun handelingen en uitspraken bevinden

zich geen openlijke kufr; zij behoren tot een afgedwaalde groepering.

Ahl al-sunna: Mensen van de sunna; de soennieten. Dit zijn de moslims die zich bevinden op het pad van de Profeet Muhammad ('alayhissalâm), zijn Sahâba en de mujtahid-geleerden. Ook wel 'volgers van de sunna' genoemd. Dit is de verkorte vorm van ahl al-sunna wal-jamâ'a.

Ahl al-sunna wal-jamâ'a: De mensen van de sunna en de gemeenschap. De Sahâba al-kirâm is de gemeenschap van onze Profeet ('alayhissalâm) en sunna betekent het pad van onze Profeet.

'Ahd: Belofte.

Ajal (meervoud: âjâl): Het voorbestemde moment van de dood. Het tijdstip dat Allâhu ta'âlâ heeft bepaald en vastgesteld als de dood van een levende.

Ajr: Beloning. De thawâb die Allâhu ta'âlâ geeft aan degenen die zaken verrichten waarover Hij tevreden is, die Hij goedvindt.

Akbar al-kabâir: Letterlijk: de grootste zonde. Hiermee worden de grote zonden bedoeld.

Âkhira: Het hiernamaals. Het eeuwige leven dat begint na de dood van de mens.

Akhlâq: Karakter, moraal, ethiek. De karaktereigenschappen die bij iemand zijn ingeworteld. Rasûlullâh ('alayhissalâm) heeft gezegd: "Ik werd gezonden om het goede karakter te vervolmaken."

Al-amr bil-ma'rûf: Het goede gebieden. De zaken die geboden zijn in de islam onderwijzen en deze laten uitvoeren.

'Alayhimussalâm: Dit betekent 'vrede zij met hen' en wordt gezegd voor meer dan twee profeten.

'Alayhissalâm: Dit betekent 'vrede zij met hem' en wordt veelal gebruikt voor een profeet maar ook voor de vier grote engelen.

'Alayhissalawâtu wassalâm: Wanneer de naam van onze Profeet ('alayhissalâm) wordt genoemd, wordt er du'â, salawât voor hem verricht door 'alayhissalawâtu wassalâm te zeggen.

Alawî: Aleviet. Volger van de edele ‘Alî (radiyallâhu ‘anh wa karramallâhu wajjah). 1. Degenen die houden van de edele ‘Alî en zijn kinderen en die hun pad volgen. Zij houden ook van alle andere Sahâba al-kirâm. Zo horen moslims van de ahl al-sunna te zijn. 2. Personen die vijandig zijn tegenover de Sahâba al-kirâm en die de naam aleviet misbruiken om de andere moslims naar hun eigen overtuigingen te trekken.

Al-bughd fillâh: Verafschuwen omwille van Allâh. De vijanden van Allâhu ta’âlâ verafschuwen omwille van Allâhu ta’âlâ en afstand van hen houden. Dit is samen met al-hubb fillâh een voorwaarde van îmân.

Alhamdulillâh: Een gezegend en kostbaar woord met de betekenis ‘lofprijzing zij aan Allâh’; ‘lofprijzing, dank behoren toe aan Allâhu ta’âlâ, alle gunsten komen van Hem’.

Al-hubb fillâh: Liefhebben omwille van Allâh. Degenen die men liefheeft, puur omwille van de tevredenheid van Allâh liefhebben. Dit is samen met al-bughd fillâh een voorwaarde van îmân.

Al-jam’: Samenvoegen. Twee gebeden samen uitvoeren: het samen uitvoeren van het zuhr- en ‘asr-gebed of het maghrib- en ‘ishâ-gebed. Dit mag alleen gedaan worden in uitzonderlijke gevallen. Een hanafî die musâfir is, kan dit doen door taqlîd van de mâlikî of shâfi’î madhhab. Een hanafî die muqîm is, kan dit doen door taqlîd van de hanbalî madhhab.

Allâh; Allâhu ta’âlâ: De enige God, de enige Schepper. Ta’âlâ is een uitdrukking van eerbied wanneer de Naam van Allâh wordt genoemd, gehoord of geschreven, wat ‘de Verhevene’ betekent.

Allâhu akbar: Dit betekent ‘Allâh is groot’. Het wordt uitgesproken aan het begin van de vijf dagelijkse gebeden en de nâfila-gebeden.

Al-Mahdî: Een edele persoonlijkheid die op aarde de islam en gerechtigheid zal verspreiden en wiens verschijning werd aangekondigd door onze Profet (‘alayhissalâm) als één van de tekenen van de Laatste Dag.

Al-Mu’awwidhatayn: Het begrip dat wordt gebruikt voor sûra al-Falaq en sûra al-Nâs samen.

Al-nahy ‘anil-munkar: Het slechte verbieden. Iemand van

zonden en het slechte afhouden.

‘Amal: Een daad, ‘ibâda.

A’mâl al-sâliha: Rechtschapen, vrome daden. Goede, nuttige daden. Handelingen en ‘ibâdât waarover Allâhu ta’âlâ tevreden is, die Hij goedvindt.

Amâna: 1. ‘Betrouwbaarheid’. Dit is één van de eigenschappen van profeten. Profeten zijn in ieder opzicht betrouwbare personen. Zij verraden nooit hetgeen dat hen werd toevertrouwd. 2. Toevertrouwd iets. Een ding, een geheim, een uitspraak dat wordt toevertrouwd aan een betrouwbaar persoon.

Amîr al-mu’minîn: Letterlijk: leider van de gelovigen. Het hoofd van de moslims.

Amn al-‘azl: ‘Onontneembaarheid’. Eén van de eigenschappen van profeten. Hun profeetschap wordt niet ontnomen. Zij zijn te allen tijde profeet, zowel in de dunyâ als in de âkhira.

Ansâr: Helpers. De Medinese moslims die na de hijra van Mekka naar Medina grote belangstelling hebben getoond aan Rasûlullâh (‘alayhissalâm) en de moslims die kwamen uit Mekka, waarbij zij hen fysiek en met hun bezittingen en goederen hebben geholpen.

‘Aqîda (meervoud: ‘aqâid): Geloofsleer. Geloven in alle zaken die onze Profeet (‘alayhissalâm) afkomstig van Allâhu ta’âlâ heeft verkondigd, ofwel hetgeen waarin geloofd moet worden.

Aqîqa: Offerdier. Dit wordt geslacht met de bedoeling om Allâhu ta’âlâ te danken voor de ni’ma van een kind.

‘Aql: Verstand. Dit is een kracht waarmee men kan begrijpen. Het werd geschapen om het nuttige te onderscheiden van het schadelijke. De ‘aql is net als een meetinstrument. Het onderscheidt tussen twee goede dingen de betere en tussen twee slechte dingen de slechtere.

‘Aql al-salîm: Gezond verstand. Het verstand dat zich nooit vergist. De ‘aql en gedachte die het goede en slechte inziet en die de mens de waarheid, îmân en de islam laat volgen. Dit is tevens één van de eigenschappen van profeten.

‘Arafa: De dag voorafgaand aan het Offerfeest, de negende dag van de maand dhul-hijja.

‘Arafât: De naam van de gezegende plaats die zich 25 kilometer ten zuidoosten van Mekka al-mukarrama bevindt waar men voor een bepaalde tijd blijft op de dag van ‘Arafa voor het uitvoeren van de waqfa (een fard van de hajj).

‘Ârif (meervoud: ‘arifûn): Iemand die ma’rifa, de kennis van/over Allâh heeft. Deze kennis heeft Allâhu ta’âlâ in zijn qalb geplaatst.

‘Arsh: Dit is het allergrootste schepsel dat Allâhu ta’âlâ heeft geschapen. Het bevindt zich boven de zeven hemelen en de Kursî; het is het einde van de materiële wereld en het begin van de immateriële wereld.

‘Ashara al-mubashshara: De tien Sahâba aan wie de Janna al in de dunyâ werd beloofd door onze Profeet (‘alayhissalâm). Dit zijn: de edele Abû Bakr al-Siddîq, ‘Umar al-Fârûq, ‘Uthmân ibn ‘Affân, ‘Alî ibn Abû Tâlib, Abû ‘Ubayda ibn Jarrâh, Talha, Zubayr ibn ‘Awwâm, Sa’d ibn Abî Waqqâs, Sa’îd ibn Zayd en ‘Abdurrahmân ibn ‘Awf (ridwânullâhi ta’âlâ ‘alayhim ajma’în).

‘Ashûra, de dag van: De tiende dag van de maand muharram, de eerste maand van het hijrî-jaar.

‘Asr-gebed: Het namiddaggebed. Eén van de verplichte vijf dagelijkse gebeden. Deze salât bestaat uit acht raka’ât. Eerst wordt het sunna-gebed bestaande uit vier raka’ât verricht, daarna het fard-gebed bestaande uit vier raka’ât.

Astaghfirullâh: Een gezegend en kostbaar woord met de betekenis: ‘Ik vraag Allâh om vergiffenis’.

Awliyâ; awliyâ al-kirâm (enkelvoud: walî): Vrienden van Allâh. De geliefde dienaren van Allâhu ta’âlâ. Degenen die verlost zijn van de verlangens van hun nafs, wiens woorden, handelingen en gedragingen in overeenkomst zijn met de islam en die voortdurend Allâhu ta’âlâ gedenken.

‘Awra: De lichaamsdelen waarvan het voor een mukallaf persoon harâm is om te ontbloten tijdens de salât, om te tonen aan anderen op ieder ander moment, en waarvan het harâm is voor anderen om naar te kijken. De ‘awra plaats van de man is het gedeelte tussen de navel en de onderkant van de knie. Bij de vrouw is de ‘awra plaats het gehele lichaam uitgezonderd het gezicht en de handen.

Awwâbîn-gebed: Een nâfila-gebed bestaande uit zes raka'ât die wordt uitgevoerd na het fard-gebed van het maghrib-gebed.

Âya; âya al-karîma (meervoud: âyât; âyât al-karîma): Vers; edele vers van de Qur'ân al-karîm. De zin of elk van de zinnen die de sûrât in de Qur'ân al-karîm vormen.

Azrâil ('alayhissalâm): Eén van de vier superieure engelen. De engel die op bevel van Allâhu ta'âlâ de rûh van mensen wegneemt op een voorbestemd moment.

Balâgha: Eloquentie, welsprekendheid. Dat een uitspraak correct, feilloos en op zijn plaats wordt uitgesproken.

Baqâ': 'Eeuwigdurendheid'. Het bestaan van Allâhu ta'âlâ heeft geen einde. Hij houdt nooit op te bestaan. Net zoals het onmogelijk is dat Hij een deelgenoot heeft, zo is het niet-bestaan van Zijn Wezen en Attributen ook onmogelijk. Dit is één van de Sifât al-Dhâtîyya van Allâhu ta'âlâ.

Baqâ (Baqâ billâh): Zich in een toestand bevinden waarin men voortdurend Allâhu ta'âlâ gedenkt en herinnert.

Baraka (meervoud: barakât): Zegening. Dat Allâhu ta'âlâ veel ni'ma ofwel zegeningen geeft.

Basar: 'Zien'. Allâhu ta'âlâ ziet. Hij ziet zonder hulpmiddel en zonder voorwaarde. Zijn Zien gebeurt niet met het oog. Dit is één van de Sifât al-Thubûtiyya van Allâhu ta'âlâ.

Basmala: Het uitspreken van "bismillâhir-rahmânir-rahîm". Een moslim begint elke goede, gezegende zaak met het uitspreken van de basmala. Hij verricht dus al zijn goede, gezegende zaken in Naam van Allâh en voor Allâh.

Bâtîl: Ongeldig. 1. Waardeloos, nietig, tevergeefs. 2. Een manier van verdienen dat niet halâl, niet toegestaan is volgens de islam zoals diefstal, ghasb en gokken.

Bâtîn: De qalb, rûh, het innerlijk.

Bâtîniyya: Ook wel ismâ'îlieten genoemd. Dit is een afgedwaalde groep die werd opgericht door de Perzische Maymûn ibn Daysân al-Kaddah en die de geloofsovertuigingen van de zoroastriërs en diverse andere religies als de geloofsovertuigingen van de islam probeert te tonen.

Bay'a al-ridwân: De eed van tevredenheid. De belofte die vierhonderd Sahâba al-kirâm aan onze Profeet ('alayhissalâm) hebben afgeleged in Hudaybiya, onder de boom genaamd Samûra, om zijn bevelen onvoorwaardelijk na te komen.

Bayt al-muqaddas: De Aqsâ moskee in Quds (Jeruzalem) en de voormalige qibla van de moslims.

Bid'a (meervoud: bid'ât): Innovatie, verandering in de islam. Een verandering in de oorspronkelijke leer van onze Profeet ('alayhissalâm). Iets dat werd ingevoerd na de voltooiing van de islam. Het is bid'a om 'ibâda uit te voeren op een manier die niet wordt beschreven in de islam. Verzonnen uitspraken, teksten, usûl (werkwijzen, methoden), handelingen en hervormingen die later zijn ontstaan in de dîn en die niet bestonden in de tijd van onze Profeet ('alayhissalâm) en zijn vier kaliefen.

Bi'that: Aankondiging van profeetschap. De bekendmaking van het profeetschap aan een profeet.

Bulûgh: Puberteit, volwassenheid volgens de islam door geslachtsrijp te worden. Dit is de leeftijd waarop iemand bâligh (puber volgens de islam) wordt. Het bereiken van de bulûgh begint bij jongens wanneer zij hun twaalfde levensjaar hebben voltooid en bij meisjes wanneer zij hun negende levensjaar hebben voltooid. Er zijn tekens die erop wijzen dat een jongen en meisje de bulûgh hebben bereikt. Als deze tekens niet zichtbaar zijn en zij hun vijftiende levensjaar hebben voltooid, wordt volgens de islam aangenomen dat zij de bulûgh hebben bereikt.

Burhân: Een absoluut bewijs dat een zaak bewijst.

Dahk: Als iemand tijdens de salât lacht en alleen hijzelf dat hoort. Dahk maakt enkel de salât ongeldig, het verbreekt de wudû niet.

Dajjâl: Valse messias. Zijn komst kondigt het definitieve einde van de wereld aan. Eén van de grote voortekenen van de Qiyâma.

Dalâla: Dwaling. Afwijken van het rechte pad dat onze Profeet ('alayhissalâm) en zijn Sahâba hebben verkondigd.

Dalk: Wrijven. De lichaamsdelen die tijdens de wudû en ghusl gewassen moeten worden zacht wrijven. In de hanafî madhhab is dit een sunna van de wudû. In de mâlikî madhhab is dit fard.

Dâr al-harb: Een regio die niet volgens de ahkâm al-islâmiyya wordt bestuurd.

Darûra: Noodzaak. Een reden of excuus wat het uitvoeren van een zaak die harâm, verboden is, mubâh maakt.

Dawr: Toer, circulatie. Iets van hand tot hand doorgeven. Met isqât en dawr kunnen nagelaten gebeden en andere 'ibâdât na de dood van een moslim afgelost worden met een deel van zijn erfenis. Dawr zijn herhalingen die met rechtschappen moslims worden uitgevoerd, zodat de isqât kan worden verricht.

Dhât: Wezen.

Dhikr, dhikrullâh: Gedenken. Het gedenken en herinneren van Allâhu ta'âlâ.

Dhimmî kuffâr: Niet-moslim burgers in een islamitische staat.

Dhul-hijja: De twaalfde en laatste maand volgens de hijrî qamarî jaartelling.

Dîn: Levenswijze, religie. Het pad, de geboden en verboden die Allâhu ta'âlâ middels Zijn profeten heeft medegedeeld, zodat de mensen in de dunyâ en âkhira gemak, vrede en geluk zullen bereiken.

Dirham: 1. Zilveren munten van verschillende gewichten. 2. Meeteenheid voor het meten van onreinheden. De hoeveelheid van een dirham bedraagt bij vaste najâsa één mithqâl, kortom 4,80 gram. Bij vloeibare najâsa bedraagt het een oppervlak dat even groot is als het oppervlak dat water beslaat wanneer het in een open handpalm wordt geplaatst.

Du'â: Smeekbede. Smeken tot Allâhu ta'âlâ, vragen om iets aan Allâhu ta'âlâ.

Duhâ-gebed: Een nâfila-gebed dat bestaat uit twee tot twaalf raka'ât die verricht kan worden wanneer het eerste vierde deel van de tijdspanne tussen de tijd van fajr en maghrib is verstreken.

Dunyâ: De wereld. 1. De wereld waarin de mens vanaf de geboorte tot aan de dood blijft. 2. Alles wat de mens van Allâhu ta'âlâ weerhoudt en niet in overeenstemming is met de islam; zulke zaken zijn harâm of makrûh.

Fahm: Begrip. Het begrijpend vermogen dat het goede van het

kwade kan onderscheiden.

Fâita: Verstreken gebeden. Fard- of wâjib-gebeden die men heeft gemist door een 'udhr, zoals slaap, vergeetachtigheid, ziekte of vrees voor vijanden, en dus zijn nagelaten tot qadâ.

Fâjir: Een zondige moslim. Degene die openlijk zonden begaat.

Fajr: Ochtendschemering. De helderheid die tegen de ochtend, voor de opkomst van de zon, aan de oostelijke horizon te zien is. Het aanbreken van de ochtendschemering.

Fajr-gebed: Het ochtendgebed. Eén van de verplichte vijf dagelijkse gebeden. Deze salât bestaat uit vier raka'ât. Eerst wordt het sunna-gebed bestaande uit twee raka'ât verricht, daarna het fard-gebed dat eveneens uit twee raka'ât bestaat. Dit sunna-gebed is een zeer sterke sunna. Er zijn ook geleerden die zeggen dat het wâjib is.

Fanâ: Zichzelf beschouwen als onbestaand, alles buiten Allâhu ta'âlâ vergeten. De liefde voor en gedachten over schepsels uit de qalb halen. Een toestand waarin men zichzelf vergeet en dat ontstaat als gevolg van veel dhikr van Allâhu ta'âlâ.

Fanâ bil-ma'rûf: Toestand waarin men alles behalve Allâh vergeet, dus ook zichzelf.

Fard (meervoud: farâid): Verplichting. Een verplichte handeling van 'ibâda die uitgevoerd moet worden zoals bepaald in de islamitische wetgeving. De geboden die uitgevoerd moeten worden welke Allâhu ta'âlâ duidelijk heeft vermeld in de Qur'ân al-karîm.

Fard 'ayn: Individuele verplichting. De farâid die iedere mukallaf moslim zelf moet uitvoeren.

Fard kifâya: Gemeenschappelijke verplichting. Wanneer deze farâid door enkele moslims of slechts één moslim worden uitgevoerd, worden de anderen vrijgesteld van de verantwoordelijkheid en hoeven zij het niet uit te voeren.

Fasâd: Anarchie, wanorde, verwarring.

Fasâha: Welsprekendheid. Duidelijk en correct spreken.

Fâsid: Onjuist, verkeerd, vals. Dat een 'ibâda bâtil, ofwel

ongeldig is.

Fâsiq (meervoud: fâsiqûn): Zondaar. Een opstandige, zondige mu'min die zich niet schaamt om openlijk zonden te begaan.

Fatâna: 'Scherpzinnigheid'. Eén van de eigenschappen van profeten. Profeten zijn zeer verstandige en begripvolle personen. Zij zijn de intelligentste en slimste personen van hun tijd. Muhammad ('alayhissalâm) is de meest superieure van alle mensen die ooit hebben geleefd en die nog zullen leven, in alle tijden en in alle gebieden op aarde. Er is geen profeet gekomen die blind of doof was of andere onvolmaaktheden had; noch zijn er vrouwelijke profeten gekomen.

Fatwâ: Juridisch oordeel. Een antwoord dat door een moefti wordt gegeven over of een bepaalde zaak wel of niet overeenkomt met de islam.

Fayd: Letterlijk: vloeien, stromen. Spirituele kennis die van qalb tot qalb voortvloeit. Dit is de spirituele kennis die van de gezegende qalb van onze Profeet ('alayhissalâm) middels de harten (qalb) van awliyâ naar de mensen voortvloeit.

Fidya: Aflossing. Een vergoeding ter compensatie voor bepaalde 'ibâdât die men door een 'udhr niet heeft kunnen verrichten.

Fikr: Redeneren, gedachte.

Fiqh: De islamitische jurisprudentie ofwel rechtswetenschap; het islamitisch recht. De wetenschap die de zaken in de islam vermeldt die uitgevoerd en vermeden dienen te worden. Met andere woorden, 'de kennis over de toepassing van de islamitische rechtswetenschap'.

Fir'awn: De Farao.

Firqa al-dâlla: Afdgewaalde groep. Iedere afdgewaalde groepering die van het rechte pad naar dalâla (verkeerde en verdorven paden) is afgeweken door âyât al-karîma en ahâdîth al-sharîfa betekenissen te geven volgens zijn eigen opvattingen en 'aql.

Firqa al-mal'ûna: Vervloekte groep. Zij worden ook wel wahlâbî of Najdî genoemd. Zij zijn zowel vijandig tegenover de soennieten als de sjiieten. Zij worden de firqa al-mal'ûna

genoemd, omdat ze de moslims mushrikûn noemen.

Firqa al-nâjjiyya: Geredde groep. De groep die gered zal worden van de Jahannam. Deze groep bestaat uit de ware moslims die zich bevinden op het pad van onze Profeet ('alayhissalâm), zijn Sahâba en de geleerden van ahl al-sunna die zich aan deze grootheden onderwerpen. Zij worden ahl al-sunna of sunnî genoemd.

Fisq: Zondigheid, ongehoorzaamheid. Het niet naleven van de geboden en verboden van Allâhu ta'âlâ.

Fitna: Chaos, opruiing, onrust, verwarring. Iets dat de mens doet afdwalen van de waarheid, dat mensen in problemen brengt, schade veroorzaakt voor moslims of dat zorgt voor vijandigheid.

Fujûr: Losbandigheid. De verlangens volgen van de nafs en het begaan van zonden.

Ghasb: Afpersing. Iets dat aan iemand anders behoort afpakken onder dwang en zonder zijn instemming.

Ghaban al-fâhish: Overdreven dure prijs. Misleidingen die bij goud en zilver 2,5% en meer zijn dan die op de markt voor het hoogst worden verkocht, bij goederen die gemeten, gewogen en vervoerd kunnen worden 5%, bij dieren 10%, bij gebouwen 20%, en bij zaken die nodig zijn omtrent 'ibâda tweemaal zo veel dan de marktprijs.

Ghadab: Toorn, woede, boosheid. De wil van Allâhu ta'âlâ om wraak te nemen van Zijn dienaren die zich verzetten tegen Zijn bevel.

Ghadr: Zich niet houden aan zijn overeenkomst en eed. Zulm, onrechtvaardigheid.

Ghâfil: Onachtzaam, achteloos. Iemand die verkeert in ghafla (onachtzaamheid). De toestand waarin men Allâhu ta'âlâ en Zijn geboden en verboden vergeet, door de verlangens van zijn nafs te volgen.

Ghayb: Het verborgene. De ghayb weten enkel Allâhu ta'âlâ en degenen aan wie Hij het heeft medegedeeld. Dit zijn verborgen zaken die niet zijn medegedeeld in âyât al-karîma en ahâdîth al-sharîfa en die niet worden begrepen middels zintuigen, ervaringen en berekeningen. Dit zijn zaken die enkel worden gekend doordat

profeten ze hebben bekendgemaakt, zoals de Attributen van Allâhu ta'âlâ, Yawm al-Qiyâma, de Verrijzenis na de dood, de verzameling van de levenden op de mahshar, etc.

Ghayra: IJver, ijverigheid. Willen dat iets dat geen nut heeft en schadelijk is, bij iemand weggaat; dit soort dingen afwijzen, niet aanvaarden.

Ghîba: Roddelen. Het vertellen van een zaak van/over een persoon aan een ander, waarvan die persoon niet wil dat het verteld wordt. Dat wil zeggen, een uitspraak, toestand of handeling van iemand die hij niet leuk zou vinden of waarvan hij gekwetst zou raken wanneer het in zijn gezicht wordt gezegd, achter zijn rug om of op een plaats waar hij zich niet bevindt, vertellen, met een beweging laten zien of aanduiden.

Ghusl: Grote rituele wassing. Het ritueel wassen van het gehele lichaam om zich te reinigen van rituele onreinheid en zo de basis van tahâra te bereiken. Dit betekent dat iedere junub man en vrouw en vrouwen wiens hayd- en nifâs-periode is geëindigd, zijn of haar gehele lichaam – inclusief de mond en neus – moet wassen, op zo een manier dat er zelfs geen plekje ter grootte van een naald droog blijft. Deze basis van tahâra is noodzakelijk voor bijvoorbeeld de wudû en het aanraken van de Qur'ân al-karîm.

Habîb: Geliefde. Dit woord wordt gebruikt als betekenis voor Muhammad ('alayhissalâm).

Hadath: Rituele onreinheid. Toestand waarin men geen wudû heeft of junub is. Men raakt hiervan verlost door de wudû of ghusl te verrichten.

Hadd: Straf waarvan de omvang duidelijk is omschreven in de islam.

Hâdir: Aanwezig.

Hâdir en nâzir: Dat Allâhu ta'âlâ buiten tijd en ruimte aanwezig en ziend is.

Hadîth al-sharîf (meervoud: ahâdîth al-sharîfa): Eervolle overlevering. De gezegende woorden van onze Profeet ('alayhissalâm), zijn handelingen en de zaken die hij zag maar niet heeft verhinderd.

Hâfiz: Iemand die de gehele Qur'ân al-karîm heeft

gememoriseerd.

Hajj: Bedevaart. De vijfde van de vijf zuilen van de islam is één keer in zijn leven op hajj gaan indien men hiertoe in staat is.

Hajj al-mabrûr: De aanvaarde hajj. Dat wil zeggen, de hajj die is uitgevoerd zonder zonden te begaan en door zijn voorwaarden in acht te nemen.

Halâl: Toegestaan volgens de islamitische wetgeving. Zaken die niet verboden zijn of die verboden waren, maar waarvan het verbod is opgeheven door één van de redenen die de islam beschouwd als een 'udhr, hinder of verplichting.

Hamala al-'arsh: De vier grote engelen die de taak hebben van het dragen van de 'Arsh.

Hamd: Lofprijzing. Hamd behoort alleen toe aan Allâhu ta'âlâ; het is uitsluitend aan Hem voorbehouden. Dit is de meest superieure manier van thanâ en loven.

Hamiyya: IJver voor de bescherming van religie en vaderland. Met alle kracht zich inspannen om de islam, het volk en zijn eer te beschermen en hierin geen luiheid vertonen.

Hanafî: De persoon die qua 'amal Imâm al-a'zam Abû Hanîfa volgt en dus de hanafî madhhab volgt.

Hanafî madhhab: De madhhab van Imâm al-a'zam Abû Hanîfa, één van de vier ware madhâhib qua 'amal van de ahl al-sunna.

Hanbalî madhhab: De madhhab van Imâm Ahmad ibn Hanbal, één van de vier ware madhâhib qua 'amal van de ahl al-sunna.

Haqq: 1. Het recht, aandeel. 2. Waar, de waarheid.

Harâm (meervoud: mahârim): Verboden. Dit zijn zaken die verboden zijn volgens de islamitische wetgeving. De zaken die Allâhu ta'âlâ in de Qur'ân al-karîm duidelijk heeft verboden. De mahârim uitvoeren en gebruiken is absoluut verboden gesteld. Er bestaan twee soorten mahârim: harâm li-dhâtihî en harâm li-ghayrihî.

Harâm li-dhâtihî (ook wel harâm li-'aynihî): Dit zijn zaken die op zichzelf harâm zijn, bijvoorbeeld iemand vermoorden, alcohol nuttigen of varkensvlees eten. Deze mahârim halâl noemen leidt

tot kufr.

Harâm li-ghayrihî: Harâm door externe redenen. Dit zijn zaken die in wezen halâl zijn, maar die harâm zijn geworden omwille van andermans haqq. Bijvoorbeeld, andermans boomgaard binnengaan en zonder toestemming van de eigenaar vruchten plukken en eten.

Hasad: Afgunst, nijd, jaloezie. Zijn moslim broeder of zuster iets misgunnen. Wensen dat een ni'ma die Allâhu ta'âlâ aan iemand heeft geschonken, wordt afgenomen. Willen dat iets schadelijks hem verlaat, is geen hasad maar ghayra.

Hasanât: Goede daden. De handelingen die Allâhu ta'âlâ goedvindt.

Hâshiya: Toelichting. De toelichting die wordt geschreven aan de zij- of onderkant van een pagina van een boek. De tekst die dient als toelichting en commentaar van een boek.

Hashr: Verzamelen. Dat Allâhu ta'âlâ alle levende schepsels zal doen herrijzen na het einde van de wereld en hen op de mahshar zal verzamelen ter verantwoording van hetgeen ze hebben gedaan in de dunyâ.

Hatm al-tahlîl: 70.000 keer de kalima al-tawhîd dus "lâ ilâha illallâh" opzeggen.

Hayâ: Bescheidenheid, schaamte, kuisheid. Zich ongemakkelijk voelen bij verfoeilijke zaken of het ongemak dat ontstaat in de qalb wanneer zich iets voordoet dat niet overeenkomt met de âdâb.

Hayât: 'Leven'. Allâhu ta'âlâ is levend. Zijn leven lijkt niet op het leven van de schepsels. Het is een leven waardig en eigen aan Zijn Wezen, zonder begin en eeuwig. Dit is één van de Sifât al-Thubûtiyya van Allâhu ta'âlâ.

Hayd: Menstruatie. Dit is het bloed dat vrijkomt via het geslachtsorgaan bij een gezond meisje dat haar achtste levensjaar heeft voltooid en negen jaar oud is geworden, of bij een vrouw bij wie er vijftien dagen verstreken zijn na de laatste minuut van haar âdat en dat tenminste drie dagen lang aanhoudt. Volgens de hanaff madhhab duurt deze periode minimaal drie en maximaal tien dagen.

Hidâya: Leiding. Het tonen van het rechte pad; zich bevinden op het rechte pad waarover Allâhu ta'âlâ tevreden is. Dit betekent enerzijds de aanvankelijke leiding van een niet-moslim tot de islam en anderzijds de voortdurende leiding van een moslim binnen de islam waarover Allâhu ta'âlâ tevreden is. Allâhu ta'âlâ is de enige die leiding kan geven.

Hijra: Emigratie. De emigratie van Muhammad ('alayhissalâm) van Mekka naar Medina in het jaar 622 n.Chr., wat het beginpunt is van de islamitische kalender.

Hijrî: De datum volgens de hijrî qamarî of hijrî shamsî kalender die is begonnen met de hijra van onze Profeet ('alayhissalâm).

Hijrî-jaar: Het kalenderjaar dat het jaar van de hijra van Rasûlullâh ('alayhissalâm), van Mekka al-mukarrama naar Medina al-munawwara, als beginpunt neemt.

Hijrî qamarî: Hijrî maanjaartelling. De hijrî qamarî jaartelling van de moslims begint vanaf de maand muharram van het jaar van de hijra van Rasûlullâh ('alayhissalâm). De omwenteling van de maan – twaalf keer rond de aarde – in de hemel, vormt een maanjaar.

Hijrî shamsî: Hijrî zonnejaartelling. De dag dat Muhammad ('alayhissalâm) aankwam in het dorp Qubâ van de stad Medina, namelijk maandag de 8^e van de maand rabî' al-awwal, komt overeen met 20 september volgens de westerse jaartelling en is het begin van de hijrî shamsî jaartelling van de moslims.

Hilm: Mildheid. Zachtaardig zijn, niet boos worden. Ondanks een sterke machtspositie iemand vergeven.

Hiqd: Iemand haten, haat en vijandigheid koesteren tegenover hem.

Hiyâna: Verraad. Teken dat wijst op nifâq; een uitspraak of handeling die het vertrouwen schaadt.

Hoja: Religieuze onderwijzer.

Huqb: Eén huqb is gelijk aan tachtig jaar van de âkhira en één dag in de âkhira is gelijk aan duizend jaar in de dunyâ.

Husn al-khulq: Een mooi karakter.

Iâda: De salât nogmaals uitvoeren op een ander moment.

‘Ibâda (meervoud: ‘ibâdât): Aanbidding. De handelingen van aanbidding voor Allâhu ta’âlâ. Dit betekent het naleven van de geboden en verboden van Allâhu ta’âlâ; het volgen van Muhammad (‘alayhissalâm). Met andere woorden, de plichten van het dienaarschap naleven volgens de manier die in de islam is voorgeschreven. De ‘vijf zuilen van de islam’ zijn ‘ibâda.

‘Īd: Feestdag. De religieuze feestdagen – het Offerfeest en Ramadanfeest – van de moslims die in de islam zijn vermeld waarop de moslims vrolijk en gelukkig zijn.

‘Īd al-adhâ: Het Offerfeest. De tiende dag van de maand dhul-hijja is de eerste dag van het Offerfeest. Dit is één van de twee religieuze feestdagen van de moslims waarop iedere man en vrouw die muqîm en toerekeningsvatbaar is, de bulûgh heeft bereikt, vrij en rijk is volgens de islamitische wetgeving, een offerdier dient te slachten met de niyya voor het offer van een offerdier en voor de tevredenheid van Allâh, op één van de eerste drie dagen van het Offerfeest (de tiende, elfde en twaalfde dag van de maand dhul-hijja).

‘Īd al-fitr: Het Ramadanfeest. Dit is één van de twee religieuze feestdagen van de moslims dat volgt op de gezegende maand ramadân al-sharîf.

‘Īd-gebed: Het feestgebed. Het wâjib-gebed voor mannen bestaande uit twee raka’ât dat zij moeten verrichten in jamâ’a op de eerste dag van het Ramadanfeest en Offerfeest, nadat de zon is opgekomen en de tijd waarin het makrûh is om salât te verrichten voorbij is.

Ijmâ’: Consensus. De overeenstemming van mujtahidûn. Dit is de derde van de vier primaire bronnen van de islam die de adilla al-shar’iyya worden genoemd. Kort gezegd is dit de overeenstemming van diepzinnige geleerden die mujtahid worden genoemd en in eenzelfde eeuw leefden, over de hukm (regelgeving) van een bepaalde zaak; dat hun ijtihâd met elkaar overeenkomt.

Ijtihâd: Oordeel. Werken, zich inspannen door moeite te doen in zoverre de menselijke kracht daartoe in staat is. Het vellen van een oordeel in zaken waarvan de ahkâm niet duidelijk zijn vermeld in de Qur’ân al-karîm en ahâdîth al-sharîfa door ze te vergelijken met de zaken die wel duidelijk zijn vermeld.

'Iffa: Kuisheid. De nafs weerhouden van slechte verlangens. Het gevoel van eer en bescheidenheid.

Ihrâm: Pelgrimgewaad. Het aandoen van twee lappen naadloze stof op de plaats die Mîqât wordt genoemd, door de niyya te verrichten voor de hajj of umra, de talbiya (de du'â: "Labbayk, Allâhumma labbayk, ...") uit te spreken en bepaalde zaken te vermijden die eerst mubâh voor hem waren. Iemand in een ihrâm wordt een muhrim genoemd. Vrouwen dragen geen ihrâm en verrichten de hajj en umra 'ibâdât gesluierd.

Ikhâlâs: Oprechtheid tegenover Allâhu ta'âlâ. De niyya corrigeren. Ikhâlâs betekent aan niets anders denken buiten Allâhu ta'âlâ en enkel aan Hem vragen. Alle daden en 'ibâdât enkel voor Allâhu ta'âlâ verrichten, zonder te denken aan wereldse belangen.

Ikhtikân: Dat het uiteinde van een klyisma of een menselijke vinger via de achterkant wordt ingebracht en er weer wordt uitgehaald. Dit verbreekt de wudû indien het er vochtig uit komt.

Ilhâd: Als een persoon niet gelooft overeenkomstig de geloofsprincipes die duidelijk staan vermeld in de Qur'ân al-karîm en de ahâdîth al-sharîfa, die de mujtahid-imams op basis van overeenstemming hebben verkondigd en die verspreid zijn onder de moslims, dan zal hij kâfir worden. Dit soort kufr wordt ilhâd genoemd.

'Ilm: 1. 'Weten'. Allâhu ta'âlâ weet alles. Zijn Weten is niet zoals het weten van de schepsels. Hij weet en ziet dat een mier op een donkere nacht over een zwarte steen loopt. Hij weet de gedachten en intenties die de mensen in hun qalb hebben. Er is geen verandering in Zijn Weten. Het is zonder begin en eeuwig. Dit is één van de Sifât al-Thubûtiyya van Allâhu ta'âlâ. 2. Kennis. Iets fundamenteels kennen of begrijpen. Het tegenovergestelde van onwetendheid.

'Ilm al-hâl: De grondslagen van de islam. De zaken die elke moslim moet weten over imân, 'ibâda en akhlâq of een boek die deze informatie beschrijft.

'Ilm al-ladunnî: Kennis die men als geschenk van Allâhu ta'âlâ verkrijgt, zonder te bestuderen.

Imam: 1. Gebedsleider. In een salât die wordt verricht in jamâ'a wordt de persoon die wordt gevolgd 'imam' genoemd. 2.

Islamitische religieuze leider, kalief. 3. Islamgeleerde die de hoogste rang heeft bereikt in één van de islamitische wetenschappen zoals hadîth, fiqh, kalâm, tafsîr of tasawwuf.

Imâm Ahmad ibn Hanbal: De oprichter van de hanbalfi madhhab, één van de vier ware madhâhib qua ‘amal van de ahl al-sunna.

Imâm al-a’zam Abû Hanîfa Nu’mân ibn Thâbit: De oprichter van de hanafî madhhab, één van de vier ware madhâhib qua ‘amal van de ahl al-sunna. Hij is tevens de leider van de geleerden van ahl al-sunna.

Imâm Mâlik ibn Anas: De oprichter van de mâlikî madhhab, één van de vier ware madhâhib qua ‘amal van de ahl al-sunna.

Imâm Muhammad ibn Idrîs al-Shâfi’î: De oprichter van de shâfi’î madhhab, één van de vier ware madhâhib qua ‘amal van de ahl al-sunna.

Imâmayn: Twee imams. In de boeken van de hanafî madhhab worden hiermee meestal Imâm Abû Yûsuf en Imâm Muhammad bedoeld. Dit is de bijnaam van Imâm Abû Yûsuf en Imâm Muhammad die zijn opgeleid in de lessen en suhba van Imâm al-a’zam Abû Hanîfa. Zij zijn beide mujtahid in hun madhhab. Soms worden hiermee Imâm al-a’zam Abû Hanîfa en Imâm al-Shâfi’î aangeduid.

Îmân: Geloof. Geloven in Allâhu ta’âlâ en Zijn Profeet (‘alayhissalâm). Îmân bestaat uit het geloof in Allâhu ta’âlâ, Zijn engelen, Zijn boeken, Zijn profeten, in de Laatste Dag, de Janna en Jahannam, en dat alles, goed en kwaad, van Allâhu ta’âlâ komt. Verder betekent îmân: geloven en met overtuiging uitspreken dat Muhammad (‘alayhissalâm) de Profeet is van Allâh en dat hij de verkondigende Nabî is, uitgekozen door Hem; bondig geloven in de zaken die hij (‘alayhissalâm) bondig heeft medegedeeld van Allâhu ta’âlâ en alomvattend geloven in de zaken die hij uitgebreid heeft medegedeeld; alsook de kalima al-shahâdah uitspreken met de tong in zoverre dit mogelijk is.

Injîl: Het Evangelie. Het boek dat Allâhu ta’âlâ heeft neergezonden naar ‘Îsâ (‘alayhissalâm) dat later werd vervalst.

Insâf: Eerlijkheid. Rechtvaardigheid in acht nemen en niet afwijken van gerechtigheid.

Inshâallâh: Een woord dat wordt gezegd om gewend te raken altijd de Naam van Allâhu ta'âlâ te gedenken en komt neer op de betekenis 'indien Allâhu ta'âlâ het wenst, dan gebeurt het' om uit te drukken dat men al zijn zaken overlaat aan de Wil van Allâhu ta'âlâ.

Iqâma: Gebedsaankondiging. De aankondiging voor de fard-gebeden die onmiddellijk voor de uitvoering van de fard-gebeden wordt opgelezen.

Irâda: Wil. 1. Allâhu ta'âlâ beschikt over Wil. Hij schept wat Hij wil. Alles ontstaat middels Zijn Wil. Er bestaat geen enkele kracht die Zijn Wil kan tegenhouden. 2. Allâhu ta'âlâ heeft Zijn dienaren een irâda gegeven; Hij heeft van hun wil een oorzaak gemaakt om hun daden te scheppen. Wanneer een dienaar iets wenst te doen en Allâhu ta'âlâ dit ook wil, dan zal Hij deze zaak scheppen. Wanneer de dienaar het niet wil, zal Allâhu ta'âlâ het ook niet wensen en zal Hij dit niet scheppen.

Irâda al-juz'iyya: Gedeeltelijke vrije wil. Dit betekent de vrije wil van de mens als onderdeel van de manifestatie van de Wil van Allâhu ta'âlâ.

Irfân: Een verstandelijke volmaaktheid wat voortkomt uit begrip, ervaring en intelligentie. Weten en erkennen met de qalb. Spirituele kennis die een geschenk is van Allâhu ta'âlâ. Dit wordt ook wel ma'rifa genoemd.

'Ishâ-gebed: Het nachtgebed. Eén van de verplichte vijf dagelijkse gebeden. Deze salât bestaat uit dertien raka'ât. Eerst wordt het eerste sunna-gebed bestaande uit vier raka'ât uitgevoerd, dan het fard-gebed bestaande uit vier raka'ât, daarna het laatste sunna-gebed bestaande uit twee raka'ât en tenslotte het witr-gebed bestaande uit drie raka'ât.

Ishrâq-gebed: Een nâfila-gebed dat wordt verricht op het tijdstip van ishrâq, nadat de zon een speerlengte is gestegen.

Islam: De dîn verkondigd door Muhammad ('alayhissalâm). Vandaag bestaat er op aarde slechts een enkele dîn die niet veranderd en vervalst is, en dat is de islam. De islam bestaat uit de kennis omtrent îmân, waarin geloofd moet worden met de qalb en de kennis omtrent de ahkâm al-islâmiyya, die uitgevoerd moet worden met het lichaam. Ook worden de plichten van een dienaar die Allâhu ta'âlâ heeft getoond en bevolen 'islam' genoemd.

‘Isma: ‘Onfeilbaarheid’. Eén van de eigenschappen van profeten. Profeten begaan geen enkele – kleine of grote – zonde die in welke dîn dan ook harâm werd verklaard of verklaard zou worden.

Isqât: Compensatie. De handeling die wordt verricht zodat een moslim na zijn dood verlost kan worden van zijn schulden voor de nagelaten gebeden, vastendagen en bepaalde andere ‘ibâdât, met een deel van zijn erfenis.

Isrâfil (‘alayhissalâm): Eén van de vier superieure engelen. De engel met de taak om te blazen op de sūr (hoorn). Wanneer hij de eerste keer op de sūr blaast, zal al het levende – buiten Allâhu ta’âlâ – die dit geluid hoort, sterven. Bij de tweede keer zullen ze allen herrijzen.

Istibrâ: Dat mannen geen druppels achterlaten in de urinebuis door te lopen, hoesten of door te buigen naar hun linkerkant. Zolang men niet overtuigd is dat er geen urinedruppel meer is overgebleven, dient men geen wudû te verrichten. Als er een druppel naar buiten sijpelt, zal zowel de wudû verbroken worden als ook het ondergoed vervuild. Vrouwen doen niet aan istibrâ.

Istighfâr: Vragen om vergiffenis. Vragen aan Allâhu ta’âlâ om zijn gebreken en zonden te vergeven. Tawba verrichten.

Istighfâr, du’â van: Smeekbede ter vergiffenis. De du’â van istighfâr is als volgt: “Astaghfirullâh al-‘azîm alladhî lâ ilâha illâ huw al hayyal qayyûma wa atûbu ilayh” (“Ik vraag Allâh, de Grote, naast Wie er geen andere god is, de Levende en Zelfbestaande, om vergiffenis”). Andere, kortere du’âs van istighfâr zijn als volgt: “Astaghfirullâh” en “Astaghfirullâh min kulli mâ karihallâh”.

Istihâda: Ziektegerelateerde bloeding (dus een ‘udhr). Het bloed dat vrijkomt bij vrouwen buiten hun âdat en nifâs, dat het verrichten van de salât en het vasten niet hindert.

Istikhâra-gebed: Een nâfila-gebed bestaande uit twee raka’ât dat men verricht om te begrijpen of een bepaalde zaak wel of niet goed is voor hem. Men verricht de wudû en na twee raka’ât salât te verrichten, reciteert men de hiervoor bestemde du’â waarna men zonder te praten gaat slapen om een droom over die zaak te zien.

Istinjâ: Het reinigen van de voor- en achterkant na het lozen van najâsa. Istinjâ, dus de tahâra verrichten, is sunna mu'akkada. Met andere woorden, het is sunna voor een man en vrouw om na de kleine of grote boodschap in het toilet de voorste en achterste edele delen te reinigen met een steen of water zodat er geen urine of uitwerpselen achterblijven.

Istinshâq: Tijdens het verrichten van de wudû en ghysl het water opsnuiven.

Istiqâma: Bestemming. Zich bevinden op het juiste, ware pad dat Allâhu ta'âlâ goedvindt.

Istiqbâl al-qibla: Gericht zijn naar de qibla. Dit houdt in dat men tijdens het verrichten van de salât zich moet wenden in de richting van de qibla, dus de Ka'ba al-mu'azzama in Mekka al-mukarrama.

I'tikâf: Zich terugtrekken in een moskee. Zich voor een bepaalde duur in een moskee bevinden met de bedoeling van 'ibâda. Dit is sunna in de laatste tien dagen van de maand ramadân. Hiervoor gaat men naar een moskee, waarin het jum'a-gebed wordt verricht, en besteedt daar de laatste tien dagen van ramadân door zich op een bepaalde manier terug te trekken. I'tikâf kan ook buiten ramadân uitgevoerd worden waarbij het niet precies tien dagen hoeft te zijn. De regels hiervoor zijn iets verschillend per madhhab.

Jabrâîl ('alayhissalâm): Eén van de vier superieure engelen. De engel met de taak om aan de profeten wahy te brengen, hen de geboden en verboden mede te delen. Dit is de engel die de Qur'ân al-karîm heeft gebracht aan de Profeet Muhammad ('alayhissalâm).

Jahannam: De Hel. De plaats van straf in de âkhira. Het vuur in de âkhira, waarin mensen voor hun zonden gestraft worden.

Jahl: Onwetendheid. Kennis over de dîn niet weten.

Jahl al-murakkab: De onwetende weet niet dat hij onwetend is. Een verkeerde en afgedwaalde 'aqîda hebben. Dit zijn de 'aqâid van de Griekse filosofen en van de moslims die behoren tot de 72 bid'a groeperingen die niet overeenkomen met wat duidelijk is verklaard in de islam.

Jâiz: Toegestaan volgens de islamitische wetgeving.

Jalâla: Woede.

Jalsa: Tussen de twee sujûd zitten tijdens de salât.

Jamâ'a (meervoud: jamâ'ât): Gemeenschap. Een gemeenschap waarmee gezamenlijk de salât wordt verricht in een moskee, bij iemand thuis of elders. (Zie ook: **ahl al-sunna wa'l-jamâ'a**).

Jamâl: Schoonheid.

Jam'iyya: Een geestelijk herstel, vrede dat ontstaat in de qalb. Zonder te denken aan wereldse zaken.

Janâba: Rituele onreinheid. De staat waarin men de ghush moet verrichten.

Janâza: Een overleden persoon.

Janâza-gebed: Het begrafenisgebed. Deze salât is een fard kifâya voor mannen die vernomen hebben dat een mu'min is overleden; indien er geen mannen zijn, is het een fard kifâya voor vrouwen. Het janâza-gebed is een salât voor Allâh en een du'â voor de overledene.

Janna: Het Paradijs. De eeuwige plaats van beloning in de âkhira.

Jâriya: Een slavin die tijdens een strijd of oorlog is gevangengenomen en naar een islamitische staat is meegenomen.

Jihâd: Strijden in de naam van Allâhu ta'âlâ.

Jinn: Wezens die uit rookloos vuur zijn geschapen. Ze lijken in sommige opzichten op engelen en in andere opzichten op mensen. Net als mensen zijn ze ook in staat om onderscheid te maken tussen goed en kwaad en verantwoordelijk voor het aanbidden van Allâhu ta'âlâ. De Profeet Muhammad ('alayhissalâm) werd ook als profeet naar hen gestuurd. Ook onder hen zijn er, net zoals bij de mensen, gelovigen en ongelovigen.

Jubn: Lafheid.

Jum'a: Vrijdag. Een gezegende, waardevolle dag die toebehoort aan de moslims.

Jum'a-gebed: Het vrijdaggebed. Dit is een fard-gebed bestaande uit twee raka'ât dat op vrijdag in de tijd van het zuhr-gebed, in moskeeën na de khutba, in jamâ'a wordt verricht.

Junub: Een ritueel onrein persoon; iemand die verkeert in de staat van janâba en de ghusl moet verrichten.

Juz: Eén van de dertig delen waarin de Qur'ân al-karîm is opgedeeld, die elk bestaan uit twintig bladzijden.

Ka'ba al-mu'azzama: De grote en edele Ka'ba. Het 'huis van Allâh' in Mekka. Het is de eerste gebedsplaats die is gemaakt op aarde, het is de qibla van de moslims en het is de centrale plaats van de rituelen van de hajj.

Kafan: Lijkwade. Witte doeken die worden gebruikt om een overleden persoon in te wikkelen nadat hij is gewassen, waarna hij wordt begraven.

Kaffâra (meervoud: kaffârât): Boetedoening. Dingen die Allâhu ta'âlâ als middel heeft gesteld om op sommige punten de gebreken en zonden van Zijn dienaren te vergeven en te bedekken. Kaffârât zijn in een bepaald opzicht 'ibâda en in een ander opzicht straf.

Kâfir (meervoud: kuffâr): Een ongelovige. Iemand die Allâhu ta'âlâ en Zijn profeten ('alayhimussalâm) ontkent; iemand die niet gelooft in één van de uitspraken van Muhammad ('alayhissalâm), één ervan niet goedvindt of er geen belang aan hecht. Degene die de ware dîn, de islam, ontkent.

Kalâm: 1. 'Spreken'. Allâhu ta'âlâ is de Sprekende. Zijn Spreken is zonder hulpmiddel, letters, geluiden of de tong. Dit is één van de Sifât al-Thubûtiyya van Allâhu ta'âlâ. 2. Het Woord van Allâh. Zijn Kalâm is zonder begin en eeuwig. Het is geen schepsel en het is waar. 3. Dit woord wordt ook gebruikt als begrip in de wetenschappen van de islam en draagt de betekenis 'de wetenschap van de details van de 'aqîda'.

Kalief: De vertegenwoordiger van Rasûlullâh (sallallâhu 'alayhi wa sallam) en de leider van alle moslims op aarde.

Kalima al-shahâda: De geloofsbelijdenis. De eerste van de vijf zuilen van de islam is het uitspreken van de kalima al-shahâda: "Ashhadu an lâ ilâha illallâh wa ashhadu anna Muhammadan 'abduhû wa rasûluhû" ("Ik getuig dat er geen andere god is dan Allâh en ik getuig dat Muhammad Zijn dienaar en Zijn Rasûl is.").

Kalima al-tawhîd: Het woord van tawhîd: "lâ ilâha illallâh Muhammadun Rasûlullâh" ("er is geen andere god dan Allâh en

Muhammad is de Rasûl van Allâh”).

Kamâl (meervoud: kamâlât): Volmaaktheid, perfectie.

Kâmil: Volmaakt, perfect.

Karam: Weldadigheid, gulheid.

Karâma (meervoud: karâmât): Buitengewone toestanden die voorkomen bij de geliefde dienaren van Allâhu ta’âlâ en die Allâhu ta’âlâ schenkt buiten Zijn Goddelijke Gewoonte, dus buiten de fysische, chemische en biologische wetten.

Karramallâhu wajhah: Een uitdrukking die wordt gebruikt voor de edele ‘Alî met de betekenis ‘Moge Allâh zijn gelaat zegenen’.

Karûbiyyûn: De superieuren onder de engelen van bestraffing.

Kawthar: Een rivier in de Janna of een bassin die een geschenk is van Allâhu ta’âlâ aan onze Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam).

Kayfiyyât: Conditie, staat.

Khadîja al-kubrâ: Khadîja de grote. De eerste vrouw van onze Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam). Zij is de eerste vrije vrouw met îmân en zij is één van de ‘moeders van de mu’minûn’.

Kharaj: Last, moeizaamheid tijdens de uitvoering van ‘ibâda.

Khatîb: Een preker. Iemand die religieuze nasîha geeft en de khutba opleest voor moslims in een moskee.

Khawf: Vrees voor Allâhu ta’âlâ.

Khayâl: Beeld, waanvoorstelling.

Khayr: Het goede, goedheid. Datgene wat de dîn en de ‘aql goedvinden en als mooi en nuttig zien.

Khayrât en hasanât: ‘Goede daden’. De mubâhât die Allâhu ta’âlâ liefheeft. Alle goede daden die Allâhu ta’âlâ goedvindt en die worden uitgevoerd om thawâb te verkrijgen.

Khilâl: De natte de vingers tussen de vingers, tenen en baard steken en bewegen tijdens het uitvoeren van de wudû en tussen het haar van vrouwen dat strak vast zit tijdens het uitvoeren van de ghisl. Ook wel takhlîl genoemd.

Khuff (meervoud: khuffs): Lederen sok. Een khuff is een

lederen, waterdichte kous die het gedeelte van de voet bedekt dat fard is om te wassen tijdens de wudû, dus inclusief de enkels.

Khurûj: In opstand komen.

Khushû': Een diep en nederig ontzag tijdens het verrichten van de salât. Zich onderwerpen aan Allâhu ta'âlâ. Een fatsoenlijke staat welke voortkomt uit vrees en liefde.

Khutba: Preek. Aanspreken, toespraak, leerrede. Een 'ibâda welke bestaat uit hamd voor Allâhu ta'âlâ, salât wa salâm voor Rasûlullâh (sallallâhu 'alayhi wa sallam) en nasiha en du'â voor de mu'minûn dat door een khatîb op een minbar wordt gelezen voor de jamâ'a, vóór het jum'a-gebed en na het 'îd-gebed.

Kibr: Arrogantie, hoogmoed. Eén van de slechte karaktereigenschappen.

Kirâm al-kâtîbûn: 'De eervolle schrijvers'. De twee engelen aan de rechter- en linkerkant van de mensen die hun daden noteren.

Kufr: Ongeloof. Het bedekken van de waarheid; Allâhu ta'âlâ ontkennen. Het ontkennen van zaken waarvan het noodzakelijk is in de islam dat men ze kent en erin gelooft, hetgeen ontkennen van de ahkâm al-shar'iyya dat met tawâtur (zekerheid) is medegedeeld en het niet aanvaarden van iets waarvan welbekend is dat het behoort tot de islam.

Kufr al-hukmî: Kufr per bepaling. De uitspraken doen of de daden verrichten die in de islam zijn verklaard als tekenen van kufr.

Kufr al-jahlî: Kufr door onwetendheid. Dit is de toestand van de meerderheid van de niet-moslims. Niet geloven in Allâhu ta'âlâ en hetgeen dat noodzakelijk is om in te geloven, omdat men het niet heeft gehoord en dus er niet over heeft nagedacht.

Kufr al-juhûdî: Kufr uit koppigheid. Het betekent bewust en uit koppigheid kâfir zijn. Dit wordt ook wel kufr al-'inâdî genoemd. Bewust volharden in het niet geloven in Allâhu ta'âlâ en de zaken die openlijk zijn verklaard in de Qur'ân al-karîm en de ahâdîth al-sharîfa waarin geloofd moet worden.

Kufw: Gelijke. Dit betekent dat een meisje en jongen die gaan trouwen qua islamitische kennis, taqwâ, afstamming, positie en

rijkdom gelijk zijn.

Kursî: Eén van de grootste schepsels die Allâhu ta'âlâ heeft geschapen die de grootsheid en macht van Allâhu ta'âlâ toont en waarvan wordt vermeld dat het zich bevindt onder de 'Arsh.

Kursuf: Vrouwen dienen ter hoogte van hun voorste intieme delen altijd een doekje te plaatsen dat 'kursuf' wordt genoemd. Ongetrouwde vrouwen (maagden) dienen dit enkel tijdens de menstruatieperiode te doen.

Lâ ilâha illallâh: "Er is geen andere god dan Allâh".

Lâ-madhhabî: Degene die geen madhhab volgt. Iemand die, hoewel hij geen mujtahid is, niet één van de vier ware madhâhib volgt, de madhâhib ontkent en die op grond van zijn eigen inzicht regels afleidt uit religieuze bewijzen en hiernaar handelt, of iemand die een dergelijk persoon volgt.

Liwât: Anaal geslachtsverkeer en homoseksualiteit, seksuele perversie onder mannen.

Ma'bûd: Aanbedene. Degene voor wie 'ibâda wordt verricht en die wordt aanbeden.

Madhhab (meervoud: madhâhib): Letterlijk: 'weg', 'het pad dat betreden wordt'. In de context van de islamitische wetgeving wordt dit begrip vertaald als 'school' of 'rechtsschool'. Er zijn vier madhâhib die het juiste pad hebben getoond aan alle moslims op de wereld en die ervoor hebben gezorgd dat we het pad van Muhammad ('alayhissalâm) zonder enige veranderingen of vervalsingen kunnen leren. De eerste hiervan is van Imâm al-a'zam Abû Hanîfa Nu'mân ibn Thâbit, de tweede is van Imâm Mâlik ibn Anas, de derde van Imâm Muhammad ibn Idrîs al-Shâfi'î en de vierde van Imâm Ahmad ibn Hanbal (rahmatullâhi 'alayhim ajma'in). Deze zijn het totaal van de usûl (werkwijzen) om ahkâm af te leiden uit de religieuze bewijzen (de Qur'ân al-karîm, ahâdîth al-sharîfa en ijmâ') en de ahkâm die zijn afgeleid en medegedeeld door mujtahidûn mutlaq geleerden (rechtsgeleerden die bevoegd zijn tot het verrichten van ijtihâd) over de zaken die moslims moeten naleven.

Madmada: De mond wassen met water tijdens het verrichten van de wudû en ghusl.

Maghrib-gebed: Het avondgebed. Eén van de verplichte vijf

dagelijkse gebeden. Deze salât bestaat uit vijf raka'ât. Eerst wordt het fard-gebed bestaande uit drie raka'ât verricht, daarna het sunna-gebed bestaande uit twee raka'ât.

Mahmal: Draagstoel. Een soort kist die wordt geplaatst op een dier.

Mahram: Nauwe verwanten. Een persoon met wie het eeuwig harâm is om mee te huwen op grond van zijn afstamming, de relatie met borstvoeding of een huwelijk – zolang dat huwelijk duurt.

Mahshar: De verzamelplaats. De plaats waar alle schepsels (alle levenden) zich na de Verrijzenis zullen verzamelen op Yawm al-Qiyâma om zich te verantwoorden.

Majîd: Glorierijk, glorieus, majestueus.

Majlis al-fisq: Een plaats waar mahârim worden begaan.

Makrûh (meervoud: makrûhât): Afkeuringswaardig. Verboden van onze Profeet ('alayhissalâm). De zaken die Allâhu ta'âlâ en Muhammad ('alayhissalâm) niet goedkeuren en die de thawâb van 'ibâda verminderen. Deze zaken zijn niet zo duidelijk verboden als de mahârim. Er bestaan twee soorten makrûhât: makrûh tahrîman en makrûh tanzîhan.

Makrûh tahrîman: De makrûh die neigt naar harâm. Bijvoorbeeld het nalaten van een wâjib. De verboden die uit de bewijzen van de Qur'ân al-karîm en ahâdîth al-sharîfa met zann (twijfel) worden begrepen. Deze dingen uitvoeren vereist bestraffing.

Makrûh tanzîhan: De makrûh die neigt naar halâl. De zaken die neigen tot mubâh, dus de halâl zaken, of waarvan het beter is ze niet uit te voeren dan wel uit te voeren. Dit zijn zaken waarover er geen sterk, duidelijk bewijs is om verboden te worden.

Malâha: Schoonheid, liefelijkheid.

Malak al-mawt: De doodsengel, Azrâîl ('alayhissalâm).

Mâlik: De meest superieure engel onder de engelen van de Jahannam.

Mâlikî madhhab: Eén van de vier ware madhâhib qua 'amal opgericht door Imâm Mâlik ibn Anas.

Mamnû': Verboden. Iets wat niet is toegestaan volgens de islamitische wetgeving.

Mandûb: Aanbevolen. Dit wordt ook wel mustahabb of adab genoemd.

Maqâmât: Rangen. Elk van de spirituele rangen die iemand bereikt die zich bevindt op het pad van tasawwuf tijdens het vorderen op dit pad.

Ma'rifa (meervoud: ma'ârif): Kennis van/over Allâh. Weten, erkennen; weten met de qalb. De Attributen en Namen van Allâhu ta'âlâ naar behoren weten, erkennen.

Masah: Strijken. Tijdens de wudû of ghusl met de natte hand strijken over het hoofd, een lichaamsdeel, khuffs of over verband. Tijdens de tayammum wordt dit met een droge hand gedaan.

Masbûq: De laatkomer. Iemand die het niet heeft gered om mee te doen met de imam in de eerste rak'a van de salât.

Mashâyikh: Meervoud van shaykh. Ook wel awliyâ genoemd.

Masjid (meervoud: masjids): Moskee, gebedsplaats. De plaats waar moslims 'ibâda verrichten.

Mawlid (meervoud: mawâlid): 1. Geboorte, verjaardag. Dit begrip wordt gebruikt voor de geboortedag van onze Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam). 2. Gedicht over de geboortedag, Mi'râj en het leven van onze Profeet ('alayhissalâm).

Mekka al-mukarrama: De eervolle stad Mekka. Dit is de eervolle stad waar onze Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam) werd geboren en waar zich de Ka'ba al-mu'azzama bevindt, wat de qibla is van de moslims.

Mihrâb: Gebedsnis. De plaats waar de imam de salât verricht aan de kant van de qibla van masjids, moskeeën en dergelijke gebedsplaatsen.

Mikâil ('alayhissalâm): Eén van de vier superieure engelen. De engel die de taak heeft om rizq te leveren, om te zorgen voor goedkoopheid, overvloed, schaarste en prijszigheid, en om elke materie in beweging te brengen.

Milâdî: Het kalenderjaar dat het jaar waarvan wordt beweerd dat 'Îsâ ('alayhissalâm) daarin werd geboren als beginperiode

neemt en is gebaseerd op het zonnejaar dat bestaat uit 365,242 dagen.

Minaret: Een hoge plaats van moskeeën waarop de mu'adhdhin komt om de adhân op te lezen.

Minbar: Preekstoel. Een trap waarop de imam staat tijdens de khutba.

Mi'râj: De reis van Muhammad ('alayhissalâm) waarin hij op zijn 52e in één nacht van Mekka naar Quds werd gebracht en van daaruit naar de hemelen, waarna hij weer werd teruggebracht.

Miswâk: Een houten tandenborstel van de Arak boom. De miswâk is een tak van de Arak boom die groeit in Arabië. Het gebruiken van de miswâk tijdens het uitvoeren van de wudû is een sunna mu'akkada voor mannen.

Mizân: Een weegschaal in de âkhira waarmee de daden van de mensen worden gewogen op Yawm al-Qiyâma.

Moefiti: Iemand die gekwalificeerd is om een juridisch oordeel te vellen.

Moslim: Iemand die gelooft in alles wat Allâhu ta'âlâ heeft neergezonden middels Zijn profeten ('alayhimussalâm) en gelooft in Muhammad ('alayhissalâm), en de geboden van Allâhu ta'âlâ naleeft en Zijn verboden vermijdt.

Mu'adhdhin: Gebedsoproeper. Degene die de adhân opleest.

Mubâh (meervoud: mubâhât): Geoorloofd. De zaken die noch bevolen noch verboden zijn om uit te voeren. Anders gezegd, het zijn de zaken waarvan niet werd vermeld of ze een zonde of gehoorzaamheid zijn. Wanneer ze met een goede niyya worden verricht, zal er thawâb zijn; wanneer ze met een kwade niyya worden verricht, bestraffing.

Mubâsharat al-fâhisha: Dat een man en vrouw hun edele delen naakt tegen elkaar aan wrijven.

Mudâhana: Iemand die harâm begaat hierin niet hinderen ook al is men hiertoe in staat, en zijn dîn opofferen omwille van de dunyâ.

Mudâra: De dunyâ opofferen omwille van zijn dîn.

Mufassir (meervoud: mufassirûn): Een geleerde die een tafsîr

geeft van de Qur'ân al-karîm, die de bedoelde, impliciete betekenis van de Kalâm van Allâhu ta'âlâ begrijpt.

Mufsid (meervoud: mufsidât): Ongeldig makend. De zaken die een handeling die is gerechtvaardigd in de islam of een 'ibâda die men is begonnen uit te voeren, ongeldig maken. Zoals het ongeldig maken van de îmân, de salât, de nikâh, de hajj, de zakât of een aan- en verkoop.

Muhammad ('alayhissalâm): De laatste en meest verheven Profeet die Allâhu ta'âlâ heeft gezonden naar de mensen. Hij is de habîb van Allâhu ta'âlâ.

Muharram: De eerste maand volgens de hijrî qamarî jaartelling.

Mujaddid al-alf al-thânî: 'Vernieuwer van het tweede millenium' volgens de hijrî-jaartelling. De bijnaam van de edele Imâm al-Rabbânî.

Mujtahid (meervoud: mujtahidûn): Een rechtsgeleerde die bevoegd is tot het verrichten van ijtihâd. Dit is een grote religieuze geleerde die de graad heeft bereikt om ahkâm af te leiden uit de Qur'ân al-karîm, ahâdîth al-sharîfa en de andere religieuze bewijzen. Een geleerde die over alle islamitische wetenschappen en de natuurwetenschappen van zijn tijd beschikt.

Mukallaf: Wettelijk verantwoordelijk. Iemand die toerekeningsvatbaar is en de periode van bulûgh heeft bereikt. Personen die mukallaf zijn, worden verantwoordelijk gesteld voor het naleven van de geboden en verboden van Allâhu ta'âlâ.

Mukhâlafatun lil-hawâdith: 'Geen gelijkenis met de schepping.' Allâhu ta'âlâ heeft in Zijn Wezen en Attributen geen enkele gelijkenis met het wezen en de attributen van een schepsel. Dit is één van de Sifât al-Dhâtiyya van Allâhu ta'âlâ.

Mulaffiq: Iemand die de gemakkelikheden van de verschillende madhâhib bijeen verzamelt. Dit wordt talfiq genoemd. Dit is niet jāiz.

Mulhid: Degene die niet gelooft overeenkomstig de geloofsprincipes die duidelijk staan vermeld in de Qur'ân al-karîm en de ahâdîth al-sharîfa, die de mujtahid-imams op basis van overeenstemming hebben verkondigd en die verspreid zijn onder de moslims. Dit is iemand die uit de islam treedt, ofwel iemand

wiens î mân verdorven is door het geven van verkeerde betekenissen aan âyât al-karîma en ahâdîth al-sharîfa en die de Sahâba al-kirâm (radiyallâhu ‘anhum) uitscheldt.

Mu’min (meervoud: mu’minûn): Gelovige. Iemand die î mân heeft en alles met de qalb aanvaardt wat Rasûlullâh (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) heeft verkondigd en dit met zijn tong uitspreekt.

Munâfiq (meervoud: munâfiqûn): Huichelaar. Iemand die van buitenaf doet alsof hij de islam accepteert, maar met zijn qalb Allâhu ta’âlâ en Zijn Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) afwijst. Deze toestand wordt duidelijk door bepaalde gedragingen.

Munkar: Eén van de twee engelen die de mensen zullen ondervragen in het graf over hun geloof en handelingen in de dunyâ.

Muqarrabûn: De engelen die zich bevinden in de Goddelijke Aanwezigheid.

Muqîm: Een gevestigd, woonachtig persoon. Volgens de hanafi madhhab: Iemand die verblijft in de plaats waar hij is geboren, getrouwd of de plaats waar hij is gevestigd met de niyya er altijd te blijven, of de plaats die is gelegen op een afstand van 104 kilometer of meer waar hij de niyya heeft er 15 dagen of langer te verblijven, buiten de in- en uitreisdagen.

Murâqaba: Bewustwording. 1. De bewustwording van een dienaar dat Allâhu ta’âlâ hem elk moment en in elke situatie ziet en het voortdurend denken aan Allâhu ta’âlâ. 2. Het onder controle houden van de nafs, in tegenstelling tot onachtzaam zijn.

Murtadd: Een afvallige van de islam. Iemand die na aanvaarding van de islam dit geloof weer verlaat en terugkeert naar de staat van kufr.

Musâfir (meervoud: musâfirûn): Reiziger volgens de islam. Als een persoon die de hanafi madhhab volgt naar een plaats reist die gelegen is op een afstand van 104 kilometer of meer, met de niyya er minder dan 15 dagen te blijven, dan wordt hij als musâfir beschouwd. Hij moet de fard-gebeden die bestaan uit vier raka’ât als twee raka’ât uitvoeren.

Mushaf; mushâf al-sharîf: Een gebonden exemplaar van de gehele Qur’ân al-karîm.

Mushrik (meervoud: mushrikûn): Iemand die een deelgenoot of deelgenoten toekent aan Allâhu ta'âlâ, dus die aan iets of iemand anders dan Allâhu ta'âlâ goddelijke eigenschappen toekent en deze aanbedding waardig acht. Polytheïst.

Mustahabb (meervoud: mustahabbât): Aanbevolen. Dit wordt ook wel mandûb of adab genoemd. De wetgeving hiervan is net als die van de sunna ghayr mu'akkada. Het zijn de kwesties die onze Profeet gedurende zijn leven – ook al is het maar één of twee keer – heeft uitgevoerd en die hij liefhad en goedvond.

Musta'mal: Water dat gebruikt werd voor de wudû of ghusl. Dit water is rein, maar niet ter reiniging van hadath. Men kan er najâsa mee reinigen, maar men kan er geen wudû of ghusl mee verrichten.

Mut'a nikâh: Een tijdelijke nikâh; het huwelijk van genot. Dit is harâm.

Muwâlât: Alle stappen van de wudû snel en zonder onderbrekingen uitvoeren. De lichaamsdelen achter elkaar wassen, zonder te pauzeren.

Nabî (meervoud: anbiyâ): Profeet. Profeten die geen nieuwe dîn brengen, maar de mensen tot de voorgaande dîn uitnodigen. Dit zijn de profeten aan wie er geen nieuwe dîn of nieuw boek werd geopenbaard en die de rusul (enk. rasûl) volgen.

Nadhr: Gelofte. Het geven van een belofte aan Allâhu ta'âlâ om een 'ibâda te verrichten dat lijkt op een fard of wâjib 'ibâda en dat een 'ibâda op zich is, zoals vasten of een offerdier slachten, om de tevredenheid van Allâhu ta'âlâ te verkrijgen of ter volbrenging van een wens of ter wegneming van een angst of probleem.

Nafaqa: Levensonderhoud. De basisbehoeften van een mens die hij nodig heeft om te leven, zoals voedsel, kleding en een onderdak.

Nâfila (meervoud: nawâfil): Vrijwillige 'ibâdât. De 'ibâdât die buiten de farâid en wâjibât worden uitgevoerd. De sunan zijn nâfila 'ibâdât.

Nafs: De ziel van begeerte, het ego.

Nafs al-ammâra: De nafs die het kwade beveelt.

Najâsa: Onreinheid. Zaken die in de islam als onrein worden

beschouwd.

Najs: Onrein.

Nakîr: Eén van de twee engelen die de mensen zullen ondervragen in het graf over hun geloof en handelingen in de dunyâ.

Namîma: Het verspreiden van laster onder moslims, dat wil zeggen, iemand vertellen over wat een andere moslim over hem heeft gezegd.

Nâr: Het vuur, hellevuur.

Nashîd (meervoud: anâshîd): Religieus loflied.

Nasîha: Vermaning, goede raad.

Nass (meervoud: nusûs): Âyât en ahâdîth als juridische bronnen.

Niet-mahram: Vreemde. De persoon met wie het niet harâm is om mee te trouwen.

Nifâq: Huichelarij, schijnheiligheid, dubbelhartig zijn. Dat het uiterlijke gedrag van een persoon niet overeenkomt met zijn innerlijke houding.

Nifâs: Kraambloeding. Dit is het bloed dat vrijkomt via het geslachtsorgaan bij de vrouw na de bevalling.

Nikâh: Islamitisch huwelijk. Een contract, overeenkomst dat is gesloten voor het huwelijk. Dit houdt in dat wanneer een moslim man en vrouw gaan trouwen in aanwezigheid van getuigen, de man zegt: “Ik heb jou genomen tot mijn echtgenote” en de vrouw zegt: “Ik heb het aanvaard”.

Ni'ma: Gunst, zegening, al het goede wat van Allâhu ta'âlâ komt.

Nisâb: De minimumgrens bepaald voor de zakât. Het begrip dat wordt gebruikt voor de specifieke drempelhoeveelheid goud en zilver, handelsgoederen, vierpotige slachtdieren en landbouwproducten waarover men de zakât dient te betalen. Dit is de grens tussen arm en rijk in de islam. Volgens de hanafi madhhab bedraagt de nisâb van goud twintig mithqâl (96 gram).

Niyya: Intentie. Een voorwaarde voor alle 'ibâdât. Daarbij

dient men in de qalb te brengen dat men de ‘ibâdât verricht om het bevel van Allâhu ta’âlâ te gehoorzamen en om Zijn tevredenheid te verkrijgen.

Nûr (meervoud: anwâr): Licht, fayd, baraka.

Qabr: Het graf. De plaats die wordt gegraven om een overleden persoon erin te begraven.

Qadâ: Inhalen. Het uitvoeren van een fard of wâjib ‘ibâda, zoals de salât of het vasten, nadat zijn voorgeschreven tijd is verstreken.

Qadâ’: Lotsbepaling. Het tot stand komen van qadar, kortom hetgeen waarvan het bestaan werd beschikt.

Qa’da al-akhîra: Laatste zithouding van de salât. Bij de laatste rak’a is het fard om zodanig lang te zitten, dat men de du’â attahiyât kan reciteren.

Qadâ-gebed: Het nagelaten gebed. Het gemiste gebed dat na zijn voorgeschreven tijd wordt verricht. Dit gebed moet onmiddellijk ingehaald worden.

Qadar: Voorbeschikking. Dat Allâhu ta’âlâ met Zijn eeuwige Weten (Zijn ‘Weten’ Attribueert dat eeuwig is en zonder begin) de gebeurtenissen die zich in de toekomst zullen voordoen, in het eeuwige verleden (de voorafgaande tijd zonder begin) weet en deze wenst.

Qâdî: Islamitische rechter. Een rechter die oordeelt volgens de islamitische wetgeving.

Qadîm: Eeuwig bestaand, bestaand zonder begin.

Qalb: Het hart. De plaats van de kennis over Allâhu ta’âlâ. Onder het woord ‘hart’ worden er twee zaken verstaan: Het stuk vlees dat zich bevindt in onze borst wordt ‘hart’ genoemd. Dit hart bevindt zich ook bij dieren. De tweede soort hart, de qalb, is het hart dat niet zichtbaar is en zich bevindt in dat stuk vlees. Het hart waarover men spreekt in religieuze boeken, is dit hart. Het is de verblijfplaats van de kennis over de islam. Het is ook dit hart dat gelooft of niet gelooft.

Qawma: Rechtopstaande houding. Tijdens het verrichten van de salât overeind komen uit de rukû’.

Qibla: Gebedsrichting. De richting waartoe moslims zich wenden tijdens het verrichten van de salât. De qibla van de moslims is de plaats van de Ka'ba die zich bevindt in de stad Mekka al-mukarrama. Met andere woorden, de ruimte vanaf die plaats tot aan de 'Arsh behoort tot de qibla. De qibla is dus niet het gebouw van de Ka'ba.

Qidam: 'Beginloos.' Het bestaan van Allâhu ta'âlâ heeft geen begin. Dit is één van de Sifât al-Dhâtiyya van Allâhu ta'âlâ.

Qirâ'a (meervoud: qirâ'ât): Recitatie, voordracht, lezen. Het reciteren van een gedeelte uit de Qur'ân al-karîm met de mond.

Qiyâm: Staan, staande houding. Dit betekent het staan in het begin en tijdens de salât.

Qiyâm bi-nafsihi: 'Onafhankelijkheid'. Allâhu ta'âlâ bestaat met Zijn Wezen. Hij is niet afhankelijk van ruimte. Hij bestond reeds toen materie en ruimte nog onbestaand waren. Hij is immers vrij van iedere behoefte. Hoe Zijn Wezen was voordat Hij dit universum uit het niets had geschapen, zo zal het ook voor eeuwig en altijd zijn. Dit is één van de Sifât al-Dhâtiyya van Allâhu ta'âlâ.

Qiyâma: De Laatste Dag. Het einde van deze wereld en het aanbreken van Yawm al-Qiyâma. (Zie ook: **Yawm al-Qiyâma**).

Qiyâs: Analogie. Het afwegen van iets met iets anders, het vergelijken van iets met iets anders. Een methode van oordelen wanneer de Qur'ân al-karîm, ahâdîth al-sharîfa en ijmâ' geen duidelijke hukm (regelgeving) bieden over een bepaalde kwestie. Dit komt neer op het begrijpen van de hukm van een bepaalde kwestie waarover geen nusûs (enk. nass) zijn te vinden, door het te vergelijken met een andere kwestie die hierop lijkt waarover wel nusûs zijn te vinden.

Quddisa sirruh: Een du'â en uitdrukking van respect en eerbied met de betekenis 'Moge Allâh zijn geheim zegenen' die vooral wordt uitgesproken of geschreven wanneer één van de namen van de awliyâ, de geliefde dienaren van Allâhu ta'âlâ, wordt genoemd of geschreven.

Qudra: 'Macht'. Allâhu ta'âlâ is de Almachtige. Niets is moeilijk voor Hem. Dit is één van de Sifât al-Thubûtiyya van Allâhu ta'âlâ.

Quds: Jeruzalem. De stad waarin de Aqsâ moskee zich bevindt

die Sulaymân ('alayhissalâm) had laten bouwen.

Qunût du'â: In de hanafî madhhab wordt deze du'â gereciteerd in de derde rak'a van het witr-gebed na het reciteren van de zamm al-sûra.

Qur'ân; Qur'ân al-karîm: De edele Koran, het edele boek van de moslims. Dit boek is de Kalâm van Allâhu ta'âlâ. Allâhu ta'âlâ heeft dit boek als richtlijn voor de mensheid neergezonden naar Muhammad ('alayhissalâm) middels de engel Jabrâil ('alayhissalâm) in het Arabisch en gedurende een periode van 23 jaar. Van alle boeken is de Qur'ân al-karîm het laatste boek van Allâh.

Rabb: Heer, Meester.

Rabî' al-awwal: De derde maand volgens de hijrî qamarî jaartelling; de maand waarin onze Profeet ('alayhissalâm) werd geboren.

Radiyallâhu 'anh: Een du'â en uitdrukking van respect en eerbied met de betekenis 'Moge Allâh tevreden zijn met hem', wanneer het gaat om een man.

Radiyallâhu 'anhâ: Een du'â en uitdrukking van respect en eerbied met de betekenis 'Moge Allâh tevreden zijn met haar', wanneer het gaat om een vrouw.

Radiyallâhu 'anhum: Een du'â en uitdrukking van respect en eerbied met de betekenis 'Moge Allâh tevreden zijn met hen', wanneer het gaat om meer dan twee personen.

Radiyallâhu 'anhumâ: Een du'â en uitdrukking van respect en eerbied met de betekenis 'Moge Allâhu ta'âlâ tevreden zijn met hen', wanneer het gaat om twee personen.

Radiyallâhu 'anh wa karramallâhu wajhah: Een du'â met de betekenis 'Moge Allâh tevreden zijn met hem en zijn gelaat zegenen' die wordt uitgesproken uit respect wanneer de naam van de edele 'Alî (radiyallâhu 'anh) wordt genoemd.

Rahima-hullâhu ta'âlâ: Een du'â en uitdrukking van respect en eerbied die vooral wordt uitgesproken en geschreven wanneer de naam wordt genoemd van één van de grote islamitische persoonlijkheden buiten de Sahâba al-kirâm. De betekenis hiervan is 'Moge Allâhu ta'âlâ hem genadig zijn'. Dit wordt

uitgesproken wanneer het gaat om een man.

Rahima-humullâhu ta'âlâ: Een du'â en uitdrukking van respect en eerbied die vooral wordt uitgesproken en geschreven wanneer de naam wordt genoemd van één van de grote islamitische persoonlijkheden buiten de Sahâba al-kirâm. De betekenis hiervan is 'Moge Allâhu ta'âlâ hen genadig zijn'. Dit wordt uitgesproken wanneer het gaat om twee personen.

Rahima-humullâhu ta'âlâ: Een du'â en uitdrukking van respect en eerbied die vooral wordt uitgesproken en geschreven wanneer de naam wordt genoemd van één van de grote islamitische persoonlijkheden buiten de Sahâba al-kirâm. De betekenis hiervan is 'Moge Allâhu ta'âlâ hen genadig zijn'. Dit wordt uitgesproken wanneer het gaat om meer dan twee personen.

Rahma: Barmhartigheid.

Rahmatullâhi 'alayh: Een du'â die wordt uitgesproken voor moslims die overleden zijn, met de betekenis 'Moge Allâh hem genadig zijn'.

Rahmatullâhi 'alayhâ: Een du'â die wordt uitgesproken voor moslima's die overleden zijn, met de betekenis 'Moge Allâh haar genadig zijn'.

Rahmatullâhi 'alayhim ajma'in: Een du'â die wordt uitgesproken voor moslims die overleden zijn, met de betekenis 'Moge Allâh hen allen genadig zijn' wanneer het gaat om meerdere personen.

Rajâ': Hoop; hoop hebben. Hopen op de barmhartigheid van Allâhu ta'âlâ. De îmân van een moslim moet zich tussen khawf en rajâ' bevinden.

Rak'a (meervoud: raka'ât): Gebedseenheid. Elk van de eenheden van de salât die bestaat uit het geheel van de qiyâm, rukû' en twee sujûd. De kortste salât bestaat uit twee raka'ât met daaropvolgend een zitting aan het eind.

Ramadân; ramadân al-sharîf: De gezegende vastenmaand, waarin het jaarlijkse verplichte vasten – wat één van de zuilen van de islam is – fard is.

Rasûl (meervoud: rusul): Een profeet die is gezonden met een nieuwe dîn en ahkâm en die qua geschapenheid, gedrag, kennis,

‘aql en in alle opzichten superieur is aan alle mensen van zijn tijd.

Rasûlullâh: Muhammad (‘alayhissalâm), de Profeet van Allâhu ta’âlâ.

Ribâ: Rente. Het geven en nemen van rente.

Ridâ: Tevredenheid. In de zin van ‘de tevredenheid van Allâhu ta’âlâ over de mensen’, gaat het om de tevredenheid over hen, hun daden en hun toestand in het algemeen. In de zin van ‘de tevredenheid van de mensen over Allâhu ta’âlâ’, gaat het om de tevredenheid over wat Hij voor hen voorbestemd heeft, de voorbeschikking en lotsbepaling.

Ridwân: De meest superieure engel onder de engelen van de Janna.

Ridwânullâhi ta’âlâ ‘alayhim ajma’în: Een du’â en uitdrukking van respect en eerbied die vooral wordt uitgesproken wanneer de namen van de Sahâba al-kirâm worden genoemd, met de betekenis ‘Moge Allâhu ta’âlâ tevreden zijn met hen allen’.

Riyâ: Pronken, uiterlijk vertoon. Wereldse verlangens verkrijgen door daden voor de âkhira te verrichten. Vertoon van daden en ‘ibâdât om onder de mensen aanzien te verkrijgen. Jezelf anders voordoen dan je bent.

Rizq: Voorziening. De materiële en immateriële gunsten die Allâhu ta’âlâ bepaalt, zoals eten, drinken, kleding en onderdak.

Rûh (meervoud: arwâh): Ziel.

Rûhâniyyûn: De engelen van barmhartigheid.

Rukn (meervoud: arkân): Zuil. De farâid binnen de salât.

Rukû’ (meervoud: rukû’ât): Buiging; de buiging tijdens de salât. Het buigen en de handen op de knieën plaatsen na de qiyâm. Eén van de farâid binnen de salât.

Ru’ya: Letterlijk: zien, kijken.

Sâ’: Een maateenheid. Volgens de hanafî madhhab is dit 3500 gram of 4,2 liter. In de andere madhâhib is deze maateenheid anders.

Sabr: Geduld, verdragen. Geduld hebben bij het nakomen van de geboden, het vermijden van de verboden en bij problemen en

ellende.

Sadaqa: Liefdadigheid. Een donatie die omwille van Allâhu ta'âlâ wordt gegeven. Het geven van gedoneerde goederen, geld en allerlei goedheden en weldadigheden aan de behoeftigen en de armen, met de niyya voor de tevredenheid van Allâhu ta'âlâ en zonder iets terug te verwachten.

Sahâba; Sahâba al-kirâm (enkelvoud: Sahâbî): De eervolle Metgezellen van de Profeet Muhammad ('alayhissalâm). Ofwel, zijn waardevolle en gezegende vrienden. Vaak wordt ook de formulering Ashâb al-kirâm gebruikt. Deze naam wordt gebruikt voor een paar of meerdere mu'minûn, jong of oud, die îmân hebben en die in de tijd dat onze Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam) nog leefde, hem voor een moment hebben gezien, of als zij blind waren, voor een moment met hem hebben gesproken. Dit is de meervoudsvorm van het woord Sahâbî. Bovendien, wanneer hun naam wordt genoemd, zegt men "radiyallâhu 'anhum ajma'in" met de betekenis 'Moge Allâhu ta'âlâ tevreden zijn met hen allen'.

Sahar: Dit is het laatste zesde deel van de nacht (de tijd vanaf zonsondergang tot aan de fajr) waarvan wordt vermeld dat de du'âs dan worden aanvaard.

Sâhib al-tartîb: Persoon met tartîb. Een persoon die op een actuele gebedstijd niet meer dan vijf opeenvolgende qadâ-gebeden heeft. Met andere woorden, iemand die geen qadâ-gebeden heeft of iemand wiens totaal aantal qadâ-gebeden niet meer dan vijf zijn en die de gebeden volgens de aangegeven volgorde dient uit te voeren.

Sajda (meervoud: sujûd): Neerknieling tijdens de salât. Dit houdt in dat men na de rukû' op de grond neerknielt. Sajda betekent twee keer achtereenvolgens de handen, het voorhoofd en de neus op de grond plaatsen en neerbuigen. Dit is één van de farâid binnen de salât.

Sajdat al-sahw: Neerknieling voor vergeetachtigheid of vergissing. De sajda die uitgevoerd moet worden wanneer men tijdens de salât een fard of wâjib van de salât voor of na zijn tijd verricht of wanneer het uitvoeren van een wâjib van de salât wordt nagelaten.

Sajdat al-shukr: Neerknieling voor dankbaarheid. De sajda die iemand verricht voor Allâhu ta'âlâ wanneer hij een ni'ma heeft

ontvangen of is verlost van een probleem.

Sajdat al-tilâwa: Neerknieling voor recitatie. De sajda waarvan het wâjib is om uit te voeren wanneer men één van de veertien sajda âyât uit de Qur'ân al-karîm leest of hoort, zelfs als hij de betekenis van de âya niet begrijpt. Degene die de sajda âyât schrijft of spelt, dient geen sajda uit te voeren.

Sajjâda: Gebedskleed. Een schoon kleedje dat op de grond wordt geplaatst waarop de salât wordt verricht, zoals een klein tapijt, een kleed, rieten matje of doek.

Salaf al-sâlihîn: De rechtschapen voorgangers. De eerste drie moslimgeneraties van de eerste hijrî-eeuw. Dit zijn de vooraanstaanden van de Sahâba al-kirâm, Tâbi'ûn en Tâbi' al-Tâbi'ûn.

Salâm: Islamitische groet, begroeting. De groet waarmee moslims elkaar begroeten of afscheid nemen. Dit betekent dat wanneer twee moslims elkaar tegenkomen of elkaar verlaten de een tegen de ander “assalâmu ‘alaykum” of “salâmun ‘alaykum”, dus “vrede zij met u in de dunya en âkhira, moge gezondheid en genot met u zijn” zegt en de ander “wa ‘alaykum salâm” dus “moge deze mooie du'â die u voor mij hebt verricht ook voor u zijn” zegt.

Salât: Het gebed. Salât betekent ‘namâz’ in het Perzisch. Het is het eerste gebod in de islam dat fard werd na îmân. De salât is de basispilaar van de islam en de meest voortreffelijke van alle ‘ibâdât. Het is één van de vijf zuilen van de islam waarmee de verplichte vijf dagelijkse gebeden worden bedoeld. De salât vijf keer per dag uitvoeren is een fard ‘ayn voor iedere moslim.

Salât wa salâm: Smeekbeden en groeten voor onze Profeet. Woorden die bestaan uit voorspoedige du'âs die worden uitgesproken of geschreven wanneer de eervolle naam van onze Profeet (sallallâhu ‘alayhi wa sallam) wordt genoemd, gehoord of geschreven, zoals de gezegende woorden “sallallâhu ‘alayhi wa sallam”, “allâhumma salli wa sallim ‘alâ sayyidinâ Muhammadin wa ‘alâ âli sayyidinâ Muhammad” en dergelijke.

Salawât: Du'âs voor onze Profeet (‘alayhissalâm).

Salawât, du'âs van: De du'âs “allâhumma salli” en “allâhumma bârik”.

Sâlih (meervoud: sâlihûn): Rechtschappen, vroom. Een goed mens. Iemand die rechtschappen handelingen, goede daden verricht. Een moslim die geen waarde hecht aan de dunyâ, een correcte 'aqîda heeft en zich inspant om de tevredenheid en liefde van Allâhu ta'âlâ te verkrijgen.

Sallallâhu 'alayhi wa sallam: Een khayr du'â en een uitdrukking van eerbied, respect en verbondenheid met de betekenis 'Vrede en zegeningen van Allâh zij met hem' die wordt uitgesproken of opgeschreven wanneer de eervolle naam van onze Profeet ('alayhissalâm) wordt genoemd, gehoord of geschreven, wat bestaat uit het wensen van Allâhu ta'âlâ dat onze Profeet in de dunyâ en âkhira iedere soort goedheid en superioriteit verkrijgt. Dit wordt ook wel salât wa salâm genoemd.

Sam': 'Horen'. Allâhu ta'âlâ hoort. Hij hoort zonder middel en zonder richting. Zijn Horen lijkt niet op het horen van Zijn dienaren. Ook dit Attribuut van Hem is net zoals al Zijn Attributen zonder begin en eeuwig. Dit is één van de Sifât al-Thubûtiyya van Allâhu ta'âlâ.

Sarîr: Een soort tafel of een bank.

Satr al-'awra: Bedekking van de 'awra. Dit betekent het bedekken van de lichaamsdelen die 'awra worden genoemd, ofwel de lichaamsdelen waarvan het voor een mukallaf persoon harâm is om te ontbloten tijdens de salât, om te tonen aan anderen op ieder ander moment, en waarvan het harâm is voor anderen om naar te kijken.

Sawm: Vasten. Dit betekent dat men zich onthoudt van eten, drinken en geslachtsgemeenschap vanaf het eerste tijdstip van het opklaren van de fajr tot aan het aanbreken van de gebedstijd van het maghrib-gebed door de voorwaarden van het vasten in acht te nemen. Het vasten in de maand ramadân is een fard en één van de vijf zuilen van de islam.

Sayyid: 1. Heer (niet in de zin van Allâh). 2. De afstammelingen van de edele Husayn (radiyallâhu 'anh).

Sha'bân: De achtste maand volgens de hijrî qamarî jaartelling; de maand vóór ramadan al-sharîf.

Shâdh; Qirâ'a al-shâhdha: Uitzondering; uitzonderlijke recitatie. De recitatie van de Qur'ân al-karîm die overeenkomt

met de Arabische grammaticaregels en die de betekenis niet verandert, maar waarvan sommige woorden anders zijn dan het exemplaar van de Qur'ân al-karîm dat de edele 'Uthmân (radiyallâhu 'anh) had verveelvoudigd. Op zo een manier reciteren tijdens de salât is verboden.

Shafâ'a: Bemiddeling, voorspraak. Dat op Yawm al-Qiyâma, met de toestemming van Allâhu ta'âlâ, allereerst onze Profeet (sallallâhu 'alayhi wa sallam), en daarna de andere profeten, geleerden, shuhadâ, sâlihûn, moslimkinderen die op jonge leeftijd zijn overleden en degenen aan wie Allâhu ta'âlâ toestemming heeft verleend, van Allâhu ta'âlâ wensen dat de zonden van de zondige mu'minûn worden vergeven en ze zo worden gered van de Jahannam en dat van degenen die de Janna waardig zijn hun graad in de Janna wordt verhoogd, en dat zij voor deze kwestie bemiddelen.

Shâfi'î madhhab: De madhhab van Imâm Muhammad ibn Idrîs al-Shâfi'î, één van de vier ware madhâhib qua 'amal van de ahl al-sunna.

Shafqa: Mededogen. Medelijden, het tonen van barmhartigheid.

Shajâ'a: Moed. Dapperheid, lef, heldhaftigheid.

Shahîd (meervoud: shuhadâ): Martelaar. Een moslim die sterft tijdens het strijden op het pad van Allâhu ta'âlâ, terwijl hij zich inspant om de eervolle Naam van Allâhu ta'âlâ te verheerlijken (de islam te verspreiden) of terwijl hij zijn vaderland, dîn, volk, kuisheid en eer beschermt wanneer de vijand aanvalt.

Shamâta: Leedvermaak. Zich verheugen wanneer iemand iets kwaads of schadelijks overkomt.

Sharh: Commentaar. Verklaren; de tekst van een boek woord voor woord verklaren en uitleggen.

Sharf'a: Islamitische wetgeving. De geboden en verboden die zijn geopenbaard aan de Profeet Muhammad ('alayhissalâm).

Shar'î 'udhr: Geldig excuus volgens de sharf'a.

Sharîk: Deelgenoot, partner.

Shart (meervoud: shurût): Voorwaarde. De farâid buiten de salât.

Shawwâl: De tiende maand volgens de hijrî qamarî jaartelling; de maand na ramadân al-sharîf.

Shaytân: Het wezen dat werd verstoten van de rahma van Allâhu ta'âlâ omdat hij door zijn arrogantie en ijdelheid in opstand kwam tegen het bevel van Allâhu ta'âlâ: “Verricht sajda voor Âdam.”

Shî'î: Sjiïet. Aanhanger van de shî'a groepering (het sjiïsm). Dit is een afgedwaalde groep in de islam die beweert de edele 'Alî (radiyallâhu 'anh) lief te hebben, maar die de waarde van de andere Sahâba al-kirâm niet kent en vijandig is tegenover hen. Zij worden ook wel firqa al-dâlla genoemd. 'Abdullâh ibn Saba', een Jemenitische jood, stichtte de shî'a groepering (het sjiïsm) op om de ahl al-sunna te vernietigen. Sjiïeten noemen zichzelf 'alawî (aleviet).

Shirk: Het toekennen van een partner/partners of deelgenoot/deelgenoten aan Allâhu ta'âlâ. Polytheïsme.

Shukr: Dankbaarheid. De verkregen zegeningen naar behoren gebruiken. Niet opstandig zijn tegenover Allâhu ta'âlâ met de zegeningen die Hij heeft gegeven. Tijdens het gebruiken van de zegeningen de Eigenaar ervan niet vergeten. Danken voor de goedheid die men heeft verkregen. De geboden en verboden van Allâhu ta'âlâ naleven.

Siddîq (meervoud: siddîqûn): Getrouweling. 1. Iemand die zeer waarachtig is, nooit liegt en die in zijn zaken en woorden correct is. 2. Siddîq is de bijnaam van de edele Abû Bakr (radiyallâhu 'anh).

Sidq: 'Waarachtigheid'. Eén van de eigenschappen van profeten. Profeten zijn mensen die correct en eerlijk zijn in hun woorden, daden en alle soorten gedragingen. Zij liegen absoluut niet.

Sifa (meervoud: Sifât): Attribuut. Eigenschap, kenmerk, toestand, conditie. Iets wat niet op zichzelf kan bestaan en afhankelijk is van iets anders.

Sifât al-Dhâtiyya: Dit zijn de Attributen van het Wezen van Allâhu ta'âlâ. Deze Attributen tellen er zes: Wujûd, Qidam, Baqâ', Wahdâniyya, Mukhâlafatun lil-hawâdith en Qiyâm bi-nafsihi.

Sifât al-Thubûtiyya: Dit zijn de vaste Attributen van Allâhu

ta'âlâ. Deze Attributen tellen er acht: Hayât, 'Ilm, Sam', Basar, Irâda, Qudra, Kalâm en Takwîn.

Silat al-rahm: Het bezoeken van mahram en rechtschapen familieleden. Het bezoeken, overzien en helpen van familieleden, dus vader, moeder, opa, kinderen en kleinkinderen, en naasten op grond van de relatie met borstvoeding of een huwelijk.

Simâ': Het beluisteren van gedichten, qasîda's (lofdichten), anâshîd en mawâlîd die de dîn en îmân versterken en het karakter mooier maken, die worden geciteerd door één persoon of meerdere personen zonder muziek, instrumenten en zonder het af te stemmen aan muziek.

Sirât: De brug die op bevel van Allâhu ta'âlâ is opgesteld over de Jahannam die men moet oversteken om de Janna te bereiken. Deze brug wordt beschreven als een brug die scherper is dan een zwaard en dunner is dan een haar.

Subhâ-gebed: Een nâfila-gebed bestaande uit twee raka'ât dat men na het verrichten van de wudû uitvoert omwille van Allâhu ta'âlâ.

Sûfiyya al-'aliyya: Grote geleerden van tasawwuf. Een persoon die zijn qalb beschermt van ghafla (onachtzaamheid; het vergeten van Allâhu ta'âlâ) en het gehecht raken aan mâsiwâ (zaken buiten Allâhu ta'âlâ), die zijn nafs tot gehoorzaamheid van Allâhu ta'âlâ heeft gekregen, en een zuivere en reine qalb bezit.

Suhba: Gezelschap. Samenzijn. Dat men samenkomt met iemand die qua rang hoger of lager is dan zichzelf, of met een gelijke, en spreekt over zaken die Allâhu ta'âlâ en onze Profeet ('alayhissalâm) goedvinden en behagen.

Suhûf: Boekjes. Dit zijn boekjes die neergezonden zijn buiten de vier grote geopenbaarde boeken.

Sû' az-zann: Slechte vermoedens hebben over anderen, het nadeel van de twijfel.

Sunna (meervoud: sunan): Traditie van de Profeet ('alayhissalâm). 1. Geboden van onze Profeet ('alayhissalâm). De zaken die Allâhu ta'âlâ niet duidelijk heeft vermeld, maar waarvan de uitvoering is geprezen door onze Profeet; de gezegende woorden en handelingen van onze Profeet en de zaken die hij niet heeft verhinderd wanneer hij ze zag uitgevoerd worden. 2.

Ahâdîth al-sharîfa, één van de vier primaire bronnen die de adilla al-shar'iyya worden genoemd en die de bron zijn voor religieuze leringen.

Sunna kifâya: Gemeenschappelijke sunna. De sunan die voor de andere moslims komen te vervallen wanneer deze door een persoon uit bijvoorbeeld een groep van 5 à 10 personen wordt uitgevoerd.

Sunna ghayr mu'akkada: Niet-benadrukte sunna. De niet-benadrukte, niet-sterke sunan; de zaken die onze Profeet af en toe uitvoerde als 'ibâda en af en toe naliet. Dit wordt ook wel mustahabb genoemd.

Sunna mu'akkada: Benadrukte sunna. De benadrukte, sterke sunan die onze Profeet voortdurend uitvoerde en die hij zeer zelden naliet.

Sunnî: Soenniet. Dit zijn de ware moslims die zich bevinden op het pad van de Sahâba al-kirâm. Zij worden ook wel ahl al-sunna of firqa al-nâjiyya genoemd. Een moslim die gelooft zoals onze Profeet en zijn Sahâba hebben geloofd en die de geleerden van ahl al-sunna volgt. Iemand die de 'aqîda van de ahl al-sunna wal-jamâ'a aanhangt.

Sûr: Hoorn. De hoorn waarop de engel Isrâfil ('alayhissalâm) zal blazen waarmee het begin van de Laatste Dag wordt aangekondigd.

Sûra (meervoud: sûrât): Een hoofdstuk van de Qur'ân al-karîm. Elk van de delen van de Qur'ân al-karîm die minstens uit drie âyât bestaat. De Qur'ân al-karîm bestaat uit 114 sûrât.

Ta'awwudh: Het zeggen van "a'ûdhu billâhi minash-shaytânir-rajîm".

Tâbi'ûn: Opvolgers van de Sahâba. De gezegende generatie die na de Sahâba al-kirâm is gekomen en die wordt genoemd in ahâdîth al-sharîfa. Degenen die de Sahâba al-kirâm hebben gezien en die aanwezig waren in hun suhba.

Tablîgh: Verkondiging van de boodschap. Eén van de eigenschappen van profeten. Profeten hebben alles dat zij aan de mensen hebben verkondigd en uitgelegd, geleerd via de wahy afkomstig van Allâhu ta'âlâ. Geen enkele van de geboden en verboden die zij hebben verkondigd, behoorde tot hun

persoonlijke gedachten. Zij verkondigden alles wat werd bevolen.

Ta'dîl al-arkân: Nadat ieder lichaamsdeel tot stilstand is gekomen tijdens de rukû', sujûd, qawma en jalsa van de salât, zich zodanig lang onbeweeglijk houden dat men één keer "subhânallâh" kan zeggen.

Tafakkur: Overpeinzing. Diepgaand en bezinnend nadenken op een manier dat men er lering uit kan trekken. Nadenken over zijn zonden, de schepsels en zichzelf.

Tafsîr (meervoud: tafâsir): Exegese, verklaring. Datgene achterhalen, verklaren wat gesloten, bedekt is. Het begrijpen van de bedoeling van Allâhu ta'âlâ in âyât van de Qur'ân al-karîm, binnen de menselijke kracht. Een geleerde die deze zaak kan volbrengen, wordt een mufassir genoemd.

Taghamî: Melodius reciteren. De letters en woorden van de Qur'ân al-karîm op een melodieuze, misvormde manier reciteren. Dat wil zeggen, reciteren door het toevoegen of verwijderen van een haraka (klinker), harf (medeklinker) of madd (verlenging) om de stem af te stemmen aan muziek, waardoor de originele vorm van woorden en ten gevolge daarvan ook de betekenis worden veranderd.

Tahajjud-gebed: Het late nachtgebed. Een nâfila-gebed bestaande uit twee tot twaalf raka'ât dat verricht wordt na het verstrijken van twee derde van de nacht en voor de tijd van de fajr.

Tahâra: Intieme reiniging. Het reinigen van de voor- en achterkant na het lozen van najâsa. Dit is sunna mu'akkada. Met andere woorden, het is sunna voor een man en vrouw om na de kleine of grote boodschap in het toilet de voorste en achterste edele delen te reinigen met een steen of water zodat er geen urine of uitwerpselen achterblijven.

Tahâra van hadath: Reiniging van rituele onreinheid. Dit betekent dat degene die niet in een staat van wudû is de wudû moet verrichten en dat de junub de ghusl moet uitvoeren. Dit is één van de farâid buiten de salât die uitgevoerd moet worden voordat men begint met de salât.

Tahâra van najâsa: Reiniging van onreinheid. Dit betekent dat degene die bidt zijn lichaam, kleding en de plaats waar hij de salât zal verrichten, moet reinigen van grove en lichte onreinheid, dus

van zaken die in de islam als najis beschouwd worden, zoals bloed, urine en alcohol.

Tahawwur: Agressiviteit. Erg boos zijn, erg kwaad zijn, hardheid; het tegenovergestelde van hilm (mildheid). Een overmaat van boosheid en hardheid die schadelijke proporties bereikt.

Tahiyyat al-masjid-gebed: Een nâfila-gebed bestaande uit twee raka'ât dat wordt verricht wanneer men een masjid binnenkomt, voordat men gaat zitten, ter verering en eerbiediging van de eigenaar van de masjid, ofwel Allâhu ta'âlâ.

Tahlîl: Het zeggen van “lâ ilâha illallâhu wahdahû lâ sharîkalah, lahulmulku wa lahul hamdu wa huwa ‘alâ kulli shay’in qadîr”.

Tahmîd: Het zeggen van “alhamdulillah”.

Tajallî (meervoud: tajalliyât): Manifestatie. De verschijning van het Wezen en de Namen van Allâhu ta'âlâ in de qalb.

Tajdîd al-îmân: Het vernieuwen, verversen van de îmân. Na wetend of onwetend een uitspraak gedaan of een handeling verricht te hebben dat leidt tot kufr (het verliezen van de îmân) of na mogelijk zo iets gedaan te hebben, de woorden “lâ ilâha illallâh Muhammadun Rasûlullâh” erin gelovend en de betekenis wetend uitspreken, om zijn îmân te vernieuwen, te verversen.

Tajdîd al-nikâh: Het vernieuwen, verversen van de nikâh.

Tajwîd: De regels van de correcte recitatie van de Qur'ân al-karîm. Mooi maken; correct uitspreken van de letters van de Qur'ân al-karîm. Dit betekent de Qur'ân al-karîm reciteren volgens de makhârij (articulatiepunten) en sifât (kenmerken) van de letters.

Takbîr (meervoud: takbîrât): Het zeggen van “Allâhu akbar”. Het verheerlijken van Allâhu ta'âlâ en Hem vrijspreken en afhouden van gebrekkige eigenschappen, shirk (het hebben van een deelgenoot) en het lijken op Zijn schepsels.

Takbîr al-iftitâh: Een ander woord voor takbîrat al-ihrâm, de openings-takbîr.

Takbîr al-tashrîq: Het één keer opzeggen van de woorden van de takbîr “Allâhu akbar Allâhu akbar. Lâ ilâha illallâh. Wallâhu

akbar. Allâhu akbar wa lillâhil-hamd” vanaf het fajr-gebed op de dag van ‘Arafa – de dag voorafgaand aan het Offerfeest – tot aan het ‘asr-gebed op de vierde dag van het Offerfeest, na elk van de 23 fard-gebeden gedurende deze dagen, onmiddellijk nadat men de taslîm heeft uitgesproken.

Takbîrat al-ihrâm: De openings-takbîr. Dit betekent “Allâhu akbar” zeggen wanneer men begint met de salât. Deze openings-takbîr wordt ook wel takbîr al-iftitâh genoemd.

Takfîr: Verkettering. Iemand in verband brengen met kufr, hem beschrijven als kâfir.

Ta’khîr: Uitstellen. Het verrichten van het zuhr-gebed met het ‘asr-gebed in de tijd van het ‘asr-gebed en het maghrib-gebed met het ‘ishâ-gebed in de tijd van het ‘ishâ-gebed door ze samen te voegen.

Takwîn: ‘Scheppen’. Allâhu ta’âlâ scheidt. Er bestaat geen schepper buiten Hem. Het is Hij die alles scheidt. Men dient niemand ‘schepper’ te noemen buiten Allâhu ta’âlâ. Dit is één van de Sifât al-Thubûtiyya van Allâhu ta’âlâ.

Talâq: Echtscheiding volgens de islam. De ontbinding van de huwelijksband. Direct of verbonden aan de toekomst de ‘aqd-nikâh (het huwelijkscontract) verbreken middels bepaalde woorden. Dit betekent dat in een islamitisch huwelijk degene die het recht op echtscheiding heeft, scheidt van de persoon met wie hij gehuwd is.

Talwîn (meervoud: talwînât): Verkleuring. De verschillende ahwâl (toestanden) die ontstaan in de qalb van een tasawwuf-leerling.

Tama’: Hebzucht. Uitermate hebzuchtig zijn wat betreft wereldse goederen. Streven naar werelds genot door middel van manieren die harâm zijn.

Tamkîn: Een toestand in tasawwuf: na verlost te zijn van veranderen en de overgang van hâl (toestand) tot hâl, het bereiken van vrede en rust.

Tanzîh: Het vrijspreken van gebreken. Allâhu ta’âlâ vrijspreken van zaken die Zijn grootsheid onwaardig zijn en van alle soorten tekortkomingen en gebreken.

Taqdîm: Vervroegen. Het verrichten van het ‘asr-gebed met het zuhr-gebed in de tijd van het zuhr-gebed en het ‘ishâ-gebed met het maghrib-gebed in de tijd van het maghrib-gebed door ze samen te voegen.

Taqlîd: Imitatie. 1. Îmân hebben, geloven in de zaken waarin geloofd moet worden zonder erover na te denken, zonder het te begrijpen en alleen door het van een ander te horen of te zien. 2. Wat betreft de ‘amal – dus de zaken die uitgevoerd moeten worden – het volgen van, zich aansluiten bij de ijtihâd (madhhab) van een mujtahid zonder het bewijs ervan te onderzoeken. 3. Om een zaak te kunnen verrichten waarbij in het uitvoeren ervan er een kharâj (moeilijkheid) of darûra bevindt volgens zijn eigen madhhab, deze zaak verrichten door zich te houden aan de voorwaarden van een andere madhhab.

Taqwâ: Vroomheid. Vrezend van Allâhu ta’âlâ de mahârim (verboden, zonden) vermijden.

Tarâwîh-gebed: Een nâfila-gebed bestaande uit twintig raka’ât dat in elke nacht van de maand ramadân wordt verricht na het ‘isha-gebed. Het tarâwîh-gebed is sunna voor zowel mannen als vrouwen. Het is een sunna kifâya om het in jamâ’a te verrichten.

Tartîb: Inachtneming van de volgorde. Tijdens de wudû de lichaamsdelen wassen volgens de vastgestelde volgorde.

Tasawwuf: De wetenschap van akhlâq en de qalb. De qalb zuiveren van slechte karaktereigenschappen en vullen met goede karaktereigenschappen. Het verinnerlijken van îmân in de qalb, dus dat de ‘aqîda volgens de ahl al-sunna zich wortelt in de qalb en dit niet zal wankelen door twijfelbrengende invloeden; het verdwijnen van gemakzuchtigheden en problemen die voortkomen uit de nafs en dat gemak en genot ontstaan in het uitvoeren van ‘ibâdât.

Tasbîh (meervoud: tashbîhât): Het zeggen van “subhânallâh” en dergelijke woorden met de betekenis ‘Allâhu ta’âlâ vrijspreken en afhouden van alles wat niet passend is bij Hem, van de tekenen van Zijn schepsels en van het niet-bestaan’.

Tasbîh-gebed: Eén van de nâfila-gebeden waarvan de uitvoering in ahâdîth al-sharîfa wordt aanbevolen om vergiffenis te verkrijgen. Deze salât bestaat uit vier raka’ât.

Tashahhud: De zithouding tijdens de salât. Tijdens elke qa'da (eerste en laatste zithouding) van de salât de du'â attahiyât reciteren of zodanig lang zitten als de duur van deze recitatie.

Taslîm: Begroeting ter beëindiging van de salât. De begroeting waarmee men de salât beëindigd door aan beide kanten “assalâmu ‘alaykum wa rahmatullâh” te zeggen.

Taswîf: Uitstellen. Het verrichten van goede zaken uitstellen.

Tatawwu’: Vrijwillig. Een nâfila ‘ibâda die niet fard of wâjib is en enkel wordt verricht voor de tevredenheid van Allâhu ta’âlâ.

Tawâdu’: Nederigheid. Zichzelf gelijk zien met anderen, zichzelf niet hoger of lager zien dan anderen.

Tawâf: Rondgang rond de Ka’ba. Het zeven maal rondgaan om de Ka’ba al-mu’azzama.

Tawakkul: Vertrouwen stellen in Allâhu ta’âlâ. Overgave aan Allâhu ta’âlâ. Nadat men zich heeft vastgeklampt aan de oorzaken wanneer hij aan een zaak begint, Allâhu ta’âlâ in vertrouwen stellen; dat de qalb bij iedere zaak Allâhu ta’âlâ vertrouwt. Zich vastklampen aan de oorzaken en niet piekeren over hetgeen dat zal komen.

Tawassul: Bemiddeling. Iets gebruiken als middel of oorzaak voor het tot stand komen van een wens of doel. Degenen die Allâhu ta’âlâ liefheeft als tussenpersoon gebruiken en het verrichten van du’â door te zeggen “Omwille van hen” of een du’â die hierop lijkt. Dit wordt ook wel istighâtha en tashaffu’ genoemd.

Tawba: Berouw. Na een harâm, zonde gepleegd te hebben, spijt hebben en vrees hebben voor Allâhu ta’âlâ en besluiten om het nooit meer te doen.

Tawba al-nasûh: Tawba verrichten en de strikte beslissing maken om nooit meer die zonde te begaan; oprechte tawba.

Tawrât: De Thora. Het boek dat Allâhu ta’âlâ heeft neergezonden naar Mûsâ (‘alayhissalâm) dat later werd vervalst.

Tayammum: Droge rituele wassing. Dit betekent zich reinigen met aarde. De tayammum wordt uitgevoerd met een rein aarden voorwerp, zoals schoon aarde, zand, kalk of steen, in gevallen waarin er voor het uitvoeren van de wudû of ghusl geen water

beschikbaar is of als het niet mogelijk is om water te gebruiken terwijl er water beschikbaar is.

Tadhallul: Zelfvernedering. Overdreven tawâdu'. Eén van de slechte karaktereigenschappen.

Ta'zîr: Berisping. Bestrafen met straffen zoals waarschuwing, vermaning, berisping en slaan, die per overtreding en persoon verschillen.

Thanâ: Lof, verheerlijking.

Thawâb: Beloning, ajr. De beloning die door Allâhu ta'âlâ gegeven zal worden in de âkhira aan degene die 'ibâdât en goedheden verricht.

Tûl al-amal: Wereldsgezindheid. Dit is het verlangen op een lange levensduur. Lang willen leven om 'ibâda te verrichten en diensten uit te voeren voor de islam, is geen tûl al-amal. Degene met tûl al-amal verspilt zijn leven om alsmaar wereldse bezittingen en posities te verkrijgen. Hij vergeet de âkhira en denkt enkel aan zijn plezier en genoegten.

Tumânîna: Dat tijdens het verrichten van de salât alle lichaamsdelen in de rukû', qawma, sujûd en jalsa tot stilstand komen.

'Udhr (meervoud: 'udhrs): Geldig excuus, verontschuldiging. Dit is iets dat de wudû verbreekt en wat zich gedurende een gebedstijd voortdurend voordoet zonder dat men het kan stoppen. Wanneer een persoon gedurende een gebedstijd voortdurend urine verliest, diarree heeft, winden laat, zijn neus bloedt, uit een wond bloed of gelig water blijft komen, of tranen heeft omwille van pijn of een opzwellings, dan wordt deze persoon en een vrouw met istihâda beschouwd als een persoon met een 'udhr. Het is wâjib om de 'udhr te laten stoppen door het af te dekken of dicht te proppen, middels medicatie, door zittend of met aangegeven representatieve bewegingen de salât te verrichten.

'Ujb: Zelfingenomenheid. Met andere woorden, denken dat men veel kennis heeft en veel daden verricht. Het bewonderen van de goedheden en 'ibâdât die men heeft verricht. Dit is één van de slechte karaktereigenschappen.

Ulû al-'azm: Het is algemeen bekend dat er meer dan 124.000 profeten zijn. Onder hen waren er 313 of 315 rasûl waarvan er zes

hoger in rang staan. Zij worden de ulû al-‘azm profeten genoemd. Dit zijn: Âdam, Nûh, Ibrâhîm, Mûsâ, ‘Îsâ en Muhammad Mustafâ (‘alayhimussalâm).

Umma: Gemeenschap, jamâ’a. 1. De mensen die geloven in en zich onderwerpen aan een profeet. Het geheel van een gemeenschap die is verbonden aan een dîn. 2. De gemeenschap van moslims in de wereld.

Ummî: Iemand die nooit een boek heeft gelezen, nooit iets heeft geschreven en van niemand les heeft gekregen.

‘Ushr: Tiende. De zakât van landbouwproducten. De ‘ushr wordt gegeven zodra de gewassen zijn geoogst uit de grond.

Ustâdh: Meester, leraar, gids.

Wahdâniyya: ‘Eenheid’. Allâhu ta’âlâ heeft geen deelgenoot of gelijke in Zijn Wezen, Zijn Attributen en Zijn Doen. Dit is één van de Sifât al-Dhâtiyya van Allâhu ta’âlâ.

Wahhâbî: Wahhabiet. Eén van de afgedwaalde groepen in de islam die zowel vijandig zijn tegenover de soennieten als de sjiieten. Zij worden ook Najdî genoemd, omdat ze voor het eerst verschenen in de stad Najd (Nadjd) in Arabië. Daarbij worden zij ook wel firqa al-mal’ûna genoemd, omdat ze de moslims tot mushrik verklaren.

Wahy: Openbaring. Mededeling van de geboden en verboden van Allâhu ta’âlâ aan Zijn profeten middels de engel Jabrâil (‘alayhissalâm) of zonder tussenkomst van een engel.

Wâjib (meervoud: wâjibât): Noodzakelijk. Geboden waarvan de uitvoering net zo absoluut is als bij de farâid. Het bewijs van dit gebod in de Qur’ân al-karîm is niet zo duidelijk als die van een fard. Het staat vast met een vermoedelijk bewijs. Het zijn de geboden die niet duidelijk zijn vermeld in de Qur’ân al-karîm of die duidelijk zijn vermeld door een Sahâbî.

Wâjib al-wujûd: Het noodzakelijke bestaan van Allâhu ta’âlâ.

Wakîl: Afgevaardigde, gevolmachtigde. Degene die iemand in zijn plaats heeft gezet voor het regelen van een zaak, aan wie hij zijn zaak heeft overgelaten.

Wafî (meervoud: awliyâ): Vriend van Allâhu ta’âlâ. (Zie: awliyâ).

Wallâhi: Bij Allâh. Eén van de woorden die aantoont dat een uitspraak, een niyya, het verlangen om een bepaalde zaak uit te voeren of niet, sterk is, met de betekenis ‘Ik zweer bij Allâhu ta’âlâ’ en waarvoor de kaffâra van een eed nodig is indien men handelt in tegenstelling tot wat gezegd is.

Wagt: Tijdstip. Eén van de farâid buiten de salât. Dit betekent dat de salât binnen zijn tijd verricht moet worden. Anders gezegd, men moet van iedere salât het tijdstip weten waarop de gebedstijd aanbreekt en verstrijkt en de salât niet uitstellen tot de tijd wanneer het makrûh is om te bidden.

Wara’: Zorgvuldige vroomheid. Het vermijden van mahârim en twijfelachtige zaken waarvan het niet bekend is of het harâm of halâl is.

Wasîla: Bemiddeling. Alles wat een persoon dichter bij Allâhu ta’âlâ brengt en alles wat leidt tot nabijheid en bevrediging van behoeften naar Allâhu ta’âlâ toe.

Wilâya: Nabijheid tot Allâh; ‘wâlî-schap’. De nabijheid van een wâlî tot Allâhu ta’âlâ en zich ver bevinden van ghafla.

Witr-gebed: Een wâjib-gebed bestaande uit drie raka’ât dat na het ‘ishâ-gebed wordt uitgevoerd.

Wudû: Kleine rituele wassing. De wudû verrichten behoort tot de farâid buiten de salât. Dit is de wassing voor het verkrijgen van rituele reinheid. De wudû is eveneens noodzakelijk om de Qur’ân al-karîm vast te mogen houden, tawâf uit te voeren rond de Ka’ba, de sajdât al-tilâwa te verrichten, het janâza-gebed uit te voeren en voor andere ‘ibâdât.

Wujûb: Waardoor het voor iemand fard wordt. De voorwaarden waardoor een ‘ibâda voor iemand fard wordt.

Wujûd: ‘Bestaan’. Allâhu ta’âlâ bestaat. Zijn bestaan is zonder begin. Hij is wâjib al-wujûd, met andere woorden, Zijn bestaan is noodzakelijk. Dit is één van de Sifât al-Dhâtiyya van Allâhu ta’âlâ.

Ya’jûj en Ma’jûj: Twee schadelijke en onruststokende stammen die genoemd worden in de Qur’ân al-karîm en die zich bij het naderen van Yawm al-Qiyâma zullen verspreiden over de wereld.

Yaqîn: Sterk geloof. Ver van twijfel; zeker. De sterke,

onwankelbare ‘aqîda, îman, waarin zich geen twijfel en aarzeling bevindt.

Yawm al-Qiyâma: De Dag der Opstanding. Op deze dag zal iedereen herrijzen en zich verzamelen op de plaats van de mahshar waar ze ter verantwoording geroepen zullen worden over hetgeen ze gedaan hebben in de duniyâ en wat zal duren totdat iedereen naar de Janna of Jahannam gaat.

Zabâniyyûn: De engelen van de Jahannam.

Zabûr: De Psalmen. Het neergezonden boek naar Dâwud (‘alayhissalâm) dat later werd vervalst.

Zakâ’: Intelligentie. Het vermogen om snel te begrijpen en te weten.

Zakât: Armenbelasting. Dit betekent dat iemand, die beschikt over zakât bezittingen – meer dan dat hij nodig heeft – die een specifieke drempelhoeveelheid genaamd nisâb bedragen, een bepaalde hoeveelheid van zijn bezittingen opzij dient te leggen en deze moet schenken aan de moslims die vermeld worden in de Qur’ân al-karîm, zonder hen iets te verwijten.

Zakât al-fitr: Aalmoesbelasting. De bepaalde hoeveelheid tarwe, gerst, dadels, rozijnen of goud of zilver van dezelfde waarde waar iedere moslim – die beschikt over de nisâb hoeveelheid aan goederen of geld die meer is dan zijn schulden en de goederen die hij nodig heeft – verantwoordelijk voor is om te geven op de ochtend van de eerste dag van het Ramadanfeest aan de armen.

Zamm al-sûra: Additionele sûra. De sûra, of tenminste drie korte âyât, die staand wordt gereciteerd na sûra al-Fâtiha in de eerste twee raka’ât van de fard-gebeden en in elke raka’ât van de sunna-gebeden en het witr-gebed.

Zamzam: Het gezegende water dat afkomstig is uit de put die zich bevindt tegenover de hoek van de Hajar al-aswad (glimmende, zwarte steen) van de Ka’ba al-mu’azzama.

Zihâr: Dat een man zijn vrouw of een lichaamsdeel van haar, zoals haar gezicht, hoofd of geslachtsorgaan, vergelijkt met een vrouw met wie de nikâh voor hem voor eeuwig harâm is of met een plaats van die vrouw waarnaar het kijken harâm is voor hem, met woorden zoals: “Jij bent net als mijn moeder” of “Jouw rug is net als de rug van mijn moeder”. Het is harâm om in zo een geval

zijn vrouw te knuffelen, kussen of geslachtsgemeenschap met haar te hebben, zolang hij hiervoor geen kaffâra geeft.

Zinâ: Ontucht, overspel. 1. Mukallaf mannen en vrouwen die een onwettige relatie onderhouden, dus een relatie zonder nikâh. 2. Kijken naar harâm.

Zindîq (meervoud: zanâdîq): Ketter. Een zindîq is een vijand van de islam. Hij doet zich voor als moslim om de islam van binnenuit te vernietigen en de moslims te misleiden.

Zuhd: Ascese. 1. De meeste mubâh zaken vermijden uit angst dat ze twijfelachtig zijn. 2. Uit de buurt blijven van de dunyâ en wereldse zaken.

Zuhr-gebed: Het middaggebed. Eén van de verplichte vijf dagelijkse gebeden. Deze salât bestaat uit tien raka'ât. Eerst wordt het eerste sunna-gebed uitgevoerd bestaande uit vier raka'ât, daarna het fard-gebed bestaande uit vier raka'ât en vervolgens na de fard het laatste sunna-gebed bestaande uit twee raka'ât.

Zulm: Onrechtvaardigheid, onderdrukking, tirannie. De grenzen van rechtvaardigheid overschrijden. Inbreuk maken op de haqq van een ander.

Zunnâr: Cingel. Een ruw, hard koord dat priesters rond hun middel dragen van gevlochten touw of haren waarvan de uiteinden voor hen hangen.